

שלום לכולם

ברך א'י

64

הפקולטה למדעי הרוח

כרך א' - שלב הלימודים הפקולטטי

2

<

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1994-95

תשנ"ה

הפקולטה למדעי הרוח

כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

נשיא:
פרופ' יורם דינשטיין

רקטור:
פרופ' דן עמיר

סגן נשיא למחקר ולפיתוח:
פרופ' עמנואל מרום

סגן רקטור:
פרופ' אסף רזין

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן-צבי

פרו-רקטור:
פרופ' איתמר רבינוביץ

מנהל כללי בפועל:
דוד לניר

סגן נשיא לענייני משפט:
עו"ד יוסי ליזרע

דקאן סטודנטים:
פרופ' ראובן חן

מזכירה אקדמית:
הדה בן-שפר

דקאן הפקולטה:
פרופ' אניטה שפירא

ראש מינהל הפקולטה:
פנינה הררי

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
גבי הרצוג אילה קרניבד יעל שרון

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

א	פתח דבר.....
ב	לתשומת לב.....
ג	שימוש בשם האוניברסיטה.....
ד	לוח שנת הלימודים תשנ"ה 1994/95.....
ה	רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה.....
ו	רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה".....
ז	ענייני תלמידים – לאן לפנות.....
ח	– המרכז למרשם.....

מידע כללי

א	1. "תלמיד" - הגדרה.....
ב	2. קבילות בענייני קבלה.....
ג	3. תעודות ומסמכים.....
ד	4. החלפת / הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים).....
ה	5. רישום לתכנית לימודים נוספת.....
ו	6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה.....
ז	7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו').....
ח	8. ציונים.....
ט	9. ציון גמר.....
י	10. מועד זכאות לתואר.....
יא	11. אישורי לימודים.....
יב	12. הפסקה/חידוש לימודים/התיישנות לימודים.....
יג	13. היחידה להוראת שפות.....
יד	14. היחידה ללימודי עברית.....

לימודי התואר הראשון

א	1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון.....
ב	2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון.....
ג	3. מתן זכויות אקדמיות (אקדמיטציה) ללימודים במכללות.....
ד	4. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים).....
ה	5. לימודים לאחר תואר.....
ו	6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר.....
ז	7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות).....
ח	8. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון.....
ט	9. הענקת תארים ותעודות:.....
י	– הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה.....

לימודי התואר השני

א	1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני.....
ב	2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני.....
ג	3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית.....
ד	4. מכסת לימודי התואר השני.....
ה	5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך".....
ו	6. עבודת גמר.....
ז	7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.....

לי"ג	8.	שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני
לי"ג	9.	הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה
לי"ג	10.	לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג
		לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -
לי"ג		"תקנון תלמידי מחקר"
לי"ו		הוועדה למחקרים בבני-אדם
		החטיבה לתכניות מיוחדות
לי"ו	1.	המכינה האוניברסיטאית
לי"ז	2.	היחידה לסטודנטים מחו"ל
לי"ז, כ"ב	3.	היחידה ללימודי עברית
לי"ח	4.	היחידה ללימודי חוץ
לי"ח		תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים
לי"ח		עיתונאות
		פעולות הספורט והחינוך הגופני
לי"ט	1.	כללי
לי"ט	2.	חינוך גופני חובה
מ'	3.	ספורט וחינוך גופני, המועדון לספורט תרבות ונופש
		דקאנט הסטודנטים
מ"א	1.	דקאן הסטודנטים
מ"א	2.	סיוע כלכלי
מ"ב	3.	יעוץ לימודי ומקצועי
מ"ב	4.	שרות פסיכולוגי
מ"ג	5.	הכוון תעסוקתי
מ"ג	6.	תכניות מעורבות חברתיות
	7.	מרכז שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ס, אישור לקיום אירועים, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות)
מ"ג	8.	ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל
		ספריות האוניברסיטה
מ"ה		— תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה
		משמעת סטודנטים
מ"ז	1.	כללי
מ"ז	2.	תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)
		סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו')
ס"א		בטיחות ועזרה ראשונה
ס"ג		אגודת הסטודנטים החדשה
ס"ד		מבקר האוניברסיטה
ס"ה		דיונון
ס"ה		טיפול שיניים לתלמידים
ס"ו		מרפאת האוניברסיטה

תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס - ראה לאחר המבוא.

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עיריית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הביולוגי-פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר יי מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף - המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמת האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכונים גם יחד - המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באבו-כביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש סימן ראשיתה של תקופה - התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר, דבר שהביא לגידול ניכר בהיקף ההוראה והמחקר.

בשנת תשנ"ד למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-24,700 תלמידים.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המכינים עבודות גמר יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה על עבודתם רק לאחר קבלת אישור המנחה לכך.
2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתזוה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.
3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.
4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תזוה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפניה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פניה של האוניברסיטה, אלא פניה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"ה 1994/95 *

היום הראשון ללימודים	23.10.94	יום א' י"ח חשון
חופשת החנוכה	4.12.94	יום א' א' טבת
היום האחרון לסמסטר הראשון	26.1.95	יום ה' כ"ה שבט
היום הראשון לסמסטר השני	26.2.95	יום א' כ"ו אדר א'
חופשת פורים	16.3.95	יום ה' י"ד אדר ב'
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	11.4.95	יום ג' י"א ניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	23.4.95	יום א' כ"ג ניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	3.5.95	יום ד' ג' אייר
יום העצמאות	4.5.95	יום ה' ד' אייר
יום הסטודנט ***	30.5.95	יום ג' א' סיון
חופשת שבועות	4.6.95	יום א' ו' סיון
היום האחרון ללימודים	8.6.95	יום ה' י' סיון

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	9.7.95	יום א' י"א תמוז
צום ט' באב **	6.8.95	יום א' י' אב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	14.9.95	יום ה' י"ט אלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשנ"ו 1995/96	29.10.95	יום א' ה' חשון
---	----------	----------------

- * בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
- * בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המצוייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.
- ** ביום זה לא יתקיימו לימודים. בערב יום הזכרון לחללי צה"ל ייערך טקס הנצחה והלימודים יופסקו בין השעות 12:00-13:00. הלימודים בערב יום הזכרון יסתיימו בשעה 18:00.
- *** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12:00.
- **** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.
- ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה למדעי הרוח

אנגלית	מקרא
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום	ספרות עברית
בלשנות	פילוסופיה
גאוגרפיה	פילוסופיה יהודית
היסטוריה כללית	צרפתית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה	שפה וספרות ערבית
היסטוריה של עם ישראל	תורת הספרות הכללית
לימודים קלאסיים	תכנית הלימודים הכלליים
לשון עברית	תלמוד

ביה"ס לחינוך

הכשרת עובדי חינוך
מדעי החינוך

הפקולטה למדעי החברה

כלכלה	מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
לימודי עבודה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מדיניות ציבורית	פסיכולוגיה

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד וברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים	מתמטיקה
כימיה	סטטיסטיקה וחקר ביצועים
מדע כללי	פיסיקה ואסטרונומיה
מדעי המחשב	

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז

בוטניקה	חקר התא ואימונולוגיה
ביוכימיה	מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
ביולוגיה	אקולוגיה ואיכות הסביבה
זואולוגיה	

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות*	קולנוע וטלוויזיה
אמנות התאטרון	תולדות האמנות
האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין	תכנית לימודים רב-תחומית באמנויות
מוסיקולוגיה	

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות	מימון וחשבונאות
ניהול	מינהל מערכות בריאות
התנהגות אירגונית	(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
חקר ביצועים	מינהל עסקים - מבי"ע
מערכות מידע	

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפחה

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר -

חוגים קדם קליניים:

אמבריוλογία וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם

חוגים קליניים:

אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/ארה"ב

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים).

ביה"ס למקצועות הבריאות:

הפרעות בתקשורת
סייעוד
פיזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיזיקלית
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בינתחומיים
הנדסה ביו-רפואית

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה"

הוראה
אנרגיה
מדעי המחשב
אמן
מוזאולוגיה
שמאות וניהול מקרקעין
עיתונאות
במסגרת ביה"ס לחינוך
במסגרת הפקולטה להנדסה והפקולטה למדעים מדוייקים
במסגרת הפקולטה למדעים מדוייקים
במסגרת הפקולטה לאמנויות
במסגרת הפקולטה לאמנויות
במסגרת הפקולטה למדעי החברה

כמו-כן, מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שמתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים ע"י הפקולטה/יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.
2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.
3. **ראש החוג/המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג/המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עמו.
4. **מזכירות הפקולטה/ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.
5. **ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השיגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס, לאחר תאום מוקדם.
6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפול של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה/ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפול של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה/ביה"ס.
7. **דקאן הפקולטה/ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה/ראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן/ראש ביה"ס, בקשה ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן/ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.
8. **דקאן הסטודנטים** - ראה עמי מ"א בהמשך.
9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה/ביה"ס ובדקאן הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

המרכז למירשם

במסגרת המרכז למירשם פועלות היחידות הבאות:

- א. **משרד הרישום והקבלה** – טל' 6422086
משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים – טלי 6408331

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה.

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים הבאים: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד – טלי 6408318

משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה. פרטים נוספים – ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר – טלי 6408290

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שרות יעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים – ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" – תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם אישורים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר-לימוד. אישורים ראשונים מכל סוג ניתנים ללא תשלום. פרטים על התשלום בעד אישורים נוספים ניתנים באמצעות ה"אונידע".

2. מענה קולי – מערכת ממוחשבת, באמצעותה ניתן להתקשר בטלפון ולקבל הן מידע כללי והן מידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (16 קוים) – 24 שעות ביממה.

ו. כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים הבאים: שינוי בהיקף לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדוייקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד" וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

המשרדים הנ"ל מצויים בבניין המרכז למירשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה).

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למירשם:

ימים א'-ה', בין השעות: 09.00-12.00

יום ג' בין השעות: 09.00-15.00

בימי חג, בערבי חג וכן בחול המועד פסח וסוכות, אין קבלת קהל.

תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו, באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה לראש המרכז למירשם באמצעות מזכירת היחידה וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה/יחידת הלימוד בה הוא לומד ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. קבילות בענייני קבלה

רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סוייגה או הותנתה בתנאים, שלא בהתאם לתקנות הקבלה או לאמות מידה של מינהל תקין. קבילה תוגש לנציב קבילות המועמדים בכתב, בשני עותקים, בחתימת הקובל עצמו, תפרט את המעשים או המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף לקבילתו עותקים של המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאחר מאשר 70 יום מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו. הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה ע"י הקובל עצמו ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את השירותים הקיימים במערכת הקבלה האוניברסיטאית. נציב הקבילות הוא פרופ' יצחק קלזון, ביה"ס לפסיקה ולאסטרטגיה, אוניברסיטת תל-אביב.

3. תעודות ומסמכים

- א. על התלמיד לוודא שבתיקו המוחזק במרכז למרשם יימצאו התעודות המקוריות המעידות על השכלתו או העתקים מקוריים או צילומים מאושרים כנדרש - לפני תחילת לימודיו באוניברסיטת תל-אביב.
- ב. תלמיד שהתקבל על יסוד מסמכים מצולמים שאינם מאושרים כנדרש או אישורים ארעיים חייב להשלים את החסר ולהמציא את תעודותיו המקוריות או צילומים מאושרים כנדרש. תלמיד שלא ימציא את המסמכים הנדרשים להשלמת תיקו עלול להפסיד את מקומו באוניברסיטה.
- ג. על התלמידים להיענות לכל דרישה להשלמת תיקם, המופנית אליהם על-ידי יחידות המרכז למירשם.
- ד. מועמד שכבר למד במוסד להשכלה גבוהה, המבקש לקבל זכויות על סמך לימודיו אלה, נדרש להמציא פירוט לימודיו הקודמים מאושר וחתום כחוק בידי אותו מוסד, לרבות אישור על הבחינות שעמד בהן.

4. החלפת/הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף/להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים (פרט לדמי הרישום, שהינם בשיעור של מחצית מדמי הרישום הרגילים לאוניברסיטה) כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים". פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים, יחל ביום תחילת לימודיו באוניברסיטה (ולא ביום בו עבר לחוג/מסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הני"ל.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

5. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב או חוג לאחר תואר או תלמיד תואר שני/שלישי, אשר הגיע להישגים טובים (ממוצע 76 או יותר) במשך שנת לימודים מלאה אחת לפחות, המבקש ללמוד בחוג נוסף, יפנה את בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה של הפקולטה בה הוא לומד ושל הפקולטה אליה שייך החוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד. על התלמיד להמציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למירשם לפני תחילת שנת הלימודים. תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים. פרטים על גובה שכר הלימוד לתלמיד הלומד לקראת יותר מתואר אחד – ראה בחוברת "שכר לימוד".

6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

- א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון: תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.
- ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. שיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
- ג. שיחרור מהשתתפות בשיעור:
תלמיד המבקש שיחרור מהשתתפות באחד הקורסים על יסוד לימודים קודמים ובחינה באותו מקצוע במוסד אחר להשכלה גבוהה, שעליהם הביא הוכחות, רשאי להגיש בקשה באמצעות מזכירות היחידה הנוגעת בדבר. ההחלטה בדבר שיחרורו של תלמיד מהשתתפות ו/או מבחינה בקורס מסויים, היא בידי המורה האחראי לקורס ובמקרים מסויימים בידי ועדת ההוראה, בכפוף להחלטות ועדות אוניברסיטאיות בנושא הכרה בקורסים בכלל, ואקדמיטציה ללימודים במכללות בפרט. הודעה על שיחרור מקורס תימסר לתלמיד בכתב והדבר יידווח למחשב ויירשם ברשומת לימודיו. תלמיד שקיבל שיחרור מקורס/ים על יסוד מסמכים שהעידו על לימודים קודמים, לא יורשה לקבל בחזרה את המסמכים הללו, אף אם הפסיק את לימודיו.
- ד. העישון והאכילה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה) אסורים. העישון מותר רק במזנונים (במקום המיועד לכך), במעונות, בספריות ובחדרי עיון (כפוף להחלטת דקאן הפקולטה).

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושלמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות, וכן בחלק של הפקולטה/ביה"ס בידעון זה.

הוראות לנבחן:

- (1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.
- (2) על הנבחן להכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.
- (3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

- (4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתישב במקום שנקבע לו ע"י המשגיח וימנע מדיבורים.
- חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.
- (5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
- נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0" והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים ע"ג המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.
- (6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.
- (7) על שולחן הנבחן ימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.
- (8) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים ע"ג מחברת הבחינה.
- (8.1) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין ע"ג כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.
- (8.2) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.
- (8.3) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.
- (9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.
- (10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח*. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.
- המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
- כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
- עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
- (11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
- (12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
- (13) נבחן שניהג בנגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו ע"י המורה ו/או להעמדה לדין משמעת.

מועד/הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

זכאות: (1)

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:

- לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
- למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

- * הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל):
- (1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים, אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.
 - (2) לפיכך, בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך), אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.
 - (3) חרף האמור לעיל, תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים בהם אושר הדבר מראש, על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.
 - (4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

(2) שירות מילואים ביום הבחינה:

תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג/פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג/הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:

תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:

(1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.

(2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א/ב בקורס סמסטריאלי הניתן יותר מפעם אחת בשנה יבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהווה דרישת קדם.

תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו ואשר ההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) סייגים:

תקנות המועד/ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שלא ענה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:

(1) טופס 3021

(2) טופס 3010

(3) טופס 510 - אישור חד-יומי, בצרף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

8. ציונים

א. ציון מעבר

יש שציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון: מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב. מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים ע"י המורה, בתחילת כל קורס.

ב. מפתח הציונים

מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.

כשלון יצויין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. שיפור ציון חיובי

תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה / היחידה בה הוא לומד.

נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה/יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ודרך שיקלולם. דרך השיקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד. ציונים בקורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיוו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור זכאות לתואר.

10. מועד זכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום בו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה/הגשת עבודה/הגנה על תזה לתואר שני).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור: -

- א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
 - ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
 - ג. תשלום עבור האישור.
- עבור כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:-

תרגום תעודה מעברית לאנגלית	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר/תעודה	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסויימת	ניתן לקבל במרכז למירשם
אישור לסטאז'	ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסויימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקה/חידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למירשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית** במדור תלמידים במרכז למירשם. כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למירשם על קבלת ההודעה האישית על הפסקת הלימודים.

* רשומת הלימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד וכוללת: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל קורס) וכל הקורסים אליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא ניתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצויינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו ע"י יחידת הלימוד/רשויות השפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת-לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד - ביחידה בה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש בענף רישום וקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת-לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה בה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה/הסמסטר הבא בשעת הפסקת לימודיו - יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסמסטר בו מבקש הוא לחדש את לימודיו או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם ע"י הפקולטה/בית-הספר ובכפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים. תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.

תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

ג. התיישנות לימודים

התיישנות לימודים לתואר ראשון - ראה עמ' כ"ז.
בלימודי התואר השני נוהגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

13. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, פולנית, צרפתית ורוסית. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות זרות כדי להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.

מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:

הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, לכן הנוכחות בהם הינה חובה, פרט למילואים או מחלה המוכחת ע"י אישור רפואי.

(3) התיישנות:

התיישנות על לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי בחינת המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור", לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה. היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד.

כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים.

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. עבור אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום - ייפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטת רשאית לאשר לתלמידים כני"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחיה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.

תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה (כולל במסגרת הסכמי האקדמיטציה של לימודים במכללות) חייב להגיע לרמת "מתקדמים" לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

תלמיד כני"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.

תלמיד התואר השני, בעל תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל, ממוסד אשר שפת ההוראה בו אינה אנגלית, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף השנה הראשונה ללימודיו. כל הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

- (1) בעלי ציון "פטור" בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ראה סעיף ד (3) בהמשך.
- (2) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה בארץ או במוסד להשכלה גבוהה אשר לימודי האנגלית בו הוכרו ע"י ועדת האקדמיטציה של אוניברסיטת תל-אביב.
- (3) מועמדים המוכיחים כי למדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.
- (4) מועמדים אשר סיימו בהצלחה קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח – בציון 70 לפחות) באוניברסיטה אחרת בארץ.
- (5) מועמדים המוכיחים כי סיימו בהצלחה, במוסד אחר להשכלה גבוהה, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי-הרוח בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. מועמדים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד בו למדו, בו יצוינו: רמת הקורס, מועד הקורס, הציון הסופי ומספר שעות הלימוד.

(6) הערות:

מועמדים אשר קבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א. הכרה בקורסים כאמור בסעיפים (4) ו-(5) לעיל – בכפוף ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

- (1) מבחן המיון מהווה חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.
- (2) מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור. תוצאות המבחן הפסיכומטרי באנגלית תתפרסמנה על לוח המודעות שליד היחידה להוראת שפות.
- עם פרסום התוצאות, חייב המועמד לברר את רמתו על-מנת שלא לאחר את מועדי הרישום לקורסים.
- מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.
- (3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (חמש שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות: טרום בסיסי, בסיסי, בינוני, מתקדמים וקורסי "אנגלית למדעי הרוח".
כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסים בכתיבה לתלמידי מחקר.

(1) **קורסים ברמות ב' ו-ג'** (אשר רמתם נמוכה מרמת "בסיסי") המיועדים לעולים חדשים.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי":**

קורסים אלה יתקיימו במשך הקיץ, בימים א'-ה' בין השעות: 12.00-08.30 או 17.00-20.30. אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו, בימים א', ג', ה'. הקורסים חייבים בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(3) **קורסים ברמת "בינוני":**

קורסים אלה הינם סמסטריאליים, בהיקף של 4 שעות שבועיות. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מתקיימים בימים א', ג', ה', בשעות 12.00-08.30 או 17.00-20.30 במחזור א' או ב'.
הקורסים חייבים בתשלום.

לתלמידי מדעי הרוח בלבד ניתנים קורסים סמסטריאליים ברמת "בינוני + מתקדמים" בהיקף של 8 שעות שבועיות (נא עיין בדיעון הפקולטה).

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים":**

קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה/יחידת הלימוד.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג בו הוא לומד.
תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף עבור קורס זה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים בקיץ הינם בתשלום.
ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**

קורסים אלה מיועדים לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח אשר הגיעו לרמת "פטור".
הקורסים מותאמים למקצועות הלימוד בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(6) **קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים.**

(7) **קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי):**

קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (בכפוף לתקנות האוניברסיטה).

לקבלת מידע נוסף, נא לפנות לגבי אורה שרון, במזכירות היחידה.

מועדי הקורסים בעונת לימודי הקיץ תשנ"ד:

מחזור א': 26.6.94 – 26.7.94 – קורסים ברמת "בסיסי" – ערב בלבד.

מחזור ב': 31.7.94 – 2.9.94 – בוקר וערב.

ו. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, פולנית, צרפתית ורוסית, הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים הנקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד התלמיד.

(2) בחינות המיון הנערכות מטעם היחידה לשפות תתקיימנה כחודש לפני תחילת שנת הלימודים (ביום ה' 1.9.94 בשעה 09.00). יש להירשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.94 במשרד היחידה.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי היעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום.

ז. ערעורים

- (1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.
 - (2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תנתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
- ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

- (1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות האחרות - לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
- (2) התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.
- (3) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגוררו קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.
- (3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשלי". קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.
- (4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים ע"ג לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:

משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין שרת קומה ב', בחדר 206 טל': 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

- חייבים בבחינת ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:
1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
 2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (בעלי תואר ראשון מחו"ל, ומי שנבחנו בבחינת S.A.T.).
 3. מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.
- דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
- מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי. יש להוכיח בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
- מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
- ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או יחידת הלימוד שבחר בה.
- מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
- מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת "פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.

כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג/מסלול לימודים.
ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור"
לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל
מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימצאו אישור על לימודיהם לפי
הפירוט הבא:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן
התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל.
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("בחינה הירושלמית");
10. מסיימי כתיב "שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה
בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד ששווה לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים
סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד ששווה לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד ששווה לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').
רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע
מערכת השעות של שעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז של כ-180 שעות בחודשים אוגוסט-ספטמבר
בכל הרמות. ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בתחילת
הקיץ).
יש לשלם את כל שכר הלימוד לא יאוחר משבוע לפני תחילת הקורס. לתלמידים הזכאים
לתמיכה של משרד הקליטה, ייקבע הסדר תשלומים נפרד. הרישום לקורס הקיץ ייערך
במשרד היחידה ללימודי העברית בחופשת הקיץ.
האוניברסיטה אינה מחייבת השתתפות בקורס זה. הקורס נועד למועמדים ולתלמידים
שטרם הגיעו לרמת "פטור".

מזכירות היחידה:

משרד היחידה ללימוד עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל. 6408947.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 13.00-08.30.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון:

- א. תנאי קבלה כלליים.
- ב. תנאי קבלה המיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

- (1) זכאות לתעודת בגרות (העונה על דרישות האוניברסיטה).*
 - (2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה.*
 - (3) ידיעת השפה האנגלית - המועמדים לרב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה.
 - (4) פרטים ראה בעמ' י"ט במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים". ידיעת השפה העברית - מועמד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית אשר נבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות), לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
- פרטים ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה שלהן. החלטותיהן הן סופיות ואינן ניתנות לערעור, למעט מקרה של מועמד שבידו נתונים אקדמיים חדשים אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה ואשר הוגשו במועד הנדרש להגשתם.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לגבי הסמסטר שהמועמד בקש להתקבל אליו. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר/שנת לימודים אחת לפחות, חייב להרשם ולעבור את הליך הקבלה שנית. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.

פרטים על תנאי הקבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון:**

...."

3. תלמיד מן המניין

- 3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
- 3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקדמיים.
- 3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
- 3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5, 4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

- 4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.
- 4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
- 4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

- 5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:
 - 5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית
 - 5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה
 - 5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.
- 5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.
- 5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
- 5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטוראקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.
- 5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

- מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.
- 6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.
 - 6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.
 - 6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.
 - 6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.
 - 6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

- 6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
 6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
 6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
 6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
 6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

- 7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצועות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
 7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
 7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
 7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
 7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
 7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
 7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"....

3. מתן זכויות אקדמיות (אקדמיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על לימודים במכללות כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקדמיטציה.
 על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה, כולל דרישות בשפה האנגלית (ראה עמ' י"ט).
 תלמיד מכללה שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיש לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להכרה בקורסים ע"ס לימודיו במכללה. לימודיו יוכרו בתנאי שאושרו מראש ע"י ועדת האקדמיטציה של האוניברסיטה.
 על לימודים במכללה בקורסים המזכים באקדמיטציה יחולו כללי התיישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.
 תלמיד הזכאי לאקדמיטציה בגין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטת ת"א לפחות שלוש מתכניות הלימודים המקובלת בחוגים אליהם נתקבל ולא פחות משנת לימודים מלאה אחת. ציוני התלמיד במכללה לא ייכללו בשיקול ציון הגמר באוניברסיטה.
 תלמיד המסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על-סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל-אביב מהווים היקף של לא פחות משני שלישים ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון ולתואר שני".

4. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר:

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג/הפקולטה או מי שהוסמך על-ידה בבקשה, כי לימודיו אלו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.

תלמיד כאמור חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

יובהר כי תלמיד כנייל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכנסים לשקלול ציון הגמר.

תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח "ליווה הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה..."

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון:

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 "הרקטור" רקטור האוניברסיטה.

2.3 "אוניברסיטה אחרת" מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצרכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 "קורס" כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 "הפסקת לימודים" הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביזמת התלמיד או ביזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 "תלמיד" סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר ותהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים בהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת ההוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת ההוראה פקולטתית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול – בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן – התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיה הרקטור או סגנו רשאי לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו כל התנאים שלהלן:

7.1 ועדת ההוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הנם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה.

5. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו-חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במوسיקה" מאוניברסיטת ת"א) או "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג. עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת. תעודה זו מקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד-חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.
2. בעלי תואר בוגר מטעם אוניברסיטת תל-אביב, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד-חוגית בתחום לימודים קרוב – ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג. עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי הקבלה).

6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:

ספורט חובה – כל תלמיד חייב להשתתף בקורסים בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה (ראה עמ' ל"ט).
"**פטור**" באנגלית – ראה פרק "היחידה להוראת שפות" (עמ' י"ט).
"**פטור**" בעברית – לבעלי בגרות מחו"ל (ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" עמ' כ"ב).

סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או השלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה/התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי זרישות הלימוד והבחינה בנושאים אלו, אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה/ביה"ס.

7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות שאושרו ע"י סנאט האוניברסיטה):

1. כללי

1.1 כל עבודת בית, בחינת בית, עבודת גמר בקורס, עבודה סמינריונית או דו"ח מעבדה/ניסוי (להלן "העבודה") המוגשת על-ידי תלמיד, חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של אותו התלמיד/קבוצת התלמידים, בהתאם להוראות המורה.

1.2 הנתונים/תוצאות הביניים/נתוני העזר ששימשו בסיס לעבודה, ואשר הוכנו על-ידי התלמיד בתיאום עם המנחה, יישמרו בידי התלמיד ויוגשו במידת הצורך לבדיקה בהתאם לכללי הוועדה למחקרים בבני-אדם. כל שאלון שהוכן לצורך ביצוע העבודה חייב לקבל אישור בכתב מאת המורה.

1.3 לא תוגש אותה עבודה לשני קורסים באוניברסיטה.

1.4 על התלמיד להשאיר בידיו עותק/צילום של העבודה.

2. מועד ההגשה

מועד הגשת עבודה הוא היום שנקבע לכך על-ידי המורה או על-ידי היחידה הנוגעת בדבר. בכל מקרה, המועד האחרון להגשת העבודה לא יהיה מאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) לזה בו נלמד הקורס.

חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור ועדת ההוראה ובמקרה זה יחוייב התלמיד, גם אם סיים את כל חובות השמיעה, בתשלום שכר לימוד נוסף, על-פי כללי תשלום שכר הלימוד באוניברסיטה.

3. הגשת העבודה

העבודות יוגשו אישית לידי המורה או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים, בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה.

העבודות יוגשו בכתב-יד קריא או מודפסות - על-פי הכללים הנקבעים באותה הפקולטה (עבודה סמינריונית תוגש מודפסת).

4. בדיקת עבודה ומתן ציונים

מורה ימסור למזכירות ציון על עבודת גמר בקורס או בחינת בית תוך שלושה שבועות מהמועד שנקבע להגשתה או - במקרים חריגים ובאישור ראש החוג - תוך שישה שבועות ממועד זה.

מורה ימסור למזכירות ציון על עבודה סמינריונית לא יאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) להגשתה.

פקולטה רשאית לקבוע משך זמן קצר יותר לבדיקת העבודה.

5. החזרת עבודות גמר בקורס ועבודות סמינריוניות

עבודות כנ"ל יוחזרו לתלמידים ישירות על-ידי המורה, או יימסרו למזכירות החוג - בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה. המזכירות תדאג לשמירת העבודות עד סוף הסמסטר העוקב למועד פרסום הציון. העבודות לא יישמרו במזכירות למעלה מסמסטר אחד.

6. הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי מינימום, וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מהם.

8. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטקס מיוחד.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטקסים פקולטטיים מיוחדים. עד לקבלת התעודה ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה. תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצויין הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצויין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר "טוב" (75) לפחות.

כל פקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.

במקרים חריגים, יוכלו להירשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית תוך פרק זמן שייקבע על-ידה, ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק ע"י אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד במסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מועמדות. אם יתקבל, ילמד ב"מעמד מיוחד" או במעמד "על תנאי" בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות לפחות. קבלתם של תלמידים כנ"ל ללימודי התואר השני, במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות, (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), אותה יש לסיים בשנה (במקרים מיוחדים עד שנתיים).

בעלי תואר B.Ed. או B.Sc.T.E. כנ"ל המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני בבית הספר לחינוך, ייתקבלו במעמד "על תנאי" לתכנית השלמה בהיקף 10 שעות סמסטריאליות לפחות מלימודי התואר הראשון. העברתם למעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על

הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע 80 לפחות – או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות כפי שייקבעו על ידי ועדת הקבלה היחידתית).
פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

8. **תלמיד מן המניין**
8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.
8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.
9. **תלמיד שלא מן המניין**
9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.
9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.
10. **תלמיד על תנאי**
10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:
10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".
10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).
10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.
10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.
10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.
10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.
11. **תלמיד במעמד מיוחד**
11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:
11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

- 11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.
- 11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
- 11.1.4 תלמיד שאושר לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.
- 11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
- 11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.
- 11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמ' י"ט), יחויבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.

דרישות בשפה העברית - ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.

מכסת הלימודים לתלמיד אשר לו פטור מקורסים ע"ס לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).

פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני. במקרים יוצאי דופן, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית או ועדת תואר שני פקולטתית לאשר חריגה מכלל זה.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, של מגבלות שפה או בהם המקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטתית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה ייכתב תקציר בשפה העברית.

אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.

העבודה תוגש במספר עותקים, אשר ייקבע ע"י ועדת תואר שני פקולטתית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר. פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות. תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת. ציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה. תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הם בבחינת כללי-מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה. פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד במסלול לימודי תואר שני עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, אותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית. התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

...."

1.

בתקנון זה:

1.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.

1.2 "דוקטור לפילוסופיה" לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר מפורש אחרת.

- 1.3 "תלמיד שלב א'" מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
 - 1.4 "תלמיד שלב ב'" מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
 - 1.5 "ועדה יחידתית" ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.
2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.
3. לשם קבלת התואר על התלמיד: -
- 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
 - 3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
 - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
- 38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
 - 38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.
 39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.
40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
- 40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
 - 40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחה.
 - 40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים והשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
- 44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

- 44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
- לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
- 49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
- 49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

מהלך הלימודים והמחקר

44. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
45. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת התבטאות נאותה בכתב; הוועדה היחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידיה.
46. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיתוו על-ידי המנחה.
47. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
- במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
48. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
49. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
- חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.
71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד.
- כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.

- העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-ידי שלטונות האוניברסיטה.

"...

הוועדה למחקרים בבני-אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהבטים האתיים של מחקרים בבני-אדם (ועדת הלסינקי), שתי ועדות משנה הפועלות באותו נושא, האחת בפקולטות למדעי הרוח, החברה, משפטים, ניהול ואמנויות, והשנייה בפקולטות למדעי החיים, מדעים מדויקים, רפואה והנדסה, וכן ועדות יחידתיות, הפועלות בפקולטות ובחלק מהמחלקות. מתפקידן של ועדות אלו להקפיד על קיומם של עקרונות האתיקה במחקרים, ובכללם במחקרים ביו-רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני-אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות ולהנחיות של הוועדה או ועדת המשנה הנוגעות בדבר.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לשם קבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, החוקר נושא באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, ובמיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

החטיבה לתכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית:
- א. המכינה לעולים חדשים
- ב. המכינה לישראלים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית:

א. המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה:

- (1) לגשר על פני הפערים שבין השכלתם של בעלי תעודות ב"ס תיכון מחו"ל לזאת של בעלי תעודת בגרות ישראלית ולהרגילים לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.
- (2) להקנות ידיעת השפה העברית, לפחות ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הניתנים בעברית.
- (3) להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, הישוב ומדינת ישראל ובמקצועות שבהם בחרו ללמוד באוניברסיטה.

לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט–יוני (של השנה העוקבת), הן במסלול מדעי הרוח והן במסלול מדעי הטבע (מדעים מדויקים, מדעי החיים).

תנאי הקבלה:

- 1) תעודת סיום ב"ס תיכון המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך קבלה למוסד להשכלה גבוהה.
 - 2) עמידה בבחינת כניסה במתמטיקה.
- התלמידים יתקבלו באמצעות מנהל הסטודנטים שליד משרד הקליטה (רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב) או ישירות במשרד המכינה לעולים, מעונות הסטודנטים, בניין ב'.

ב. המכינה לישראלים

המכינה מיועדת למועמדים המעוניינים ללמוד באוניברסיטה אך רמת ציוני הבגרות שלהם אינה מספקת, או המעוניינים בהסבה למדעי הטבע. מטרת המכינה היא להעניק לתלמיד דרכי חשיבה ושיטות לימוד ולבסס ידיעותיו במקצועות הלימוד השונים בהתאם למגמת לימודיו העתידה באוניברסיטה. המכינה מיועדת בעיקר לתלמידים ראויים לקידום, אך מתקבלים גם מועמדים אחרים, כולל בוגרי החינוך הקיבוצי. (ראה תנאי קבלה בהמשך).

מסלולי הלימוד במכינה הם: — מדעי הטבע (מדעים מדויקים, מדעי החיים)
— מדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה:

- 1) בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית שעליהם להשלים מספר מצומצם של בחינות בגרות. עדיפות בקבלה תינתן לחסרי זכאות לתעודת בגרות, החייבים להשלים בחינות בגרות באנגלית ו/או מתמטיקה, או במקצועות הנלמדים במכינה.
 - 2) תנאים אלה חלים גם על בוגרי החינוך הקיבוצי.
- עמידה בבחינות כניסה, כולל הבחינה הפסיכומטרית.

הלימודים מתקיימים בחודשים ספטמבר-מאי (של השנה העוקבת).
הרישום למכינה מתבצע בנפרד מהרישום המרכזי לחוגי האוניברסיטה והוא נעשה ישירות במשרדי המכינה, מעונות הסטודנטים, בניין ב'.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. במהלך סמסטר א' בלבד מתקיימים קורסים גם בספרדית.
הלימודים מתקיימים בתקופת השנה האקדמית הרגילה ומתקבלים אליהם בוגרי ב"ס תיכון מחו"ל או תלמידים מאוניברסיטאות ברחבי העולם.
ההרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות-הברית (ניו-יורק) או בקנדה (טורונטו) או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב, במעונות הסטודנטים בניין ב' - בניין צירלס וולפסון, כניסה 3.
הלימודים כוללים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת, בשפה האנגלית: החוג למזה"ת ואפריקה בשיתוף עם מרכז דיין והיחידה לסטודנטים מחו"ל, מקיים תכנית לימודים בשפה האנגלית לקראת התואר השני.

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה (עמ' כ"ב).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים לקהל הרחב ולמוסדות. מטרת היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם יכול ללמוד ביחידה, ללא צורך בתעודות.

בשנת תשנ"ד השתתפו בלימודי היחידה כ-6000 תלמידים.

סוגי ההשתלמויות:

א. קורסים להרחבת אופקים ולהשכלה כללית.

ב. קורסים שימושיים ויישומיים.

ג. לימודי שפות.

בין נושאי ההשתלמויות - קורסים בתחום מדעי הטבע, מדעי הרוח, מינהל, אמנויות, מדעי ההתנהגות ועוד.

הקורסים מתקיימים בשעות הבוקר, אחה"צ והערב. הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים אישור על השתתפותם.

הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), באוניברסיטת ת"א ובשלוחות מחוצה לה.

משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון), טל. 6425452, 03-6408388, פקס. 03-6411156.

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

התכנית המיוחדת, שנועדה לתלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד, או נדירים בכל תחום שהוא, מקיימת שני מסלולי לימוד: מסלול בין-תחומי ומסלול תחומי (דיסציפלינרי). תלמיד שיתקבל לתכנית יוכל לסיים את לימודי התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולפנות למסלול ישיר לתואר שלישי או, לחילופין, יוכל ללמוד ישירות לתואר שני. פרטים נוספים - במזכירות התכנית, טל. 6409322.

עיתונאות

לימודי תעודה

מטרת התכנית - להקנות ידע תאורטי ומעשי בעיתונאות, להרחיב את ההשכלה והכרת המקצוע ולהעמיק את המודעות לזכויות ולחובות של העיתונאי בחברה המודרנית.

התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, בוגרי מכללות וכן לבעלי נסיון עיתונאי, בעלי תעודת בגרות (באישור מיוחד של ועדת הקבלה).

הלימודים מתקיימים בשעות אחה"צ, בשני מסלולים:

1. שנת לימודים אחת - 4 ימים בשבוע.

2. שתי שנות לימוד - 2 ימים בשבוע.

במהלך הלימודים משולבת גם השתלמות מעשית.

פרטים בדבר הרשמה והליכי קבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים". כמו-כן, ניתן לפנות למשרד היחידה, בניין גילמן חדר 194, טל. 6408665, 6413404.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נפש כדי שיהיו לו הכישורים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.

הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והתלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

- א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
- ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

- (1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
- (2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני ענפי ספורט שונים (אחד בכל סמסטר).
- (3) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון (במסלול לימודי יום) בקורס אחד בכל סמסטר, לפי בחירתו/ה, מרשימת הקורסים המוצעים.
- (4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השעורים חובה.
- (5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים יתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.
- (6) ההרשמה נעשית ביחידה לספורט ולחינוך גופני בשבוע הראשון ללימודים מדי סמסטר (הנחיות יפורסמו בנפרד).
- בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול/שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול/שינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.
- (7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.
- (8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.
- (9) הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.
- (10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.
- (11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני, הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.
- (12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורסים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורסים יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השניה.
- (13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הלוחם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

- (1) הופעה לכל השעורים והשתתפות מעשית פעילה.
- (2) מילוי כל דרישות הקורס.
- (3) התנהגות ההולמת את אופי השעור והתנאים המקצועיים.

ג. הזכאים לשיחרור משיעורי חינוך גופני חובה:

- (1) תלמידים שימצאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.
- (2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או לידה).
- (3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.
- (4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: צלילה, סקווש, שחיה, טניס, כושר גופני, מחול וג'ז, אתלטיקה קלה, ג'ודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אסי"א (אגודת ספורט לאקדמאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו-כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה באירועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות; ובאחרים - מסייעת למעוניינים. הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוץ אוניברסיטת ת"א - הקפת הקריה שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק תלמידים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט. המעבדה בדיקות לב וכושר גופני

במעבדה מבוצעות בדיקות לב וכושר גופני (ע"י רופא) במטרה לעמוד על כושרו הגופני של הנבדק ולהקנות תודעה של בדיקות כושר גופני תקופתיות.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שרותים בנושאי ספורט, תרבות ונופש לאוכלוסית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם. להלן הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול יצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, בריכות שחיה (הלימודית מקורה ומחוממת), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כשר גופני. השמוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת והמתפרסם על-גבי מודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-ב' בהתאם לשילוט שיוצב בבניין.

משרדי דקאנט הסטודנטים מטפלים ברווחתם של הסטודנטים.

הדקאן עומד בראש דקאנט הסטודנטים.

משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מעונות)
3. יעוץ לימודי ומקצועי
4. שרות פסיכולוגי
5. הכוון תעסוקתי
6. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית
7. מרכז שרותים לסטודנט
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. **לשכת דקאן הסטודנטים** - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. **סיוע כלכלי** - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 50% משכר הלימוד. מועדי הגשת הבקשות:

מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;

מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;

מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי; הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו; פעילותו במסגרת מעורבות חברתית. כמו כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שרות צבאי, שרות לאומי. תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון ומקבלים מלגה חייבים בהשתתפות בתכנית מעורבות חברתית מבוקרת.

מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מחולקות על פי המלצת הפקולטה.

כ-170 תלמידים מצטיינים מכל האוניברסיטה מקבלים מלגות מקרן הנצחה לנופלים, סמוך ליום העצמאות.

(2) מעונות

מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא ימצא להם פתרון דיור.

מתן אפשרות דיור במעונות נעשה ע"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר, לאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) הלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים אשר לא קיבלו כל סיוע אחר והנמצאים במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.

במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
ההלוואות צמודות למדד.
קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על-פי קביעה מראש.

ב. תארים מתקדמים:

- (1) **מלגות:**
המלגות ניתנות על סמך הישגים בלימודים. המועמדים נבחרים על ידי הפקולטות.
מלגות סיוע כלכלי: ראה סעיף א(1) לעיל.
- (2) **מעונות:**
זכאות למעונות ניתנת לתלמידי מחקר רווקים, השוהים באוניברסיטה לפחות ארבעה ימים בשבוע (כפוף לקריטריונים של כלל האוכלוסיה). הפניות תוגשנה באמצעות משרדנו.
- (3) **הלוואות:**
ההלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. הפניה - על פי פרסומים על-גבי לוחות המודעות. בחירת המועמדים וגובה ההלוואה נקבעים ע"י הנהלת הקרן. ההלוואות צמודות למדד.
קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-12.00.

3. יעוץ לימודי ומקצועי - קומה ב', חדר 214, טל. 6409692, 6409152.

- (1) יעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיות ולא-אקדמיות).
- (2) יעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
- (3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.
- (4) מבחנים בשפות זרות לעולים חדשים.
- (5) ספרית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
- הספרייה תהיה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
- היעוץ ניתן על-ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ומערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השרות פתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה.
- קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 08.30-12.30.

4. שרות פסיכולוגי - קומה ב', חדר 216, טל. 6408505, 6409694.

- (1) יעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
- (2) איבחון פסיכודיאגנוסטי.
- (3) פסיכותרפיה.
- (4) טיפול קבוצתי.
- (5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
- (6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
- (7) יעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
- (8) סיוע לתלמידים הלוקים בדיסקליה ובדיסגרפיה.

סודיות מקצועית:

כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השרות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.
מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

5. **הכוון תעסוקתי** - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695
- היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה.
 - היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבניין האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
 - אחת לחודש מתקיימת סדנא לתירגול מודרך בכתיבת קורות חיים ובדרכי פניה למעסיקים. פרסום מועדי הסדנא מתפרסמים על לוחות המודעות.
 - הכוון תעסוקתי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו ונסיגותיו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
 - בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-100 מעסיקים, המראיינים ברחבי הקמפוס תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות. קבלת קהל בימים א' - ה', בין השעות 09.00-16.00.
- ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
- בפקולטה להנדסה, בניין אלקטרוניקה, חדר 28
 - בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
 - בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
 - בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
 - בבית הספר להנדסאים, חדר 107
6. **תכניות מעורבות חברתית**
- א. **פר"ח** - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.
תכנית פר"ח (פרויקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מילגת פעילות. שעות הקבלה - בימים א'-ה' בין השעות 08.00-14.00.
 - ב. **היחידה למעורבות חברתית** - קומה ב', חדר 210, טל. 6428481, 6408848.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשר הדדי בין האוניברסיטה לחברה הישראלית. באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות שלהן:
- (1) תכנית אקדמית למעורבות חברתית - בשיתוף עם מספר פקולטות. במסגרת תכנית הלימודים מוצעים קורסים, בהם פועלים תלמידים בשרותים קהילתיים שונים תוך קבלת הנחיה מקצועית אקדמית. לתלמידים המשתתפים בקורסים אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.
 - (2) פרויקטים חברתיים ולימודיים בקהילה, המיועדים לאוכלוסיות שונות, והמתבססים על מאגר הידע והמקצועות של תלמידים לתארים השונים. הפעילות מבוצעת תמורת מילגת פעילות. דוגמה לפרויקט היא "שלושה בדירה אחת" - מגורים משותפים של סטודנטים ואסירים משוחררים.
 - (3) פעילות חברתית של מקבלי מלגות - כל תלמיד המקבל מילגה מהיחידה לסיוע כלכלי ואשר אינו משתתף בפרויקט פר"ח חייב להשתלב באחד הפרוייקטים החברתיים המוצעים מטעם היחידה.
 - (4) התכנית לפעילי ציבור - קומה א', חדר 123 - תכנית חברתית בשיתוף עם המחלקה לקהילות ספרדיות שבהסדרות הציונית העולמית, המכשירה תלמידים לפעילות ציבורית באזורי פיתוח, שכונות ומוסדות ציבוריים, תמורת סיוע במימון שכר לימוד.
 - (5) תכנית קרן אייסף - קומה ב', חדר 211 - מעניקה מילגות סיוע בשכר לימוד לתלמידים העומדים בקריטריונים של הקרן.
- קבלת קהל - בימים א'-ה', בין השעות 09.00-14.00.
7. **מרכז שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677.
- א. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא** - תעודה מזהה של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אונידע, מרכז הספורט וכו') ולקבל שרותים שונים.

מעטפה ובה תעודת סטודנט ממוחשבת (כולל כרטיס קורא) נשלחת, סמוך לתחילת שנת הלימודים, לכל תלמיד אשר שילם שכר-לימוד במועד. לתלמידים המתחילים ללמוד בסמסטר ב' - בתחילת סמסטר ב' תלמיד אשר לא יקבל את המעטפה עד 30.11.94 - יפנה לאחר מועד זה למרכז בבקשה לתעודה ידנית.

ב. בעיות אקדמיות ואחרות, קבילות שונות - טיפול, בירור ויעוץ - לאחר שהתלמיד מיצה את האפשרויות בחוג/פקולטה.

ג. תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות שונות, מוזמנים לפנות למרכז ולהעלות בעיות כלליות או אישיות על מנת למצוא להן פתרון. סיוע מיוחד לתלמידים חרשים ועיוורים.

ד. ולת"ם - טיפול בבקשות לדחיה/קצור/בטול שרות מילואים.

(1) חייל מילואים הלומד באוניברסיטה מדווח על כך ליחידה שלו ישירות ע"י האוניברסיטה.

(2) כל תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך שנת הלימודים (אוקטובר - יולי) זכאי לבקש דחיה, קיצור או ביטול שירות באמצעות טופס ולת"ם, הנמצא במשרדנו ובמזכירות הפקולטות/החוגים.

על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן: 21 יום לתואר ראשון ו-12 יום לתלמידי מכינה. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים. עם זאת, ניתן להגיש ולת"ם מסיבות אקדמיות בלבד.

ה. ביטוח לאומי

(1) טיפול בתשלומי תגמולים לתלמידים אשר שרתו במילואים.

(2) טיפול בהחזר דמי ביטוח לאומי לתלמידים שלמדו ועבדו בשנה שחלפה.

(3) החזר ביטוח לאומי לסטודנטיות נשואות (ששלמו דמי ביטוח לאומי בשכר הלימוד).

ו. תלושי צילום

(1) לתלמידים אשר שרתו במילואים במשך שנה"ל והפסידו עקב כך הרצאות.

(2) לתלמידים שנעדרו מהלימודים עקב מחלה קשה או אישפוז - זמניים.

ז. תווית חניה - במקרים מיוחדים (מסיבות בריאות וכו'), תינתן תווית חניה.

התווית היא אישית וחל איסור על העברתה לאדם אחר או על שימוש בתווית של אדם אחר.

ח. פעילויות סטודנטיליות (חברתיות/ציבוריות) בקמפוס.

תלמידים המבקשים לקיים, בתחום הקמפוס, ארוע שאינו נכלל במסגרת תכנית הלימודים, מתבקשים להגיש בקשות למשרדנו, לפחות שבעה ימים (ימי עבודה) לפני המועד המתוכנן לקיום הארוע, באמצעות טופס מיוחד.

קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.00; ביום ג' גם בין השעות 15.00-17.00.

8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל - מעונות הסטודנטים, בנין G,

טל. 6408101, 6409691.

א. יעוץ לימודים לתלמידים עולים.

ב. טפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.

ג. סיוע אקדמי - מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.

ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראלים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.

ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.

תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.

קבלת קהל - בימים א' - ה' בין השעות 09.00-14.00.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה ע"ש הנרי וגרטה אברהמס - בניין ביה"ס לרפואה
ספריית מהלמן - בניין קרטור
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריית השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - "תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה", אשר קטעים מהן מובאים להלן:

1. ככללי שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.
2. מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.
- מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.
- ...
4. תנאי להשאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הספרייה.
- ...
9. משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסוג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.
10. מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
11. משמעת הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.
12. השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספרייה.
13. אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
14. המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
- 15.1. הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:
- 15.2. חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של

- ספרים שמורים לכל שעת איתור, בשבוע הראשון לאיתור, וסכום כפול לכל יום איתור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספרייה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.
- 15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.
- 15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.
16. **ערעור** החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.
17. **התנהגות בספרייה** מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.
18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.
19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.
- 19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).
- 19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).
20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.
21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.
22. **ביקורת יציאה** בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספרייה מותרת ע"ס אישור להשאלה.
24. **החזרת ספרים עם סיום הלימודים** תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.
- 24.1 מזכירות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטתית לצורך האישור.

...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקניות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 015-12 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)"] ו"תקנון משמעת סטודנטים - בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] בנוסף לצעדים הננקטים ע"י מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתי במקרים כגון:

- אי-ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על-ידי רשויות האוניברסיטה או אי-מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי-הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות-בית, עבודות סמינריות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פניה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ועובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בציד ובכרש האוניברסיטה; התנהגות בתחום הקמפוס או מחוצה לו, התנהגות במסגרת פעילות המתקיימת בו, וכדומה.

העונשים להם צפויים לתלמידים שהורשעו בעבירה משמעתי הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא "תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקונו.

" תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:
 - 1.1 "האוניברסיטה": אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.
 - 1.2 "דקאן": דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.
 - 1.3 "מורה": כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואינו מורה.	1.4	"עובד":
כל אחד מאלה -	1.5	"תלמיד":
מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידי כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.	1.5.1	
מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.	1.5.2	
מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.	1.5.3	
מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.	1.5.4	
עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.	1.6	"עבירת משמעת":
פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.	1.7	"פסילה של בחינה או עבודה":
הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.	1.8	"הממונה":
בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.	1.9	"בית הדין":
הממונה, סגניו ובית הדין.	1.10	"רשויות השיפוט":
הקובל האמור בתקנון זה.	1.11	"קובל":
מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.	1.12	"קובלנה":
הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, האמורה בתקנון זה.	1.13	"הוועדה":

פרק שני: רשויות השיפוט

סימן א': מבוא

רשויות השיפוט הינן:	2.	מבנה:
2.1 הממונה על המשמעת וסגניו, או סגניו.		
2.2 בית הדין לערעורים בענייני משמעת.		
- - -	3.	הוועדה - מינוי ותפקידים:
3.1 הסנאט ימנה ועדה שמתפקידה יהיה להכין רשימת מועמדים לכהונת הממונה וסגניו ורשימת מועמדים לכהונת חברי בית הדין.		
3.2 כל המועמדים שיכללו ברשימה שתוכן על ידי הוועדה יימנו עסהסגל האקדמי של האוניברסיטה.		
3.3 בהכונה את רשימת המועמדים האמורים לעיל תדאג הוועדה לכלול בה משפטים במספר כנדרש על פי הוראות הסימנים ב' ו-ג' שבפרק זה.		

סימן ב': הממונה על המשמעת

4.	---	בחירה:	4.1 הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - בממונה על המשמעת ובסגן ממונה, או בסגני ממונה, במספר שייקבע על ידי הסנאט מזמן לזמן. 4.2 הממונה או אחד מסגניו יהיה משפטן.
5.	---	תקופת כהונה:	5.1 הממונה וסגניו ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו להבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. 5.2 מי שכהן כממונה או כסגנו שתי תקופות רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד מתפקידים אלה רק לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
6.		מילוי מקום שנתפנה:	נתפנה מקומו של הממונה או מי מסגניו עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, בממונה או בסגן שיהיה משך יתרת תקופת כהונת הממונה או הסגן שמקומו נתפנה כאמור.
7.		סמכויות (הממונה):	הממונה ידון ויחליט - כדן יחיד - בכל קובלנה שתוגש על ידי קובל כנגד תלמיד.
8.		סמכויות (הסגנים):	כל סמכות המסורה לממונה על פי תקנון זה - פרט לסמכויותיו שעל פי סעיף 9 שלהלן - נתונה גם לסגניו. דין החלטה או פסק דין של סגן הממונה כדין החלטה או פסק דין של הממונה, לכל דבר ועניין.
9.		סדרי עבודה:	חלוקת התיקים בין הממונה לסגניו וקביעת מועדי דיון תיעשה על פי הנחיות כלליות שייקבע הממונה, מעת לעת, או על פי קביעתו לעניין או לעניינים מסויימים.
10.		אצילת סמכויות:	הממונה רשאי לאצול מסמכויותיו שעל פי הסעיף 9 דלעיל לסגנו או לסגניו.
11.		רציפות סמכויות:	נסתיימה תקופת כהונתם של הממונה וסגניו יהיו הם מוסמכים להמשיך ולסיים הדיון בכל עניין התלוי ועומד בפניהם ולהתחיל בדיון בעניינים חדשים, עד שימונו ממונה וסגנים אחרים תחתם.

סימן ג': בית הדין לערעורים בענייני משמעת

12.	---	חברי ביי"ד נבחרים:	12.1 הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - ששה חברי סגל אקדמי, בהם לפחות שני משפטנים, לכהן כחברי בית הדין. 12.2 חברי בית הדין הנבחרים ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים וכל אחד מהם יוכל להיבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. מי שכהן כחבר נבחר בבית הדין שתי תקופות כהונה רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד זה לאחר הפסקה של שנתיים לפחות. 12.3 נתפנה מקומו של חבר נבחר בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, חבר בית דין שיהיה משך יתרת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.

חברי בי"ד ממונים - מינוי:	13.	- - -
הרקטור ימנה - מתוך רשימה של שישה סטודנטים, תלמידי פקולטות שונות, שתוצע לו על ידי דקאן הסטודנטים - שלושה סטודנטים לכהן כחברי בית הדין.	13.1	
חברי בית הדין הממונים, ימונו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו לכהן כחברי בית הדין תקופת כהונה אחת בלבד.	13.2	- תקופת כהונה:
נתפנה מקומו של חבר ממונה בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 13.1 דלעיל, חבר בית דין שיכהן משך יתרת תקופת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.	13.3	- מילוי מקום שנתפנה:
נשיא בית הדין וממלא מקומו הקבוע:	14.	- - -
הסנאט ימנה את אחד מחברי בית הדין הנבחרים לכהן כנשיא בית הדין וחבר נבחר אחר לכהן כממלא מקומו הקבוע.	14.1	
נשיא בית הדין - ובהעדרו ממלא מקומו הקבוע - יהיה אחראי לניהול פעולתו השוטפת של בית הדין ובכלל זאת לקביעת הרכב המותב בפניו יידון כל מקרה ומקרה.	14.2	
בית הדין ידון ויחליט בערעורים על החלטות הממונה או סגניו שיוגשו לפי הוראות תקנון זה.	15.	סמכויות בית-הדין:
דיוני בית הדין יתקיימו בפני מותב שימונה על ידי נשיא בית הדין. בכל מותב יכהנו שלושה מחברי בית הדין. מינוי חברי כל מותב ייעשה תוך שמירה על הכללים הבאים:	16.	מותבים (הרכב):
16.1 שניים מחברי כל מותב יימנו עם חברי בית הדין הנבחרים ואחד יהיה חבר ממונה.		
16.2 בכל מותב יכהן לפחות משפטן אחד.		
16.3 כיו"ר המותב ישמש נשיא בית הדין או ממלא מקומו הקבוע ואם שניהם אינם נכללים בהרכב המותב, חבר בית דין נבחר שייקבע על ידי נשיא בית הדין.		
נתפנה מקומו של חבר בי"ד המכהן במותב, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יצרך נשיא בית הדין למותב חבר אחר והדיון ימשך מאותו שלב אליו הגיע בעת שנתפנה מקום כאמור, אלא אם כן יחליט יו"ר המותב אחרת מטעמים שיירשמו.	17.	מותבים (מילוי מקום שנתפנה):
נסיימה תקופת כהונתם של חברי בית הדין יהיו חברי כל מותב מוסמכים להמשיך ולסיים בכל עניין התלוי ועומד בפניהם וחברי בית הדין יהיו מוסמכים להתחיל בדיון בעניינים חדשים עד שימונו חברים אחרים תחתם.	18.	רציפות סמכויות:

סימן ד': מינהל רשויות השיפוט

מזכיר רשויות השיפוט:	19.	- - -
המזכיר האקדמי ימנה עובד שימש כמזכיר רשויות השיפוט.	19.1	

19.2 לא ימונה אותו אדם לשמש כקובל וכמזכיר רשויות השיפוט בעת ובעונה אחת.

כפיפות: 20. מזכיר רשויות השיפוט יפעל על פי ההנחיות שינתנו לו - בין הנחיות כלליות ובין הנחיות לעניין מסויים - על ידי המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו לעניין זה, הממונה ונשיא בית הדין. ינתנו למזכיר רשויות השיפוט הוראות סותרות על ידי המזכיר האקדמי מחד והממונה או נשיא בית הדין מאידך, יהיו הוראות אלה האחרונות עדיפות.

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: 23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: 24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: 25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגור.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין ובלבד שיודיע על כך למזכירות רשויות השיפוט שבוע לפני מועד הדיון.

משקיפים מורשים - מינוי: 26. - - -
26.1 דקאן הסטודנטים יציע לרקטור רשימת סטודנטים הלומדים בפקולטות שונות, מתוכה ימנה הרקטור שלושה סטודנטים לשמש כמשקיפים מורשים משך תקופה של שנתיים.

-מילוי מקום שנתפנה: 26.2 נתפנה מקומו של סטודנט שמונה כמשקיף מורשה, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 26.1, סטודנט אחר לשמש כמשקיף מורשה משך יתרת תקופת כהונתו של הסטודנט שמקומו נתפנה כאמור.

הזמנת משקיפים לדיון: 27. - - -
27.1 בכל דיון משמעותי שיערך בפני הממונה (או סגנו) יהיו רשאים להיות נוכחים המשקיפים הבאים:
27.1.1 דקאן הסטודנטים, או נציגו.
27.1.2 דקאן הפקולטה שעם תלמידה נמנה התלמיד הנתבע, או נציגו.

- 27.1.3 סטודנט שמונה כמשקיף מורשה.
 27.2 ההזמנות למשקיפים ישלחו על ידי מזכיר רשויות השיפוט שיקבע את סדר זימון הסטודנטים המשמשים כמשקיפים מורשים.

28. אי נוכחות משקיפים שהוזמנו: אי נוכחות המשקיפים, או מי מהם, לא תפסול את הדיון ולא תגרע, בכל צורה, מתוקפו ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים בו.

פרק רביעי: עבירות ועונשים סימן א': עבירות

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

- 29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.
 29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.
 29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
 29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.
 29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.
 29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.
 29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.
 29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.
 29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.
 29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
 לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

30. רשימת עונשים: משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

- 30.1 נזיפה.
- 30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.
- 30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.
- 30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויים.
- 30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.
- 30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.
- 30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המניין.
- 30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספרייה, שכונת ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.
- 30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.
- 30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.
- 30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.
- 30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

31. רישום ענישה בגליון: - - -
- 31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציונים.
- 31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציונים.
32. פסילת חובה: בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.
33. עונש על תנאי: - - -
- 33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.
- 33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.
- 33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.
34. פיצויים: נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

35. הצמדת פיצויים: כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

36. תרופות: תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל לאי פרעון תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך קנס או הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את פיצויים: סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

37. - - - החלטות ביניים:

37.1 - הסמכות לתיתן לאחר פתיחת הליכים משמעותיים יהיה הממונה ראשי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.

37.2 - שמיעת התלמיד במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.

37.3 - דיון חוזר נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד ראשי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר יערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

37.4 - משך תוקפן החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

37.5 - שינויין או ביטולן הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

37.6 - ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88) החלטת ביניים- אינה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע. בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.

37.7 - המצאה - מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

38. - - - שמירת סמכויות:

38.1 סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד המהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.

38.2 אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או

לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים -
 לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון
 או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.

הליכי
 משמעת
 והליכים
 פליליים: - - - 39.

- 39.1 הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת
 על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד
 הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו
 בהליכים כאלה.
- 39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי
 נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין
 תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך
 ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
 הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד
 שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים סימן א': תלונה

הגשת
 תלונה:
 - מתלון - - - 40.

- 40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל
 תלמיד.

40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי. - מקבל התלונה

- 40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים
 לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה
 וישנם כאלה בידי המתלון. - מסמך
 תלונה

- 41 המזכיר האקדמי יעניין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר
 קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה,
 עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלון השלמות והבהרות,
 ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים. בדיקת
 תלונה:

- 42 הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב
 תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלון, לדקאן הפקולטה
 שעל תלמידה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים. גניזת
 תלונה:

- 43 סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או
 דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה
 מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו
 בנדון תהיה סופית. ערעור
 על גניזת
 תלונה:

- 44 המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא
 הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד. סיוע
 בבדיקת תלונה:

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

- 45 הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה
 תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת. הוראת
 הרקטור

46.	המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.	יוזמת המזכיר האקדמי:
47.	החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.	העברת תלונה לקובל:
48.	על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:	קובלנה:
48.1	פרטי המתלונן ותאורו.	
48.2	פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").	
48.3	פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.	
48.4	רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.	
48.5	רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.	
49.	קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.	הגשה:
50.	- - -	המצאה:
50.1	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:	
50.1.1	לממונה.	
50.1.2	לנתבע.	
50.1.3	לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.	
50.1.4	לדקאן הסטודנטים.	
50.1.5	לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.	
50.2	לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.	

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

51.	- - -	מועד הדיון:
51.1	מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.	
51.2	המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.	
51.3	הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.	
51.4	כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.	
52.	מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.	הזמנה לדיון:

53.	הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.	דחיית הדיון:
54.	- - -	דיון בהעדר הנתבע:
54.1	דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.	
54.2	נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה	
54.1	דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.	
54.3	ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.	
	העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.	
55.	- - -	הקראה:
55.1	בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.	
55.2	לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.	
56.	הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדיון על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.	הודאה:
57.	- - -	סדרי דין וראיות:
57.1	הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.	
57.2	לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.	
58.	במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.	פרטיכל:
59.	- - -	פסק הדיון: - מועד נתינתו:
59.1	סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם ימצא הנתבע חייב הדיון, אף גזר דין) מנומק ובכתב.	
59.2	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדיון.	- המצאתו

59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

- תחילת
תוקפו:

סימן ד': הגשת ערעור

60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

זכות
ערעור:

61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

מועד
הגשת
ערעור:

62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

כתב
ערעור:

63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

המצאה:

63.1 לנשיא בית הדין.

63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).

63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידה נמנה המערער או המשיב.

63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור

64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

אינו
מעכב פס"ד:

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

קביעת
המותב:

66. הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

היקף
הערעור:

67. - - -

טיעונים
בכתב:

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.

67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.

67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

68. - - -

מועד
הדיון:

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר

רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.
 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר
 68.2 יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב
 הערעור.

69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה
 ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.
 שמיעת הערעור:

70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון
 בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב,
 יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.
 פסק הדין:

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

71. - - - דיון בדלתיים סגורות:
 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן
 71.1 יחליט הממונה, או המותב הדין בערעור - לבקשת אחד הצדדים -
 בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי
 לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם
 מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.
 דיון פומבי:

72. בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:
 פרסום פסקי דין:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.
 72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסם יפורסמו תוך
 ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

73. בפרק זה: הגדרות:

73.1 "עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס
 המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל
 עבירה שתיוסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה
 בנוהל הנ"ל.

73.2 "שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 "פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע
 הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

74. - - - הודעה בדבר ברירת קנס:

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא
 למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד
 באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים
 לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.
 74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס:	75.	- - -
75.1	מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.	
75.2	שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.	
אי תשלום הקנס:	76.	
	לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.	
עבירות חוזרות:	77.	
	תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.	
תיאום שעורי הקנס:	78.	
	אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.	

פרק שמיני: חנינה

	79.	- - -
79.1	הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.	
79.2	הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.	

פרק תשיעי: תחילת תוקף והוראת מעבר

תחילת תוקף:	80.	תקנון זה נכנס לתוקפו ביום אישורו על ידי הסנאט ובמועד זה פוקע תוקפו של תקנון המשמעת - תשל"ד.
הוראות מעבר:	81.	על עבירות שנעברו לפני כניסת תקנון זה לתוקפו יחולו, בעניינים מהותיים, הוראות תקנון המשמעת - תשל"ד, ואולם בעניינים דיוניים יחולו הוראות תקנון זה.
		נתגלו בין קובל לנתבע חילוקי דעות אם עניין מסויים הינו עניין דיוני או מהותי יכריע הממונה בחילוקי דעות אלה במהלך הדיון בקובלנה.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב' עבירות חניה

סכום ברירת הקנס

(נכון ליוני 1994)

27 ש"ח -

33 ש"ח -

העבירה

1. חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תויות החנייה שעליו)
2. חניה במקום אסור
לעניין סעיף זה, "מקום חניה אסור" הינו:
 - 2.1 מדרכות
 - 2.2 מעברים במגרשי חניה
 - 2.3 כניסות לבניינים
 - 2.4 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה
 - 2.5 מקומות שסומנו בשלט "אין חניה"
 - 2.6 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.
3. חניה במקום אסור בנסיבות חמורות
לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:
 - 3.1 חניה החוסמת רכב החונה כדין
 - 3.2 חניה החוסמת מעבר למקום חניה אחר
 - 3.3 מקומות חניה לנכים.

37 ש"ח -

"...

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, הביטחון ואכיפת הוראות החניה בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

- א. שערי כניסה לקמפוס:
בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב:
שער מספר 8 – פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 – (שער רמניסיאנו) – פתוח בין השעות 06.30-23.00.
שער מספר 1 – (שער פרנקל) – פתוח בין השעות 06.30-21.00.
חל איסור מוחלט להכנס לקמפוס תוך טיפוס מעל הגדר.
- ב. בדיקת חפצים:
1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שסירב להזדהות ו/או למי שסירב להציג את חפציו לביקורת.
- ג. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס:
1. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תויות חניה או לבעלי אשורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חניה יוקצבו להגדרה במשרדי אגודת הסטודנטים. התויות היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תויות חניה מאדם לאדם. המוצא תויות חניה יעבירה מיד למדור בטחון. חל איסור לקבל תו חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.

3. התנועה והחניה בשטח האוניברסיטה הינם בכפוף לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחניה בקמפוס.
4. תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעת.
- ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

- א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.
- ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. נשק

- הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:
א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.
- ב. חייל במדים – בשרות סדיר או במילואים – יתבקש להציג אישור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.
- ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.
- ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
- ה. נושא נשק יחוייב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.
- ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

- א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק/הארנק/החפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גניבות.
- ב. תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.
- ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

- המוצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
- המוצא אבידה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

- אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, ידרש ע"י עובדי הבטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

- בנייני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים, הנוגעים בדבר, עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. **פעילות צבורית בקמפוס**
כל פעילות צבורית (עצרות, הפגנות, חלוקת חומר הסברה ועוד) בתחום הקמפוס חייבת באישור מוקדם של דקאן הסטודנטים (ראה עמ' מ"א).
10. **משרדי מדור ביטחון**
משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל. 6408726, 6408880, 6408484, טלפון חרום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).
11. **נהיגה באופניים**
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.
12. **משחקים**
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור ו/או בהטלת צלחות מעופפות וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.
2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש. על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.
3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.
4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדיון משמעתי.
5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירות השונות. מטרות הדיווח: סיוע בסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.
6. מספרי הטלפון של יחידת-הבטיחות: 6408555.
7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'. בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל-אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל-אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי-תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות ו/או מוסד ו/או גוף ו/או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל-אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק ע"י התלמידים.
7. לפעול למען קשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו"ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ"י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ"י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה תפעל במסגרת העקרונות שפורטו לעיל – ע"מ להעניק לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי ועזרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים ולאחרים, ריכוז הצעות ובקשות עבודה, שירותי ולת"ס, מס הכנסה וכו' – עפ"י קריטריונים קבועים שיפורסמו.

כמו-כן, תפעל האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע"י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו') וכן תעמוד על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע"י אוניברסיטת ת"א כתלמיד. מי שחדל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משרותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הבקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מי"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרויקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
3. **ועדות המועצה** – המועצה תתפצל לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן יכהנו חמישה או שבעה חברי מועצה), אשר תטפלנה בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** – מורכבת משלושה חברים נבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדוק.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בידעון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

י"ר האגודה	טל' 6422290
מח' לעניינים אקדמיים	טל' 6409514
ידיעפון – שירות מידע יומיומי על ביטולי שיעורים, פרסום ציונים, הודעות שוטפות לפי פקולטות:	
מדעי החברה ואמנויות	6409941
מדעי הרוח וחינוך	6409942
ניהול ומשפטים	6409943
מדעים מדויקים והנדסה	6409944
רפואה, מדעי החיים ועבודה סוציאלית	6409945
משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.	
שעות הקבלה: ימים א' - ה' 17.00-09.00; יום ד' 18.30-09.00; יום ו' 12.30-08.30.	

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.

משרד המבקר - בניין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 6408490, 6408168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס.

בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבוניים, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי הזמנות פרטיות מהארץ ומחו"ל.

החנות נמצאת בבניין מיטשל. שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-19.00 וביום ו' בשעות 08.30-13.30. טל. 6410351/2, 6408413.

בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות-גמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בניין הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-15.00.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.

העזרה הראשונה ניתנת בחינם. בדיקת מיון לצורך קביעה האם הטיפול תואם את צרכי ההוראה ועזרה ראשונה, נערכים בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. יעוץ כירורגי וטיפול כירורגי במידת הצורך - ללא תשלום, ניתנים בימים א'-ה' בין השעות 08:00-9:00. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון קופ"ח.

בביה"ס מכון נרטון משוכלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון: 6409857, 6409304. המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב פתחה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין הספריה המרכזית).

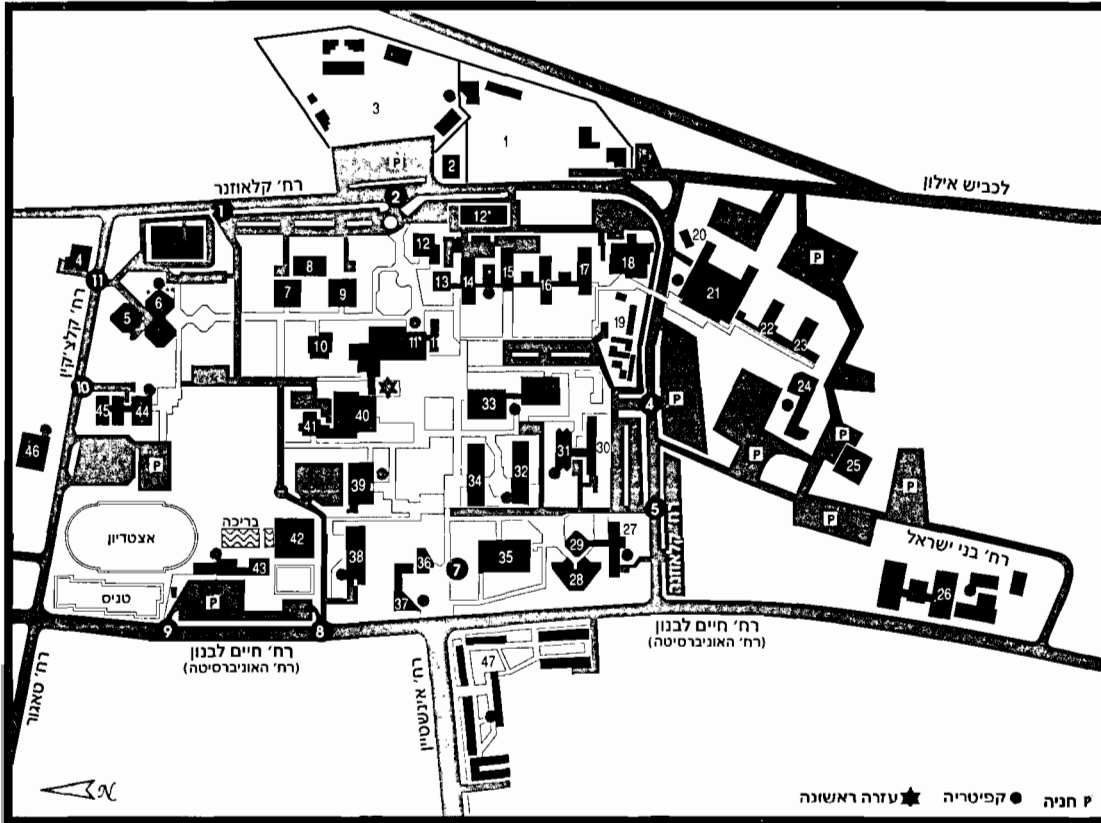
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00). שירותי הרפואה במרפאה:

- * רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה.
- * אחות מוסמכת ומיומנת.
- * טיפולים רפואיים.
- * בדיקת א.ק.ג.; בדיקות מעבדה ואבחון.
- * רופאים מומחים בעור, נשים ועוד.
- * מסלול מיוחד לסטודנטים: לרפואה מקצועית, לבדיקות מיוחדות לאשפוז. טפסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למרשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שרותי מזון

באוניברסיטה פועלים: מסעדות, מזנונים, מכוונות אוטומטיות לכריכים, שתיה קרה ושתיה חמה. הפיקוח על שרותי המזון מבוצע ע"י הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות על טיב השרות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית או בטלפון: 03-6408360.

מפת קמפוס אוניברסיטת תל-אביב

- מעונות הסטודנטים - 47
מרכז למרשם - דסנברג וולף - 4
מרסל גורדון - מועדון האוניברסיטה - 25
נימון - ספרית מד' מדוייקים והנדסה - 18
נפתלי - מדעי החברה - 27
סאקלר - רפואה - 6
סוראסקי - הספריה המרכזית - 40
עלית - מרכז לספורט - 42
פסטליכט אולם - בנין מכסיקו - 39
קולדר הבן - מרכז החישובים - 13
קפלון - מדעים מדוייקים - 14
קרטר - חקר בית התפוצות - 11
רובין - מוסיקה - 35
רוזנברג - יהדות - 10
רקנאטי - ניהול - 34
שאפל - ביה"ס לעבודה סוציאלית - 24
שלזאק - אודיטוריום - 6**
שנקר - כימיה - 16
שנקר - פיזיקה - 15
שרייבר - גלריה לאמנות - 36
שרייבר - מתמטיקה - 12
שרמן - מדעי החיים - 7
שרת - מדעי הרוח, חינוך - 32

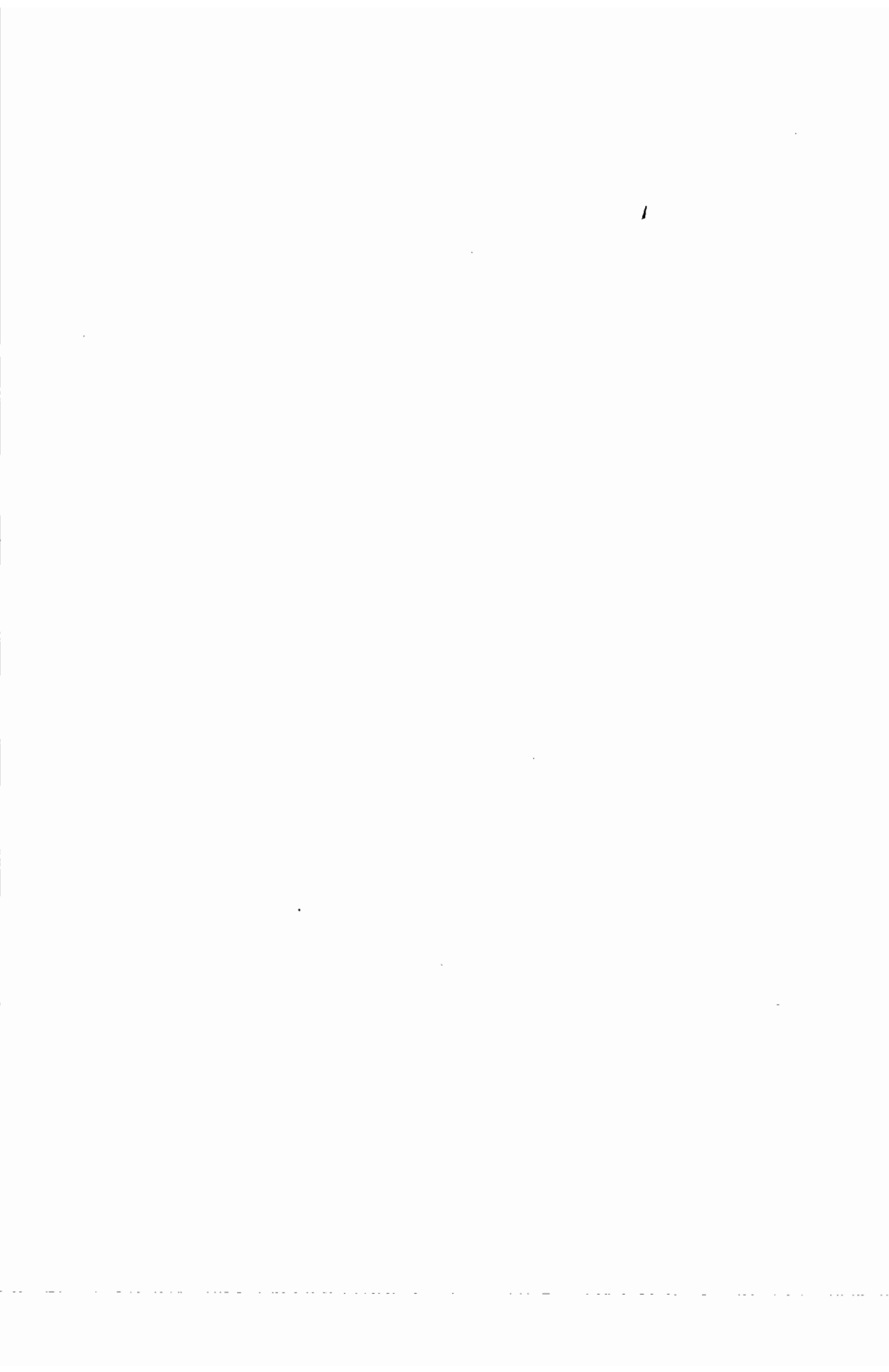
- אורנשטיין - כימיה - 17
אריק מיטשל - מרכז הסטודנטים - 37
בית התפוצות - מוזיאון - 11*
בריטניה, כהן פורטר - מדעי החיים - 9
בר שירה - אודיטוריום - 29
ברנדר מוס - ספרית מדעי החברה וניהול - 28
גולדרייך - ספורט רב תכליתי - 43
גולדשלגר - רפואת שיניים - 44
גילמן - מדעי הרוח - 33
גלסברג - מחקר רפואי - 5
גנים בוטניים - 3
גיק גרין - ביוטכנולוגיה - 8
דה בוטון - מזהה - 38
"דיונון" - 37
דסנברג וולף - מרכז למרשם - 4
וולפסון - הנדסה - 21
וולפסון - הנדסת חשמל - 22
וינר - ספריה - 41
טרובוביץ - משפטים - 30
יד אבנר - גאוגרפיה - 46
כהן פורטר, בריטניה - מדעי החיים - 9
לב - אודיטוריום - 15*
לייט - ספרית משפטים - 31
לימודי הנדסה - 23
לימודי חוץ - 20
מאגרים גנטיים - 2
מאיר סיגלס - מחקר זואולוגי - 1
מאירבאום - אודיטוריום - 6*
מארש - 45
מחסנים - מדור בטחון - 12*
מיריהוף - ביה"ס להנדסאים - 26
מכסיקו - אמנויות - 39
מנהלה - 19

שערים להולכי רגל

- שער מתתיה - 2
שער פרנקל - 7
שער - 10
שער - 11

שערים

- שער אוסטריה - 1
שער דן בוכנר - 8
שער יוסף קריס - 5
שער רמזיאנו - 4
שער ספורט - 9

הפקולטה למדעי הרוח

ידיעון תשנ"ה

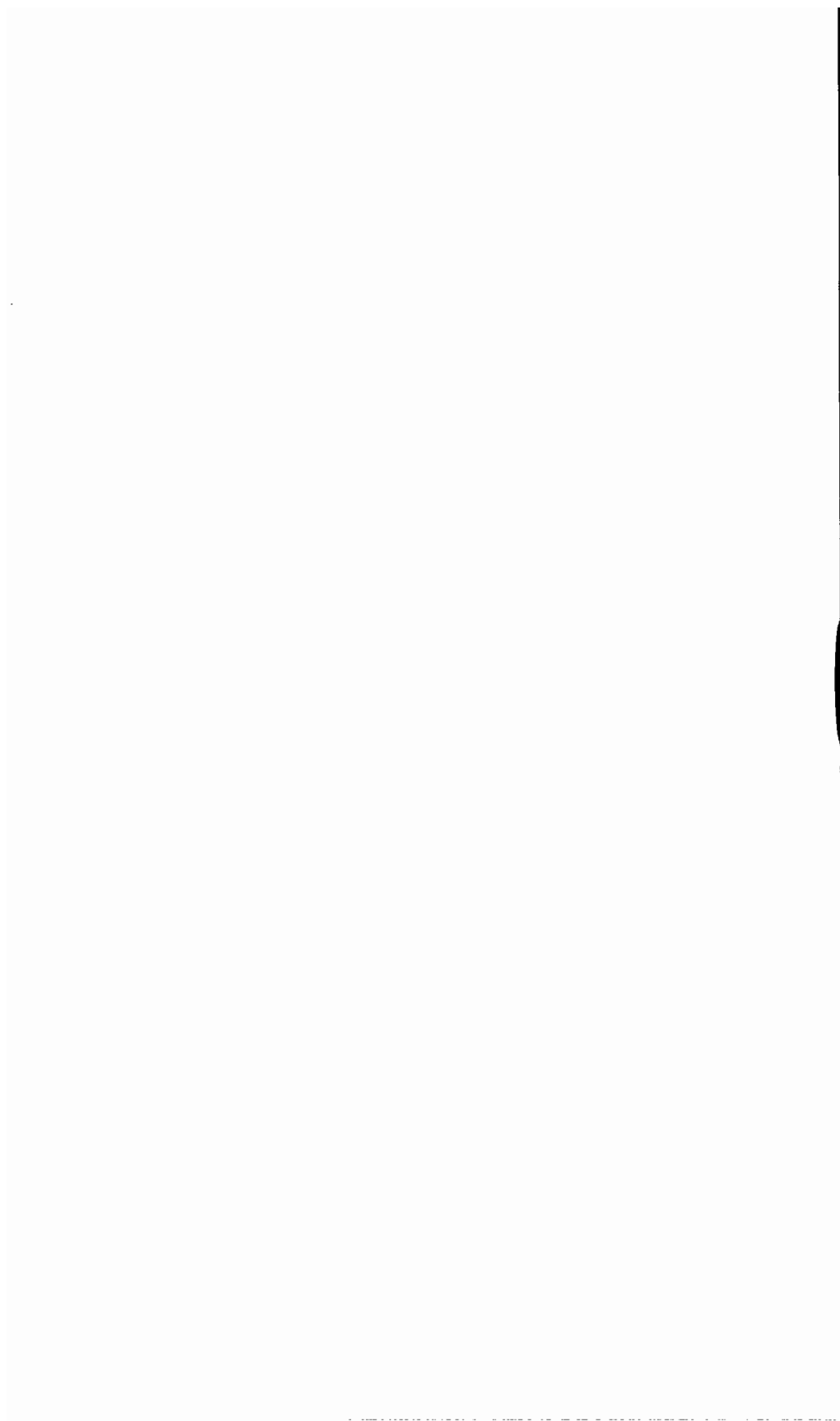
כרך א'

שלב הלימודים הפקולטטי

עורכת הידיעון - גילה משה

כתבנית - דרורה שרעבי-גוזלן

הפקה - אינטרמדיה - הפקות בע"מ

לזכרם

תלמידים ואנשי סגל הפאקולטה

שנפלו במערכות ישראל

ז"ל	חרמוני עודד	ז"ל	אבישאול שמואל
ז"ל	יקואל אילן	ז"ל	אלישע רפאל
ז"ל	לירן (ליקרמן) יורם	ז"ל	אתיאל דוד
ז"ל	מרט בארי	ז"ל	בורנשטיין עוזי
ז"ל	נצר יהושפט	ז"ל	ביסקי חיים
ז"ל	סלע חיים	ז"ל	בן-צבי אבישי
ז"ל	עמיר אילן	ז"ל	גרנות מיכה
ז"ל	פלז שאול	ז"ל	האפרתי יוסף, פרופ'
ז"ל	קוזמה גדעון	ז"ל	הראל (הוכברג) משה
ז"ל	קרן יעקב	ז"ל	ורדי נדב
ז"ל	רביד בועז	ז"ל	זלמנוב רון
ז"ל	שפירא יגאל	ז"ל	זלצמן יצחק

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם

תוכן העניינים

עמוד

7	מוסדות הפקולטה
13	מידע כללי (לימודי תואר ראשון ושני)
37	שלב הלימודים הפקולטטי - מידע כללי
	<u>החוגים: היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי</u>
53	אנגלית
58	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
65	בלשנות
69	גיאוגרפיה
74	היסטוריה כללית
81	היסטוריה של המזרחית ואפריקה
90	היסטוריה של עם ישראל
101	לימודים קלאסיים
108	לשון עברית ולשונות שמיות
113	מקרא
118	ספרות עברית
125	פילוסופיה
134	פילוסופיה יהודית
138	שפה וספרות ערבית
144	צרפתית
156	תורת הספרות הכללית
162	תלמוד
166	תוכנית הלימודים הכלליים
173	שימושי מחשב
176	היחידה לתוראת שפות
188	תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן-ציון ופרל מרגליות
192	לימודי מזרח אסיה
193	תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד:
194	אנגלית
199	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
211	בלשנות
212	גיאוגרפיה
221	היסטוריה כללית
237	היסטוריה של המזרחית ואפריקה
241	היסטוריה של עם ישראל
250	לימודים קלאסיים
254	לשון עברית ולשונות שמיות
257	מקרא
260	ספרות עברית
265	פילוסופיה
279	פילוסופיה יהודית
280	שפה וספרות ערבית
284	צרפתית
291	תורת הספרות הכללית
295	תלמוד
298	תוכנית הלימודים הכלליים
304	לח בחינות
329	לח קבלת קהל

מוסדות הפקולטה

דיקאן הפקולטה - פרופ' אניטה שפירא
רשימת חברי מועצת הפקולטה - תשנ"ה

פרופ' מ' דסקל	פרופ' א' אבן-זהר
ד"ר ג' חורבאט	פרופ' י' אגסי
פרופ' י' חופמן	פרופ' ש' אונגורו
פרופ' א' חורוביץ	פרופ' ד' אושישקין
פרופ' מ' חבסגור ס"י	פרופ' א' אופנהיימר
פרופ' ש' וולקוב (שבתון סמ' ב')	פרופ' ב' איזק
פרופ' ג' ווילד ז"ל	פרופ' ע' איילון
פרופ' ד' וייסרס	ד"ר א' איכילוב
פרופ' מ' וינטר	פרופ' א' אלון
פרופ' ח' וירט-נשר	פרופ' מ' אליאב-פלדון
פרופ' ד' וסרשטיין	פרופ' י' אלקנה (שבתון+חל"ת)
פרופ' פ' וקסלר	ד"ר י' אמית
פרופ' נ' זגני	פרופ' א' אפרת (שבתון סמ' ב')
פרופ' א' זיו	פרופ' י' אריאל - פ"ר א' אריאל
פרופ' מ' זילברשטיין 2	פרופ' ח' ארליך
פרופ' א' זינגר (שבתון)	פרופ' ש' בידרמן
פרופ' ד' חן	פרופ' א' ביתן
פרופ' מ' חן	פרופ' ז' בכלר
פרופ' א' טולידאנו	פרופ' ש' בן-עמי
פרופ' ג' טורי	פרופ' ז' בן-מרת
פרופ' טל	פרופ' י' בן-שלמה
פרופ' א' יוגב	פרופ' פ' בק
פרופ' ז' יקר	פרופ' ד' בר-טל
פרופ' גבריאל כחן	פרופ' א' בר-נביא
פרופ' ג'רמי כחן	פרופ' ג' ברין
פרופ' מ' כוכבי	פרופ' ב' בר-מכבא
פרופ' ד' כץ	פרופ' ר' ברמן (שבתון)
פרופ' אסא כשר	פרופ' ר' ברקאי (חל"ת)
פרופ' אריה כשר	פרופ' נ' גוברין פ"ר א' גלילי
פרופ' ד' לאור	פרופ' ר' גופטא (שבתון סמ' א')
פרופ' א' לוי	פרופ' ג' גורדצקי
פרופ' י' לוינגר (שבתון) נ	פרופ' ז' גורני (שבתון)
פרופ' י' לנדא	ד"ר ע' גיינאו
פרופ' צ' מדין	פרופ' י' גליקר (שבתון סמ' א')
פרופ' ר' מילגרם	פרופ' ד' געתון
פרופ' מ' מניץ פ"ר נ	פרופ' א' גרוסו (שבתון סמ' א')
פרופ' ע' מלכין (שבתון+חל"ת)	פרופ' א' גרטנר
פרופ' ג' מנדל	פרופ' א' גרינלד (שבתון)
פרופ' ד' מנדלסון	פרופ' י' גרשוני
פרופ' ר' מנור	פרופ' א' דגני (חל"ת)
פרופ' ד' מנשרי	פרופ' א' דותן
פרופ' מ' מרגלית	פרופ' ד' דינר
פרופ' נ' נאמן	פרופ' י' דינרי
פרופ' ד' נבו	
פרופ' א' נגבי (חל"ת סמ' ב')	
פרופ' י' נני	

פרופ' י' סדן	פרופ' י' רזאי
פרופ' ש' סומך	פרופ' אורי רובין
פרופ' א' ססר	פרופ' זאב רובין
פרופ' ר' סתוי	פרופ' ז' רבינובון
פרופ' י' עובד	פרופ' אלישבע רוזן
פרופ' א' עובדיה	פרופ' מינה רוזן
פרופ' ר' עמוסי (שבתון סמ' א')	פרופ' טובה רוזן
פרופ' נ' עמינח	פרופ' י' רול
פרופ' מ' ענבר	פרופ' י' רוס (שבתון סמ' א' + ב')
פרופ' מ' עסיס	פרופ' ש' רוז
גב' כ' פדור	פרופ' צ' רוזי (שבתון)
פרופ' ע' פונקשטיין (חל"ת סמ' ב')	פרופ' ט' ריינהרט (חל"ת סמ' א')
פרופ' י' פורטוגלי	פרופ' א' רייני
פרופ' צ' פורת	פרופ' זהר שביט
פרופ' י' פינקלשטיין	פרופ' יעקב שביט
פרופ' מ' פרי	פרופ' עוזי שביט
פרופ' ש' פרידלנדר (חל"ת)	פרופ' א' שוהמי
פרופ' מ"ע פרידמן - פאפירבאל פאון קאין	פרופ' מ' שורץ
פרופ' ג' צבס (שבתון סמ' א')	פרופ' מ' שטרנברג
פרופ' נ' צבר בן-יהושע	פרופ' ס' שטראוס
פרופ' ר' צדוק	פרופ' א' שי
פרופ' ר' צור	פרופ' א' שמואלביץ
פרופ' י' קופפרמן	פרופ' חיים שמיר - פאפירבאל פאון קאין
ד"ר ג' קינברג	פרופ' שמעון שמיר (חל"ת סמ' ב')
פרופ' ש' קליין-ברסלבי	פרופ' אניטה שפירא
פרופ' י' קרמר (חל"ת)	פרופ' רינה שפירא
פרופ' י' קשתי	פרופ' ח' שקד (חל"ת סמ' א')
פרופ' א' רבינוביץ (חל"ת)	פרופ' ש' שרן
	פרופ' ד' תירוש
	פרופ' מ' תמרקין

נציגים ומשקיפים של בעלי דרגות

שונות במועצת הפקולטה

ד"ר יאקוב הולמברג	נציג מרצים בכירים
ד"ר יאקוב הולמברג	נציג מרצים
ד"ר יאקוב הולמברג	נציג סגל זוטור
ד"ר יאקוב הולמברג	
ד"ר יאקוב הולמברג	

משתתפים בתוקף תפקידם

גב' פ' הררי	- ראש מינהל הפקולטה
גב' ה' בן-שפר	- מזכירה אקדמית

ועדת ההוראה

פרופ' ג' טורי (יו"ר)
פרופ' ע' איילון
פרופ' ב' ארבל
פרופ' ח' וירט-נשר
ד"ר ח' נוה
פרופ' ~~י' מרטוגלי~~ פ-ו ג' ראי
פרופ' ~~י' פינקלשטיין~~ פ-ו ג' יטל

משתתפים בישיבות ועדת ההוראה בתוקף תפקידם

דיקאן הפאקולטה	פרופ' א' שפירא
ראש מינהל הפאקולטה	גב' פ' הררי

מזכירות הפקולטה

ראש מינהל הפאקולטה	גב' פ' הררי
עוזר לענייני הוראה ותלמידים	גב' י' שרון
עוזר לענייני כ"א	גב' ג' הרצוג
עוזר לענייני תקציבים	גב' א' קרניבד
מזכירות מורים	גב' א' מרטון
מזכירת הדיקאן	גב' ל' רוזן
מזכירות הפאקולטה	גב' ר' יורמן
מזכירות סטודנטים	גב' א' בר-שלום
	גב' ב' גלברג
	גב' ר' מושקוביץ
	גב' י' לבשטיין ו-ו

ראשי החוגים ותכניות הלימודים לשנת הלימודים תשנ"ה

ד"ר ח' נוה	שלב הלימודים הפקולטטי
פרופ' ח' וירט-נשר	אנגלית
פרופ' י' פינקלשטיין	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
ד"ר ג' הורבאט	בלשנות
פרופ' י' מרטוגלי	גיאוגרפיה
פרופ' א' שי	היסטוריה כללית
פרופ' ע' איילון	היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
פרופ' נ' נאמן	היסטוריה של עם ישראל
פרופ' נ' זגני	לימודים קלאסיים
פרופ' א' טל	לשון עברית
ד"ר א איכילוב	מדעי החינוך
פרופ' ר' סתוי	הכשרת עובדי חינוך והוראה
ד"ר י' אמת	מקרא
פרופ' ט' רוזן	ספרות עברית
פרופ' י' אריאל	פילוסופיה
פרופ' ש' קליין-ברסלבי	פילוסופיה יהודית
ד"ר י' קרניבד פ-ו ג' יטל	שפה וספרות ערבית
פרופ' י' קופפרמן	צרפתית
ד"ר ע' ג'ניאן	תוכנית הלימודים הכלליים
פרופ' מ' פרי	תורת הספרות הכללית
פרופ' מ"ע פרידמן	תלמוד
גב' כ' פדור	היחידה לשפת

ראשי המכונים מרכזיהם ומנהליהם לשנת הלימודים תשנ"ה

פרופ' ז' יקר	- המכון לארכיאולוגיה ע"ש סוניה ומרקו נדלר
פרופ' ש' אונגורו	- המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות
פרופ' ד' דינר	- המכון לחקר ההיסטוריה הגרמנית
פרופ' ד' קארפי	- המכון לחקר חציונות ע"ש חיים ויצמן
פרופ' ז' בן-מרת	- המכון לסמיוטיקה ופואטיקה ע"ש פרטר
פרופ' ג' גורודצקי	- המכון לחקר בריה"מ ומזרח אירופה
פרופ' ז' מעוז	- המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה
פרופ' מ' רוזן	- המכון לחקר התמצות
פרופ' ר' צור	- מכון כץ לחקר הספרות העברית
פרופ' א' ססר	- מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה/מכון שילוח
פרופ' ש' שמיר	- מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום
פרופ' ש' פרידלנדר	- מכון אורח ומרק ביסן לחקר תודעה היסטורית
פרופ' ש' בן-עמי	- המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א' קוריאל

קתדרות

שם הקתדרה	מופקד הקתדרה
הקתדרה לסמיוטיקה ותורת הספרות ע"ש שירלי ולסלי פרטר	- פרופ' א' אבן-זהר
הקתדרה "להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים" ע"ש ברטרם י. וברברה כהן	- פרופ' י' אלקנה
הקתדרה "להיסטוריה ותרבות של יהדות סלונקי ויוון"	
הקתדרה ללימודי אמריקה האיברית וספרד ע"ש אס סורסקי	- פרופ' ש' בן-עמי
הקתדרה "לתולדות היהודים בארצות האסלאם" ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' מ' גיל
הקתדרה "להיסטוריה של יהדות אירופה" ע"ש קרן משפחת אברהם ואדיטה שפיגל	- פרופ' א' גרטנר
הקתדרה לתולדות הלשון העברית ע"ש יעקב ושושנה שרייבר	- פרופ' א' דותן
הקתדרה "להיסטוריה רומית" ע"ש פרד וחלץ לסינג	- פרופ' צ' יעבץ
הקתדרה ע"ש לאורה שוורץ-קיפ לאתיקה מקצועית ופילוסופיה של הפרקטיקה	- פרופ' אסא כשר
הקתדרה "לפילוסופיה ולאתיקה יהודית" ע"ש לילי וליאון סוראסקי	- פרופ' י' לוינגר
הקתדרה "לספרות ערבית" ע"ש איירין הלמוס	- פרופ' ש' סומך
הקתדרה "למדעי היהדות" ע"ש סר איזיק וולפסון	- פרופ' ש' סימונסון
הקתדרה "להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים" ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' ע' פונקשטיין
הקתדרה "לתולדות אירופה חמודרנית" ע"ש משפחת מקסול קמינגס	- פרופ' ש' פרידלנדר
הקתדרה "לחקר השואה" ע"ש בנימין וחיה שפלסקי	- פרופ' ד' קארפי
הקתדרה "לתולדות רסיה ומזרח אירופה ותרבותן" ע"ש סמואל רובין	- פרופ' מ' קונפיט
הקתדרה "להיסטוריה של המזרח התיכון בן-ימינו" ע"ש יונה ודינה אתינגר	- פרופ' א' רביטוביץ
הקתדרה לפואטיקה ותקשורת ע"ש בטי וולטר ארצט	- פרופ' מ' שטרנברג
הקתדרה "להיסטוריה של מצרים וישראל" ע"ש מנדל קפלן	- פרופ' ש' שמיר

הקתדרה "לתולדות עם ישראל בזמננו" ע"ש שרייבר

ראשי בית הספר לשנת הלימודים תשנ"ה

פרופ' ב' איזק	-	בית-הספר להיסטוריה
פרופ' י' ניני	-	בית-הספר למדעי-היהדות
פרופ' א' יוגב	-	בית-הספר לחינוך
פרופ' ש' בידרמן	-	בית-הספר למדעי-התרבות

מבנה הלימודים

הלימודים בפקולטה למדעי הרוח ניתנים בשלושה שלבים:

- א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה).
- ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה).
- ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה).

א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה)

לימודי התואר הראשון נמשכים לפחות שלוש שנים, ומטרתם להקנות לבוגר השכלה כללית מתוך התמחות אקדמית בנושא אחד או יותר. עמד התלמיד בדרישות הלימודים, יוענק לו התואר "בוגר אוניברסיטה".

ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה)

לימודי התואר השני נמשכים לפחות שנתיים לאחר סיום לימודי התואר הראשון, ומטרתם להעמיק את התמחותו של התלמיד בתחום שבחר ולהורותו את דרכי החקירה המדעית. עמד התלמיד בדרישות כחוק, יוענק לו התואר "מוסמך אוניברסיטה".

ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה)

התואר "דוקטור לפילוסופיה" מוענק מטעם אוניברסיטת תל-אביב לתלמידי מחקר שעמדו בכל הדרישות שהוטלו עליהם לפי תקנון תלמידי המחקר, והגישו עבודת מחקר שאושרה. בתלמידי המחקר מטפלות ועדות תלמידי מחקר יחידתיות וכן ועדת תלמידי המחקר במזכירות האקדמית.

מלבד לימודי תואר יש בפאקולטה למדעי הרוח (בביה"ס לחינוך) לימודים לקראת תעודת הוראה בבתי-ספר על-יסודיים.

לימודי התואר הראשון (בוגר אוניברסיטה)

הלימודים בפאקולטה למדעי הרוח מתקיימים בשנה הראשונה, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, וחל מהשנה השנייה (בד"כ) במסגרת החוגים בפקולטה. כל חוג הוא יחידה לימוד עצמאית ובראשה עומד ראש החוג. לימודי התואר הראשון מתנהלים בשני מסלולים מסלול דו-חוגי או מסלול מורחב (חד-חוגי).

חוגי הלימוד בפקולטה

<u>החוג לאנגלית*2</u>	<u>החוג ללימודים קלאסיים*1:</u>
<u>החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום*1:</u>	- מגמה רומית - מגמה יוונית - מגמה ארכיאולוגית - מגמה לתרבות קלאסית
- תחום ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום - תחום תרבות אנטוליה והעולם האגאי הפרה-קלאסי	<u>ביה"ס לחינוך*3</u> <u>החוג למקרא*2</u>
<u>החוג לבלשנות:</u>	<u>החוג לספרות עברית*2</u>
- המגמה לבלשנות כללית*2	<u>החוג לפילוסופיה*2</u>
<u>החוג לגיאוגרפיה*2</u>	<u>החוג לפילוסופיה יהודית</u>
<u>החוג להיסטוריה כללית*2</u>	<u>החוג לשפה ולספרות ערבית*2</u>
<u>החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה*1:</u>	<u>החוג לצרפתית</u>
- מגמת המזרח התיכון בעת החדשה*2 - מגמת אפריקה בעת החדשה - מגמת האיסלאם בימי הביניים	- המגמה לשפה וספרות צרפתית*2 - המגמה לתרבות צרפת
<u>החוג להיסטוריה של עם ישראל*1,2</u>	<u>תוכנית הלימודים הכלליים*2</u>
- מגמת תולדות עם ישראל - מגמת תולדות ארץ ישראל	<u>החוג לתורת הספרות הכללית*2</u>
<u>החוג ללשון העברית וללשונות תשמיות</u>	<u>החוג לתלמוד:</u>
	- מגמת תלמוד - מגמת תורה שבע"פ

- 1* בחוג זה אפשר לצרף שתי מגמות (תחומים) כלימוד בשני חוגים לתואר ב"א.
2* בחוג זה יש מסלול מורחב, החל בשנה ב', לתלמידים מצטיינים בלבד, שסיימו שנה א' מלאה בשני חוגים, או שלב כלל פקולטטי במלואו, כפוף לאשור ועדת ההוראה החוגית.
3* ראה פירוט נוסף בידיעון של ביה"ס לחינוך

מסלול דו-חוגי

במסגרת המסלול הדו-חוגי ניתנת האפשרות הבאות:

1. לימודים בשני חוגים בפקולטה למדעי הרוח (לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי).
2. לימודים בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח (לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי) ובכל חוג נוסף במסלול דו-חוגי באוניברסיטה. תלמידי האקאדמיה למוסיקה רשאים לבחור בחוג אחד מחוגי הפקולטה למדעי הרוח, אך עליהם לקבל לכך את הסכמת האקאדמיה.

מסלול לימודים מורחב (חד-חוגי)

בחוגים אחדים כולל בתוכנית הלימודים הכלליים אפשר ללמוד במתכונת לימודים מורחבת, המקבילה ללימודים בשני חוגים. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים, ותנאי הקבלה אליו מפורטים להלן:

- א. למסלול יתקבלו אך ורק תלמידים שסיימו שנת לימודים ראשונה מלאה בשני חוגים, או שלב לימודים פקולטטי מלא (32/22* ש"ס).
- ב. הקבלה במסלול החד-חוגי, בתחילת שנת הלימודים השנייה, תותר לתלמידים שהשיגו ממוצע 85 לפחות בחוג היעד וכן ממוצע 80 לפחות בחוג האחר בתום השנה הראשונה, או ממוצע של 85 לפחות בשלב הפקולטטי, במסלול 32 ש"ס. מנחה מטעם החוג ירכיב את תכנית הלימודים שלהם. המסלול יהיה בפיקוח ועדת ההוראה של החוג. החוגים יכולים לקבוע תנאים מחמירים מהמפרט לעיל.
- ג. לחוגים תינתן האפשרות שלא להכיר בחלק מלימודי התלמיד בשנת לימודיו הראשונה (הן עקב ריחוק דיסציפליני והן עקב הישג נמוך יחסית בקורס זה או אחר) ולחייב בשעות לימוד חליפיות בחוגים אחרים.
- ד. היקף הלימודים בחטיבות חיצוניות לא יירד מ-33% מכלל השעות שבהן חייב התלמיד להשלמת התואר הראשון. במסגרת החטיבות יחוייב התלמיד להשתתף בסמינר ולהגיש עבודה סמינריונית.

* מסלול 22 ש"ס רק למי שיש חוג לימודים שני בפקולטה אחרת או יש לו אקדמיטציה.

סדרי הלימודים

לכל תלמידי הפקולטה

1. סדרי הרישום ומועדיו מתפרסמים בחוברת "לקראת שנת הלימודים תשנ"ח הנמכרת בחנות "דיוטן".

2. מועמדים המבקשים ייעוץ בבחירת חוגי הלימודים יוכלו לפנות ליועצי החוגים בתיאום עם מזכירות החוג.

3. השיטה הסמסטריאלית

הפקולטה פועלת על-פי השיטה הסמסטריאלית. תהיה אפשרות להתחיל בלימודים בסמסטר ב'. על כך תבוא הודעה נפרדת.

4. פרוט תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו שחתפרסמה בידיעון של השנה בה החל את לימודיו. עם זאת תוכנית הלימודים המחייבת ניתנת לשינוי ע"י החוגים באישור ועדת הוראה. תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים או חידש לימודים לאחר הפסקה, יחולו עליו תוכנית הלימודים והתקנות של השנה בה החליף את החוג או המסלול, או חידש בה לימודיו. (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

5. החלפת חוגים

תלמידים המבקשים להחליף חוגים במהלך לימודיהם בשלב הפקולטטי יעשו זאת דרך מזכירות השלב הפקולטטי. תלמידים שסיימו פקולטטי יירשמו במועדי הרישום הרגילים דרך המרכז למירשם. תלמידים אלה חייבים לצרף לטופס הרישום אישור קבלה מהחוג.

6. משך הלימודים

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שלוש שנים (ששה סמסטרים). התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם. תלמיד שלא סיים את כל חובות תכנית הלימודים במועד, לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו.

תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לקראת התואר.

7. חידוש לימודים

תלמידים המבקשים לחדש את לימודיהם לאחר הפסקת לימודים מיזמת התלמיד (גם לאחר סמסטר אחד), מתבקשים לעשות זאת באמצעות טופס חידוש לימודים שאפשר לקבלו במזכירות הסטודנטים של הפקולטה. תלמידים המחדשים את לימודיהם חייבים לשלם דמי חידוש לימודים. חידוש הלימודים מותנה בצבירת מספר מינימלי של שעות לימוד והוא כפוף לתנאים של כל חוג/יחידה.

ניתן לחדש לימודים לסמסטר א' עד ששה שבועות לפני תחילת השנה ולסמסטר ב' עד חודש ימים לפני תחילת הסמסטר.

8. התיישנות לימודים

החוג רשאי להחיל התיישנות על חלק מלימודי תלמיד לאחר הפסקת לימודים של שנתיים. לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים - תחול התיישנות מלאה על כל לימודי התלמיד בהתאם לנוהל האוניברסיטאי שלחן:

תלמיד המבקש לחדש את לימודיו לאחר הפסקה העולה על חמש שנים, חייב לקבל את המלצת ראש החוג. החידוש יהיה טעון אישור ועדת ההוראה הפקולטתית וסגן רקטור האוניברסיטה וכפוף לנוהל האוניברסיטאי של התיישנות לימודים.

כמו כן, תחול התיישנות על לימודי אנגלית כשפה זרה חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

תלמיד שיאושר לו לחדש לימודיו לאחר חמש שנות הפסקה (בכפוף למועדי החידוש כאמור בסעיף 7 לעיל) יעבור בחינת מיון ביחידה לשפות וילמד בקורס בהתאם לרמה שתיקבע לו. תלמיד שיסווג לרמת "בינוני" ומטה, לא יוכל לחדש לימודיו. על התלמיד יהיה להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון.

9. רישום לקורסים

א. המעקב אחר תוכניות הלימודים מתנהל באמצעות המחשב. תלמידי הפקולטה נדרשים להקפיד על מילוי מדויק של כל ההנחיות. טופס הרישום לקורסים ישמש הצהרה של התלמיד על תוכנית הלימודים שלו ובסיס לרישום כל ציוניו באותה שנה (בחינות ועבודות).

ב. כל תלמיד יקבל חומר הדרכה והזמנה לרישום לקורסים באמצעות מכתב שישלח אליו לביתו.

ג. תלמיד שקיבל חודעת קבלה ממשרד הרישום, שילם שכר לימוד ולא קיבל הזמנה לרישום לקורסים, מתבקש להתקשר עם מזכירות שלב הלימודים הפקולטתי.

ד. חלק מחוגים וכן שלב הלימודים הפקולטטי עורכים כנסים המיועדים לעזור לתלמידים החדשים לחבין את מחלך החיים האוניברסיטאיים ולהדריכם בסידור מערכת השעות. ההשתתפות בכנסים חובה.

ה. הזמנה אישית לרישום לקורסים בחוגים ובשלב הלימודים הפקולטטי תשלח לתלמידים שסידרו את שכר הלימוד כנדרש. יועצי החוגים יעזרו לתלמידים בבחירת השיעורים (כולל לימודי העזר) ויאשרו בחתימתם את תוכנית הלימודים.

ו. כל שינוי, תוספת או ביטול בתוכנית הלימודים, מצריך אישור החוג. יש לעקוב אחר המודעות שיפורסמו בנושא זה. שינוי קורסים לאחר המועד יתאפשר במקרים מיוחדים בלבד ובאישור עוזר ראש המנחל לענייני הוראה ותלמידים. כל שינוי כרוך בתשלום.

ז. לתלמיד שלא יבטל השתתפותו בקורס במועדים שייקבעו ויפורסמו ולא ייבחן במועדים הקבועים, ירשם ציין "נכשל".
קורס שלא יבוטל, יילקח בחישוב שכר הלימוד.

ח. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה או בחוג אחר בפקולטה, שאינו חוג לימודי של התלמיד, יחול על התלמיד תקנון הפקולטה/החוג הנותן את הקורס*.

* על תלמידי פקולטות אחרות הלומדים בקורסים בפקולטה למדעי הרוח יחולו תקנון החוג והפקולטה למדעי הרוח.

תכנית הלימודים של כל תלמיד מוגדרת באמצעות המושגים הבאים:
מסלול - כלל הדרישות הלימודיות של החוג/החטיבה לצורך קבלת תואר.

מסגרת - כל מסלול יכול מסגרת או מסגרות אחדות. המסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמה: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').
כל מסגרת מזוהה ע"י קוד מספרי. כל קורס שאליו נרשם התלמיד חייב לחשתבץ באחת המסגרות (לא ניתן להזין למחשב קורס שלגביו לא צוין שיוך למסגרת).
תלמיד הנרשם לקורס מחוץ לחוג האם שלו, חייב לציין על גבי טופס הרישום את קוד המסגרת אליה הוא מעונין לשייך את הקורס.

10. ריכוז הלימודים

משך הלימודים של תלמיד נקבע בהתאם לדרישות מסלול לימודי בחוגים. תלמיד שקיבל אישור לרכז את לימודיו בשנתיים יוכל לשמוע יותר שעות שבועיות. אישור זה נותנת ועדת ההוראה של הפקולטה בהמלצת החוג. בקשות יש להגיש במזכירות החוג. תלמיד המרכז לימודיו בשנתיים יצטרך לעמוד בעומס גדול במועדים הקבועים לבחינות. עלולה להיות חפיפה במועדי הבחינות.

11. לימודי אנגלית, שפות זרות, מכינות, לימודי עזר

אנגלית

היחידה להוראת שפות עורכת קורסים ברמות שונות לתלמידים שלא השיגו רמת "פטור" במבחני המיון.
תלמידים שלא השיגו ציון "פטור" בבחינות המיון חייבים להשתתף בקורס בהתאם לרמה שאליה סווגו. הודעות מפורטות באשר למועדי הרישום יפורסמו על לוחות המודעות.

בדבר פרטים ראה מערכת השעות בחלק א' של ידיעון זה.

לתשומת לב התלמידים:

לתלמידים שלומדים לפחות חוג אחד במדעי הרוח, ציון "פטור" בקורס "מתקדמים" הוא 70 (ולא 60). תלמיד שיקבל ציון שבין 60-69 בקורס "מתקדמים" בתום שני הסמסטרים הראשונים ללימודיו באוניברסיטה, יקבל אורכה ללמוד בקורס נוסף, מיוחד, בסמסטר השלישי ללימודיו. אם לא יקבל ציון 70 לפחות בתום הקורס המיוחד, ולא יאחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה, יופסקו לימודיו. הקורס המיוחד יהיה בתשלום.
תלמיד שבתום הסמסטר השני ללימודיו באוניברסיטה יקבל ציון נמוך מ-60 בקורס "מתקדמים", יופסקו לימודיו ולא יקבל אורכה לסמסטר שלישי.
תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים גם בקורס "אנגלית למדעי הרוח (מוגבר) הנלמד בשלב הלימודים הפקולטטי.

תלמיד לא יידרש ללמוד יותר משתי שפות לועזיות מודרניות בשני חוגיו. אם אחת הלשונית, שהוא חייב בה, היא שפה קלאסית כגון יוונית, רומית וכי' אפשר לדרוש ממנו לימוד של שלוש שפות. הדרישות הלשוניות נקבעו בתוכניות החוגים. בגלל תוכניתו המיוחדת רשאי החוג לתורת הספרות הכללית לדרוש מתלמידיו לימוד של שפה מודרנית שלישית.

תלמיד המתכוון להמשיך את לימודיו לתואר השני, יתייעץ עם ראש החוג על בחירת שפה נוספת בזמן לימודיו לקראת התואר הראשון.

בחינות מיון בשפות זרות (פרט לאנגלית) יתקיימו לפני תחילת שנת הלימודים על-ידי היחידה להוראת שפות (בניין שרת). המועד המדויק יפורסם לפני תחילת שנת הלימודים על לוח המודעות. תלמידים שלא ישיגו ציון "פטור" - חייבים להשתתף בקורס מתאים כפי שייקבע על-ידי היחידה.

ידיעה - חוגי הלימוד דורשים ידיעת מקצועות מסוימים לשם הכנה או עזר ללימודים כגון לשונות וניקוד. תלמיד חייב ללמוד מקצועות אלה, או להוכיח את ידיעתו בהם, בהתאם לרמה הנדרשת על-סמך בחינה. לפי זה מוגדרת "ידיעה" (במניין לימודי העזר והמכינות) כדלקמן: שליטה במקצוע המוכחת בבחינה לפי דרישת חוגי הלימוד.

לימודי העזר המיוחדים לכל חוג וחוג רשומים ברשימת השיעורים של החוג.

12. אופני ההוראה

עיקר ההוראה בפאקולטה נעשה באמצעות קורסים לפי אחד מאופני ההוראה היסודיים: שיעור, תרגיל, פרוסמינריון או סמינריון.

קורס לימוד נמשך בדרך כלל סמסטר אחד (פרט למקרים שבהם נאמר אחרת).

שיעור

קורס חבא להקנות מושגי יסוד ותמונה מקיפה לגבי נושא, בעיה או תקופה. השיעורים מבוססים, בדרך כלל, על הרצאת המורה. הבנת חומר הלימוד מותנית במעקב צמוד של התלמיד אחר חביבליוגראפיה.

תרגיל

התרגילים צמודים בדרך כלל לשיעורים. מטרתם לאפשר דיונים מפורטים בכיתה על סמך עיון בטקסטים ולהקנות מיומנות בשימוש בכלי עזר.

קורסים מתקדמים העוסקים בעיקר בניתוח עובדות, בעיות או סיכומים תוך כדי עיון בחומר מחקרי.

בקורסים אלו מושם דגש בעבודה עצמית, המתבטאת בהגשת עבודה סמינריונית בסיום הקורס. עבודות סמינריוניות יש להגיש בהתאם לכללים המקובלים בחיבורים מדעיים.

מפתח קיצורים

אופני חוראה:

ה"א	- חדרכה אישית
מ'	- מעבדה
ס'	- סמינריון
סדנא	
פרו"ס	- פרוסמינריון
ק"מ	- קריאה מודרכת
ש'	- שיעור
שו"ס	- שיעור וסמינריון
שו"ת	- שיעור ותרגיל
ת"נ	- תרגיל נושאי
ת'	- תרגיל

חטיבות השלמה

חטיבות השלמה מיועדות לתלמידים הבוחרים במסלול של חוג יחיד מורחב. תלמיד המתקבל ללימודי חטיבה חייב במילוי כל החובות המוטלות על תלמידי חוג באותם קורסים.

על התלמיד הרוצה להתקבל לחטיבה להציג במזכירות החוג המקבל, הפניה מן החוג השולח - ולחירשם לקורס המבוקש. התלמיד לא יבחר בחטיבה בלי שהחוג השולח יאשר את חרכבה.

שיעור סמסטריאלי ושיעור שנתי

- שיעור סמסטריאלי - שיעור הנמשך סמסטר אחד.
- שעה סמסטריאלית - שעה בשבוע במשך סמסטר אחד.
- שעה שנתי - שעה בשבוע במשך שני סמסטרים.
- שעה שנתיית שקולה לשתי שעות סמסטריאליות.
- שיעור שנתי - שיעור הנמשך שני סמסטרים.

מזכירות הסטודנטים של הפאקולטה מארגנת את בחינות המעבר. תוצאות הבחינה מתפרסמות ע"י מזכירות החוגים על לוחות המודעות.

תנאי מעבר

תוצאות חיוביות בבחינות המעבר במקצועות העיקריים ובלימודי העזר הן תנאי מעבר לשנת לימודים נוספת.

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכשלונות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לפי שיקול דעתה.

כל חוג רשאי לקבוע תנאי מעבר נוספים משנה לשנה. רישום לקורסים, אין בו משום אישור בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך לימודיו המשך חלימודים מותנה בקיום תנאי המעבר של יחידת הלימוד ובמילוי כל החובות האקדמיות המוטלות על התלמיד.

זכאות תלמיד להיבחן

זכאי להיבחן, תלמיד הרשום לאוניברסיטה בהתאם לנהליה ולומד בה אשר מילא את חובותיו האקדמיות ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן, ואין מניעה אקדמית אחרת להשתתפותו בבחינה. בכל מקרה, לא יורשה תלמיד להיבחן אם לא הסדיר את תשלום שכר הלימוד המגיע ממנו לפי התקנות. לפני הבחינה יודעה הנבחן על ידי הצגת תעודה מזהה וכרטיס נבחן. תלמיד שיש ספק לגבי זכאותו להיבחן יחתום על הצהרה בה הוא מתחייב לגשת תוך שלושה ימים מיום הבחינה, למזכירות החוג לבירור העניין. במידה שלא היה זכאי להיבחן, בחינתו תתבטל. **ההצהרה כרוכה בתשלום.**

תלמיד שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה. אם אינו מעוניין לענות על שאלות הבחינה, ישאר בכתה לפחות חצי שעה מתחילת הבחינה ימלא את פרטיו האישיים על גבי מחברת הבחינה, יחזיר את המחברת וחטופס למשגיחה. בחינה זאת נחשבת כבחינה לכל דבר, בציון "0".

- (1) ככלל, מדיניות הפקולטה היא שלכל סטודנט יש זכות להבחן פעם אחת בכל מקצוע בשנת לימודים אחת.
- (2) קיומם של שני מועדי בחינות, א' ו-ב', אינו מקנה לתלמיד זכות להבחן פעמיים בכל מקצוע ובאותה שנת לימודים.
- (3) התלמיד רשאי להבחן לפי בחירתו במועד א' או במועד ב', או בחלק מן המקצועות במועד א' וביתר המקצועות במועד ב'. מומלץ לתלמידים להבחן במועד א'.

זכות לבחינה חוזרת ושיפור ציון חיובי**

- (1) תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', יוכל להבחן באותו מקצוע במועד ב'. נכשל התלמיד במועד ב', או נבצר ממנו להתייצב לבחינה במועד ב', לא יהיה זכאי להבחן במועד מיוחד.
- (2) תלמיד יוכל לבקש לשפר ציון חיובי (שקיבל בבחינה במועד א' בלבד) אך ורק במועד ב' של אותו סמסטר/שנה. שיפור ציון חיובי אפשרי רק פעמיים במהלך לימודיו לתואר, בכל אחד מחוגי הלימוד. כלל זה יחול גם על תלמידי המסלול החד-חוגי. הציון בבחינה החוזרת, יהיה הציון הסופי בקורס. את הבקשה לשיפור ציון חיובי יש להגיש לוועדת ההוראה של החוג תוך 14 יום מפרסום תוצאות הבחינה. לא יינתן מועד מיוחד לשיפור ציון חיובי.

מועד מיוחד

- (1) ככלל, הפקולטה אינה מקיימת בחינות במועד מיוחד.
- (2) תלמיד אשר עקב שרות מילואים פעיל נעדר מבחינה במועד א' או ב' זכאי להבחן במועד מיוחד, עפ"י הכללים שקבעה האוניברסיטה, המפורטים להלן וכן מפורטים בדפים הצחובים בידיעון.
- (3) רק ועדת ההוראה הפקולטתית רשאית, על פי שקול דעתה, לאשר לתלמידים להבחן במועד מיוחד, במקרים חריגים ביותר, כאשר לא יכול היה התלמיד לגשת לשני המועדים (א' ו-ב) גם יחד וכאשר מתקיימת ממילא בחינה במועד זה.
- (4) לא יאושרו מועדים מיוחדים בגלל התנגשות בחינות.

* הננו מבקשים להפנות את תשומת לבכם כי ייתכנו שינויים בלתי צפויים מראש בלוח הבחינות המפורסם בסוף הידיעון.

חובה על התלמידים לבדוק, כחודש לפני מועדי הבחינות, את המועדים הסופיים בחוגים.

** לתלמידי שלב הלימודים הפקולטתי ראה נוהל שיפור ציון.

- (1) ע"פ התקטן, בחינה בעל-פה חייבת להתקיים בנוכחות שני מורים.
- (2) מקרים חריגים מבחינה רפואית הנזקקים **דרך קבע** לבחינה בעל-פה, יובאו לאישור **מראש** של ועדת ההוראה הפקולטתית.
- (3) במקרים בהם חומר הלימודים מחייב בחינה בעל-פה, יקיים המורה בחינה בע"פ, באישור **ועדת ההוראה החוגית**, לכל תלמידי הקורס. במקרים אלה יהיה עליו לציין זאת מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידעון.
- (4) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה בע"פ לבין בחינה בכתב (לבין הגשת עבודה). כל התלמידים באותו הקורס, באותה שנת לימודים, ייבחנו באותו האופן (בכתב או בעל-פה).

עבודה במקום בחינה

- (1) בכל קורס שבו תוגש עבודה במקום בחינה יציין זאת המורה מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידעון.
- (2) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה לבין עבודה-בכתב באותו קורס. כל התלמידים באותו הקורס באותה שנת הלימודים יוערכו באותו אופן (עבודה בכתב או בחינה).

ערעור על ציון

- (1) נבחן זכאי לערער על ציון הבחינה תוך 14 ימים מתאריך פרסום הציון על גבי לוחות המודעות.
- (2) יש להגיש את הערעור בכתב למזכירות היחידה.
- (3) ניתן לערער רק על הציון הסופי שפרסם באופן רשמי ע"י מזכירות החוג.
- (4) תלמיד רשאי לערער על ציון (כולל ציונים בעבודות סמינריוניות) לא יותר משלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון, בכל חוג בנפרד. תלמיד במסלול החד-חוגי רשאי לערער רק שלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון.

עיון במחברת הבחינה

- (1) תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שלו בתנאים שייקבעו על ידי החוג, תוך 10 ימים מיום פרסום הציון.

ועדת החוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכשלוטות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לתואר הראשון.

מועד/חסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים

להלן תנוחל המקובל באוניברסיטה לגבי טיפול בסטודנט הנעדר מבחינה בשל שירות מילואים:

1. זכאות

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:

- (1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות מילואים
- (2) למד בתוכנית לימודים או קורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד, ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

2. שירות מילואים ביום הבחינה

היה התלמיד בשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, יהיה חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות התלמידים היחידתית עם קבלת צו הקריאה. כן ימציא התלמיד אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

3. שירות מילואים סמוך למועד הבחינה

תלמיד ששירת שירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה, יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:

- (1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך שבעה ימים מעת שיחרורו.
- (2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של עשרים יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

4. סייגים

תקנות המועד המיוחד לא יחולו על תלמיד, שלא ענה על הדרישות האקאדמיות של יחידת הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג:

טופס - 3021

טופס - 3010

טופס - 510 - אישור חד-יומי, בצרף צו התייצבות לשירות המילואים.

סמינריונים

הכניסה לסמינריונים מותנית בלימוד המקצוע המתאים בשנת הלימודים הקודמת ובתוצאות בחינת המעבר. במקרים יוצאים מן הכלל יורשה התלמיד להשתתף בסמינריון על סמך בדיקה שעורך המורה האחראי לסמינריון ובאישורו. תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית ולקבל עליה אישור בכתב מהמורה האחראי לסמינריון.

את העבודה יש להגיש תוך שלושה חודשים מתום הסמסטר שבו משתתף התלמיד בסמינריון.

התלמיד חייב להשאיר בידי עותק של העבודה הסמינריונית שמסר.

תלמיד שלא הגיש את העבודה במועד, לא תיחשב השתתפותו בסמינריון. העבודה תוחזר לתלמיד לא יאחר משלושה חודשים מיום הגשתה.

ועדת החוראה של כל חוג רשאית, לפי שיקול דעתה, להאריך את המועד האחרון למסירת עבודה סמינריונית לפרק זמן נוסף, שלא יעלה על שלושה חדשים.

ציון גמר

הציון הסופי ייקבע על יסוד הציונים שקיבל התלמיד בבחינות המעבר ובעבודות הסמינריוניות בלימודי התואר הראשון.

בחלק מן החוגים מתקיימות בחינות גמר וציון מחווה מרכיב בשקלול ציון הגמר.

בשקלול ציון הגמר לא יובאו בחשבון ציוני קורסים שתלמיד למד באוניברסיטה אחרת והוכרו על-ידי החוג לצורך לימודיו.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי בין 90 ל-94 (מלל).

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה יוענק רק למי שעמד בקריטריון ההצטיינות שנקבע לעיל בכל אחד מחוגי הלימוד בנפרד. יחד עם זאת, ציון "הצטיינות" או "הצטיינות יתרה" אינו אוטומטי, וטעון אישור הרשויות האקדמיות של הפקולטה והאוניברסיטה.

תלמידים המתקבלים לאוניברסיטת תל-אביב לאחר לימודים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

מתן אישורים

אישורים אקדמיים כגון אישור על הישגי התלמידים בלימודים RECORD OF STUDIES או אישור על סיום הלימודים, אפשר לקבל במזכירות הפקולטה תמורת תשלום. אישורים מנהליים ניתנים ע"י מזכירות התלמידים הכללית במרכז למרשם, בנין דנסברג-וולף.

חליכי סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר

עם סיום כל חובות הלימודים (בכל חוג בנפרד) וקבלת כל הציונים, על התלמיד לגשת למזכירות החוג ולחסדיר את סיום לימודיו בחוג, כולל ציון הגמר.

זכאות לתואר מותנית כמו כן בסידור האישורים הבאים:

(1) אישור מן היחידה לשכר לימוד על כך שהתלמיד חסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.

(2) אישור מן הספריה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים.

(3) מילוי טופס פרטים אישיים.

טפסים מיוחדים למטרה זו - טופס סיום לימודים ("טופס טיולים") ניתן לקבל במזכירות החוגים, עם מילוי החובה האקדמית האחרונה.

הפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר. אישור זכאות לתואר מוצא אך ורק ביוזמת התלמיד.

לימודי התואר השני

(מוסמך אוניברסיטה)

לימודים לאחר תואר ראשון

לימודים אלה ניתנים במסגרת בתי-הספר או במסגרות החוגים.
בשנת הלימודים תשנ"ה יחיו הלימודים הבאים לקראת התואר מוסמך אוניברסיטה:

במסגרת בית הספר להיסטוריה

- לימודים קלאסיים, חעת העתיקה
- חעת העתיקה
- ימי הביניים
- חעת החדשה המוקדמת מאות 15-18
- תולדות מרכז ומערב אירופה, ארצות הברית ואמריקה הלטינית בעת החדשה
- רוסיה ומזרח אירופה בעת החדשה
- היסטוריה צבאית ודיפלומטית
- האיסלאם בימי הביניים, האימפריה העות'מאנית ופרס
- המזרח התיכון בעת החדשה
- אפריקה בעת החדשה
- היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות
- גיאוגרפיה

במסגרת בית הספר לחינוך (ראה ידיעון ביה"ס לחינוך תשנ"ה)

במסגרת בית הספר למדעי התרבות

- אנגלית
- בלשנות
- לימודים קלאסיים (בהתאם להתמחות)
- שפה וספרות ערבית
- צרפתית
- תורת הספרות הכללית
- פילוסופיה
- תוכנית לימודים במדעי הדתות

- ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
- היסטוריה של עם ישראל
- לשון עברית
- מקרא
- ספרות עברית
- פילוסופיה יהודית
- תלמוד

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני באים לאפשר התמחות בהתאם לנטיות התלמיד. עיקרם של לימודים אלה הוא המגע האישי בין התלמיד לבין מוריו.

בשעת הצורך תדאג האוניברסיטה להפגשת התלמיד המעוניין עם מומחים מאוניברסיטאות אחרות (לרבות אוניברסיטאות מח"ל).

קבלת תלמידים

1. ללימודי התואר השני רשאי להתקבל "בוגר אוניברסיטה" (ב.א) שסיים את לימודי התואר הראשון בציון "טוב" (80) ומעלה במקצוע שבו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. החוגים רשאים לקבוע תנאי קבלה נוספים.
2. במקרים מיוחדים רשאי החוג לקבל "במעמד לא מן המניין", תלמידים, שעדיין לא סיימו את החוג השני, שבו אינם ממשיכים את לימודיהם, אך הם יחוייבו להשלים את חובותיהם בתוך שני הסמסטרים הראשונים ללימודי התואר השני. תלמיד, שלא ישלים את חובותיו לתואר הראשון בפרק זמן זה, יופסקו לימודיו עד אשר ישלים את חובותיו.
3. תלמיד המבקש ללמוד בחוג שונה משני החוגים שלמד בהם בלימודי התואר הראשון, יקבע לו החוג מסלול לימודים מיוחד. מסלול זה יכול לימודי הכנה מתוכנית הלימודים של התואר הראשון וייקבע בידי החוג בהתאם להכשרתו וללימודיו הקודמים של התלמיד, ועל-פי התקנון האוניברסיטאי. על התלמידים להיבחן בשיעורי החשלמה.
4. להריגה מהתקנות הרגילות יש צורך באישור ועדת הקבלה של הפאקולטה ע"י המלצת החוג, ובאישור ועדת הקבלה האוניברסיטאית.

סדרי הרישום

מועמדים לתואר שני יירשמו במרכז למירשם.

המבקש להירשם חייב להמציא:

- (א) תעודת בוגר אוניברסיטה.
 - (ב) אישור על ציוני גמר של התואר הראשון.
 - (ג) אישור לימודים המפרט את לימודיו, ציוניו והישגיו באוניברסיטה שבה למד לקבלת התואר "בוגר אוניברסיטה".
 - (ד) טופס רישום שמילא בהתאם להוראות.
- פירוט מלא מפורסם בחוברת הרישום לאוניברסיטה לשנת תשנ"ה.

סדר הלימודים

לימודי התואר השני יתחלקו לשלושה שלבים:

1. שלב ההכשרה

שלב זה ימשך בדרך כלל שני סמסטרים במהלכם ישמע התלמיד עד מחצית מספר השעות הנדרש לתואר ויגיש עבודה סמינריונית אחת. הגשת עבודה סמינריונית היא תנאי מחייב למעבר משלב לשלב.

תלמידים הלומדים לימודים חלקיים יוכלו לפרוש את לימודי ההכשרה על פני פרק זמן ממושך יותר. תלמידים מצטיינים יוכלו ללמוד עפ"י תכנית מיוחדת ובקצב מהיר יותר.

2. שלב ההכוונה

בתחילת הסמסטר השלישי ללימודי התלמיד (או במועד מוקדם יותר כאשר מדובר בתלמידים מצטיינים) תתקיים שיחת הכוונה בין התלמיד לבין ועדת מיבדק. מטרת השיחה להעמיד את התלמיד על הערכות מוריו את הישגיו וכישוריו ולכוונת למסלול לימודים הולם. בתי-חספר יארגנו את שיחות ההכוונה ויקבעו את מועדיהן.

ועדת המיבדק תסקור בשלב זה את התמונה המלאה של ההישגים, הפוטנציאל והשאיפות של הסטודנט ותחליט, בהתאם לכלל ממצאיה, על אחת מ-5 האופציות הבאות:

א. לחודיע לסטודנט על התקבלותו למסלול ההתמחות באחת משתי הרמות הבאות:

מסלול ההתמחות (כולל עבודת גמר):

- 1.א לסטודנט המתאים לכך על פי ידיעותיו, כישוריו ומוכנותו לכתיבת דוקטוראט - התקבלות מיידית למסלול הישיר לתואר השלישי (הכרוך אף הוא בלימודים נוספים מסויימים על-פי התקנון הקיים);
- 2.א לסטודנט שתנאים לו הכשרה נוספת לפני התחלת הדוקטוראט - המשך לימודים לתואר השני במסלול ההתמחות, כולל עבודת גמר אשר רצוי יהיה לסווגה כחלק מחיבור הדוקטוראט.

ב. לחודיע לסטודנט על התקבלותו למסלול הכללי, באם הוא מעדיף מסלול זה או נמצא בלתי מתאים למסלול הקודם, ואזי יוכל לבחור באחת משתי הדרכים הבאות:

מסלול כללי (כולל עבודת גמר)

- 1.2 לימודים המורכבים ברובם משיעורי המסלול הכללי וכוללים כתיבת עבודת גמר (מבלי לשלול את האופציה של מעבר בשלב מאוחר יותר למסלול ההתמחות, אם הסטודנט יבחר בכך והישגיו בלימודים יצדיקו זאת);

מסלול כללי (ללא עבודת גמר)

- 2.2 לימודים במסלול הכללי, במספר שעות רב יותר וללא עבודת גמר, שאינם מוליכים לאפשרות של התקבלות לתואר השלישי (אלא אם כן, כאמור לעיל, יחליט התלמיד בשלב מאוחר יותר שהוא רוצה בשינוי מסלול, ואם הישגיו יצדיקו זאת, וחוא יכתוב, בהתאם לכך, עבודת גמר).

ג. להורות על הפסקת לימודים לסטודנט שנמצא בלתי מתאים ללימודי התואר השני.

תוכנית הלימודים

- (1) לימודי התואר השני הם לימודים בחוג אחד, או צרוף לימודים ביותר מחוג אחד. במקרה כזה תוקם ועדה אד-הוק לצורך הכנת תוכנית הלימודים המיוחדת. הוועדה תרכב מנציגי החוגים שבהם ילמד התלמיד ומי"ר ועדת הוראה.
- (2) משך הלימודים הוא שנתיים לפחות. תלמיד חייב להשלים את כל חובותיו בתוך חמש שנים מיום תחילת לימודיו. תקופת של הפסקות לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לתואר.
- (3) לימודי התואר השני מתחלקים ללימודים עיקריים בחוג, וללימודי עזר והשלמה. ללימודים עיקריים ייחשבו לימודים מיוחדים של החוג, הניתנים ברמת תואר שני. ללימודי עזר והשלמה ייחשבו קורסים חיוניים במקצועות הקרובים לשטח התמחותו של התלמיד (פרט ללימודי שפה מודרנית שנייה, לימודי שפה עתיקה, ועבודת שדה בחוגים הדורשים זאת). מספר השעות שבהן ישתתף תלמיד התואר השני הוא כ-20 ש"ש (הגבלה זו אינה חלה על המסלול ללא עבודת גמר). לימודי השלמה לא יעלו על 8 שעות מחוץ. את החובה להוכיח ידיעת שפה זרה מודרנית שנייה ברמת "פטור", רשאי התלמיד למלא ע"י לימוד ובחינה או ע"י בחינה בלבד.
- (4) תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים לימודי תואר שני עם עבודת גמר, יהיו חייבים בהיקף של לפחות מחצית מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.
- תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים לימודי תואר שני ללא עבודת גמר, יהיו חייבים בהיקף של לפחות שני שלישי מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.
- (5) תלמיד אשר בידו תעודת בגרות לא ישראלית, וכן תעודת ב"א מאוניברסיטה בחו"ל, יידרש להיבחן בחבעה עברית יחד עם תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון. אם ידיעתו בעברית אינה מספיקה כדי לעמוד בבחינה זו, עליו להשתלב בלימודי היחידה ללימודי העברית, בכפוף לנהל האוניברסיטאי.

עבודות גמר

- א. מטרת עבודת הגמר להוכיח את כושרו של התלמיד לבצע עבודה מדעית המושתתת על מקורות או עבודת שדה, ביקורת עניינית ושיטה דיוקנית. על העבודה לשקף כושר ניתוח וסיעתזיה ויכולת התבטאות בהירה.
- ב. מדריך לעבודת גמר לתואר שני רשאי להיות מורה מדרגת מרצה ומעלה, כפוף להחלטות הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתואר שני.

נושא עבודת הגמר ייקבע עפ"י נהלי החוג או בית הספר. העבודה תודפס רק לאחר מתן הציון בידי המדריך. (ראה דוגמת שער בסוף פרק זה).

בעבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת החזרה הפקולטתית, בהמלצת החוג, יוסיף התלמיד תמצית העבודה ומסקנותיה העיקריות בעברית.

(ג) הגשת העבודה: העבודה תימסר למזכירות החוג בשישה עותקים. התלמיד רשאי לגשת לבחינת הגמר בתנאי שיקבל אישור על ציון חיובי לעבודת הגמר.

(ד) בדיקת עבודת הגמר: את העבודה יבדוק ויעריך המדריך, או המדריכים, של התלמיד, המדריך ימסור את הציון וההערכה לראש החוג או ביה"ס, והוא ידווח על הציון למזכירות.

עבודת הגמר תוערך בציון מסולם הציונים הנהוג באוניברסיטה.

(ה) פרסום עבודת הגמר: אחרי קבלת התואר "מוסמך אוניברסיטה", רשאי התלמיד לפרסם את עבודתו בכל צורה הנראית לו. אם ברצונו לציין את שם המדריך והאוניברסיטה - עליו לקבל רשות לכך מידי המדריך וראש החוג או ביה"ס. במקרה זה עליו לציין שזו עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב, ואת שמו של המדריך.

בחינת גמר

הרשות להיבחן בחינת גמר ניתנת לתלמיד, שסיים שתי שנות לימוד וקיבל אישור שעמד בדרישות. בחינת הגמר היא בכתב ובעל-פה. היא מקיפה תחומים של התמחות ובעיות יסוד בחקר המקצוע על פי תוכנית ערוכה מראש מטעם כל חוג וחוג. משך הבחינה מיום עד שלושה ימים, שלוש עד חמש שעות בכל יום. החוג או ביה"ס רשאי לפטור תלמיד מבחינת גמר, או מחלק ממנה. הדבר ייקבע על פי הישגיו הכלליים של התלמיד ועל פי עבודת הגמר.

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר נמצא בהליכי אישור לגבי חלק מחוגי הפאקולטה.

פרטים ניתן לקבל במזכירות בתי-הספר והחוגים.

הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי שבין 90 - ל-94 (כולל).

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

יחד עם זאת, ציון "הצטיינות" או הצטיינות יתרה אינו אוטומטי וטעון אישור הרשויות האקדמיות של הפקולטה והאוניברסיטה.

התואר יוענק בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שעמדו בקריטריון ההצטיינות שלעיל הן בציון עבודת הגמר והן בציון הסופי, בכל אחד משני הפרמטרים האלה בנפרד.

תלמידים אשר קבלו פטור מחלק מתכנית הלימודים על סמך לימודים קודמים באוניברסיטה אחרת, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

נספח

סדר הגשת עבודת הגמר

הגשת העבודה

עבודת הגמר תוגש למזכירות החוג בשישה עותקים. העבודה תודפס במכונת כתיבה על נייר "קווארטו" או A4 ותכרך בכריכת קרטון.

תפוצת העבודה

למדריך האישי של התלמיד (במקרה שעבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים יגיש התלמיד עותק נוסף), לתיק האישי של התלמיד, לחוג, לספריית דיקאן הפאקולטה, לספריית האוניברסיטה, לספריה הלאומית בירושלים.

שער העבודה

בשער העבודה יצוינו הפרטים הבאים: אוניברסיטת תל-אביב, שם החוג, נושא העבודה, ציון העובדה שהחיבור הוכן כעבודת גמר לקראת התואר "מוסמך אוניברסיטה", שם התלמיד, מדריך העבודה (ראה להלן - דוגמת שער לעבודת גמר).

סדר פנימי

בעמוד ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה תופיע בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של השער הזה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

עבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת ההוראה הפקולטתית, תכלולנה תמצית עברית, במקביל לסדר המתואר לעיל.

דוגמת שער לעבודת הגמר:

אוניברסיטת תל - אביב

הפאקולטה למדעי הרוח

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך אוניברסיטה" - M.A. באוניברסיטת ת"א

על ידי
שם המחבר/ת

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מהו שלב הלימודים הפקולטטי

שלב הלימודים הפקולטטי הוא שלב הפתיחה של הלימודים בפקולטה למדעי הרוח. הלימודים בשלב הזה מכוונים להכין את הלומדים בו ללימודיהם בחוגי הפקולטה, הן ע"י הצעת קורסי מבוא מתחומים שונים והן ע"י הצעת קורסי מיומנות ייחודיים לתלמידים של החוגים השונים בפקולטה למדעי הרוח. רק לאחר השלמת הלימודים בשלב הפקולטטי הופכים התלמידים לתלמידי החוגים.

השלב הפקולטטי נועד להילמד בקצב אישי לפי בחירת התלמיד ובהתאם להיצע הקורסים. אפשר ללמוד את לימודי השלב הפקולטטי, רובם או כולם, בסמסטר אחד ולפתוח בלימודי החוגים הנבחרים כבר בסמסטר השני של שנת הלימודים הראשונה (ר' לחלן סעיף ט' "תוספת קורסים"); אפשר גם לפרוש את לימודי השלב הפקולטטי בשני סמסטרים או יותר. לא מומלץ ללמוד את השלב הפקולטטי ביותר משני סמסטרים, כי פרישה כזו מעכבת את המשך הלימודים. לעומת זאת, ריכוז לימודי השלב הפקולטטי, רובם או כולם, לסמסטר אחד מאפשר התקדמות מהירה בלימודי התואר הראשון. ריכוז כזה מומלץ לתלמידים המבקשים להצטרף לקורסי שנה ב' בחוגים כבר בסמסטר השני ללימודיהם.

בשלב הפקולטטי בוחרים התלמידים קורסי מבוא (שעורים ותרגילים) משלושה, מארבעה, או מחמישה חוגים בפקולטה למדעי הרוח. הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי משמשים גם כקורסי מבוא להמשך הלימודים בחוגים השונים וגם כקורסי העשרה והרחבת הדעת. קורסים אלה מהווים היכרות ראשונה עם חוגי הפקולטה וההצלחה בהם מהווה תנאי מעבר לחוגים.

נוסף על הקורסים הנבחרים (שעורי מבוא ותרגילים) משתתפים תלמידי שלב הלימודים הפקולטטי בשני קורסי מיומנות של הפקולטה: קורס "אנגלית למדעי הרוח" (אחרי קבלת "פטור" באנגלית) וקורס "שימושי מחשב למדעי הרוח". כמו-כן משתתפים התלמידים בקורסי מיומנות של החוגים, שבהם הם מתעתדים לחמשיך את לימודיהם, כגון קורסי שפות זרות, לוגיקה, דקדוק ותחביר, שרטוט מפות - הכל לפי הנחיות החוגים, המפורטות בידיעון זה בהמשך.

סיום שלב הלימודים הפקולטטי הוא תנאי להמשך הלימודים בחוגים.

ב. סיום הלימודים בשלב הפקולטטי וקבלה לחוגים

סיום שלב הלימודים הפקולטטי מותנה:

- 1.1 בסיום הלימודים בכל הקורסים, בחיקף ובמבנה המפורטים לחלן, בציונים חיוביים.
- ציון שלילי בקורס בשלב הפקולטטי מונע את סיום לימודי השלב (ור' סעיף 1.2 לחלן - תיקון הציון הממוצע); וכן:

2.2 בקבלת ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה (75 ומעלה כדי להתקבל לב"א כללי); הממוצע יחושב עבור כל קורסי השלב הפקולטטי (שעורי מבוא, תרגילים ו"אנגלית למדעי הרוח"), בחיקף ובמבנה המפורטים לחלן, למעט הקורס "שימושי המחשב" ולמעט קורסי המיומנות של החוגים.

הקבלה לחוגי הפקולטה מותנה:

3.2 בעמידה בשני תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי, כנ"ל (ב.1. + 2.2).

4.2 יש חוגים, שדורשים עמידה בתנאי קבלה ייחודיים נוספים על תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי. תנאים אלה מפורטים בידיעון זה, בפרקים המיוחדים לחוגי הפקולטה. תלמידים המתעדים להתקבל לחוגים אלה יקפידו לכלול בשלב הלימודים הפקולטטי את הקורסים הנדרשים ולעמוד בהם בציונים הנדרשים.

תלמידים שלא סיימו את השלב הפקולטטי כנ"ל לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוגי הפקולטה אלא אם כן יתקנו את הציון הסופי במהלך תיקון אחד (ר' סעיף יא' לחלן). תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי אך לא עמדו בתנאי הקבלה הייחודיים של החוג/ החוגים שבהם ביקשו להמשיך לימודיהם, לא יתקבלו לחוג/לחוגים אלה. אם התקבלו לאחד החוגים יוכלו ללמוד בו ולבחור בחוג נוסף שונה מזה שביקשו מלכתחילה ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה אליו; אם לא התקבלו לשני החוגים שביקשו, יוכלו לבחור בשני חוגים שונים, ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה לשניהם.

ג. היקף הלימודים

תלמידי השלב הפקולטטי נמנים עם אחת משתי הקבוצות האלה:

1. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בפקולטה למדעי הרוח בלבד, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בשניים מחוגי הפקולטה (מסלול דו-חוגי) או בחוג מורחב אחד, שיש בו מסלול כזה (מסלול חד-חוגי).

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 32 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בסה"כ; שעות אלה יילמדו בסמסטר אחד או יתחלקו בין הסמסטרים - לפי בחירת התלמיד ולפי היצע הקורסים. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

2. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בשתי פקולטות, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בחוג אחד בלבד מחוגי הפקולטה ובחוג שני בפקולטה אחרת או בביס לחינוך.

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 22 ש"ס בסה"כ; שעות אלה יילמדו בסמסטר אחד או יתחלקו בין הסמסטרים - לפי בחירת התלמיד ולפי היצע הקורסים. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

בשני המסלולים (32 ש"ס/22 ש"ס) מיועדת התכנית של שלב הלימודים הפקולטטי, כאמור, להילמד במהלך סמסטר אחד או שני סמסטרים. תלמידים, המבקשים להתקדם בחוגי הבחירה שלהם כבר בסמסטר השני ללימודיהם, ירכזו את לימודי השלב הפקולטטי בסמסטר הראשון. תלמידים, שאינם מסיימים את השלב הפקולטטי בסמסטר אחד, יחלקו את היקף השעות הכולל (32 ש"ס או 22 ש"ס) בין שני סמסטרים. חלוקת הקורסים בין הסמסטרים תיעשה לפי שיקול דעתם של התלמידים, לפי צרכיהם האישיים, ובכפוף להיצע הקורסים של החוגים.

רק לאחר השלמת כל חובותיהם בשלב הלימודים הפקולטטי יתקבלו התלמידים לחוגי הפקולטה (ור' להלן: תוספת קורסים).

ד. מבנה הלימודים בשלב הפקולטטי

הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי הם קורסי מבוא ("שעור"), שהיקף כל אחד מהם 4 ש"ס בדרך-כלל, וקורסי תרגיל הקשורים לשעורי המבוא, שהיקף כל אחד מהם 2 ש"ס בדרך-כלל. במקרים בודדים יש שעורי מבוא בהיקף 2 ש"ס ותרגילים הקשורים אליהם בהיקף 4 ש"ס. יש שעורי מבוא שאין תרגיל שמצטרף אליהם; יש שעורי מבוא שיש תרגיל שניתן לצרפו אליהם, אך ניתן ללמוד בהם גם בלא לצרף את התרגיל; יש שעורי מבוא שחובה ללמוד בהם ללמוד גם בתרגיל המצורף. דברים אלה מפורטים בידיעון זה בפרקי החוגים.

להלן שני דגמים של מערכת הלימודים בשלב הפקולטטי (ללא פירוט החלוקה בין חוגים):

דגם א' - 32 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם מתנהלים רק בפקולטה למדעי הרוח:

ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")
ש"ס 2	שימושי מחשב למדעי הרוח

סה"כ 32 ש"ס (למניין זה יש לחוסיף קורס באנגלית עד לרמת "פטור" וקורסי מיומנויות חוגיות. תוספות אלה אינן נמנות במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינן משוקללות בציון הסיום).	סה"כ 32 ש"ס
--	--------------------

דגם ב' - 22 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח ובחוג שני מחוץ לפקולטה:

ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 6	שעור מבוא + תרגיל
ש"ס 4	שעור מבוא (ללא תרגיל)
ש"ס 4	אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")
ש"ס 2	שימושי מחשב למדעי הרוח

סח"כ 22 ש"ס (למניין זה יש להוסיף - כנ"ל).

ה. קורסי המיומנות של הפקולטה: "אנגלית למדעי הרוח" ו"שימושי מחשב למדעי הרוח"

כל תלמידי השלב הפקולטטי חייבים ללמוד בשני קורסים אלה, מלבד לימודיהם בקורסי מיומנות חוגיים, המתחייבים מהנחיות החוגים שבהם בחרו.

קורסי האנגלית ברמות השונות עד לקבלת "פטור" אינם נמנים במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינם משוקללים בציון הממוצע של שלב הלימודים הפקולטטי. רק הקורס "אנגלית למדעי הרוח", שאליו נרשמים לאחר קבלת "פטור", נמנה במניין השעות וחציון בו משוקלל בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי.

ניתן לקבל "פטור" מן הקורס "שימושי מחשב" על סמך לימודים בקורס "מבוא למחשבים", שזכו בציון חיובי, בכל פקולטה אחרת באוניברסיטת ת"א או בקורס מקביל, עפ"י החלטת ועדת ה"פטור" מלימודי מחשב.

ו. בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

1. התלמידים רשאים לבחור קורסים (שעורי מבוא ותרגילים) מתוך ההיצע המפורסם בידעון שלב הלימודים הפקולטטי של הפקולטה למדעי הרוח בלבד. ההיצע כולל קורסים מכל חוגי הפקולטה למדעי הרוח.

2. התלמידים אינם חייבים לבחור קורסים מתוך החוגים אליהם נרשמו בטופסי הרישום לאוניברסיטת, אם בינתיים שינו את העדפותיהם. התלמידים רשאים לבחור קורסים גם מחוגים, אליהם לא נרשמו כלל בטופסי הרישום. במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי לא יירשמו התלמידים לקורסים מחוץ לפקולטה למדעי הרוח.

3. אין ללמוד יותר מ-10 ש"ס מקורסי חוג אחד בשלב הלימודים הפקולטטי (דחינו, שעור מבוא אחד עם תרגיל צמוד ושעור מבוא נוסף ללא תרגיל). מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות של החוגים.

4. בשלב הלימודים הפקולטטי יירשמו התלמידים להיקף שעות לימוד שאינו חורג מן המסלול עימו הם נמנים (32 ש"ס/22 ש"ס). למנין זה יש להוסיף את המיומנויות החוגיות.

5. להלן חמישה דגמים של תכנית הלימודים. יש דגמים נפרדים לתלמידי מסלול 32 ש"ס ולתלמידי מסלול 22 ש"ס. בין הדגמים האלה יש דגמים נפרדים לתלמידים שהחליטו מראש מהם שני החוגים שיבקשו ללמוד בהם בהמשך (העדפה ידועה של שני חוגים); לתלמידים שהחליטו מראש מהו חוג אחד שיבקשו ללמוד בו בהמשך וטרם החליטו מהו החוג השני (העדפה ידועה של חוג אחד); ולתלמידים שטרם החליטו באילו חוגים יבקשו ללמוד בהמשך (אין עדיין העדפת חוגים).

לכל דגם יש להוסיף 4 ש"ס "אנגלית למדעי הרוח", 2 ש"ס "שימושי מחשב" וקורסי מיומנות של החוגים.

דגם א-1 - מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של שני חוגים:

שעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	{ 4 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ב'	{ 4 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ג'	{ 6 ש"ס

דגם א-2 - מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של חוג אחד:

שעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	{ 4 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ג'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ד'	{ 4 ש"ס

דגם א-3 - מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שאין להם העדפת חוגים:

שעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ג'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ד'	{ 4 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ה'	{ 4 ש"ס

דגם ב-1 - מסלול 22 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של חוג אחד:

שעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	{ 4 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	{ 6 ש"ס

דגם ב-2 - מסלול 22 ש"ס - לתלמידים שאין להם העדפת חוג:

שעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	{ 6 ש"ס
שעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ג'	{ 4 ש"ס

6. בבחירת הקורסים יבדקו התלמידים היטב את תנאי הקבלה הספציפיים של החוגים אליהם יבקשו להתקבל, וישבצו במערכת שלהם את הקורסים, שהשתתפות בהם מהווה חלק מתנאי הקבלה של אותם חוגים, כמו גם את המיומנויות הדרושות. בכל מקרה של ספק, יש להיוועץ ביועצי החוג או ביועצי שלב הלימודים הפקולטטי במועד הרישום לקורסים.

ז. ייעוץ ורישום לקורסים

בעזרת ידיעון זה יכינו כל התלמידים תכנית לימודים לשני הסמסטרים של שנת הלימודים ובה ישבצו את כל הקורסים, שאותם בחרו ללמוד בשלב הפקולטטי. בהמשך יש דפי מערכת ריקים, שבהם יש למלא את הקורסים שנבחרו, ושאותם יש להביא ביום הרישום לקורסים. לטחיותכם, גיזרו את הדפים מהידיעון.

התלמידים יקבלו הזמנה לרישום לקורסים. הרישום ייערך עם יועצי החוגים של הפקולטה ועם יועצי שלב הלימודים הפקולטטי. במועד הרישום תיבדק התכנית שהרכיבו התלמידים ותאושר כשתימצא נאותה. תלמידים שיזדקקו לעזרה ולהדרכה נוספת, ייוועצו ביועצי החוגים במועד זה.

מומלץ להתכונן היטב לפגישת הרישום לקורסים, לאחר מחשבה ובחירה של החוגים המועדפים ושל הקורסים, שאותם מעוניין התלמיד ללמוד.

לאחר אישור התכנית ייערך רישום ממוחשב של המערכת של כל תלמיד ותלמיד. עם הרישום הממוחשב הופכת המערכת האישית למערכת הלימודים, שאותה התחייבו התלמידים לממש במהלך לימודיהם בשלב הפקולטטי: עליהם להשתתף השתתפות פעילה בכל הקורסים שבמערכת ולהיבחן בכל מבחני הקורסים. כל שינוי, תיקון או החלפת קורסים מרגע הרישום הממוחשב טעונים אישור של יועצי התכנית וכפופים למועדי השינויים (מועדי השינויים מתפרסמים על לוח המודעות של מוזכירות שלב הלימודים הפקולטטי והם חלים בדרכי שבוע השני בכל סמסטר בלבד). כל תלמיד אחראי לבדוק, עם קבלת הפלט הממוחשב, המעיד על רישומו לקורסים, שהרישום בפועל תואם בדיוק את הקורסים אליהם ביקש להירשם.

ח. שינויים במערכת

בשבוע השני ללימודים בכל סמסטר ניתנת לתלמידים אפשרות לשנות את הקורסים שבחרו במערכת הלימודים. כל שינוי כפוף לאישור יועצי שלב הלימודים הפקולטטי ולחוראות התכנית. את כל השינויים (החלפת, ביטולים, תוספות) יש לבצע רק במועד שנקבע לכך. עם חלוף המועד שנקבע לשינויים לא ניתן עוד להחליף קורסים. שינויים במערכת כרוכים בתשלום.

תלמיד, שהחליט לא להשתתף בקורס כלשהו, חייב לבטל את הרישום אליו בטופס שינויים במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי. כל קורס, שלא יבוטל בדרך זו במועד השינויים, יימנה במניין שעות הלימוד לצורך חישוב שכר הלימוד.

תלמידים שריכוזו את לימודי השלב הפקולטטי כולו או רובו בסמסטר הראשון ללימודיהם יהיו זכאים להירשם לקורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') כבר בסמסטר השני ללימודיהם, במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי.

תלמידים במסלול 32 ש"ס, שנתרו להם קורסים בהיקף 12 ש"ס לכל היותר (לא כולל מיומנויות חוגיות) בסמסטר השני ללימודיהם בשלב הפקולטטי, יהיו רשאים להירשם מקורסי החוגים (לימודי שנה ב').

תלמידים במסלול 22 ש"ס יהיו רשאים להירשם לתוספת קורסים כנ"ל אם בסמסטר השני ללימודיהם בשלב הפקולטטי נותרו להם קורסים בהיקף 10 ש"ס לכל היותר (לא כולל מיומנויות חוגיות). תלמידים שזכו בתוספת קורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') ילמדו בהם במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי. עם זאת, הקבלה הרישמית לחוג תהיה רק לאחר שחתלמידים יסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו ויעמדו בתנאים הנדרשים: חן התנאים הכלליים וחן התנאים הייחודיים של החוג. הרישום לתוספת קורסים ייערך רק לאחר סיום הסמסטר הראשון ללימודים בשלב הפקולטטי.

בחוג לאנגלית, לא תהיה הרשמה לתוספת קורסים לפני העמידה בכל תנאי הקבלה של החוג; בשאר החוגים - ההרשמה לתוספת קורסים כפפה להיצע הקורסים ולסדר הלימודים בחוג.

תלמידים, שנרשמו להשלמת השלב הפקולטטי וזכו בהיתר להירשם לקורסים נוספים מלימודי החוגים, חייבים להשלים את חובותיהם בשלב הפקולטטי כפי שנרשמו. אם לא יעמדו בחובותיהם להשלמת השלב הפקולטטי (כגון: ביטלו קורס; לא ניגשו למבחן בקורס; נכשלו בקורס; השלימו את הקורס אך לא זכו בממוצע מתאים לסיום השלב הפקולטטי או לקבלה לחוג), לא יוכלו להמשיך את לימודיהם בחוגים. תלמידים אלו ישלימו את חובותיהם בשלב הפקולטטי בסמסטר שאח"כ ולא ילמדו במקביל קורסים מלימודי החוגים. הלימודים הנוספים, שאותם למדו התלמידים לפני שהשלימו את השלב הפקולטטי, לא יוכרו במקרה, שחתלמידים לא עמדו בדרישות חסיום של שלב הלימודים הפקולטטי ו/או לא חתקבלו לחוג, שבו למדו לימודים נוספים.

משך הלימודים בשלב הפקולטטי של תלמידים, שקיבלו תוספת קורסים בחוגים (לימודי שנה ב') במקביל להשלמת השלב הפקולטטי, החל מן הסמסטר השני או השלישי ללימודיהם, לא יעלה על שלושה סמסטרים.

לא יוכלו להירשם לתוספת קורסים מחוגים (לימודי שנה ב'):

1. תלמידים שנתרו להם יותר מ-12 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 32 ש"ס או יותר מ-10 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 22 ש"ס (מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנויות של החוגים).
2. תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל גבוה מ-60 אך נמוך מ-70 והם מבצעים מחלך לתיקון הציון הממוצע הדרוש לקבלה לחוגים.
3. תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה אך לא עמדו בתנאי הקבלה הייחודיים של החוגים, שבחם הם מבקשים ללמוד. תלמידים אלה מבצעים מחלך לתיקון הציון בקורס, שחוגדר בו תנאי קבלה חוגי.
4. תלמידים שתחליפו קורס בעקבות ציון "נכשל" באחד הקורסים במחלך שלב הלימודים הפקולטטי והם מבצעים מחלך לתיקון (ר' סעיף י"א לחק).
5. תלמידים שטרם למדו בקורסי חובה, המוגדרים כתנאי קבלה של חוג.

י. שקלול הציון הממוצע הסופי בשלב הלימודים הפקולטטי

השקלול של הציון הממוצע הסופי חל על כל הקורסים בשלב הפקולטטי למעט:

- הקורס "שימושי המחשב".
- הקורסים באנגלית בכל הרמות עד לקבלת דרגת "פטור".
- קורסי המיזמיות החוגיות.

שקלול הציון הממוצע נערך רק לאחר סיום הלימודים בשלב הפקולטטי במלואם. כל עוד לא הושלמו כל חובות השלב הפקולטטי, לא יחושב הממוצע.

השקלול נערך רק עבור קורסים שזכו בציון 60 ומעלה (ציון מעבר חיובי) ולא על קורסים בהם התקבל ציון "נכשל". ציון "נכשל" אינו משוקלל ושעות הקורס בו נכשל התלמיד אינן נמנות לצורך השלמת החובות בשלב הפקולטטי (ור' סעיף י.2.).

הציון הממוצע הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי מהווה 25% מציון התואר, הראשון בשני חוגי הלימוד.

יא. תיקון הציון הממוצע

1. ניתן לשפר ציון חיובי אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי. שיפור כזה אפשרי רק במסגרת מועדי ב' של הבחינות בפקולטה.

2. תלמיד שנכשל בקורס כלשהו בשלב הלימודים הפקולטטי, נכשל בשלב הפקולטטי כולו, שכן את השלב הפקולטטי ניתן לסיים רק בציוני מעבר (60 ומעלה). תלמיד זה יוכל לבצע מהלך תיקון פעם אחת בלבד ע"י החלפת הקורס בו נכשל בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי. אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה. תלמיד שנכשל ביותר מקורס אחד ילמד מחדש את השלב הפקולטטי כולו (ור' הערה בסעיף 3 לחלק).

3. תלמיד שסיים את השלב הפקולטטי וחשיג ממוצע נמוך מ-70 אך גבוה מ-60 יוכל לבצע אף הוא מהלך תיקון פעם אחת בלבד באחת משתי הדרכים האלה:

- התלמיד ילמד מחדש את שלב הלימודים הפקולטטי כולו, בלא לחזור על קורסים שכבר למד (על הקורסים "אנגלית למדעי הרוח" ו"שימושי מחשב" אין צורך לחזור אם התלמיד עמד בהם בהצלחה).
- התלמיד יבחר קורס אחד שבו קיבל ציון חיובי נמוך ויחליף אותו בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי.

אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה.

שימו לב: - החלפה של קורס שלא נלמד (במועד השינויים) אינה בגדר תיקון ממוצע.
 - החלפה של קורס שנלמד והתקבל בו ציון היא בגדר תיקון ממוצע וניתן לבצע החלפה כזו פעם אחת בלבד במהלך הלימודים בשלב הפקולטטי.
 - קורס שלא בוטל במועד השינויים אך לא התקבל בו ציון (חתלמיד לא נבחן) ייחשב כקורס שלא נלמד (לצורך בדיקת הממוצע בלבד). קורס זה יקבל ציון "נכשל מינהלי" (סימון 230). מותר לצבור ציון "נכשל מינהלי" אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי.

יב. בחירת החוגים להמשך הלימודים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי

1. סמוך לסיום הסמסטר השני ללימודים בשלב הפקולטטי, תיפנה מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי בכתב אל התלמידים כדי לברר ולעדכן את בחירת החוגים המועדפת שלהם להמשך לימודיהם.
 על פניית המזכירות חייבים כל התלמידים להשיב בכתב על גבי ספח מיוחד, שישלח להם, ויש לעדכן בו את בחירת החוגים שלהם.
 החוגים אליהם נרשמו התלמידים בטופסי הרישום לאוניברסיטה אינם מחייבים את התלמידים, אם בינתיים שינו את בחירתם.
2. החלפת חוגים תתבצע בשלב הנ"ל במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי ובבוא המועד (סיום שלב הלימודים הפקולטטי) תיבדק קבלתם של התלמידים לחוגים עפ"י העדכון הזה בלבד.
- החלפה זו תתבצע ללא תשלום וללא פנייה למשרד הרישום של האוניברסיטה. כל החלפה נוספת במועד מאוחר יותר תהיה כרוכה בהליך אחר, תהיה בתשלום, ותהיה כפופה למועדי הרישום של האוניברסיטה.
3. התלמידים יוכלו להירשם במועד האמור לכל חוג בפקולטה, שעמדו בתנאי הקבלה שלו.
4. הבחירה בחוג, שהתלמיד לא למד את מיומנותיו בשלב הפקולטטי, כרוכה לפעמים בהארכת זמן הלימודים לתואר הראשון. עניין זה מפורט בידיעון בפרקי החוגים.
5. תלמידים המבקשים ללמוד במסלול מורחב (חד-חוגי) לתואר הראשון, באותם חוגים בהם קיים מסלול זה, יוכלו להירשם אליו רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה למסלול זה נעשית עפ"י דרישות החוגים ור' ידיעון הפקולטה, כרך ב'. בספח התשובה שישלחו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אין לציין בחירה במסלול חד-חוגי.

יג. מיומנויות של החוגים

חלק מחוגי הפקולטה הגדירו קורסים אחדים כקורסי עזר בסיסיים, הנחוצים לתלמידי אותו חוג כדי להכשירם ללימודי התואר הראשון. קורסים אלה כוללים שפות זרות, ומיומנויות אחרות. כל קורסי המיומנות של החוגים אינם משוקללים בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי, אם כי לגבי חלקם יש דרישות מפורטות של החוגים באשר להישגים הנדרשים בהם.

חלק מקורסי המיומנות של החוגים מוגדרים ע"י חוגים כקורסי חובה בשלב הפקולטטי. תלמידים שלא ישתתפו בקורסי מיומנות אלה לא יוכלו להתקבל לחוגים אלה לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. חלק מקורסי המיומנות של החוגים מומלצים לתלמידי השלב הפקולטטי, אך אינם מהווים תנאי קבלה לחוגים ולכן החשתתפת בהם אינה בגדר חובה

וניתן להשלים אותם לאחר הקבלה לחוג, בשנה ב'. יש קורסי מיומנות שאינם מוגדרים כתנאי קבלה, אך זחייתם לשנה השניה עלולה לגרום להארכת משך הלימודים הכולל. כל המידע הזה מופיע בפרקים הבאים, שבהם מפורטים לימודי החוגים בשלב הפקולטטי. התלמידים מתבקשים לעיין היטב בהנחיות החוגים בדבר קורסי המיומנות. בכל שאלה בנושא זה יש לפנות לבירור במזכירות החוגים.

יד. ועדת הוראה

בשלב הלימודים הפקולטטי פועלת ועדת הוראה בראשות ראש תכנית הלימודים. בכל בקשה חריגה או מיוחדת יש לפנות במכתב אל ועדת ההוראה, דרך מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי, בניין גילמן, חדר 259.

טו. הכרה בלימודים קודמים

כל תלמיד, המתחיל לימודיו בתשנ"ה בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת ת"א בחוג אחד או בשני חוגים יהיה תלמיד שלב הלימודים הפקולטטי. כלל זה חל גם על תלמידים ותיקים בפקולטה, שמחליפים חוגים ופותרים לימודיהם בחוגים חדשים. תלמידים בעלי תעודות, המעידות על לימודים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ, המבקשים לבדוק את האפשרות להכיר בלימודיהם הקודמים, יפנו אל מזכירות החוגים הרלוואנטיים עם תעודותיהם. אם יזכו בהכרת לימודיהם (אקדיטציה), בהתאם לנוהלי הפקולטה, ימציאו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אישור ממזכירות החוגים על קבלת האקדיטציה ועל היקפה. לאחר קבלת האישור הנ"ל תקבע ועדת ההוראה של שלב הלימודים הפקולטטי את מסלול הלימודים של תלמידים אלה. תלמידים בעלי תעודות כנ"ל ממוסדות מוכרים. בחו"ל יצרפו גם אישור של היחידה לשקילות תעודות (במשרד הרישום).

טז. פטור משלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים שבידיהם תעודה המעידה על זכאות לתואר אקדמי רשאים לבחור לא ללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי ולהירשם ללימודים במעמד "חוג לאחר תואר", ישירות לחוג המעניין אותם.

יז. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ביוזמת התלמיד

תלמיד רשאי להפסיק את לימודיו בשלב הפקולטטי ביוזמתו, בטרם השלים את מלוא חובותיו. חידוש הלימודים במועד מאוחר יותר מותנה בצבירת 10 ש"ס לפחות מלימודי השלב הפקולטטי של קורסים שנלמדו והושג בהם ציון חיובי (לא כולל מיומנויות חוגיות). תלמידים שלא יחיו זכאים לחידוש לימודים עפ"י סעיף זה יתחילו את לימודיהם בשלב הפקולטטי מחדש עם שובם לאוניברסיטה.

יח. המשך הלימודים בחוגים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי

בהמשך ידיעון זה - וביתר פירוט בדרך ב' של ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - מפורטים בפרקים של החוגים סדרי הלימודים ומהלכם לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר הקבלה לחוגים. אפשר לעיין בפרקים אלה כדי להתרשם ולקבל מידע על התכנים הנלמדים בחוגים ועל היקף השעות וחובות הנדרשים מן התלמידים לסיום התואר הראשון, לאחר השלב הפקולטטי.

החוגים מציינים במפורט את הקשר בין לימודי השלב הפקולטטי ובין המשך הלימודים בחוג. למשל, יש ציון של קורסי החובה להמשך הלימודים ושל מיומנויות החובה, יש ציון של מספר השעות מלימודי השלב הפקולטטי, שייזקף לזכות התלמידים בהמשך לימודיהם וכיוב'.

מרכזת שלב הלימודים הפקולטטי	- ד"ר חנה נוח
יועצת שלב הלימודים הפקולטטי	- ד"ר גליה צבר-פרידמן
מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	- גב' אורנה אוברמן
ע' מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	- גב' יעל דניאלי

שלב לימודים פקולטטי - ממסר א'

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	שעות לימוד
					08-10
					10-12
					12-14
					14-16
					16-18
					18-20

שלב לימודים פקולטטי - סמסטר ב'

יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	שעות לימוד
					08-10
					10-12
					12-14
					14-16
					16-18
					18-20

החוג לאנגלית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרות החוג העיקריות:

- א. להקנות לתלמיד ידיעה מדעית של פרקים והיבטים מייצגים של התרבות האנגלית והאמריקאית.
- ב. לפתח בתלמיד ערנות ליחסי הגומלין בין הספרות והלשון לצורותיהן, לתקופותיהן, ולתרבותיהן, לבין סביבתן ההיסטורית, הפוליטית, החברתית והתרבותית.
- ג. להכשיר את התלמיד להשתמש שימוש בקורתי במתודות המקובלות בלימודי ספרות.
- ד. להקנות לתלמיד הרגלי למידה עצמאיים של טקסטים ספרותיים.
- ה. לפתח אצל התלמיד את יכולת השימוש בשפה האנגלית כמכשיר לביטוי (בע"פ ובכתב) במסגרת לימודיו ומחקריו הספרותיים.

קורסי החוג לאנגלית בשלב הלימודים הפקולטטי

מבוא לתרבות אנגליה - שיעור	4 ש"ס	1
תרגיל למבוא לתרבות אנגליה	2 ש"ס	2
מבוא לתרבות אמריקה - שיעור	4 ש"ס	3
תרגיל למבוא לתרבות אמריקה	2 ש"ס	4
אנגלית מוגבר למדעי-הרוח - לתלמידי החוג לאנגלית	4 ש"ס	5

כל תלמיד המבקש להתקבל לחוג לאנגלית יירשם בשלב הלימודים הפקולטטי (חובה!) לשני שיעורי המבוא (8 ש"ס בסה"כ) ולאחד התרגילים בלבד (2 ש"ס). כמו כן יירשם התלמיד לקורס "אנגלית מוגבר למדעי הרוח" של החוג לאנגלית (4 ש"ס).

תנאי הקבלה לאנגלית למסיימי שלב הלימודים הפקולטטי

- למסלול חדו-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ועמדו בתנאים האלה:
- 1) ציון ממוצע משוקלל בשלב הלימודים הפקולטטי - 70 ומעלה.
 - 2) ציון 75 ומעלה בכל אחד משני שיעורי המבוא של החוג (מבוא לתרבות אנגליה ומבוא לתרבות אמריקה).
 - 3) ציון 75 ומעלה בקורס "אנגלית מוגבר" של החוג לאנגלית.

תלמיד שלא למד בקורסים המפרטים לעיל ו/או לא השיג את הציונים המפרטים לעיל, לא יתקבל לחוג לאנגלית לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי.

למסלול החד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע של לפחות 80. המסלול החד-חוגי נועד לתלמידים מצטיינים והקבלה למסלול זה מותנית באישורה של וועדת המיון החוגית ובהישגי התלמיד במשך לימודיו בחוג.

תלמיד המתקבל למסלול החד-חוגי ורמת הישגיו בשנה ב' אינה מספקת יבוטל מסלול לימודיו ויהיה עליו להשלים את לימודי התואר הראשון במסלול הדו-חוגי.

ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרות החוג

החוג עוסק בהוראת הארכיאולוגיה, הפרוטוהיסטוריה, ההיסטוריה והלשונות של ארץ-ישראל והמזרח התיכון הקדום, למן התקופה הניאוליתית ועד לכיבושי אלכסנדר הגדול במזרח. לימודי התואר הראשון מכוונים להקנות לתלמיד ידיעה בסיסית על הארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה ותרבויות המזרח התיכון הקדום (בארץ ישראל וסוריה, מצרים, מסופוטמיה, אנטוליה והאגן האגאי), וידע מעמיק יותר בנושאים שבהם יבחר להתמחות. לימודי הארכיאולוגיה מכוונים להקנות לתלמיד ידיעה כללית בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה והכשרה בעבודת שדה ארכיאולוגית.

תחומי הלימודים

- א. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה.
- ב. תרבויות המזרח התיכון הקדום (בדגש על תרבות אנטוליה והעולם האגאי הפרה-קלאסי).

קבלת תלמידים וסדר הלימודים

לחוג יתקבלו תלמידים לאחר שהשלימו לימודיהם במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי ובכפוף לתנאיו, כמפורט בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח. תנאי המעבר לחוג הם: השלמת השלב הפקולטטי, בציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות, השלמת המבואות החוגיים בהיקף של 10 ש"ס וכן השלמת המיומנות החוגית. עם זאת, יוכלו להתקבל לחוג גם תלמידים שלא למדו את היקף הלימודים המלא של החוג בשלב הפקולטטי (בתנאי שהשיגו ממוצע ציונים כנ"ל); תלמידים אלה ישלימו את קורסי היסוד החסרים עם קבלתם לחוג, בסמסטר א' של שנת לימודיהם השנייה, ויוכלו להשתתף בסמינריון שנה ב' רק בסמסטר ב', לאחר שישלימו בהצלחה קורסים אלה.

תלמידים בעלי רקע מוקדם בארכיאולוגיה, מוזמנים לפנות לוועדת ההוראה של החוג כדי לברר מה יהיה מסלול לימודיהם. במקרים מיוחדים ורק לאחר אישור ועדת ההוראה הפקולטטית, תותאם לתלמידים אלה תכנית אישית. תלמידים בעלי תואר אקדמי מלא - ראה סעיף ט"ז בפרק הכללי שבפתח ידיעון זה.

כל תלמיד חייב לרכוש ידיעה בסיסית בצרפתית או בגרמנית אגב לימודי התואר הראשון. המתמחים בלימודי תרבויות המזרח התיכון הקדום חייבים לרכוש ידיעה בסיסית בגרמנית (המרת לימודי גרמנית בצרפתית טעונה אישור ראש החוג).

המעבר משנה לשנה מותנה בעמידה בכל בחינות המעבר, בהשתתפות פעילה בכל התרגילים, בהגשת העבודות הסמינריות הנדרשות ובקבלת ציון של 70 לפחות עליהן.

עבודות בכתב במסגרת התרגילים יש למסור במועדים שנקבעו לכך. עבודות סמינריות יימסרו תוך שלושה חודשים מתום הסמסטר שבו משתתף התלמיד בסמינריון. בחינות המעבר בשעורים השונים ייערכו בסוף כל סמסטר או בחופשה שלאחריו.

אם לא יגיש תלמיד עבודה או לא יגיש לבחינה, לא יובא השעור, התרגיל או הסמינריון בחשבון הלימודים, ויהא עליו להשתתף בהם מחדש.

מסלולי הלימודים

בחוג שני מסלולי לימודים:

1. מסלול לימודים דו-חוגי
2. מסלול לימודים מצורף.

1. מסלול לימודים דו-חוגי

מסלול הלימודים הדו-חוגי מקנה לתלמיד תואר ב.א. בתכנית לימודים הנמשכת בדרכ שלוש שנים (כולל את שלב הלימודים הפקולטטי). על התלמיד לבחור בין שני תחומי לימודים:

- א. תחום ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה.
- ב. תחום תרבויות המזרח התיכון הקדום.

רצוי שהתלמיד ייבחר בחוג שני, אשר תחום לימודיו משלים את תחום לימודי הארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום: מקרא, היסטוריה של עם-ישראל, לימודים קלאסיים, גיאוגרפיה, בלשנות שמית, אמנות, אנתרופולוגיה.

2. מסלול לימודים מצורף

תלמיד יוכל ללמוד בשני התחומים במסגרת אותו חוג: תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-סוריה ותחום תרבויות המזרח התיכון הקדום. לימוד מצורף זה יקנה לתלמיד תואר ב.א. בתכנית לימודים הנמשכת בדרכ שלוש שנים.

סדר הלימודים

שנת הלימודים הראשונה נערכת במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי - ראה פירוט בדיעון הפקולטה למדעי הרוח. במסלול הדו-חוגי חייבים התלמידים בלימוד 58 ש"ס במשך 3 שנים; מניין זה כולל את הקורסים שנלמדו בשלב הפקולטטי. במסלול המצורף חייבים התלמידים בלימוד 110 ש"ס במשך 3 שנים. סה"כ השעות הנדרש מן התלמידים בשני מסלולי הלימוד כולל מימנויות חוגיות.

סיורים ועבודה מעשית

תלמידים הלומדים בתחום הארכיאולוגי יחוייבו ב-12 ימי סיור לימודיים שייערכו, בדרך כלל בימי חמישי בתקופת הלימודים. במידה ויקויימו שעורי הכנה לסיורים, הם יהוו חלק בלתי נפרד מחובה זו. התלמידים ישתתפו במימון הסיורים הנ"ל וכן בסיורי החובה הנלווים לשעורים השונים.

התלמידים הנ"ל ישתתפו בחפירה ארכיאולוגית לימודית של המכון לארכיאולוגיה, במשך 4 שבועות, במתכונת שנקבעה לכך. החפירה הלימודית הינה במסגרת החובות לתלמידי שנה ב'. דחיית ההשתתפות בחפירה הלימודית לשנה ג' מותנית באישור מיוחד של ראש החוג. החוג ממליץ, שהתלמיד ישתתף בחפירות ארכיאולוגיות למשך תקופת זמן ממושכת יותר. תלמיד שישתתף בחפירה ארכיאולוגית גדולה של המכון לארכיאולוגיה בתקופת הקיץ ובמשך כל עונת החפירות, יוכל לדחות את מועד הגשת העבודות בהן הוא חייב למשך תקופת זמן המקבילה לתקופת שהותו בחפירה.

הערות

לא יוכל תלמיד להשתתף בחפירה הלימודית מבלי שהשתתף בשעור "ארכיאולוגיה מהי?".
לא יוכל תלמיד לגשת לבחינות שנה ג' מבלי שהשתתף בסיוורים ובחפירה הלימודית כנדרש לעיל.

ההשתתפות בסיוורים ובחפירה הלימודית מחייבים מאמץ פיסי ניכר ולכן יוכלו להשתתף בהם רק תלמידים שמצב בריאותם תקין.
המכון והחוג לארכיאולוגיה מקיימים לעתים מזומנות פגישות מדעיות ומומלץ לתלמידי החוג להשתתף בהן.

מבואות ותרגילים בשלב הלימודים הפקולטטי

א. תחום ארץ ישראל-סוריה

סמסטר א':

- ארכיאולוגיה מהי/ד"ר גופר
- מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא/ד"ר בונימוביץ
- תרגיל לני"ל (מיועד לשני המבואות)/מר טל, גב' שפטלוביץ
- מבוא לגיאולוגיה לארכיאולוגים/פרופ' הורוביץ

ש"ס	2	ש'
ש"ס	4	ש'
ש"ס	2	ת'
ש"ס	2	ש'

סמסטר ב':

- ארכיאולוגיה מהי/פרופ' פינקלשטיין
- מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא/פרופ' כוכבי
- תרגיל לני"ל (מיועד לשני המבואות)/מר טל, גב' שפטלוביץ
- מבוא לפרהיסטוריה של א"י/ד"ר גופר

ש"ס	2	ש'
ש"ס	4	ש'
ש"ס	2	ש'
ש"ס	2	ש'

מיומנויות חוגיות (לא חובה בשלב הלימודים הפקולטטי)

סמסטר א':

- כלי צור - טיפסי כלים ושיטות ייצור/גופר, ברקאי

ש"ס	2	ת'
-----	---	----

סמסטר ב':

- טיפולוגיה של כלי חרס א'/פרופ' בק/פרופ' גופנא

ש"ס	2	ת'
-----	---	----

דוגמה להרכב מערכת שעות בת 10 ש"ס בתחום ארכיאולוגיה של א"י-סוריה:

ש"ס	2	ש'	ארכיאולוגיה מהי?
ש"ס	4	ש'	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא
ש"ס	2	ת'	תרגיל לניל
ש"ס	2	ש'	מבוא לפרהיסטוריה של א"י

ב. תחום תרבויות המזרח הקדום

<u>סמסטר א'</u>			
ש"ס	2	ש'	מבוא לתרבות אנטוליה/פרופ' יקר
ש"ס	2	ש'	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום/פרופ' רייני
ש"ס	2	ש'	מבוא לארכיאולוגיה אגאית קדם-קלאסית/נגבי
ש"ס	2	ש'	מבוא לאמנות אגאית קדם-קלאסית/נגבי
ש"ס	2	ת'	תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות)/גב' טאפט

<u>סמסטר ב'</u>			
ש"ס	2	ש'	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום/פרופ' צדוק
ש"ס	4	ש'	מבוא לתרבות מצריים/ד"ר ונטורה
ש"ס	2	ש'	מבוא לתרבות מסופוטמיה/פרופ' בק
ש"ס	2	ת'	תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות)/גב' טאפט

מיומנויות חוגיות לבחירה (לא חובה בלשב הלימודים הפקולטטי)

<u>סמסטר א'</u>			
ש"ס	4	ש"ת	אכדית למתחילים

דוגמה להרכב מערכת שעות בת 10 ש"ס בתחום תרבויות המזרח הקדום

ש"ס	2	ש'	מבוא לתרבות אנטוליה
ש"ס	4	ש'	מבוא לתרבות מצריים
ש"ס	2	ש'	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום
ש"ס	2	ת'	תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות)

הערה:

תלמידים במסלול המצורף, יוכלו להרכיב תכנית לימודים בחיקף של 10 ש"ס בכל אחד מתחומי הלימודים, סה"כ 20 ש"ס (לא כולל מיומנויות חוגיות).
 תלמידים במסלול לימודים דו-חוגי, יוכלו להרכיב, במידת הצורך, תכנית לימודים אשר תכלול שיעורים משני תחומי הלימוד בחוג.
 מידע נוסף על לימודי החוג לארכיאולוגיה - ראה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ה - כרך ב'.

החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

סגל ההוראה

פרופ' ישראל פינקלשטיין - ראש החוג	פרופ' דוד איסישקין	פרופ' ז'אק יקר	פרופ' רן צדוק	פרופ' אנסון רייני	פרופ' פרחיה בק	פרופ' רם גפנא	פרופ' אחידן חורוביץ	פרופ' איתמר זינגר (שבתון)	פרופ' משה כרכבי	פרופ' אורח נגבי (שבתון - סמ' ב')	פרופ' שלמה בוינמוביץ	פרופ' יצחק ביה-אריה	פרופ' גבריאל ברקאי	פרופ' אברהם גפנר	פרופ' זאב חרצוג	פרופ' רפאל ונטורה	פרופ' נילי לפשיץ	פרופ' זאב משל	פרופ' רן ברקאי	פרופ' דבי חרשמן	פרופ' אביה טאפט	פרופ' אורן טל	פרופ' אורית צופר	פרופ' ליאורה קולסקא-חורוביץ	פרופ' נעמה שפסלוביץ
גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'	גב'

מזכירת החוג - גב' ליאורה פילק

החוג לארכיאולוגיה והתרבויות המזרח הקדום
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תחום ארכיאולוגיה של א"י-סוריה

תרגיל לניל (מזינרד לשני המבואות) - קבוצה 1	0671.1009.05	גב' נ' שפטלבוץ	תרגיל לניל - קבוצה 6	0671.1009.06	גב' נ' שפטלבוץ
תרגיל לניל - קבוצה 6	0671.1009.06	גב' נ' שפטלבוץ	תרגיל לניל - קבוצה 6	0671.1009.06	גב' נ' שפטלבוץ
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק	מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופת המקרא	0671.1035.01	ד"ר ש' בוינמנצ'יק

כלי צור - טיפסי כלים ושיטות יצור	0671.1011.01	ד"ר א' גופר	כלי צור - טיפסי כלים ושיטות יצור	0671.1011.01	ד"ר א' גופר
טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 1	0671.1218.01	פרופ' ר' גופר	טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 1	0671.1218.01	פרופ' ר' גופר
טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 2	0671.1218.02	פרופ' ר' גופר	טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 2	0671.1218.02	פרופ' ר' גופר
טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 3	0671.1218.03	פרופ' ר' גופר	טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 3	0671.1218.03	פרופ' ר' גופר
טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 4	0671.1218.04	פרופ' ר' גופר	טיפולוגיה של כלי-חרס א' - קבוצה 4	0671.1218.04	פרופ' ר' גופר

תחום תרבויות המזרח הקדום

מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר	מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר
מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר	מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר
מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר	מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר
מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר	מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר
מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר	מבוא לתרבות אנטוליה	0671.1031.01	פרופ' ז' יקר

תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות) - קבוצה 1	0671.1038.01
סמ' א' ת' א' 10-08 221 גילמן	גב' א' טאפט
תרגיל לניל - קבוצה 2	0671.1038.02
סמ' א' ת' ד' 16-14 220 גילמן	גב' א' טאפט
מבוא כללי לעלדות המזרח הקדום	0671.1043.02
סמ' ב' ש' א' 20-18 221 גילמן	פרופ' ר' צדוק
מבוא לתרבות מוסטטמיה	0671.1033.01
סמ' ב' ש' ד' 14-12 220 גילמן	פרופ' פ' בק
מבוא לתרבות מצרים	0671.1045.01
סמ' ב' ש' ב' 20-18 282 גילמן	ד"ר ר' ונטורה
ד' 18-16 144 גילמן	
תרגיל לניל (מיועד לכל המבואות) - קבוצה 1	0671.1048.01
סמ' ב' ת' א' 10-08 221 גילמן	גב' א' טאפט
תרגיל לניל - קבוצה 2	0671.1048.02
סמ' ב' ת' ד' 16-14 220 גילמן	גב' א' טאפט
<u>מיומנויות חוגיות - מסגרת 120</u>	
אוגריתית למתחילים - א'	0671.2290.01
סמ' א' שירת ב' 16-14 222 גילמן	פרופ' א' רייני
אוגריתית למתחילים - ב'	0671.2291.01
סמ' ב' שירת ב' 16-14 488 גילמן	פרופ' א' רייני
אכדית למתחילים (במסגרת חוג עליון עברית)	0624.1410.01
שנת' א' 10-08 435 גילמן	ד"ר ש' זורנאל

בלשנות

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג לבלשנות כללית עוסק בהוראת תיאוריות המציעות הסברים לתופעות הלשון הטבעית. ההנחה היא ששפות אנושיות (כגון עברית, יפנית) להבדיל משפות מלאכותיות (שפות מחשב) מצייתות לעקרונות אוניברסליים.

הבלשנים מנסים לגלות חוקיות זו במבנה המשפט (תחביר), במערכת הצלילים (פונולוגיה), במשמעויות של ביטויי השפה (סמנטיקה), בשימוש בפועל בהקשר לצורך תקשורת (פרגמטיקה), בשינוי ההיסטורי העובר על שפות (בלשנות היסטורית) בגורמים הפסיכולוגיים/קוגניטיביים המעורבים ביצור ובעיבוד מבעים לשוניים (פסיכולינגוויסטיקה), ובכישת המיומנות הלשונית ע"י ילדים (רכישת שפה).

החוקרים בתחומים השונים מציעים מודלים תיאורטיים של הידע הלשוני לסוגיו השונים, אף שידע זה רובו ככולו הינו בלתי מודע לדוברים הילדיים של השפה.

הבלשנות תופסת מקום מרכזי בין המדעים הקוגניטיביים, לצד העיסוק בקוגניציה, בפילוסופיה ובמדעי המחשב. ועוד, חלק מהקורסים מהווים בסיס לתלמידים המעוניינים להמשיך ללמוד לקראת תעודת-הוראה באנגלית בחוג להכשרת מורים.

תנאי קבלה

- א. לחוג לבלשנות יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה.
 - ב. מומלץ לתלמידים המבקשים להתקבל לחוג לבלשנות ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג בשלב הלימודים הפקולטטי, וכן להשתתף במיומנות החוג.
 - ג. יתקבלו לחוג לבלשנות גם תלמידים שלא השתתפו בקורסים בבלשנות בשלב הלימודים הפקולטטי. במקרים אלה ס"ה השעות הדרושות לתואר יהיה 50 ש"ס בקורסים לבלשנות.
 - ד. הלימודים בדרך-כלל הם במסגרת דו-חוגית. למסגרת החד-חוגית בחוג לבלשנות יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 85 ומעלה.
- תלמידים המעריכים כבר בעת הרישום כי ירצו ללמוד בלשנות בהמשך, יירשמו לקורסים הבאים:

מבוא לבלשנות כללית*	(שיעור + תרגיל)	- 2 + 4 ש"ס
מבוא לבלשנות היסטורית	(שיעור)	- 4 ש"ס
פונטיקה*	(שו"ת)	- 2 ש"ס + 2 ש"ס כמיומנות חוגית
אנגלית למדעי הרוח		- 4 ש"ס
מבוא למחשבים		- 2 ש"ס

* קורסים אלו ייחשבו בהמשך במניין השעות לתואר.

להשלמת חובותיהם לתואר ראשון יידרשו התלמידים להשלים 54 ש"ס. תלמידים שבחרו קורסים בהיקף 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי ישלימו עוד 44 ש"ס.

החוג לבלשנות כללית מציע את הקורסים הבאים לתלמידי השלב הפקולטטי:

1. מבוא לבלשנות כללית - 4+2 ש"ס (הקורס ניתן ע"י החוג לתורת הספרות)
2. מבוא לבלשנות היסטורית - 4 ש"ס

מידע נוסף על החוג לבלשנות כללית, ר' בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ד
(כרך ב').

ד"ר גולית חורבט - ראש תחנת

ד"ר מירח אריאל

פ"מ רווח ברמן (שבת)

ד"ר רחל בקוביץ (שבת)

ד"ר אהרן יעקב

ד"ר אביגילת בן-דוד

פ"מ (שבת) יעקב חורבט - ראש תחנת

פ"מ יעקב חורבט

פ"מ יעקב חורבט

פ"מ יעקב חורבט

פ"מ יעקב חורבט

פ"מ יעקב חורבט

פ"מ יעקב חורבט

ד"ר יעקב חורבט - ראש תחנת

החוג לכלשנות
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטתי

		מבוא לבלשנות כללית		0628.1140.01
גילמן	282	ב' שו"ת	סמ' ב'	פד"פ ט' רינחרט
גילמן	282	ה'	18-16	
		תרגיל למבוא		0628.1141.05
גילמן	305	ד' ת'	18-16	
		תרגיל למבוא		0628.1141.07
חזנובג	04	ה' ת'	12-10	
		מבוא לבלשנות היסטורית		0627.1140.01
גילמן	280	א' שו"ת	12-08	פד"פ פ' וקסלר
		פנוניקה (מיומנות חזונית)		0627.1120.01
גילמן	306	ב' שו"ת	12-10	גב' א' בן-דוד
גילמן	326	ה'	14-16	

החוג לגיאוגרפיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מיועדת להקנות לתלמידים ידע רחב בתחומי הגיאוגרפיה ולאפשר ראשית העמקה באחד מהם. שיעורי התואר הראשון נחלקים ל-5 קבוצות עיקריות:

- (1) לימודים מתודולוגיים הכוללים מכינות, שיעורי מיומנות, שיטות מחקר וסמינריון בסיסי כללי.
- (2) לימודים נושאיים הכוללים מבואות, תרגילים ושיעורים נושאיים.
- (3) סמינריונים הכוללים סמינריונים בסיסיים נושאיים וסמינריונים מתקדמים.
- (4) לימודי ארץ ישראל הכוללים שיעורים רגיונליים ושיעורים נושאיים.
- (5) לימודים רגיונליים כלליים.

תכנית הלימודים מבוססת בעיקרה על שיעורים סמסטריאליים, והיא מורכבת משיעורים, תרגילים וסמינריונים כנ"ל.

מסלולי הלימוד

בחוג שני מסלולי לימוד: מסלול חד-חוגי ובו ילמד התלמיד סך כולל של 112 שעות סמסטריאליות (ש"ס), ומסלול דו-חוגי ובו ילמד התלמיד 64 ש"ס במסגרת החוג לגיאוגרפיה. הקבלה למסלול החד-חוגי נערכת עם תום הסמסטר השלישי ללימודים ומתקבלים אליו תלמידים שהשלימו 4 מבואות, 2 תרגילים, כל המיומנויות והמכינות בציון ממוצע של 80 ומעלה.

בנוסף לשני המסלולים הנ"ל, ניתן גם ללמוד בחוג לגיאוגרפיה כחטיבת השלמה, כמפורט להלן.

לימודי שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי

לימודי שנה א' משותפים לכל תלמידי הפקולטה. בשנה זו על התלמיד המתעתד להמשיך לימודיו בחוג ללמוד שני מבואות בני 4 ש"ס כל אחד, תרגיל בזיקה לאחד המבואות שבהם, ובנוסף לזאת לימודי מיומנות. את המבואות והתרגיל יבחר התלמיד מתוך רשימת המבואות והתרגילים המופיעים להלן.

קורסי החוג לגיאוגרפיה שילמד התלמיד בשלב הלימודים הפקולטטי יהוו חלק מלימודיו לחשלת התואר לאחר קבלתו לחוג לגיאוגרפיה.

תלמידי שנה א' המתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי או דו-חוגי

תלמידים שיבחרו ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות ואת כל התרגילים המתקדמים. תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות המוצעים, ושלושה תרגילים לפי בחירתם.

בשלב הלימודים הפקולטטי מומלץ, לכן, ללמוד 10 ש"ס מלימודי החובה הנ"ל ולהשלים את יתרתם לאחר הקבלה לחוג.

לימודי מיומנות

לימודי המיומנות נחלקים לשיעורי מיומנות כלליים, בהם חייבים כל תלמידי הפקולטה, ושיעורי מיומנות חוגיים בהם חייבים מי שמתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי.

שיעורי המיומנות הכלליים מופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי. שיעורי המיומנות לגיאוגרפיה מופיעים ברשימה שלמטה וחובה להשלים עד סוף הסמסטר הראשון של שנת הלימודים השניה.

מכינות

תלמידי המסלול החד-חוגי וחדו-חוגי חייבים להשתתף בשלוש מכינות: תרגיל כללי, טופוגרפיה ושרטוט מפת.

תלמידי המסלול החד-חוגי ותלמידים שמתעתדים להתמחות בקלימטולוגיה (כולל במסלול הדו-חוגי) יחויבו בידיעה במתמטיקה ברמה של 4 יחידות בבחינת הבגרות. תלמידים שיבחרו בכך יוכלו להשלים את ידיעותיהם במתמטיקה במסגרת מכינה מיוחדת שתועבר בחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי אל החוג

סיום שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע 70 לפחות.

לימודי שנה ב'

בשנה זו עוברים התלמידים ללימודים במסגרת החוגים - במקרה שלפנינו, במסגרת החוג לגיאוגרפיה. בשנה זו ישלימו התלמידים את שמיעת המבואות והתרגילים וכן את לימודי המיומנות והמכנית. בשנה"ל השניה יושם דגש מיוחד על שיעורים מתודולוגיים.

פרטים מלאים על לימודי החוג לגיאוגרפיה ראה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב'.

החוג לגיאוגרפיה

סגל החוראה

פרס' יובל פרטוגלי - ראש החוג

פרס' אלישע אפרת

דיר' גדעון ביגר

פרס' אריה ביתן

דיר' איל בן-דור

דיר' יצחק בנשון

פרס' משה ברז

דיר' שמואל ברע

דיר' תמר גרדובץ

פרס' אבי דגני

דיר' יעקב דורפמן

דיר' אבי זרבי

פרס' פנחס יואלי

מר' אחד לטס

דיר' אלכסנדר מנש

דיר' מיכאל סופר

דיר' חדיס שערני

דיר' טובי פנסטר

מר' יעקב קולטון

דיר' מיכאל רמון

דיר' אבי רון

דיר' יצחק שש

מר' ירון שחרג

מר' יצחק אומר

גב' תחילה בן-גיא

מר' עודד פז'טר

גב' רבקה פבריקנט

מר' אמנון קרטיץ

גב' אורנה ראובן-צפיר

גב' עמליה רימלע

שורת מנהלת ש של החוג

גב' דיתה ליבנה

גב' ענת זיסקינד

מוכרת סטודנטים

א. דרישת קודם: "מבוא לגאוגרפיה של האדם" ו/או "מרחב, מקום וסביבה: מבוא לגאוגרפיה חברתית-כלכלית".

החוג לגאוגרפיה לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

גאוגרפיה עירונית
סמ' א' ש"ת א' 18-16 232 יד-אבנר 0691.1513.01 פלרפ' א' אפרת

גאוגרפיה היסטורית (2 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת א' 14-12 232 יד-אבנר 0691.1205.01 ד"ר ג' בוגר

גאוגרפיה מדינית (2 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת א' 14-12 301 יד-אבנר גב' ר' פברקנט

גאוגרפיה מדינית (2 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ד' 16-14 232 יד-אבנר 0691.1204.01 פרופ' מ' ברוך

גאוגרפיה כלכלית (2 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 18-16 232 יד-אבנר 0691.1500.01 ד"ר מ' סופר

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' א' ש"ת ב' 14-12 120 יד-אבנר 0691.2849.01 ד"ר י' שניל

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 14-12 232 יד-אבנר 0691.1502.01 מ"ר ט' פסטר

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 14-12 115 יד-אבנר גב' ע' רימלס

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 14-12 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 120 יד-אבנר 0691.2748.01 ד"ר ה' סערני

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 232 יד-אבנר מ"ר ע' פזסטר

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

גאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
סמ' ב' ש"ת ב' 16-14 115 יד-אבנר גב' ת' בוגי

שנים א' ו-ב'

מבואות

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1508.01 ד"ר י' שניל

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

מבוא לגאוגרפיה של האדם
0691.1503.01 פרופ' מ' ברוך

החוג להיסטוריה כללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. תחומי הלימוד ומסלוליו בחוג להיסטוריה כללית

א. נושאי הלימוד

החוג מתמחה בתולדותיה של תרבות המערב בארצות התהוותה ובאזורי התפשטותה. מטרתו להקנות לתלמידיו מושגי יסוד וכלים קונצפטואליים, מתודיים ואינטלקטואליים להבנת הציוויליזציה המערבית על שלוחותיה. החוג עוסק גם בחלקי חבל הרחבים כגון דרום אמריקה ומזרח אסיה. הלימודים מתחלקים לארבעה פרקים:

1. התקופה הקלאסית (יוון ורומא).
2. ימי הביניים.
3. העת החדשה המוקדמת (מאות 15-18).
4. העת החדשה (מאות 19-20). לימודי העת החדשה מתחלקים לארבע זירות גיאוגרפיות: אירופה המרכזית והמערבית, רוסיה ואירופה המזרחית, ארצות הברית, אמריקה הלטינית.

ב. מסלולי הלימוד

1. המסלול הדו-חוגי: תלמיד הבחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף.
2. המסלול החד-חוגי: בו מתמקדים הלימודים לתואר ראשון בחוג להיסטוריה כללית.
3. הקבצי קורסים לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

2. תנאי הקבלה

א. למסלול דו-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל - 70 לפחות.

יתקבלו גם תלמידים אשר לא למדו קורסים בהיסטוריה כללית אך הגיעו לממוצע משוקלל 70 בשלב הלימודים הפקולטטי.

ב. למסלול חד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 85 לפחות.

הקבלה למסלול זה מותנית באישורה של ועדת המיון החוגית.

ג. הקורסים בהיסטוריה כללית שלמד התלמיד במסגרת לימודיו בשנה הפקולטטית ייחשבו במניין השעות הנדרשות להשלמת התואר.

חלימודים במסגרת החוג להיסטוריה כללית בנויים:

משיעורים בני 4 ש"ס

משיעורים בני 2 ש"ס

מתרגילים בני 4 ש"ס

תלמיד שלב חלימודים הפקולטטי רשאי להשתתף לכל היותר ב-10 ש"ס, בכל הרכב שחוג, ובתנאי שילמד לפחות תרגיל אחד.

חלימודים לתואר הראשון

3.

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול חדו-חוגי יסתכם ב-52 ש"ס + פטור בשפה זרה שניה:

24 ש"ס תרגילי מבוא

12 ש"ס שיעורים

16 ש"ס סמינרים

פטור בשפה זרה שניה

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול החד-חוגי יסתכם ב-96 ש"ס + פטור בשפה זרה שנייה.

24 ש"ס תרגילי מבוא

20 ש"ס שיעורים

32 ש"ס סמינרים

20 ש"ס השלמות מחוגים אחרים

פטור בשפה זרה שנייה.

4. חוג להיסטוריה כללית ממליץ בפני תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם במסגרתו, להתחיל בלימוד שפה זרה שניה במהלך שלב חלימודים הפקולטטי.

ניתן לבחור באחת מהשפות הנלמדות במסגרת היחידה לשפות זרות או יוונית קלאסית ורומית (לטינית).

לתלמידים המתכוונים לבחור גם בחוג להיסטוריה של המזרח יוכרו לימודי ערבית כשפה זרה שניה בחוג.

פטור בשפה זרה שניה הוא תנאי קבלה ללימודי תואר שני בבית הספר להיסטוריה.

לגבי מידע נוסף אודות החוג להיסטוריה כללית, אנא עיין באידיאולוגיה של הפקולטה למדעי הרוח - תשנ"ד - שנים ב'-ג'.

החוג להיסטוריה כללית

סגל ההוראה

פרופ' אהרן שי - ראש החוג	פרופ' שמואל פוקשטטיין
ד"ר ברוס אולב	פרופ' שאול פרידלנדר
ד"ר גדי אלגזי	ד"ר יונתן פרייס
פרופ' מרים אליאב-פלדון	גב' יעל פתור
פרופ' יחזקאל אלקנה	פרופ' מיכאל קונפני
ד"ר בני ארבל	ד"ר אביעד קליינברג
פרופ' שלמה בן-נעמי	פרופ' יעקב רזאי
פרופ' אלי בן-נבאי	פרופ' זאב רובין
פרופ' רון ברקאי	פרופ' זאב רובינון
ד"ר ארנון טספלד	פרופ' צבי רזי
פרופ' גבי מורדצקי	ד"ר רענן רזין
ד"ר עליוזר גינזא	ד"ר פנקס שטרן
פרופ' קנת גורסברג (פרופ' אורח)	ד"ר נרית שליפמן
פרופ' דן דינר	פרופ' חיים שמייר
ד"ר חגי חורבץ	
ד"ר רפי ואג	
ד"ר רחל ושניא	
פרופ' שולמית וולקוב	
מר יחיאל זלסטר	
ד"ר שלמה זנד	
גב' שרה זק	
פרופ' צבי יעבץ (אמריטוס)	
פרופ' גבי כהן	
פרופ' דוד כ"ץ	
ד"ר יוסי מאלג	
פרופ' צבי מדין	
ד"ר מתי מייזל	
פרופ' עיד מלכין	
ד"ר בלחה מלמן	
ד"ר אייל נה	
פרופ' יעקב שוב	

גב' ריני פרלמן
גב' גילי שחם

מוכרות החוג -

החוג להיסטוריה כללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים המקולטני

איטליה מליברליזם לפאשיזם	0621.1032.01	פרופ' ש' בן-עמי	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' א' ש' ב' 18-16			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 223			גלמן 144		
גלמן 326			גלמן 144		

ינ' המסורתית	0621.1033.01	פרופ' ק' גוטסברג	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' א' ש' א' 14-12			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 326			גלמן 144		
גלמן 282			גלמן 144		

ינ'הו של שלם חדש: המפגש בין ספרד לבין התרבות האנדלוסית	0621.1035.01	פרופ' צ' מרין	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' א' ש' ב' 16-14			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 282			גלמן 144		
גלמן 144			גלמן 144		

מסלעון רבנים לשלעון יחיד: [סוגיות בתולדות]	0621.1036.01	פרופ' ז' רובינאון	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ד' 10-08			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 318			גלמן 144		
גלמן 223			גלמן 144		

נשים בימי הביניים	0621.1037.01	ד"ר ג' אלגוי	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ג' 12-10			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 223			גלמן 144		
גלמן 281			גלמן 144		

התמאח המערב בעת החדשה	0621.1038.01	ד"ר י' מאלי	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ב' 14-12			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 281			גלמן 144		
גלמן 326			גלמן 144		

רסיה משקיפה על עברה מימינו את על המאה ה-19	0621.1039.01	ד"ר י' שלייפמן	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ב' 18-16			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 326			גלמן 144		
גלמן 144			גלמן 144		

תמאח בעולם המודרני - המאה העשרים	0621.1700.02	ד"ר ש' זנד	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ב' 14-12			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 144			גלמן 144		
גלמן 144			גלמן 144		

סין - מקיסרות לרפובליקה עממית	0621.1618.01	פרופ' א' שי	תמאח האמריקנית	0621.1698.01	ד"ר א' טה
סמ' ב' ש' ב' 18-16			סמ' א' ש' ב' 18-16		
גלמן 144			גלמן 144		
גלמן 326			גלמן 144		

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' ב' ת' א' 18-14 307 גלמן
 0621.1111.05 ד"ר ר' וישניא

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' ב' ת' ב' 16-14 305 גלמן
 סמ' ב' ת' 16-14 305 גלמן
 0621.1111.06 מר' י' זלסטר

חשת החדישית (פאות 19-20)

תרנגלים

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' א' ת' א' 14-12 306 גלמן
 0621.1685.01 ד"ר ב' מלמן

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' א' ת' א' 16-14 304 גלמן
 סמ' א' ת' ד' 16-14 304 גלמן
 0621.1685.02 ד"ר ר' ואט

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' א' ת' ה' 16-12 307 גלמן
 0621.1685.03 ד"ר ש' זנד

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' א' ת' ב' 16-14 307 גלמן
 סמ' א' ת' ד' 16-14 307 גלמן
 0621.1685.04 פדרי' י' שובד

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' א' ת' ג' 20-16 324 גלמן
 0621.1685.05 ד"ר נ' שלייפמן

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' ב' ת' א' 14-10 305 גלמן
 0621.1685.06 ד"ר ב' מלמן

חברת, משטר ותרבות ברומא חשתיקה
 סמ' ב' ת' ב' 16-14 306 גלמן
 סמ' ב' ת' ד' 16-14 306 גלמן
 0621.1685.07 פדרי' י' שובד

חשת חשתיקה

תרנגלים

0621.1110.01 פדרי' ז' רובינון

0621.1110.02 פדרי' ז' רובין

0621.1110.03 מר' י' זלסטר

0621.1110.04 פדרי' ז' רובין

0621.1110.05 פדרי' ז' רובינון

0621.1111.01 ד"ר ר' וישניא

0621.1111.02 מר' י' זלסטר

0621.1111.03 ד"ר י' פרייט

0621.1111.04 ד"ר י' פרייט

0621.1111.04 ד"ר י' פרייט

חברת, משטר והרבות במאה ה-20 סמ' ב' ת' ב' 14-10 גילמן 306	0621.1690.11 סריפ' ד' זינר	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 317	0621.1690.01 דיר' מי' מייזל
חברת, משטר והרבות במאה ה-20 סמ' ב' ת' ב' 20-18 גילמן 307	0621.1690.12 פרופ' ח' שמיר	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 307	0621.1690.02 דיר' ר' ריין
חברת, משטר והרבות במאה ה-20 סמ' ב' ת' ג' 20-16 גילמן 317	0621.1690.13 מר ד' טל	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 305	0621.1690.03 פרופ' ח' שמיר
<u>ארצות הברית</u>			
<u>תרנגולים</u>			
חברת, משטר והרבות בארצות הברית סמ' א' ת' א' 10-08 גילמן 306	0621.1687.01 דיר' א' גטפלד	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 306	0621.1690.05 מר ד' טל
חברת, משטר והרבות בארצות הברית סמ' ב' ת' ח' 12-08 גילמן 307	0621.1687.02 דיר' א' גטפלד	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 278	0621.1690.06 דיר' פ' שטרן
חברת, משטר והרבות בארצות הברית סמ' ב' ת' ג' 16-14 גילמן 307	0621.1687.03 דיר' א' עה	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 318	0621.1690.07 פרופ' ג' גורדצקי
<u>רוסיה</u>			
<u>תרנגולים</u>			
חברת, משטר והרבות ברוסיה במאה ה-19 סמ' א' ת' ב' 20-16 גילמן 456	0621.1686.01 דיר' ג' שלייפמן	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 305	0621.1690.08 דיר' ר' ואג
חברת, משטר והרבות ברוסיה במאה ה-20 סמ' ב' ת' ג' 12-08 גילמן 307	0621.1689.01 פרופ' י' ראוי	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 307	0621.1690.09 דיר' מי' מייזל
חברת, משטר והרבות במאה ה-20 סמ' ב' ת' א' 14-12 גילמן 306	0621.1690.10 דיר' ש' עה	חברת, משטר והרבות במאה ה-20 גילמן 306	0621.1690.10 דיר' ש' עה

אמריקה הלטינית

חברת, משטר ותכנות באמריקה הלטינית
 סמ' א' ת' א' 14-10 317 גילמן

0621.1688.01
 פד'פ' צ' מד'ן

שפות זרות

לטינית מתיחלים

0621.1803.01

גילמן 324 14-12 ב' שרית ב' סמ' א' + ב' גילמן 324 14-12 ה'

גב' י' פת'ר

לטינית מתיחלים

0621.1812.01

גילמן 324 10-08 ב' שרית ב' סמ' א' + ב' גילמן 324 10-08 ה'

גב' י' פת'ר

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה:

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

עניינו של החוג הוא בהיסטוריה של המזרח התיכון מאז ראשית האסלאם ועד ימינו, עם דגש מיוחד על קורות האיזור בעת החדשה, ושל אזורים שונים באפריקה בעת החדשה. האסלאם בתולדותיהם של עמים אלה הוא נושא מרכזי בתוכנית הלימודים של החוג. מטרת הלימודים בחוג הן: א) לפתח בתלמידים את היכולת להשתמש בכלייה של הדיסציפלינה ההיסטורית בניתוח התהליכים והתמורות בארצות המזרח התיכון ואפריקה. ב) להקנות ידע מפורט על תולדותיו ותרבותו של אחד מאזורי המזרח התיכון ואפריקה בתקופה מוגדרת.

הלימודים בחוג מתנהלים במסגרת מגמות. המגמות הן: "המזרח התיכון בעת החדשה", "אפריקה בעת החדשה" ו"מגמת האסלאם". לכל מגמה מעמד של חוג בפני עצמו; צרף של שתי מגמות נחשב כצירוף שני חוגים במסגרת לימודי התואר הראשון. תכנית הלימודים כוללת שיעורים, תרגילים וסמינריונים. התלמיד ישתתף בשיעורי חובה ובשיעורי בחירה, כפי שנקבע בסדר הלימודים של מגמתו. את לימוד נושאי היסוד יש להשלים בשנתיים הראשונות; נושאים המחייבים רקע מוקדם יילמדו בשנים השנייה והשלישית.

בשנתו הראשונה ישתתף התלמיד, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, בשיעור-מבוא ובתרגילים הצמודים אליו ובשיעורי מיומנויות. המבוא מוקדש להכרת נושאי היסוד, המתודות והכלים הדרושים ללימודים בכל מגמה. במסגרת זו יכתוב התלמיד עבודות-תרגיל שונות. בשנתו השניה ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש בד"כ, לתולדותיה של אחת הארצות באיזור ובתקופה של מגמתו. במסגרת זו תוגש עבודה סמינריונית. בשנתו השלישית ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש לבעיה כללית בהיסטוריה של האזור והתקופה שמגמתו עוסקת בהם. במסגרת זו תוגש עבודה סמינריונית. בנוסף לאלה ישתתף התלמיד במשך שנות לימודיו בקורסי חובה ובשיעורים נבחרים בתחומים שונים.

עד תום לימודיו חייב התלמיד להשתתף בתרגילי קריאת מקורות בשפה הערבית, וכן בקורס מבוא בהיסטוריה כללית.

ערבית

תלמידים המבקשים להתקבל למגמת המזה"ת בעת החדשה או למגמת האסלאם, אשר אינם בעלי ידע קודם בערבית חייבים להשתתף בלימודי ערבית של החוג בשנים א' ו-ב' כדי שיוכלו להשתתף בשיעורי קריאת מקורות בשנה ג'. תלמיד שלא יעמוד בהצלחה בערבית למתקדמים לא יוכל להשתתף בשיעורי קריאת המקורות. תלמידים בעלי ידע קודם בערבית, ברמה המאפשרת להם פטור מלימודי ערבית למתחילים ולמתקדמים, ישתתפו בקורסי לקריאת מקורות ערביים קלאסיים ומודרניים למתמחים במקום שיעורי קריאת המקורות הרגילים.

לתלמידים אשר ידיעתיים המוקדמות בערבית פטורות אותם מהשתתפות מלאה או חלקית בשיעורי שפה זו, המתענידים להמשיך את לימודיהם לקראת התואר השני, מומלץ ללמוד שפה מזרח תיכונית נוספת - תורכית או פרסית.

פירוט מדויק ראה בתכנית הלימודים של המגמות השונות בהמשך.

תנאי המעבר מהשלב הפקולטטי לשנה ב' בחוג:

במגמת המזרחית בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי; ציון 65 ומעלה בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית); ציון 70 ומעלה ב"מבוא להיסטוריה של המזרחית" (שיקלול ציון השיעור והתרגיל).

במגמת אפריקה בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי, כולל השתתפות בקורס "מבוא להיסטוריה של אפריקה".

במגמת האסלאם - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי, כולל השתתפות בקורס: "תולדות הערבים והאסלאם"; ציון 65 ומעלה בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית).

היצע מבואות החוג בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים שמבקשים להתקבל למגמות החוג ילמדו 10 ש"ס בשלב הפקולטטי מהיצע המגמה המתאימה. תלמידים שלא בחרו 10 ש"ס אלא 6 בלבד, אבל עמדו בתנאי הקבלה (ר' סעיף קודם) ישלימו את החסר עם קבלתם לחוג.

מגמת המזרחית בעת החדשה

מבוא לתולדות המזרחית	שיעור* - 2 ש"ס - סמ' א' או ב'
תרגיל מבוא לתולדות המזרחית	תרגיל* - 4 ש"ס - סמ' א' או ב'
	6 ש"ס

תולדות הערבים והאסלאם**	שיעור - 4 ש"ס - סמ' ב'
-------------------------	------------------------

מגמת אפריקה

מבוא לאפריקה בעת החדשה	שיעור - 4 ש"ס - סמ' א'
תרגיל קריאה במקורות משניים	תרגיל - 2 ש"ס - סמ' א'
	6 ש"ס

מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה	שו"ת - 4 ש"ס - סמ' א'
------------------------------	-----------------------

* את השיעור והתרגיל יש ללמוד באותו סמסטר.

** תלמידים המבקשים להתקבל למגמת האסלאם כחוג השני שלהם, ילמדו במקום קורס זה קורס מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה-19 או ה-20 - ר' החוג להיסטוריה כללית.

מגמת האסלאם

שיעור - 4 ש"ס - סמ' ב'
תרגיל - 2 ש"ס - סמ' ב'
שיעור - 4 ש"ס - סמ' ב'

תולדות הערבים והאסלאם
תרגיל מתודולוגי
תולדות האסלאם במרכז אסיה

מיומנויות

לימודי הערבית למתחילים בשנה א' הינם חובה לתלמידים המבקשים להתקבל למגמת המזה"ת בעת החדשה ולמגמת האסלאם, פרט לבעלי ידע קודם בערבית שיאושר להם פטור משיעור זה. יתר שיעורי המיומנויות הם בבחינת רשות אך מומלץ מאד לקחתם במסגרת השלב הפקולטטי.

מגמת המזה"ת העת החדשה:

שו"ת - 6 ש"ס (סמ' א'+ב')

ערבית למתחילים

מגמת אפריקה:

תרגיל - 2 ש"ס (סמ' ב')

תרגיל קריאה במקורות ראשוניים

מגמת האסלאם:

שו"ת - 6 ש"ס (סמ' א'+ב')
תרגיל - 2 ש"ס (סמ' ב')

ערבית למתחילים
הדרכה ביבליוגרפית וקריאת מקורות

סדר הלימודים לשנים ב' ג'

מגמת המזרח התיכון בעת החדשה (במסלול דו חוגי)

לימודי המגמה עוסקים בארצות המזרח התיכון מאז הכיבוש העות'מאני, ובייחוד במאות ה-19 וה-20. המורשת החיסטרית והתרבותית של האסלאם תופסות מקום חשוב בתכנית הלימודים של המגמה.

שנה ב'

ערבית למתקדמים	ש"ת	12	ש"ס
פרקי יסוד בתולדות המזרח בעת החדשה	ש"ת	4	ש"ס
תולדות האימפריה העות'מאנית	ש"ת	4	ש"ס
דת האסלאם*	ש'	2	ש"ס
תרגיל לני"ל*	ת'	2	ש"ס
סמינריון על ארץ במזרח*	ס'	4	ש"ס

שנים ב' ג'

שיעורים נבחרים בתולדות האיזור	ש"ת	12	ש"ס
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה-19 או ה-20**	ש"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים קלאסיים	ש"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים מודרניים	ש"ת	4	ש"ס

שנה ג'

סמינריון על סוגיה רחבה בתולדות האיזור	ס'	4	ש"ס
---------------------------------------	----	---	-----

מגמת האסלאם

שנה ב'

ערבית למתקדמים	ש"ת	12	ש"ס
דת האסלאם	ש"ת	4	ש"ס
סמינריון בנושא היסטורי-מדיני	ס'	4	ש"ס
מבוא לתולדות המזרח בעת החדשה*	ש"ת	6	ש"ס

- * תלמידים שהחוג השני שלהם הוא מגמת האסלאם, ילמדו במקום שיעור/תרגיל זה קורס אחר מתכנית החוג (שיעור נבחר נסף).
- ** תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי או בחוג להיסטוריה כללית ילמדו 4 ש"ס אחרות בחוג (שיעור נבחר נסף) בשנים ב' או ג'.

שנים ב'ג'

קריאה במקורות ערביים	ש"ת 4	ש"ס
נשאים בהיסטוריה מדינית/חברתית של האיזור	ש"ת 12	ש"ס
נשאים בהיסטוריה תרבותית/רוחנית של האיזור	ש"ת 8	ש"ס

שנה ג'

סמינריון בנושא תרבות/רוחני	ס' 4	ש"ס
----------------------------	------	-----

מגמת אפריקה בעת החדשה

שנה ב'

התפתחות האסלאם באפריקה	ש"ת 4	ש"ס
או התפשטות הנצרות באפריקה	ס' 4	ש"ס
סמינריון על ארץ באפריקה	ש"ת 4	ש"ס
אנתרופולוגיה למתקדמים		

שנים ב'ג'

האימפריאליזם האירופי באפריקה	ש"ת 4	ש"ס
בעיות יסוד באפריקה הפסט קולוניאלית	ש"ת 4	ש"ס
שיעורים נבחרים בתולדות אפריקה בעת החדשה	ש"ת 12	ש"ס
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה-19 או ה-20*	ש"ת 4	ש"ס

שנה ג'

סמינריון על בעיה באפריקה	ס' 4	ש"ס
--------------------------	------	-----

מסלול חוג מורחב (חד חוגי)

במקביל למסלול חד-חוגי מקיים החוג החל משנת הלימודים השנייה מסלול חוג מורחב (חד-חוגי) במגמת המזרחית בעת החדשה. למסלול זה יתקבלו תלמידים שחישגיהם בשנת הלימודים הראשונה יהיו גבוהים במיוחד.

* תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, במסגרת החוג להיסטוריה כללית או במסגרת מגמת המזרחית בעת החדשה, ילמדו במקומו 4 ש"ס נוספת בחוג (שיעור נבחר נוסף).

החוג להיסטוריה של המהו"ת ואפריקה

סגל ההוראה

פרופ' עמי אילון - ראש החוג	פרופ' עמי אילון - ראש החוג
ד"ר קמילה אדנ	ד"ר קמילה אדנ
מר יסף אמיתי	מר יסף אמיתי
ד"ר מיכאל אפל	ד"ר מיכאל אפל
פרופ' חגי ארליך	פרופ' חגי ארליך
ד"ר גרעין בייג	ד"ר גרעין בייג
ד"ר עפרה בנני	ד"ר עפרה בנני
ד"ר דן בקר	ד"ר דן בקר
גב' תקוה ברכה	גב' תקוה ברכה
גב' ערית נטורי	גב' ערית נטורי
ד"ר משה גמר	ד"ר משה גמר
ד"ר יקותיאל גרשני	ד"ר יקותיאל גרשני
פרופ' ישראל גרשני	פרופ' ישראל גרשני
גב' ערנה דזיזוביץ	גב' ערנה דזיזוביץ
מר זמיר דקל	מר זמיר דקל
ד"ר ישראל דרורי	ד"ר ישראל דרורי
פרופ' מיכאל וינטר	פרופ' מיכאל וינטר
גב' נעמי וייסבלט	גב' נעמי וייסבלט
מר און וינקלר	מר און וינקלר
פרופ' דוד וטרשטיין	פרופ' דוד וטרשטיין
ד"ר איל זיסר	ד"ר איל זיסר
מר מאיר חסינה	מר מאיר חסינה
גב' לירון חלוי	גב' לירון חלוי
ד"ר ולדימיר חנין	ד"ר ולדימיר חנין
פרופ' אהוד טלדזאט	פרופ' אהוד טלדזאט
ד"ר חנה טרג	ד"ר חנה טרג
ד"ר מרק יקותיאל	ד"ר מרק יקותיאל
ד"ר דוד יחזקוני	ד"ר דוד יחזקוני
ד"ר חיים לבנג	ד"ר חיים לבנג
ד"ר מאיר ליטבק	ד"ר מאיר ליטבק
מר פל ליפץ	מר פל ליפץ
ד"ר גיטעב מייזלס	ד"ר גיטעב מייזלס

פרופ' דוד מנשרי	פרופ' דוד מנשרי
גב' ברויח מרגלן	גב' ברויח מרגלן
פרופ' בני טיברג	פרופ' בני טיברג
גב' אורנה טסנבאום	גב' אורנה טסנבאום
ד"ר אימרי סינגר (שבתון)	ד"ר אימרי סינגר (שבתון)
ד"ר אשר ססר	ד"ר אשר ססר
גב' דבורה עזריאז-שכטר	גב' דבורה עזריאז-שכטר
מר אלון פרמג	מר אלון פרמג
ד"ר גליה צבר-פרידמן	ד"ר גליה צבר-פרידמן
מר מאדרי קבלאי	מר מאדרי קבלאי
ד"ר יסף קיסטניג	ד"ר יסף קיסטניג
ד"ר לאה קינברג	ד"ר לאה קינברג
פרופ' יואל קומר (חל"ת)	פרופ' יואל קומר (חל"ת)
מר עזרי רבי	מר עזרי רבי
פרופ' אהמער רבינוביץ (חל"ת)	פרופ' אהמער רבינוביץ (חל"ת)
מר אלקי רובין	מר אלקי רובין
גב' אורנה רוזנברג	גב' אורנה רוזנברג
מר יסף רפפורט	מר יסף רפפורט
פרופ' אריה שמואלוביץ	פרופ' אריה שמואלוביץ
גב' יחזקית שמואלוביץ	גב' יחזקית שמואלוביץ
פרופ' שמעון שמיר (חל"ת ימ"י)	פרופ' שמעון שמיר (חל"ת ימ"י)
גב' מרים שפר	גב' מרים שפר
פרופ' חיים שקד (חל"ת ימ"י)	פרופ' חיים שקד (חל"ת ימ"י)
ד"ר שלמית שרייבוס-שבטאל	ד"ר שלמית שרייבוס-שבטאל
פרופ' מרדכי תמרוקין	פרופ' מרדכי תמרוקין

מוכרות החוג - איילת כתר
ורד נר

החוג להיסטוריה של המזרח"ת ואפריקה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1100.02	ד"ר י קיסטער
סמ' ב' ש' ה' 18-16	281	גילמן
תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.08	מר ז' דקל
סמ' ב' ת' א' 20-18	455	גילמן
ה' 20-18	362	גילמן

מגמות המזרח"ת בעת החדשה

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.09	מר מי חטינה
סמ' ב' ת' א' 12-10	12-10	גילמן
ד' 307		גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.10	ד"ר מי ליטבוק
סמ' ב' ת' א' 14-12	455	גילמן
ד' 14-12	266	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.11	ד"ר מי ליטבוק
סמ' ב' ת' ב' 16-14	362	גילמן
ד' 16-14	278	גילמן

תולדות הערבים והאסלאם	0637.1100.01	פרופ' ד' וסרטיין
סמ' ב' ש' ג' 16-14	144	גילמן
ה' 12-10	223	גילמן

מגמות אפריקה בעת החדשה

שנה א'

מבוא להיסטוריה של אפריקה	0639.1104.01	פרופ' מי תמקין
סמ' א' ש' א' 12-10	282	גילמן
ד' 12-10	282	גילמן

תרגיל קריאה במקורות משניים	0639.1107.01	ד"ר ג צבר-פרידמן
סמ' א' ת' ב' 10-08	320	גילמן

תרגיל קריאה במקורות משניים	0639.1107.02	מר פ' ליפץ
סמ' א' ת' ג' 14-12	455	גילמן

מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה	0639.1100.01	ד"ר י זוררי
סמ' א' ש' א' 21-18	223	גילמן

מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1100.01	פרופ' ע' אילון
סמ' א' ש' ג' 18-16	223	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.01	גב' ת' ברכה
סמ' א' ת' ב' 16-14	319	גילמן
ד' 16-14	320	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.02	גב' ת' ברכה
סמ' א' ת' ב' 18-16	361	גילמן
ה' 18-16	304	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.03	מר ז' דקל
סמ' א' ת' א' 20-18	455	גילמן
ה' 20-18	320	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.04	מר מי חטינה
סמ' א' ת' ב' 12-10	362	גילמן
ה' 12-10	205	רוזנברג

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.05	ד"ר ח' לנברג
סמ' א' ת' ג' 12-10	205	רוזנברג
ה' 18-16	305	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.06	מר י' אמת
סמ' א' ת' ג' 14-12	277	גילמן
ג' 16-14	362	גילמן

תרגיל-מבוא לעולדות המזרח"ת בעת החדשה	0638.1101.07	פרופ' י' אמת
סמ' א' ת' י' 18-16		גילמן

מגמת האסלאם

שנת א'

0637.1100.01
פירס ד' וסרשטיין

תולדות הערבים והאסלאם

סמ' ב' ש' ג' 16-14
תלמן 144
גילמן 223

0638.1711.04
גב' ב' מרעלין

ערבית למתחילים

גילמן 278
גילמן 278
גילמן 278

תרגיל לרי"ל*

0637.1205.01
גב' א' טסנבאום

סמ' ב' ת' 10-08
גילמן 262

0638.1700.02
מר א' רובין

ערבית למתחילים**

רוזנברג 205
רוזנברג 205
רוזנברג 205

0637.1200.01
ד"ר מ' גמר

סמ' ב' ש' 14-12
גילמן 144
גילמן 223

0638.1733.02
גב' ע' דוידוביץ

ערבית למתחילים (המשד*)

גילמן 455
גילמן 361
גילמן 277

מיומנויות

מגמת המזרחית

0638.1700.01
מר א' רובין

ערבית למתחילים (המשד)**

סמ' א' ש' 15-12
גילמן 320
רוזנברג 205

ערבית למתחילים

גילמן 455
גילמן 455
גילמן 262
גילמן 319

0638.1700.04
גב' ע' גטריר

ערבית למתחילים (המשד)**

סמ' א' ש' 15-12
גילמן 304
גילמן 260

0638.1713.02
מר א' פרגמן

ערבית למתחילים

גילמן 455
גילמן 277

יפנס

0638.1711.01
יפנס

ערבית למתחילים

0638.1711.02
גב' י' שמואלוביץ

סמ' א' ש' 10-08
גילמן 455
גילמן 455
גילמן 319

ערבית למתחילים

רוזנברג 04
גילמן 221
רוזנברג 105
רוזנברג 105

* לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ד.

* לתלמדי מגמת האסלאם וב.א. כללי בלבד.

** לתלמידים שנחתולים לימודיהם בסמסטר ב' תש"ה.

** לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תש"ד.

גלמן	19	10-08	ב' ש"ת	ערבות למתקדמים	0638.1713.04
גלמן	19	10-08	ג'	סמ' א' + ב' ש"ת	ד"ר ג' מיינלס
גלמן	19	10-08	ה'		

גלמן	455	12-10	ב' ש"ת	ערבות למתקדמים**	0638.1733.01
גלמן	361	12-10	ג'	סמ' ב'	גב' ע' דוידוביץ
גלמן	361	12-10	ה'		

מוגמת אפיקה

גלמן	319	10-08	ב' ת'	תרגיל קריאה במקורות ראשוניים	0639.1106.01
			סמ' ב'	ד"ר ג' צבר-פרידמן	

גלמן	362	14-12	ג' ת'	תרגיל קריאה במקורות ראשוניים	0639.1106.02
			סמ' ב'	מר פ' ליפץ	

מוגמת אסלאם

גלמן	262	10-08	ג' ת'	חדרכה ביבליוטופית	0637.1107.01
			סמ' ב'	גב' א' ניסנבאום	

החוג לתולדות עם-ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת הלימודים

1. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התהליכים והתמורות שחלו בדברי ימי עם ישראל.
2. להקנות ידע מפורט על תולדותיו ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת ההשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. מבנה הלימודים בחוג

הלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. העת העתיקה

- א. תקופת המקרא.
- ב. תקופת בית שני, משנה ותלמוד.

2. ימי הביניים

- א. ביזנטיון והאיסלם.
- ב. אירופה הנוצרית.

ג. מסלולי הלימוד

1. המסלול הדו-חוגי

התלמיד הבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בתכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח. ניתן ללמוד תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. המסלול החד-חוגי

מיועד לתלמידים מצטיינים החל מהשנה השנייה ללימודיהם. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות א"י במסגרת עולם המקרא. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. הקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ד. היצע הקורסים לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי - תשנ"ה

יחידות של 6 ש"ס

1. שיעור (4 ש"ס) - תולדות עם-ישראל בין מלוכה לגלות - פרופ' נדב נאמן.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
2. שיעור (4 ש"ס) - ארץ ישראל בתקופת החשמונאים - פרופ' אריה כשר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
3. שיעור (4 ש"ס) - מרד בר כוכבא והמרכז בגליל - פרופ' אהרון אופנהיימר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
4. שיעור (4 ש"ס) - בצילו של הצלב: תולדות היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים - פרופ' ג'רמי כחן.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
5. שיעור (4 ש"ס) - מעמד המשפטי והמדיני של היהודים בארצות הים התיכון מהמאה ה-15 עד סוף המאה ה-18 - פרופ' מינה רוזן.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
6. שיעור (4 ש"ס) - חסידים ומתנגדים - ד"ר אברהם שפירא.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
7. שיעור (4 ש"ס) - המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלח"ע השנייה ו"הפתרון הסופי" - ד"ר דינה פורת.
תרגיל צמוד לנ"ל (2 ש"ס).

יחידות של 4 ש"ס

ניתן ללמוד כל שיעור מההיצע הזה, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש"ס. תלמיד הלומד צירוף של 10 שעות בחוג (יחידת 6 ש"ס ויחידת 4 ש"ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

ה. מיומנויות חוגיות

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המיומנויות החוגיות כולן או חלקן, סה"כ 6 ש"ס לפי הפירוט הבא: 2 ש"ס מבוא לחשיבה היסטורית. 4 ש"ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שנייה.

ו. תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לתולדות עם ישראל, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידים הבוחרים בה מילגות החל משנת לימודיהם השנייה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפות).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים של החוג לתולדות עם ישראל, על האפשרויות לשילוב קורסים אלה בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

בתשנ"ה מציעה התכנית לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי את שיעור המבוא "מבוא לידיש ולתרבותה" של ד"ר טוברשטין. פרטים על הקורס ופרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

ז. המעבר לשנה ב' בחוג

תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי. החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטטית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

ז. לימודי החוג לתואר ראשון

לימודי החוג כוללים שיעור + תרגיל צמוד, תרגיל נושאי וסמינריון בשלוש תקופות, שיעור בלי תרגיל צמוד וסמינריון עם רפראט באחת מן התקופות (לפי בחירתו של התלמיד), וכן תרגיל חשיבה היסטורית. סה"כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש"ס לפי הפירוט הבא:

16 ש"ס שיעורים

6 ש"ס תרגילים צמודים

12 ש"ס תרגילים נושאים

16 ש"ס סמינריונים

מיומנויות

2 ש"ס תרגיל בחשיבה היסטורית
כמו כן ילמד סוגיה בתלמוד (4 ש"ס), וקורס השלמה (4 ש"ס).

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניה ברמת "פטור" במהלך לימודיהם לתואר ראשון.

למידע נוסף על החוג לתולדות עם-ישראל, אנא, עיין באידיאולוגיה של החוג, בידעון הפקולטה, חלק ב', לימודי החוגים.

החוג לחולדות עם-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תעודת השתתפות

תולדות עם ישראל בן מלכה לעלה

0617.1800.01

פרופ' נ' טמון

בביל של חללב: תולדות בשלם חטורי בימי
תבניות
ש' א' 305
ג' 16-14
ג' 305

0617.1818.01
ד"ר ש' גלדין

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 12-10

תרגיל צמוד - קבוצה א'

0617.1801.01

מר ע' לפשיץ

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ת"צ א' 102
ת"צ ד' 14-12
סמ' א' 102

0617.1818.02
ד"ר ש' גלדין

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 14-12

תרגיל צמוד קבוצה ב'

0617.1801.02

מר ע' לפשיץ

פזורה ים תיכונית: קהילות ישראל בארץ
ת"צ א' 1826-1492
ש' ב' 279
ד' 14-12
גלמן 279

0617.0278.01
פרופ' מ' רוזן

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 16-14

תרגיל צמוד קבוצה ב'

0617.2044.01

מר ע' לפשיץ

תרגיל צמוד - קבוצה א'
ת"צ ב' 205
ת"צ ד' 10-08
סמ' ב' 205

0617.0279.01
גב' ת' לימון

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 14-12

תרגיל צמוד - קבוצה א'

0617.2045.01

מר ר' מוסטינג

תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ת"צ ב' 205
ת"צ ד' 10-08
סמ' ב' 205

0617.0279.02
גב' ת' לימון

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 16-14

תרגיל צמוד - קבוצה ב'

0617.2045.02

מר ר' מוסטינג

תרגיל צמוד קבוצה א'
ת"צ א' 105
ת"צ ב' 14-12
סמ' א' 105

0617.1887.01
ד"ר ר' כהן

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 18-16

תרגיל צמוד - קבוצה א'

0617.2047.01

מר ע' טרן

תרגיל צמוד קבוצה א'
ת"צ א' 103
ת"צ ב' 14-12
סמ' א' 103

0617.1887.02
ד"ר ר' כהן

גלמן
גלמן

279 12-10
ג' 14-12

תרגיל צמוד - קבוצה ב'

0617.2047.02

גב' ע' טרן

רזונברג	103	12-10	א' ת"צ	א' ת"צ	תרגיל צמוד קבוצה ד'	0617.1887.04	מר ר' שטאובר
רזונברג	102	14-12	ה' ת"צ	א' ת"צ	תרגיל צמוד קבוצה ד'	0617.2061.01	מר ר' שטאובר
גילמן	304	16-14	ב' ש' ד'	ב' ש' ד'	חסידים ומתנגדים	0617.2062.01	ד"ר א' שפירא
גילמן	304	16-14	ב' ש' ד'	ב' ש' ד'	תרגיל צמוד - קבוצה א'	0617.2062.01	מר ש' ראבי
גילמן	260	14-12	ב' ת"צ	ב' ת"צ	תרגיל צמוד - קבוצה ב'	0617.2062.02	מר ש' ראבי
גילמן	260	18-16	ד' ת"צ	ב' ת"צ	תרגיל צמוד - קבוצה ב'	0617.2062.02	מר ש' ראבי
<u>פיוטניות</u>							
רזונברג	105	12-10	ב' ת'	א' ת'	תרגיל בחשיבה חיסטרית - קבוצה א'	0617.0265.01	ד"ר ר' כהן
רזונברג	207	12-10	ד' ת'	א' ת'	תרגיל בחשיבה חיסטרית - קבוצה ב'	0617.0265.02	ד"ר ר' כהן
רזונברג	102	16-14	ה' ת'	ב' ת'	תרגיל בחשיבה חיסטרית - קבוצה ג'	0617.0265.03	מר ש' ראבי

החוג לתולדות ארץ-ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת הלימודים

1. לחקוט לתלמידים את היכולת לחשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התחליכים והתמורות שחלו בדברי ימי עם ישראל.
2. לחקוט ידע מפורט על תולדותיו ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת החשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. מבנה הלימודים בחוג

חלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. העת העתיקה

- א. תקופת המקרא.
- ב. תקופת בית שני, משנה ותלמוד.
- ימי הביניים וראשית העת החדשה
2. התקופה המודרנית המאות 19-20.

ג. מסלולי הלימוד

1. המסלול חדו-חוגי

התלמיד חבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בתכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח. ניתן ללמוד תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. המסלול החד-חוגי

מיועד לתלמידים מצטיינים החל מחשנה השניה ללימודיהם. פריטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות א"י במסגרת עולם המקרא. פריטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. הקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ד. היצע הקורסים לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי - תשנ"ה

יחידות של 6 ש"ס

1. שיעור (4 ש"ס) - תולדות עם-ישראל בין מלוכה לגלות - פרופ' נדב טאמן. תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
2. שיעור (4 ש"ס) - ארץ ישראל בתקופת החשמונאים - פרופ' אריה כשר. תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).

3. שיעור (4 ש"ס) - מרד בר סכבא והמרכז בגליל - פרופ' אהרן אופנהיימר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
4. שיעור (4 ש"ס) - הישוב היהודי בארץ ישראל תחת שלטון האסלאם והצלבנים עד כיבוש ירושלים בידי צלאח אלדין (1187) - ד"ר יורם ארדר.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
5. שיעור (4 ש"ס) - עמותים והסכמות בהנהגת הישוב ובהסתדרות הציונית מפולמוס אוגנדה עד הקמת המדינה - פרופ' יעקב שביט.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
6. שיעור (4 ש"ס) - מבוא לסכסוך הישראלי-ערבי 1882-1948 - ד"ר ירון צור.
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).

יחידות של 4 ש"ס

ניתן ללמוד כל שיעור, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש"ס.
תלמיד חלומד צירוף של 10 שעות בחוג (יחידת 6 ש"ס ויחידת 4 ש"ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

מיומנויות חוגיות

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המיומנויות החוגיות כולן או חלקן, סה"כ 10 ש"ס לפי הפירוט הבא: 4 ש"ס מבוא לגיאוגרפיה או לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, 2 ש"ס מבוא לחשיבה היסטורית, 4 ש"ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שניה.

המעבר לשנה ב' בחוג

תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי.
החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטטית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

לימודי החוג לתואר ראשון

לימודי החוג כוללים שיעור + תרגיל צמוד, תרגיל נושאי וסמינריון בשלוש תקופות, וכן שני תרגילי מבוא (אחד בארכיאולוגיה ואחד בגיאוגרפיה) ותרגיל חשיבה היסטורית. סה"כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש"ס (בכללם הקורסים משלב הלימודים הפקולטטי) לפי הפירוט הבא:

12 ש"ס שיעורים

6 ש"ס תרגילים צמודים

12 ש"ס תרגילים נושאים

12 ש"ס סמינריונים

2 ש"ס תרגיל בחשיבה היסטורית

4 ש"ס מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל

4 ש"ס מבוא לגיאוגרפיה של ארץ-ישראל

כמו כן ילמד סוגית בתלמוד (4 ש"ס), קורס השלמת (4 ש"ס) וישתתף ב-6 סיורי חוג.

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניח ברמת "פטור" במהלך לימודיהם לתואר ראשון.

למידע נוסף על החוג לתולדות ארץ-ישראל, אנא עיין באידיאולוגיה של החוג, בידיעון הפקולטה, חלק ב' - לימודי החוגים.

ימי הביניים

החוג לתולדות ארץ-ישראל
ללימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

[illegible]

מיופנויות

רזונבג	תרנ"ל בחשיבה היסטורית - קבוצה א' סמ' א' ת' בי 12-10 105	0617.0265.01 ד"ר ר' כחן
רזונבג	תרנ"ל בחשיבה היסטורית - קבוצה ב' סמ' א' ת' ד' 12-10 207	0617.0265.02 ד"ר ר' כחן
רזונבג	תרנ"ל בחשיבה היסטורית - קבוצה ג' סמ' ב' ת' ה' 16-14 102	0617.0265.03 אר ש' ראבי

החוג ללימודים קלאסיים

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

1. לחכשיר תלמידים בתחומים שונים הנוגעים ליוון ולרומא, בידיעת הלשונות הקלאסיות (יוונית ורומית), בספרויות הקלאסיות ובארכיאולוגיה הקלאסית של התקופה היוונית-הקלאסית, החלניסטית-רומית והביזאנטית, באירופה ובמזרח חתיכון (בחדגשת חקר א"י בתקופת אלח).

2. לאפשר לתלמידי חוגים אחרים לרכוש ידיעות בתחום העולם הקלאסי כדי לסייע בביסוס לימודיהם בתחומים גבליים ובהעמקתם.

החוגים הקרובים לחוג ללימודים קלאסיים מבחינת תחומי לימודיהם הם: ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, היסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י, פילוסופיה כללית - כל אלה בפקולטה למדעי הרוח; והחוג לתולדות האמנות בפקולטה לאמנויות.

תחומי הלימודים

בתחומי הלימודים של החוג נכללים המקצועות והנושאים הבאים:

1. הלשון היוונית על חדיאלקטים העיקריים שבה.
2. הלשון הרומית.
3. ספרות יוון במקור.
4. ספרות רומא במקור.
5. ספרות קלאסית בתרגום.
6. היסטוריה והיסטוריוגרפיה של יוון.
7. היסטוריה והיסטוריוגרפיה של רומא.
8. פילוסופיה עתיקה.
9. ארכיאולוגיה קלאסית, הלניסטית-רומית וביזאנטית.
10. מורשת התרבות הקלאסית.
11. יחסי הגומלין בין התרבות הקלאסית לתרבות ישראל.

1. המגמות בחוג

בחוג ללימודים קלאסיים ארבע מגמות:

- המגמה היוונית
- המגמה הרומית
- המגמה לתרבות קלאסית
- המגמה לארכיאולוגיה קלאסית

ניתן לבחור באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות, למעט צירוף המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית אותן לא ניתן ללמוד במצורף. במגמות יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית, חייבים התלמידים לחשתתף בקורסי מיומנות ללימוד לשון יוונית או רומית, בהתאם למגמה.

2. מסלולי הלימוד בחוג

המסלול חזו-חוגי

תלמידים הלומדים בחוג ללימודים קלאסיים ובחוג נוסף בפקולטה או מחוץ לפקולטה, יוכלו לבחור ללמוד באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות. במסלול זה ילמדו התלמידים היקף של 48-50 ש"ס מלימודי המגמה/המגמות לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

המסלול המצורף

המסלול הזה מצרף שתי מגמות ממגמות החוג, להוציא צירוף של המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית, אותן לא ניתן ללמוד במצורף. צירוף כזה ייחשב כלימוד בשני חוגים.

במסלול זה ילמדו התלמידים 96-100 ש"ס מלימודי שתי המגמות שבחרו לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

תוכנית הלימודים בכל המגמות והמסלולים טעונה אישור יועצי המגמות.

3. הרכב הלימודים ובחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

לימודי התואר הראשון כללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו התלמידים המתעתדים לחמשיך לימודיהם בחוג ללימודים קלאסיים לחשתתף בקורסים בחיקף מירבי של 10 ש"ס. מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות החוגית. תלמידים אלו יבחרו מתוך לימודי המגמה/המגמות קורס אחד בן 4 ש"ס (שיעור מבוא), וקורס אחד בן 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל). כמו כן ישתתפו התלמידים בקורסי מיומנות כנדרש על פי המגמה.

במגמות בהן נדרשת מיומנות לשונית (יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית), יש ללמוד את קורסי המיומנות כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, כדי לא לעכב את החשתתפות בקורסים מתקדמים בחמשן הלימודים, וכדי לא להאריך את משך הלימודים הכולל לתואר הראשון.

תלמידים שיבחרו בכך, יוכלו ללמוד מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום, וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג, גם אם לא נרשמו אליו בשלב הרישום הראשוני. תלמידים אלה יבחרו בדרך כלל קורס אחד בחיקף 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל).

מבואות שילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי ויהיו קרובים לתחומי הלימוד בחוג, ייכללו במנין חשעות לאחר הקבלה לחוג, לפי החלטת יועץ החוג.

4. היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

בכל מגמה יבחר התלמיד קורסים בחיקף של 10 ש"ס, שיורכבו כך:

- שיעור מבוא + תרגיל . (6 ש"ס)
- שיעור מבוא (4 ש"ס)

הקורסים ייבחרו מתוך החיצע של כל מגמה ומגמה בחוג.

במגמה בהן נדרשות מיומנות לשונית, יבחר התלמיד במיומנות המתאימה.

5. תנאי הקבלה לחוג - מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג

א. חשלמת שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בממוצע כולל 70 ומעלה.

ב. גם תלמידים שלא למדו בשלב הלימודים הפקולטטי את החיצע המירבי של לימודי החוג אלא למדו את חלקו בלבד, יוכלו להתקבל לחוג על פי התנאי שלעיל.

תלמידים אלה ישלימו את קורסי היסוד החסרים להם עם קבלתם לחוג, בחנחיית יועץ החוג.

6. מידע נוסף

מידע נוסף על החוג, על מגמותיו, על תוכניות הלימודים, על לימודי התואר השני וכו', ניתן למצוא ב"ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - לתלמידי שנים ב'-ג'".

החוג ללימודים קלאסיים

מגל החוראה

פרס,	נטע זנגי - ראש החוג
ד"ר	ולדימיר אורל
פרס,	בנימין איוק
ד"ר	רחל כירנבאום
פרס,	מרדכי גמון
פרס,	יונתן גלוקר (שבתון סמי')
ד"ר	דניאל גרשנזון
פרס,	דוד וייסרט
פרס,	יחדה לנדא
פרס,	אשר עבדיה
ד"ר	מרגלית פינקלברג
ד"ר	משה מישור
ד"ר	יונתן מוייס
פרס,	שלום שלמן
גב',	יעל פתור
ד"ר	יוליה קרייטנרצ'ק
פרס,	ישראל רחל
ד"ר	אלה שטיין (חל"ת - סמי')
גב',	רחל צלניק-אמברמבין
גב',	שרן אס
גב',	אמית מרגנטאי
מר	אלון נבות

מוזכירת החוג - גב' שולח אוראלי

גילמן	278	18-16	ד' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1314.02	גב' ש' אס
גילמן	278	12-10	א' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1315.01	גב' א' מרגיטאי
גילמן	278	12-10	ג' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1315.02	גב' א' מרגיטאי
גילמן	281	14-12	ב' ש' סמ' א'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1313.01	ד"ר מ' פישר
גילמן	281	18-16	ד' ת' סמ' א'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1313.01	ד"ר מ' פישר

לשון יוונית למתחילים - מיומנות חזונית
(ראה מנחה יוונית שנה א')
א:
לשון רומית למתחילים - מיומנות חזונית
(ראה מנחה רומית שנה א')

גילמן	318	14-12	ג' ת' סמ' א'	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה	0619.1504.02	גב' ר' צלניק-אברמוביץ
גילמן	318	14-12	ה' ת' סמ' א'	הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיה	0619.1504.02	גב' ר' צלניק-אברמוביץ
גילמן	266	16-14	א' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1314.01	גב' ש' אס
גילמן	278	18-16	ד' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1314.02	גב' ש' אס
גילמן	278	12-10	א' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1315.01	גב' א' מרגיטאי
גילמן	278	12-10	ג' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1315.02	גב' א' מרגיטאי
גילמן	281	14-12	ב' ש' סמ' א'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1313.01	ד"ר מ' פישר
גילמן	281	18-16	ד' ת' סמ' א'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1313.01	ד"ר מ' פישר
גילמן	281	14-12	א' ש' סמ' ב'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1202.01	ד"ר ר' ברינבאום
גילמן	281	14-12	ד' ת' סמ' ב'	מבוא לפרטים המעורבים: אמנות יוון ורומא	0619.1202.01	ד"ר ר' ברינבאום

המנחה לארכיולוגיה קלאסית

שנה א'

גילמן	223	18-16	א' ש' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1109.01	פדרס' י' רל
גילמן	223	18-16	ג' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1314.01	גב' ש' אס
גילמן	266	16-14	א' ת' סמ' ב'	זר ומתעלונות ברחובות ספרות	0619.1314.01	גב' ש' אס

החוג ללשון העברית וללשונות השמיות*

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

המחלקה ללשון העברית

כללי

המחלקה שואפת להקנות לתלמידים ידיעה במבנה הלשון העברית על פי גילוייה וסגנונותיה בתקופת חייה, ולחציג לפניחם את בעיות מחקרה ואת חישגיו.

הלימודים במחלקה מיוסדים על השיטה החשוואתית הכורכת הכרת הלשונות השמיות הקרובות עם עיון בהתפתחותה של העברית לדורותיה, ועם זאת נתונה הדעת אל המחקר חבלשני בן-ימינו.

תלמידי המחלקה ילמדו בשנה הראשונה במסגרת שלב לימודי הפקולטה 10 ש"ס קורסי מבוא וכן קורסי מיומנות כמפורט לחלן, ובשנים השנייה וחשלישית ישלימו את לימודיהם במסגרת המחלקה. סה"כ שעות הלימודים בשתי שנות הלימוד במחלקה, לתלמידים שלמדו את החיקף המלא הנ"ל בשלב לימודי הפקולטה, הוא 48 ש"ס.

קורסים בשלב לימודי הפקולטה - תשנ"ח

קורסי מבוא:

הלשון העברית לתקופתיה	שיעור + תרגיל 4 ש"ס סמסטר א'
העברית והלשונות השמיות	שיעור + תרגיל 4 ש"ס סמסטר א' או ב'

מיומנויות:**

יסודות הדקדוק***	4 ש"ס (סמסטר א')
יסודות התחביר	3 ש"ס (סמסטר ב')
ערבית למתחילים	3 ש"ס (סמסטר א' + ב')

* צירוף זה יכנס לתוקף לאחר אישור שלטונות האוניברסיטה.

** פטורים מלימודי מיומנות תלמידי המחלקה, שיעמדו בבחינה במקצועות הדקדוק והתחביר בציון "טוב מאד". מלימודי ערבית פטורים תלמידים, שלמדו ערבית בביח"ס התיכון ברמת 3 יח"ל או יותר וקיבלו ציונים אלה: 8 ברמת 3 יח"ל, 7 ברמות אחרות.

*** 2 ש"ס מקורס מיומנות זה ייחשבו לחלק ממיכסת שלב לימודי הפקולטה, וכך יוכלו תלמידים המתענידים לחמשיך לימודיהם במחלקה ללשון העברית למלא מיכסת של 10 ש"ס כנדרש בשלב לימודי הפקולטה.

מבוא לבלשנות שמית שיעור ותרגיל - 6 ש"ס

בדיקות ובחינות

בקורסים "יסודות הדקדוק" ו"יסודות התחביר" יהיה הציון העובר "טוב מאוד" - (85).

מעבר משלב לימודי הפקולטה ללימודי החוג

יתקבל לחוג במחלקה ללשון העברית תלמידים שסיימו את שלב לימודי הפקולטה בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה, ושלמדו לפחות מבוא אחד מלימודי המחלקה.

המחלקה ללשונות השמיות

כללי

במחלקה ללשונות שמיות ירכשו התלמידים ידיעה בסיסית בלשונות שמיות חיות ועתיקות ובעקרונות הכלליים של הבלשנות המודרנית לאסכולותיה השונות, כדי שיוכשרו לעסוק בשמות שמיות מתוך גישה בלשנית מודרנית.

תנאי הקבלה

מן המבקשים ללמוד את לימודי המחלקה ללשונות שמיות נדרשת ידיעת עברית ברמת בחינות הבגרות בבתי הספר העבריים בישראל, והשגת ידיעה כזאת בערבית, במשך שתי שנות לימודיהם הראשונות. כדי להקל על התלמידים, שאין להם ידיעה מספקת בערבית, יש מכינה לשפה זו ברמות "מתחילים" ו"מתקדמים".

יש בחוג קורסי יסוד אחדים, שהלימוד בהם מהווה תנאי להשתתפות בקורסים אחרים. תלמידים שלימודיהם בחוג עתידים להתחיל בסמסטר ב' יקחו לתשומת ליבם את תכנית הלימודים של החוג ואת פרישת הקורסים בסמסטרים השונים.

קורסים בשלב לימודי הפקולטה - תשנ"ה

תלמידים המעריכים כבר בעת הרישום כי ירצו ללמוד את לימודי המחלקה ללשונות שמיות בהמשך לימודיהם, יירשמו בשלב לימודי הפקולטה לקורסים אלה:

קורסי מבוא

מבוא לבלשנות שמית	- שיעור+תרגיל	6 ש"ס*
מבוא ממבואות המחלקה ללשון העברית	- שיעור+תרגיל	4 ש"ס*

מיומנויות ושפת

מכינה לערבית**

שפה ראשית שמית

* יש ללמוד את השיעור עם התרגיל.

** קביעת הרמה ובחירת הקורס המתאים ייעשו בייעוץ אישי.
קורסי המכינה אינם במניין שעות הלימוד לתואר הראשון והם נכללים במניין שעות הלימוד לחישוב שכר הלימוד.

החוג ללשון העברית וללשונות השמיות

סגל ההוראה

המחלקה ללשון העברית

פרופ'	אברהם טל - ראש החוג
ד"ר	רבקה ירקוני - מרכזת החוג (שבתון נמי')
פרופ'	אהרן דותן
פרופ'	חיים רוזן (אמריטוס)
פרופ'	משה אור
ד"ר	דן בקר
ד"ר	אסתר בורוכובסקי
ד"ר	משה פלורנטין
ד"ר	יחזקאל ברוש
ד"ר	פנינה טרומר
ד"ר	חיים כהן
ד"ר	אורח עמבר
ד"ר	טאמר בסל
ד"ר	חנה רפן
גב'	רעיה חזון
גב'	יחזקאל מוצפי
מר	

המחלקה ללשונות השמיות

פרופ'	זא - זא - מרכז
ד"ר	שלמה יזעאל
ד"ר	ברוך פדולסקי
גב'	עדה ורטהיימר

מזכירת החוג - גב' נטרת פילק

החוג למקרא

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

כללי

החוג עוסק בספרות המקרא ובדרכי חקירתה מן החיבטים הבאים:

- א. הגישה המדעית למקרא והאסכולות הראשיות של חקר המקרא הביקורת.
- ב. מחשבת המקרא על מגוון האמונות והדעות חקיימות בה.
- ג. החקשר ההיסטורי-תרבותי, שבו התחוותה ספרות המקרא.
- ד. דרכי העיצוב של ספרות המקרא - סוגים וצורות.
- ה. פרשנות המקרא - הכרת עולם הפרשנות על תפקידיו חשובים למן הפרשנות הפנים-מקראית, דרך התרגומים, הפרשנות היהודית לדורותיה ועד הפרשנות המודרנית.

מטרת הלימודים

לימודי התואר הראשון נועדו להפגיש את התלמיד עם החיבטים הנזכרים של ספרות המקרא ודרכי חקירתה, לתת לו בסיס וידע ראשוני, ולאפשר לו לבחור כיוון של התמחות באספקטים ספציפיים. כמו-כן לחקנות לתלמיד שליטה בשיטות העיון המסורתיות וחביקותיות ויכולת של ניתוח בספרות המקרא לסוגיה.

מסלולי לימוד ותנאי קבלה

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על-פי כללי הפקולטה. תלמידים יכולים להירשם לחוג למקרא כבר בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול חוג: 0612), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם במקרא. תלמידים שלא יבחרו כנ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה לחוג אינה מותנית בהשתתפות בקורסים מלימודי מקרא בשלב הפקולטטי.

לימודי התואר הראשון בחוג נערכים בשני מסלולים:

מסלול דו-חוגי

מסלול חד-חוגי

מתכנת הלימודים של השלב הפקולטטי אחידה לשני המסלולים.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול הדו-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי כולו בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול החד-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי כולו בציון ממוצע משוקלל של 85 ומעלה.

מומלץ לתלמיד המעוניין להמשיך לימודיו בחוג למקרא ללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי 10 ש"ס מתוך היצע הקורסים של החוג לתלמידי השלב הפקולטטי. כמו-כן מומלץ לתלמיד להשתתף כבר בשלב הפקולטטי בקורסי מיומנויות שהחוג מציע. עם זאת, תלמיד יוכל להתקבל לחוג גם אם לא ישתתף בשלב הלימודים הפקולטטי בקורסים שמציע החוג.

מבנה הלימודים

במסלול החד-חוגי ילמד התלמיד במהלך לימודיו 48 ש"ס (מניין השעות אינו כולל 10 ש"ס מיומנויות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי ילמדו בנוסף לנ"ל תכנית מורחבת בחיקף של 38 ש"ס.

היצע קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

הקורסים המוצעים מיועדים למי שבחרו בלימודי מקרא לתואר הראשון ולתלמידים שמעוניינים להכיר את התחום, כדי לשקול הצטרפות לחוג בשנה השנייה; או כדי להכיר את סוגיה השונים של ספרות המקרא, עולמה הרעיוני ועקרונות הגישה המדעית לחקר המקרא, כחלק מהשכלתם הכללית.

מתוך ההיצע יבחרו התלמידים קורסים בחיקף 4 ש"ס, 6 ש"ס או 10 ש"ס:

1. מבוא לחקר המקרא - שיעור - 4 ש"ס (סמ' א')

2. מבוא לספרות המקרא ועיצובה - שיעור - 4 ש"ס (סמ' ב')

או:

2. מבוא למחשבת המקרא - שיעור - 4 ש"ס (סמ' ב')

3. עיון במבחר טקסטים מן המקרא ומספרות המחקר - תרגיל - 2 ש"ס (סמ' א' או ב')

ניתן ללמוד את שיעורי המבוא ללא התרגיל או בצירוף התרגיל. תלמיד יכול לבחור שיעור אחד ללא תרגיל (4 ש"ס); או שיעור אחד + תרגיל (6 ש"ס); או שיעור אחד בצירוף תרגיל + שיעור אחד ללא תרגיל (10 ש"ס בסה"כ).

מיומנויות

מומלץ לתלמידים שיבחרו בלימודי מקרא כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך את לימודיהם בחוג, להשתתף בקורסי מיומנויות, שנועדו להקנות להם כלים בסיסיים לעיון במקרא ובדרכי חקירתו.

תלמידים שלא השתתפו בקורסי המיומנות בשלב הלימודים הפקולטטי ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג למקרא, יוכלו ללמוד קורסים אלו לאחר קבלתם לחוג.

1. מיומנות חוגית	- תרגיל - 4 ש"ס (סמ' א' או ב')
2. עיון בספרות חז"ל: אגדה	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' א')
עיון בספרות חז"ל: הלכה	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' ב')
3. לשון המקרא: הגה וצורות תחביר	- שו"ת - 4 ש"ס (סמ' ב')
	- שו"ת - 2 ש"ס (סמ' א')

מומלץ לתלמידים, שאינם יכולים ללמוד את כל קורסי המיומנויות בשלב הפקולטטי, להעדיף את המיומנות החוגית.

תרגיל המיומנות החוגית, הנלמד בשלב הלימודים הפקולטטי, אינו נמנה במניין השעות של השלב הפקולטטי והציון בו אינו משוקלל בממוצע השלב הפקולטטי. לאחר הקבלה לחוג למקרא ייכלל התרגיל במניין השעות הנלמדות בחוג. המיומנויות האחרות אינן נכללות במנין השעות הנלמד בחוג, ופטורים מהן תלמידים שנושא המיומנות הוא אצלם חוג נלמד. כך למשל, תלמידי לשון פטורים מהמיומנות בלשון המקרא ותלמידי תלמוד ופילוסופיה יהודית פטורים מן המיומנות בספרות חז"ל.

פרטים נוספים על לימודי החוג למקרא תמצאו ב"ידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ"ד", כרך ב', לימודי החוגים. להבהרות נוספות ניתן לקבוע פגישה עם יועץ החוג.

החוג למקרא

סגל ההוראה

ד"ר	יאירא אמות - ראש החוג
פרופ'	בנימין אופנהיימר
פרופ'	גרשון ברין
פרופ'	עדליה ברט
גב'	רנית גלדח
פרופ'	יאיר חזמון
גב'	שישנה זילבר
גב'	אסתר זינגר - יועצת החוג
גב'	סמדר חללי
מר	אחירן מונדשיין
ד"ר	בלחה ניצן
מר	שמואל סלניקו
גב'	גליה סמור
פרופ'	משה ענבר
ד"ר	פרנק פלק
מר	יוסף פלח
ד"ר	פנחס קרני
גב'	רקסית רז
ד"ר	בדד שורץ
גב'	טליה שטרלר
מר	יעקב שטיין

מוכרזת החוג - גב' רות גילת

החוג למקרא
לימודי החומר הראשון
לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנה א'	מסגרת 121/666						
תרגיל למבואות - קבוצה ו'	0612.1094.06	גב' ס' חולי	תרגיל למבואות - קבוצה ו'	107	10-08	ד' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מיומנות חוגית - קבוצה א'	0612.1215.01	גב' ס' חולי	מיומנות חוגית - קבוצה א'	208	14-12	ת' א' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מיומנות חוגית - קבוצה ב'	0612.1215.02	מר י' שטיין	מיומנות חוגית - קבוצה ב'	208	16-14	ת' ב' ת' א' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מבוא לתקרא המקרא	0612.1315.01	פרופ' ג' ברק	מבוא לתקרא המקרא	02	16-14	ד' א' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מבוא למחשבת המקרא	0612.1321.01	פרופ' י' חופמן	מבוא למחשבת המקרא	01	16-14	ד' ב' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מבוא לספרות המקרא	0612.1319.01	ד"ר י' אמית	מבוא לספרות המקרא	01	16-14	ד' א' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מיומנות חוגית - קבוצה ג'	0612.1215.03	גב' ג' סמך	מיומנות חוגית - קבוצה ג'	208	16-14	ת' א' ת' ב' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מיומנות חוגית - קבוצה ד'	0612.1215.04	מר ש' סלניק	מיומנות חוגית - קבוצה ד'	208	12-10	ת' ב' ת' ד' ת' סמ' ו'	רוזנברג
מיומנויות נלוות (שיעורי עזר) מסגרת 120							
עיון בספרות חז"ל - חלקה	0682.1167.01	מר א' צור	עיון בספרות חז"ל - חלקה	107	20-18	ב' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
עיון בספרות חז"ל - אגדה	0682.1166.01	מר א' צור	עיון בספרות חז"ל - אגדה	206	20-18	ב' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
לשון המקרא							
יסודות התחביר המקראי	0612.1804.01	ד"ר א' עמבר	יסודות התחביר המקראי	324	12-10	א' ש' ת' סמ' ו'	גילמן
תורת התחביר והצורות - א' + ב'	0612.1807.01	ד"ר ר' ירקוני	תורת התחביר והצורות - א' + ב'	205	14-12	ג' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג
תרגיל למבואות - קבוצה ח'	0612.1094.05	גב' ס' חולי	תרגיל למבואות - קבוצה ח'	207	12-10	ג' ש' ת' סמ' ו'	רוזנברג

ספרות עברית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

כללי:

החוג לספרות עברית עוסק בספרות העברית שנוצרה מראשית הפיוט הקדום ועד ימינו, במרכזים גיאוגרפיים שונים ובהקשרים היסטוריים, תרבותיים ולשוניים מגוונים.

הספרות העברית נלמדת בחוג על פי:

חתכים ז'אנריים: השירה, הרומן, הסיפור, המחזה, המסה, כתבי העת לסוגיהם;

חתכים היסטוריים: שירת ימי הביניים, ספרות הקבלה והמסתורין, ספרות ההשכלה והחסידות, הספרות העברית של הדורות האחרונים והספרות הישראלית - כל אלה במרכזיהן השונים;

חתכים פואטיים: זרמים ספרותיים, מגמות בביקורת ובמחקר, פואטיקה ז'אנרית, ניתוח השיח הספרותי ודרכי המבע, האסתטיקה של היצירה הספרותית, היצירה והסופר, היצירה והקורא, היבטים קוגניטיביים;

חתכים רעיוניים-תרבותיים: ספרות בהקשרים תרבותיים רחבים, ספרות ואידיאולוגיה, ספרות וחברה, ספרות ופוליטיקה, ספרות ולאום, ספרות ויהדות, ספרות נשים, זיקות בין ספרות עברית וספרות העולם, ספרות ואמנות;

חתכים מוטגראפיים: קורסים המתמקדים ביוצריה המרכזיים של הספרות העברית לדורותיה.

מטרת הלימודים

ידיעת הספרות העברית לתקופותיה, לסוגיה ולצורותיה, תוך הארת עולמה האידיאלי והאסתטי בהתפתחותו וברבגוניותו.

שליטה בשיטות העיון, הביקורת והמחקר המדעי בספרות העברית להלכה ולמעשה.

התמחות בחלק מזרמיה ומיוצריה המרכזיים של הספרות העברית, על בסיס הכרה נאותה של המיכלול השלם.

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על פי כללי הפקולטה.

בחוג לספרות עברית יש מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי. הקבלה לחוג ובחירת המסלול ייעשו רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג במסלול הדו-חוגי ותלמידים המתכוונים להמשיך במסלול החד-חוגי, ילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי במתכונת אחת.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו תלמידים, המתעתדים להמשיך לימודיהם לקראת התואר הראשון בחוג לספרות עברית במסלול הדו-חוגי או במסלול החד-חוגי, להשתתף בקורסי החוג עד לחיקף של 10 ש"ס לכל היותר (מניין השעות אינו כולל מיומנות); בשלב המשך הלימודים בחוג (שנים ב'-ג') ילמדו התלמידים שהתקבלו למסלול הדו-חוגי 48 ש"ס נוספות עד להשלמת תכנית החוג (מניין השעות אינו כולל מיומנות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, ילמדו תכנית מורחבת.

הרשמה וקבלת תלמידים

תלמידים יכולים להירשם לחוג לספרות עברית בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול חוג: 0615), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בספרות עברית; תלמידים שלא בחרו כ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי, גם אם לא למדו את ההיצע המלא של קורסי החוג לספרות עברית בשלב הראשון. בכל המקרים יתקבל התלמיד לחוג לספרות עברית כתלמיד מן המניין רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. לעניין הקבלה לחוג, אין כל הבדל בין תלמידים שנרשמו מלכתחילה לחוג ובין תלמידים שנרשמו בסוף שלב הלימודים הפקולטטי, ואין הבדל בין תלמידים שבחרו בהיצע הקורסים המירבי ובין אלה שבחרו את מקצתו בלבד.

בשנת הלימודים תשנ"ה החוג לספרות עברית מציע את שיעורי המבוא הבאים:

1. ספרות, חברה ותרבות בארץ-ישראל (1900-1948).
2. מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו.
3. נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בסיפורת העברית החדשה
4. יחסי יהודים-ערבים בראי הספרות העברית
5. מגמות בשירה הישראלית
6. מבוא ליידיש ולתרבותה מתוך "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" (ר' להלן).

כל אחד משיעורי המבוא היקפו 4 ש"ס.
כן מציע החוג תרגיל חוגי, "עיון בטקסטים נבחרים".
חיקף התרגיל החוגי - 2 ש"ס. את התרגיל ניתן לצרף לכל אחד מן השיעורים הנ"ל.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לספרות עברית, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי. עם זאת, את הקורס "מבוא ליידיש ולתרבותה" של ד"ר נוברשטרן, שהוא חלק מתכנית הלימודים בתרבות יידיש, ניתן ללמוד כבר בשלב הפקולטטי בתשנ"ה כחלק מן המבואות של שלב הלימודים הפקולטטי.

קורס זה מומלץ לתלמידים המתעתדים להשתלב בתכנית הלימודים בתרבות יידיש. פרטים על הקורס - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מציעה לתלמידים הבוחרים בה מילגות החל משנת לימודיהם השנייה בפקולטה, בגובה של מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפת).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים נוספים של החוג לספרות עברית. על האפשרויות השונות לשילוב קורסי התכנית בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים המבקשים ללמוד את מכסת השעות המירבית מלימודי החוג, יבחרו מתוך התוכנית הזו שני שיעורי מבוא ותרגיל אחד (10 ש"ס). תלמידים המבקשים לבחור מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, יבחרו שיעור מבוא אחד בצירוף תרגיל (6 ש"ס) או שיעור מבוא אחד ללא תרגיל (4 ש"ס).

החוג מציע 15 קבוצות-תרגיל מקבילות, המפורטות בהמשך. התרגילים אינם צמודים לשיעורי המבוא הספציפיים, וכולם זהים בתוכניהם. מטרתם להקנות לתלמידים מיומנויות-יסוד של עבודה אקדמית על-ידי קריאה וניתוח של טקסטים עיוניים בסיסיים מתחום הספרות העברית ותורת הספרות.

לתלמידים שיבחרו בלימודי החוג לספרות עברית בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך לימודיהם בחוג, מומלץ להשתתף כבר בשלב זה בשתיים מן המיומנויות החוגיות:

1. חלשון העברית לתקופתיה
2. יסודות הפרוזודיה העברית

תלמידים שלא בחרו את קורסי המיומנויות בשלב הלימודים הפקולטטי; ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג לספרות עברית, יוכלו ללמוד קורסים אלה לאחר קבלתם לחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג

תלמידים יתקבלו לחוג לספרות עברית למסלול הדו-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה. הקבלה למסלול החד-חוגי מותנית בציון ממוצע משוקלל 85 ומעלה.

כל תלמיד יוכל להתקבל לחוג אם עמד בתנאי הקבלה הנ"ל, בין אם למד את חיצע החוג המירבי בשלב הלימודים הפקולטטי ובין אם למד את חלקו.

ציון הגמר לתואר הראשון

ציון הגמר לתואר הראשון יחושב על-פי המרכיבים הבאים:

- 25% מן הציון - ממוצע משוקלל של שלב הלימודים הפקולטטי במלואו.
- 50% מן הציון - ממוצע משוקלל של כל הקורסים שנלמדו בחוג למעט שני הסמינריונים.
- 25% מן הציון - ממוצע ציוני שני הסמינריונים.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח תשנ"ד - כך ב'. אפשר גם לפנות ליועצי החוג לחדרכה וליועץ.

החוג לספרות עברית

סגל ההוראה

פרופ' טובה רוזן - ראש החוג	פרופ' מנחם פריד
פרופ' נורית גוברין	פרופ' עלי יסיף
פרופ' ראובן צור	פרופ' עוזי שביט
פרופ' דן לאור (שבתון סמ' א')	פרופ' מיכל אורון
פרופ' עמוס גלדרייך (שבתון סמ' א')	פרופ' מנוחה גלבע
פרופ' אבנר חולצמן	פרופ' צבי מלאכי
פרופ' אברהם עברשטון	פרופ' חנה נח
פרופ' בעז ערפלי	פרופ' בני-עמי פינגולד
פרופ' ניסים קלדרון	פרופ' לילי רותק
פרופ' זוהר שמיר (שבתון סמ' ב')	פרופ' יוחאי אופנהיימר
פרופ' טובה בארי	פרופ' יעקב וייצנר
פרופ' עפרה גולן	פרופ' גבי

גבי' עינת ברעם-אשל	מר' גבי' מר
גבי' אבי גיל	גבי' נורית דניאל-חלבני
גבי' חיה חופמן	גבי' חניי חלפון
גבי' אילנית יעקב	גבי' חביבה ישי
גבי' חנה ליק	גבי' חנה ליק
גבי' איריס מילר	מר' עידו מנדה-לי
גבי' עדינת עינת	גבי' רינה צביאלי
גבי' חסופר יצחק אורבך אורפז	

מוכניות החוג - גבי' שרה בצר
ע' מוכניות החוג - גבי' לאה בן-ען

החוג לספרות עברית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנת א'

רזונברג	106	14-12	ב' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.02	גב' ר' חלפון
רזונברג	211	16-14	ד' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.03	גב' ר' חלפון
רזונברג	106	16-14	ה' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.04	גב' ע' גילמן
רזונברג	211	16-14	ו' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.05	גב' א' מילר
רזונברג	211	14-12	ז' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.06	גב' א' מילר
רזונברג	211	14-12	ח' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.07	מר ע' מנדר-ליי
רזונברג	211	14-12	ט' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.08	מר ע' מנדר-ליי
רזונברג	209	10-08	י' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.15	גב' ר' צבאלי

סמסטר ב'

רזונברג	106	14-12	ב' ת' ת' סמ' ב'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.09	גב' נ' דניאל-חלבני
רזונברג	106	14-12	ד' ת' ת' סמ' ב'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.10	גב' נ' דניאל-חלבני

שנת א'

רזונברג	211	18-16	ב' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.01	מר א' גיל
רזונברג	211	18-16	ג' ת' ת' סמ' א'	עיון בטקסטים נבחרים	0615.1147.01	מר א' גיל

החוג לפילוסופיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תיאור כללי של הלימודים בחוג

1.

מטרת החוג לפילוסופיה היא להקנות לתלמיד מושגי יסוד, לחציג בפניו שיטות ותחומים בפילוסופיה ולאפשר לו להרחיב ולהעמיק את התעניינותו בשניים מתחומים אלה, לפי נטיותיו והתעניינותו. בהתאם לכך מורכבת מערכת הלימודים של החוג משלוש קבוצות.

קבוצה א'

קורסי חובה:

מבוא לפילוסופיה יוונית
מבוא לתולדות הפילוסופיה החדשה
מבוא ללוגיקה + תרגיל
קריאה מודרכת (שלב א', שלב ב' ושלב ג')
מבוא שיטתי לפילוסופיה

קבוצה ב'

תחומי הלימוד:

החוג מציע לתלמידיו תחומי לימוד שונים:
תורת ההכרה ומטאפיזיקה; פילוסופיה של הלשון ולוגיקה; פילוסופיה מזרחית (הודית וסינית); פילוסופיה פוליטית ותורת המוסר; אסתטיקה; פילוסופיה של הדת; פילוסופיה של חמדע.

ייתכנו שינויים ותוספות בתחומי הלימוד בהתאם לנסיבות.
אין החוג מתחייב לקיים כל שנה את כל תחומי הלימוד.

בכל אחד מתחומי הלימוד שפורטו לעיל יינתנו שיעורים, תרגילים וסמינריונים ברמות שונות לפי הפירוט הבא:

1. מבוא בתחום הלימוד שבו יילמדו מושגי-יסוד וטקסטים בסיסיים מרכזיים השייכים לתחום.
2. שיעור חמשך ותרגיל שיקיפו בהרחבה את חבצות חסודיות של התחום ואת הפתרונות המרכזיים שהוצעו להן. החשתתפות בקורסים אלה מותנית בהשתתפות במבוא דלעיל.
3. סמינריון - עיסוק בבעיה מסוימת או בפילוסוף מסויים בתחום הלימוד וחדרכה בכתבת עבודה סמינריונית. החשתתפות בסמינריון מותנית במילוי החובות בתחום ועמידה במבחן הבקיות (ראה סעיף 4 ג').

שיעורי בחירה:

החוג מציע שיעורי בחירה בתחומים השונים, שבחלקם אינם מכוונים דווקא ללומדים באותו תחום.

הרשמה וקבלה לחוג לפילוסופיה

ניתן להרשם לחוג לפילוסופיה לפני השלב הפקולטטי או בסיומו. בכל מקרה יכול התלמיד להתקבל כתלמיד החוג לפילוסופיה רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 70 לפחות. תלמיד אשר לא השלים 14 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי בחוג לפילוסופיה (10 ש"ס מבאות + 4 ש"ס מיומנות חוגית: מבוא ללוגיקה) ילמד שיעורים אלה במהלך לימודי שנה ב'.

2. תוכנית הלימודים לתלמידי החוג במסלול הדו-חוגי*

תלמיד התואר הראשון בחוג לפילוסופיה ילמד 52 שעות סמסטריאליות מתוכנית הלימודים של החוג. הלימודים ייערכו לפי הפירוט הבא:

שנה א' - במסגרת השלב הכלל פקולטטי:

א. יחידת לימוד של 6 ש"ס

היחידה מורכבת מהקורסים הבאים (שיעורי המבוא מפורטים בסעיף ב'):

שני שיעורי מבוא כלשהם (2x2)	שיעור	4	ש"ס
קריאה מודרכת בטקסטים פילוסופיים (שלב א')	תרגיל	2	ש"ס

לתלמידים שבכוונתם להמשיך לימודיהם בחוג לפילוסופיה, מומלץ על היחידה המורכבת מהקורסים הבאים:

(1) מבוא לפילוסופיה יוונית	שיעור	2	ש"ס
(2) מבוא לפילוסופיה חדשה	שיעור	2	ש"ס
(3) קריאה מודרכת (שלב א') בטקסטים פילוסופיים	תרגיל	2	ש"ס

יחידת לימוד זו תוצע לבחירה בשני הסמסטרים.

* תוכנית זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם מתשנ"ב ואילך. על תלמידים שהתחילו לימודיהם לפני תשנ"ב חלה תוכנית הלימודים שפורסמה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ"א, עמ' 200-207.

ב. יחידת לימוד של 4 ש"ס

מורכבת משני שיעורי מבוא מתוך הרשימה שלהלן:

1. מבוא לפילוסופיה יוונית
2. מבוא לפילוסופיה חדשה
3. מבוא לתורת ההכרה ולמטפיסיקה
4. מבוא לפילוסופיה של המוסר
5. מבוא לפילוסופיה מליטית
6. מבוא לפילוסופיה של הלשון
7. מבוא לפילוסופיה ודתות של המזרח הרחוק
8. מבוא לפילוסופיה הודית
9. מבוא לפילוסופיה של הדת
10. מבוא לאסתטיקה
11. מבוא לפילוסופיה של המדע

רוב המבואות יינתנו לבחירה בשני הסמסטרים. 10 קבוצות חלופיות של תרגילי הקריאה המודרכת יינתנו בשני הסמסטרים.

ג. מבוא ללוגיקה - שיעור ותרגיל - סה"כ 4 ש"ס

קורס זה הוא דרישת קדם (מיומנות חוגית) להמשך לימודי התואר הראשון בחוג, ויתקיים בשנת הלימודים תשנ"ה רק בסמסטר א'. ציון הקורס לא ישוקלל בציון הסופי של השלב הפקולטטי, אלא בציון הגמר בחוג לפילוסופיה.

סה"כ שעות בלימודי השלב הפקולטטי בחוג לפילוסופיה: 14 ש"ס מהן 10 ש"ס משוקללות בציון השלב הפקולטטי.

תלמיד אשר התקבל לחוג לפילוסופיה ולא השלים 14 ש"ס לימודי שנה א' דלעיל, ישלים שיעורים אלה במהלך סמסטר א' של שנה ב'.

שנים ב'-ג'

בשנות לימודי הבאות יבחר התלמיד שני תחומי לימוד ובהם ישמע שיעורי המשך (ותרגילים), שיעורי בחירה, וכן סמינריון. כמו כן, על התלמיד לעמוד בהצלחה במבחן בקיאות כתנאי כניסה לסמינריונים.

סה"כ שעות הלימוד לתואר הראשון, מכל השלב הפקולטטי, 52 ש"ס. פרטים מלאים על לימודי שנים ב'-ג' בידיעון זה, כרך ב.

לתשומת לבכם:

1. תלמיד הבחר בתחום פילוסופיה מזרחית כתחום התמחות יתמקד בפילוסופיה סינית או בפילוסופיה הודית, אולם יהיה עליו לחשתתף בשני המבואות: מבוא לפילוסופיה ודתות של סין ויפן (2 ש"ס) ומבוא לפילוסופיה הודית (2 ש"ס).

2. תלמיד הבוחר בתחום פילוסופיה פוליטית או תורת המוסר ישתתף בשני מבואות: מבוא לפילוסופיה פוליטית (2 ש"ס) ומבוא לתורת המוסר (2 ש"ס).

3. תוכנית הלימודים לתלמידי החוג במגמה המורחבת החד-חוגית

א. חמגמה המורחבת החד-חוגית נועדה למספר מצומצם של תלמידים, המעוניינים להעמיק יותר בפילוסופיה ולהרחיב את אופקיהם בנושאים משלימים מחוגים אחרים, לפי בחירתם.

ב. יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין במגמה החד-חוגית רק מי שסיים את לימודי השלב הפקולטטי (כולל 14 ש"ס של לימודי פילוסופיה) וממוצע ציוניו בשנה זו הוא 85 לפחות.

ג. תלמיד המתקבל למסלול זה ורמת הישגיו בסוף שנה ב' אינה מספקת (ציון ממוצע 80 ומעלה), יבוטל מסלול לימודיו ויחיה עליו להשלים את לימודי התואר הראשון במסלול חד-חוגי.

פרטים מלאים - ראה ידיעון הפקולטה, כרך ב'.

4. חובות התלמיד בחוג לפילוסופיה

א. לימודי החוג לפילוסופיה מדורגים. השתתפות בלימודי המשך בתחומי הלימוד מותנית בסיום החובות בשיעורי המבוא (שלב א') בתחום הלימוד. השתתפות בסמינר מותנית בסיום החובות של שיעור המשך + תרגיל בתחום וציון חיובי במבחן חבקיאות.

ב. התלמיד חייב לעמוד בבחינה, או להגיש עבודה (עפ"י דרישות המרצה) בכל שיעור ותרגיל ששמע ולחגיש עבודה סמינריונית בכל סמינריון שחשתתף בו. אסור לבחור בסמינריון במקום שיעור, או לחיפך.

ג. תלמיד החוג חייב להיבחן בבחינת בקיאות בתום שנת לימודיו השנייה. הרשות לגשת לבחינה זו תינתן לתלמיד רק אם עמד בכל לימודי החובה של שנה א' ושנה ב', סיים חובות שיעורי החמשך + תרגיל בשני תחומי לימוד, ועמד בדרישות של קריאה מודרכת שלב ב' ו-ג'.

הדרכה צמודה לבחינה זו תינתן לתלמידים במהלך שנת הלימודים השנייה, במסגרת קבוצות קריאה מודרכת שלב ג'. דף הנחיות למבחן נמצא במזכירות החוג.

ד. ציון הגמר של התלמיד ייקבע עפ"י השקלול הבא:

ממוצע ציוני השלב הפקולטטי	25%	מחציון הכללי
שקלול ציוני שנים ב' ו-ג'	75%	מחציון הכללי, לפי הפירוט הבא:

במסלול חדו-חוגי:

ממוצע שיעורים	60%
סמינרים	25%
מבחן בקיאות	15%

במסלול החד-חוגי:

ממוצע שיעורים	50%
3 סמינרים בחוג	25%
חטיבה	7%
סמינר בחטיבה	3%
מבחן בקיאות	15%

ה. משך הלימודים והתיישנות

משך הלימודים התיקני הוא 6 סמסטרים. פרק הזמן המכסימלי לסיום לימודי התואר הראשון הינו 6 שנים. פרק זמן זה כולל בתוכו את כל תקופות הפסקות הלימודים.

התלמיד חייב לסיים את כל חובות תכנית הלימודים ולקבל ציון סופי עד תום 6 שנים מיום תחילת לימודיו. תלמיד שלא יעמוד בתנאי זה - לימודיו יופסקו ותחול עליהם התיישנות.

החוג לפילוסופיה

סגל ההוראה

פרס' יואב אריאל - ראש החוג	פרס' יוסף אבסי
פרס' חנני אונג	פרס' אריית אורסד
פרס' אילנה אורן	פרס' גבי' אילנה אורן
פרס' שלמה בירדמן	פרס' ענת בלצקי
פרס' ד"ר ענת בלצקי	פרס' ורד בלקמן
פרס' ד"ר גבי' בלקמן	פרס' מרסל דסקל
פרס' ד"ר אביר חורוביץ	פרס' חנני ווינטראוב
פרס' ד"ר צבי טאובר	פרס' אסא כשר
פרס' יחדה לנדא	פרס' ענת מטר
פרס' ד"ר חנני מטר	פרס' יוסף נימן
פרס' ד"ר רן סיגל	פרס' ירון סנדרוביץ
פרס' עבדית עזרא	פרס' אריית פינקלברג
פרס' אלי פרידלנדר	פרס' חנני קולקח
פרס' ד"ר צבי רוז	

טאמא יתי שז : זוחה תרמכוס יא
 לזאק פזא שז : זוחה תרמכוס

(ותמשי) לזמזא זא
 לזמזא זא
 לזמזא זא
 לזמזא זא
 לזמזא זא

החוג לפילוסופיה למוריד החוג הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

סמסטר א'

שיעורים ותרגיל בעולדות הפילוסופיה (יח' לימוד - 6 ש"ס)

מסגרת 666 - לתלמידי הכלל-פקולטטי

מסגרת 120 - לתלמידי החוג שאינם במסגרת הכלל-פקולטטית

מבוא לפילוסופיה יוונית	מבוא לפילוסופיה חדשה
ד"ר א' פינקלברג	ד"ר צ' טאבור
0618.1030.01	0618.1032.01
ג' 16-14	ג' 12-10
ד' 14	ג' 282
גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער

קריאת מודרכת א'

מבוא לפילוסופיה חדשה	מבוא לפילוסופיה פילוסופית
ד"ר צ' טאבור	גב' א' ארבל
0618.1032.01	0618.1019.01
ג' 16-14	ג' 14-12
ד' 14	ג' 282
גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער

מבוא לפילוסופיה חדשה	מבוא לפילוסופיה פילוסופית
ד"ר צ' טאבור	גב' א' ארבל
0618.1032.01	0618.1019.01
ג' 16-14	ג' 14-12
ד' 14	ג' 282
גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער

מבוא לפילוסופיה חדשה	מבוא לפילוסופיה פילוסופית
ד"ר צ' טאבור	גב' א' ארבל
0618.1032.01	0618.1019.01
ג' 16-14	ג' 14-12
ד' 14	ג' 282
גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער

מבוא לפילוסופיה חדשה	מבוא לפילוסופיה פילוסופית
ד"ר צ' טאבור	גב' א' ארבל
0618.1032.01	0618.1019.01
ג' 16-14	ג' 14-12
ד' 14	ג' 282
גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער

קבוצה ז'	קבוצה ט'	קבוצה ח'	קבוצה ז'
מר ג' אסיף	גב' ע' טסלר	גב' ת' יעורי	מר ד' מישורי
0618.1068.07	0618.1068.08	0618.1068.09	0618.1068.10
ג' 20-18	ד' 10-08	ת' 12-10	ת' 18-16
ת' ג' 19	ת' ג' 319	ת' ג' 319	ת' ג' 319
גלמן	גלמן	גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער	אלם אחינער	אלם אחינער

יש לבחור 2 מבואות מתוך הרשימה
מסגרת 666 - לתלמידי הכלל-פקולטטי
מסגרת 121 - לתלמידי החוג שאינם במסגרת הכלל-פקולטטית

מבוא לפילוסופיה פילוסופית	מבוא לפילוסופיה פילוסופית	מבוא לפילוסופיה פילוסופית	מבוא לפילוסופיה פילוסופית
גב' א' ארבל	גב' א' ארבל	גב' א' ארבל	גב' א' ארבל
0618.1019.01	0618.1042.01	0618.1037.01	0618.1016.01
ג' 14-12	ג' 16-14	ג' 16-14	ג' 12-10
ג' 282	ג' 144	ג' 282	ג' 281
גלמן	גלמן	גלמן	גלמן
אלם אחינער	אלם אחינער	אלם אחינער	אלם אחינער

החוג לפילוסופיה יהודית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

החוג עוסק בחוראת האמונות והדעות ביחדות, בהכרת התפתחותם של הרעיונות הדתיים והפילוסופיים ובקשריהם עם החשקפות הפילוסופיות וחדתיות שמחוץ ליחדות, החל מתקופת בית שני ועד זמננו.

מבנה הלימודים

בלימודי התואר הראשון ארבעה מדורים:

- א. המחשבה היהודית בתקופת המשנה והתלמוד.
- ב. הפילוסופיה היהודית בימי הביניים.
- ג. ספרות הסוד וחקבלח.
- ד. המחשבה היהודית בעת החדשה.

סדר הלימודים

הלימודים לתואר הראשון יתחלו בשני שלבים:

- א. שלב הלימודים הפקולטטי - שנה ראשונה.
- ב. שלב הלימודים החוגיים - שנה שניה ושלישית.

א. שלב הלימודים הפקולטטי

תלמיד שבחר מראש בחוג לפילוסופיה יהודית כאחד משני החוגים בחס הוא מבקש להמשיך את לימודיו לתואר ראשון - מומלץ שיכוון את לימודיו כבר בשלב הפקולטטי כך שבשנת הלימודים הראשונה ילמד 10 ש"ס מתוך הקורסים של החוג. כמו-כן רצוי שיתחיל גם בלימודי המיומנויות של החוג.

היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

החוג לפילוסופיה יהודית מציע לתלמידי השלב הפקולטטי שיעורים בני 4 ש"ס כל אחד ותרגילים בני 2 ש"ס כל אחד. תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג יבחר 2 שיעורי מבוא ותרגיל אחד, לפי ההנחיות שבידיעון. תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס מלימודי החוג יבחר שיעור מבוא אחד ותרגיל חצמוד לו.

תנאי המעבר של החוג מהשנה הפקולטטית לשנה השניה

תנאי המעבר מן השנה הפקולטטית לחוג לפילוסופיה יהודית הם אלו המפורטים בהנחיות הפקולטה: כדי לעבור לשנה השניה תלמיד חייב לקבל ציון ממוצע משוקלל "70" לפחות בשלב הלימודים הפקולטטי.

עד סוף שנת הלימודים השניה חייב התלמיד לסיים גם לימוד 8 ש"ס של קורסים במיומנויות החוג. תלמיד שלא למד מיומנויות אלה בשלב הפקולטטי ילמד אותן בשנה ב'. קורסי המיומנות של החוג הם:

-	מבוא למחשבת חז"ל	4 ש"ס
-	קריאה בטקסטים מדרשיים	4 ש"ס
	בסה"כ	8 ש"ס

לימודי החוג לפילוסופיה יהודית משנה ב' ואילך

לימודי חובה (בחלקם השתתף התלמיד בשלב הפקולטטי):

-	מושגי יסוד במחשבה היהודית	4 ש"ס
-	מבוא לפילוסופיה היהודית בימח"ב ותרגיל צמוד	8 ש"ס
-	מבוא למיסטיקה יהודית ותרגיל צמוד	8 ש"ס
-	מבוא לעת החדשה ותרגיל צמוד	8 ש"ס
	בסה"כ	28 ש"ס

על התלמיד לסיים תחילה שיעור מבוא ותרגיל בכל אחד מארבעת מדורי החוג, ורק לאחר מכן יוכל להשתתף בשיעורים למתקדמים.

לימודי בחירה

על התלמיד להשתתף ב-14 ש"ס בלימודי החוג לפי בחירתו (תרגיל או שו"ת למתקדמים). כמו כן יבחר בשני מדורי התמחות בהם ישמע:

-	סמינריון + תרגיל <u>או</u> שיעור למתקדמים	8 ש"ס
-	סמינריון + תרגיל <u>או</u> שיעור למתקדמים	8 ש"ס
		16 ש"ס

על כל תלמיד לשמוע 58 ש"ס (ובכללן 10 ש"ס בשלב הפקולטטי) ועוד 8 ש"ס מיומנויות חוגיות לקראת סיום חובותיו בחוג לתואר ראשון.

צירופי חוגים

החוג ממליץ לתלמידיו לבחור בחוגים הנאים כמקצוע שני: מקרא, תלמוד, ספרות עברית, היסטוריה של עם-ישראל, לימודים קלאסיים, פילוסופיה, חינוך ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).

החוג לפילוסופיה יהודית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנה א'

סמסטר א' - מסגרת 666

מבוא למיסטיקה יהודית והאשית הקבלה	0616.1317.01
פירפ' יי בן-שלמה	
גילמון	223
גילמון	144
ד' 18-16	ש' 12-10
ה'	

תרגיל צמוד למבוא

קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	0616.1241.01
סמ' א'	מר ח' דגן
ה' 14-12	
ק"מ 205	
הזנברג	

קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	0616.1241.02
סמ' א'	מר ח' דגן
ה' 18-16	
ק"מ 205	
הזנברג	

קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	0616.1241.03
סמ' א'	מר ח' דגן
ה' 16-14	
ק"מ 102	
הזנברג	

סמסטר ב' - מסגרת 666

מבוא לחסידות	0616.1101.01
ש' 18-16	ד"ר יי יעקבסון
ב' 18-16	
ה' 223	
גילמון	

שפה וספרות ערבית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא לחקנות לתלמידים ידיעה עיונית ושימושית בשפה הערבית הספרותית הקלאסית והמודרנית, ידיעת תולדות הספרות הערבית לתקופותיה ולסוגיה, ויכולת עצמאית בניתוח ובביקורת טכסטים ספרותיים, דתיים-היסטוריוגרפיים ודקדוקיים. הלימודים בחוג מתקיימים במסגרת ארבעה תחומי התמחות המוצעים לבחירתו של התלמיד: א- ספרות ערבית קלאסית. ב- ספרות ערבית מודרנית. ג- לשון ערבית. ד- דת והיסטוריוגרפיה אסלאמית.

הקבלה לחוג

תלמידים המתכוונים לחמשיך את לימודיהם בחוג לשפה ולספרות ערבית אחרי שלב הלימודים הפקולטטי יגשו לבחינת מיון בחוג לפני תחילת הלימודים בפקולטה (בשלב הפקולטטי). בחינת המיון נועדה לקבוע את המיומנויות שעל התלמיד ללמוד לפני קבלתו לחוג.

לחוג יתקבלו תלמידים שחשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה בשלב הלימודים הפקולטטי כולו; וכן חשיגו ממוצע 70 ומעלה במבואות ובתרגילים של החוג בחיפף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי; וחשיגו ציון 70 ומעלה בשיעור המיומנות "דקדוק א".

יש בחוג קורסי יסוד אחדים, שהלימוד בהם מהווה תנאי להשתתפות בקורסים אחרים. תלמידים שלימודיהם בחוג עתידים להתחיל בסמסטר ב' יקחו לתשומת ליבם את תכנית הלימודים של החוג ואת פרישת הקורסים בסמסטרים השונים.

מבנה הלימודים בחוג

בחוג יש שתי מסגרות לימודים לקראת התואר הראשון:

א. לימודים במסלול דו-חוגי.

ב. לימודים במסלול חד-חוגי.

מסלול דו-חוגי

המסלול הדו-חוגי מקיף 58 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בהתאם לקביעות הלימוד הבאות:

1.	מבואות	16 ש"ס (10 ש"ס במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי)
2.	לימודי יסוד	16 ש"ס
3.	תרגילים טכסטואליים	6 ש"ס
4.	סמינרים	8 ש"ס
5.	שיעור העמקה	12 ש"ס
	סה"כ:	58 ש"ס
*.6	מיומנויות חוגיות	18 ש"ס

* לא נכלל במנין השעות בשקלול הממוצע לתואר.

1. מבואות

התלמיד ילמד 10 ש"ס מבואות במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי (4 ש"ס שיעור ו-2 ש"ס תרגיל צמוד ו-4 ש"ס מושגי יסוד באסלאם). את שאר קורסי המבואות ילמד התלמיד בהמשך לימודיו בחוג בשנה ב'.

א.	קוים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית*	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל*	2	ש"ס
ב.	תולדות הספרות הערבית המודרנית*	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל*	2	ש"ס
ג.	מושגי יסוד באסלאם	4	ש"ס
	סה"כ:	16	ש"ס

2. מיומנויות

מלבד 58 השעות הסמסטריאליות ישתתף התלמיד בשיעורי המיומנויות. קורסי המיומנויות ילמדו ברובם במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, וחלקם במשך הלימודים בחוג. שיעורי המיומנויות אינם נכללים במנין השעות ובשיקול הממוצע לתואר.

קורסי המיומנויות הם:

א.	דקדוק א'	4	ש"ס
ב.	הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	2	ש"ס
ג.	תרגום והבעה	4	ש"ס
ד.	עיתונות ערבית	4	ש"ס
ה.	חבנת הנשמע והגיה	2	ש"ס
ו.	יסודות הדקדוק	2	ש"ס
	סה"כ:	18	ש"ס

בהתאם לבחינת המיון ניתן יהיה להשתחרר מחלק משיעורי המיומנויות.

סדר הלימודים במסלול הדו-חוגי

שלב הלימודים הפקולטטי

מיומנויות:

סמסטר א'

יסודות הדקדוק	2	ש"ס
עיתונות ערבית	4	ש"ס

* אם לא נלמד בשלב הפקולטטי, יילמד בשנה ב'.

סמסטר ב'

דקדוק א'	
הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	
הבנת הנשמע והגיה	
ש"ס	4
ש"ס	2
ש"ס	2

מבאות:

סמסטר א'

מושגי יסוד באסלאם	
קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית*	
תרגיל לנ"ל*	
ש"ס	4
ש"ס	4
ש"ס	2

סמסטר ב'

מבוא לספרות ערבית מודרנית*	
תרגיל לנ"ל*	
ש"ס	4
ש"ס	2

שנים ב'-ג'

ראה פירוט בידיעון הפקולטה כרך ב', שנים ב'/ג'.

המסלול החד-חוגי

תנאי קבלה: תלמידים שממוצע ציוניהם בסוף שלב הלימודים הפקולטטי הוא 85 ומעלה (כולל המבאות ושיעורי המיומנויות של החוג) יוכלו להרשם למסלול החד חוגי. לימודי שלב הלימודים הפקולטטי יחשבו בדיעבד לחלק מתכנית לימודי המסלול החד-חוגי.

מבנה הלימודים במסלול החד-חוגי

מסלול זה מקיף 114 ש"ס, בהן ארבעה סמינרים בהתאם לקבוצות הלימוד הבאות:

1.	שעורים בחוג לשפה ולספרות ערבית**	78 ש"ס
2.	חטיבה א'***	20 ש"ס
3.	חטיבה ב'***	16 ש"ס
	סה"כ:	114 ש"ס

פרטים מלאים אודות המסלול החד-חוגי בכרך ב' בידיעון הפקולטה.

-
- * התלמיד יבחר באחד משני המבאות בשנה א', ובמבוא השני בשנה ב'.
- ** ובכלל זה קורסי החוג לערבית בהיקף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי.
- *** ובכלל זה קורסים שאינם מן החוג לערבית בשלב הלימודים הפקולטטי.

החוג לשפה ולספרות ערבית

סגל ההוראה

פרפ'	יוסף סדן - ראש החוג
פרפ'	ששון סומך
פרפ'	אורי רובין
פרפ'	מיכאל שורץ
ד"ר	בנימין אברהמוב
ד"ר	סלימאן ג'ובראן
ד"ר	מחמוד גמאים
ד"ר	רינת דחריי (שבתון - סס' ב')
ד"ר	ישי פלד
ד"ר	נפתלי קינברג (שבתון)
מר	אברהם חכים
מר	מחמוד כחיל
מר	מאדי קבלאן
מר	מנשה רייכמן
מר	חוסני שחאדח
מר	יעקב שנייסיים
גב' גב'	עליזה שניצר
גב'	רחמי חזנטל

מוכנית החוג: גב' אורית קטן

החוג לצרפתית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

בחוג לצרפתית קיימות שתי מגמות: שפה וספרות צרפתית, ותרבות צרפת. ניתן ללמוד בכל אחת מהמגמות במסלול הדו-חוגי (כלומר, בצירוף לימודים בחוג נוסף לתאר ראשון). אין אפשרות ללמוד בצירוף של שתי המגמות יחדיו. לגבי אפשרות לימודים במסלול המורחב (חד-חוגי), טא עיין בידיעון כרך ב'.

א. שפה וספרות צרפתית

במגמה זו מקיים החוג קורסים בספרות ובלשנות צרפתית, וכן קורסים לשיפור השליטה בצרפתית המדוברת והכתובה. שפת ההוראה במגמה (כולל עבודות ובחינות) היא צרפתית. ידע מוקדם בשפה הצרפתית דרוש לשילוב במגמה. התלמידים משובצים בשיעורי הלשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון. בעלי תעודת בגרות צרפתית או מארץ דוברת צרפתית, ילמדו על-פי מסלול מיוחד, הוא המסלול לפרנקופונים.

ב. תרבות צרפת

במגמה זו מקיים החוג קורסים בתרבות הצרפתית על היבטיה העיקריים: מושגי יסוד בתרבות הצרפתית, ספרות ואמנויות, רקע כללי בהיסטוריה, תולדות המחשבה ועוד. ידע מוקדם בשפה הצרפתית אינו תנאי להתקבלות למגמה. לימודי השפה כלולים בתכנית המגמה.

מתקבלים למגמה תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית, ותלמידים עם ידע מוקדם. תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית ישובצו בשיעורי לשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון. שפת ההוראה במגמה (כולל עבודות ובחינות) היא עברית (פרט לשיעורים אחדים בשנה ג').

לימודי התואר הראשון במגמה לתרבות צרפת אינם מאפשרים המשך לימודים לקראת תעודת הוראה בצרפתית.

המגמה לשפה וספרות צרפתית

1.

מטרות המגמה

- לחקנות לתלמיד ידע ושיטות מחקר בתחומים השונים של הספרות והבלשנות הצרפתית.
- לשפר את שליטתו של התלמיד בשפה הצרפתית ולחביא אותו ליכולת התבטאות טובה בכתב ובע"פ.

כל השיעורים, העבודות והבחינות במגמה, כולל המבואות והתרגילים ניתנים בשפה הצרפתית.

2.

לתלמידי שנה א' המבקשים להמשיך בלימודים במגמה זו, מומלץ להכליל בלימודיהם בשלב הפקולטטי את השיעורים הבאים:

א.

מסלול רגיל

שני מבואות (מסגרת 666):

ש"ס	4	(סמסטר א')	1. מבוא שיטתי לשון הצרפתית
ש"ס	6	(סמסטר ב')	2. מבוא לספרות הצרפתית המודרנית -
ש"ס	10		(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 4 ש"ס המהווים יחידה אחת)

מיומנויות לימודי שפה - (מסגרת 555):

ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' ו-ג' ולא ייחשבו במנין ציוני השלב הפקולטטי.

ש"ס	4	(סמסטר א')	- חבעה בעל-פה א'
ש"ס	4	(סמסטר ב')	- חבעה בעל-פה ב'
ש"ס	4	(סמסטר ב')	- דקדוק וחבעה בכתב
ש"ס	12		

ב.

מסלול לפרנקופונים

שני מבואות (מסגרת 666):

ש"ס	4		1. אחד מהמבואות הבאים:
		(סמסטר א')	מבוא לבלשנות

או:

ש"ס	4		מבוא לספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המחפכה -
		(סמסטר א' או ב')	
			(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 2 ש"ס)

ש"ס	6		2. מבוא לספרות הצרפתית המודרנית (סמסטר ב')
ש"ס	10		(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 4 ש"ס המהווים יחידה אחת)

במגמה לשפה וספרות שני מסלולים:

1. מסלול רגיל (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').
2. מסלול לפרנקופונים (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').

1. מסלול רגיל

12 ש"ס לימודי שפה (מסגרת 126):

- הבעה בכתב א'+ב' בשנה ב' 4 ש"ס
- הדרכה בכתובת עבודות א'+ב' בשנה ג' 4 ש"ס
- תרגום מעברית לצרפתית א'+ב' 4 ש"ס

2. 14 ש"ס שיעורי חובה בבלשנות (מסגרת 124):

- מבוא לבלשנות צרפתית שנה ב', סמ' א' 4 ש"ס
- מבנה השפה הצרפתית א'+ב' בשנה ב' 8 ש"ס
- מבוא לסמונטיקה ולקסיקולוגיה צרפתית 2 ש"ס

3. 14 ש"ס שיעורי חובה בספרות (מסגרת 123):

- הספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה - סמ' א' או ב' 4 ש"ס
- שיטות ניתוח טקסט מרוזה - סמ' א' 2 ש"ס
- שיטות ניתוח טקסט שירה - סמ' ב' 2 ש"ס
- מבוא לבקורת הספרות בצרפת 2 ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך "פרקים מן הספרות הצרפתית" 4 ש"ס

4. 4 ש"ס שיעורים נוספים

שהתלמידים ילמדו לפי בחירתם בספרות או בבלשנות צרפתית

5. 8 ש"ס סמינריונים (127):

8 ש"ס
סה"כ 52 ש"ס

בשנים ב' ו-ג' יחוייב התלמיד ב-4 סמינריונים בחיפוף כולל של 8 ש"ס (2 ש"ס כל אחד), על פי בחירתו, מתוך אלה המוצעים בספרות ובבלשנות. הוא יקבל ציון השתתפות בארבעתם ויגיש עבודה סמינריונית בשניים מהם, על פי בחירתו.

מסלול לפרנקופונים (מסגרות 123, 124, 127)

בשנים ב' וג' ילמדו התלמידים הפרנקופונים על פי תכנית המסלול הרגיל עם השינויים המפורטים להלן:
הם יהיו פטורים משיעורי שפה (8 ש"ס שהם: 4 ש"ס בהבעה בכתב בשנה ב', 4 ש"ס תרגום מעברית לצרפתית).

במקום שיעורים אלה ילמדו התלמידים שיעורי בחירה מתוך פרקים מן הספרות הצרפתית או מתוך שיעורי בלשנות

8 ש"ס

תלמידים אשר למדו את השיעור "מבוא לבלשנות" או "הספרות מימי הביניים ועד המהפכה" במסגרת השלב הפקולטטי, ישלימו את מכסת השעות

4 ש"ס

12 ש"ס

סה"כ

חוג מורחב בשני המסלולים - לחוג מורחב יוכלו להתקבל תלמידים אשר סיימו את השלב הפקולטטי בממוצע ציונים מ-85 ומעלה

בנוסף על הלימודים הרגילים בחוג, ילמד התלמיד 36 ש"ס נוספות המתחלקות ל-:

12 ש"ס

8 ש"ס

16 ש"ס

36 ש"ס

שיעורים מתקדמים

סמינריונים (לפחות 2 ש"ס בכל אחד מהתחומים - ספרות ובלשנות)*

חטיבה חיצונית**

סה"כ

* על כל תלמיד להגיש עוד שתי עבודות סמינריוניות בנוסף לשתי העבודות הכלולות בתכנית הרגילה, אחת בספרות ואחת בבלשנות.

** שיעורים אלה יבחרו מתוך השיעורים המתקדמים של המגמה לתרבות צרפת (מסגרת 224) ומשיעורי חוגים אחרים כגון: היסטוריה, פילוסופיה, תולדות האמנות, בלשנות וכ', באישור יועץ החוג.

המגמה לתרבות צרפת

א. מטרות המגמה

לחקות ידע שיטתי בחיבטיה השונים של התרבות הצרפתית לדורותיה; להכשיר את התלמיד לחקר התרבות הצרפתית, ואתרבויות בארצות דוברות צרפתית. לחקן לתלמיד ידע בשפה הצרפתית כדי להכשירו לקרוא את הטקסטים המרכזיים ש תרבויות אלו בשפת המקור.

ב. לתלמידי שנה א' המבקשים להמשיך בלימודים במגמה לתרבות, מומלץ להכליל א השיעורים הבאים בתכניתם בשלב הלימודים הפקולטטי:

1. מבואות (מסגרת 666):

- א. מבוא לתרבות צרפת (ש' 4 ש"ס, ת' 2 ש"ס בסמ' א' או ב')*
המבוא ניתן בעברית על בסיס טקסטים בעברית ובאנגלית.
- ב. צרפת בת זמננו: לשון, מוסדות ותרבות (ש"ת סמ' ב')
סח"כ מבואות

ש"ס 6
ש"ס 4
ש"ס 10

2. מיומנויות (לימוד שפה) (מסגרת 555):

שיעורים אלה מיועדים לחביא את התלמיד ליכולת קריאה שתאפשר לו לקח שיעורים מתקדמים בתרבות ובספרות צרפת בהמשך לימודיו.

ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' וג' ולא יחשבו במנין ציוני שלב הלימודים הפקולטטי.

א. תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית (רמה א'):

- אימון בקריאה ודקדוק א' (סמ' א')
אימון בקריאה ודקדוק ב' (סמ' ב')

ש"ס 8
ש"ס 4

סח"כ מיומנויות לתלמידים ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית הנחשבות ל-8 ש"ס.

ש"ס 12

ב. תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית (רמה ב', ג' וד'):

- אימון בקריאה ודקדוק (סמ' א')
הבנת טקסטים באמצעות תרגום (סמ' ב')

ש"ס 4
ש"ס 2

סח"כ מיומנויות לתלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית הנחשבות ל-4 ש"ס

ש"ס 6

* ניתן לקחת את שיעור המבוא ללא תרגיל.

בשנים ב' וג' יינתנו כל השיעורים בעברית על בסיס קריאה בצרפתית, למעט כמה שיעורים בשפה הצרפתית בשנה ג'.

התלמיד ילמד:

שיעורים מתקדמים: (8 ש"ס שיעורי בחירה בתרבות ו-8 ש"ס שיעורי ספרות (המללים 2 ש"ס ניתוח טקסטים חובה ו-6 ש"ס שיעורי בחירה בספרות)	16	ש"ס
קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית (מהם 2 ש"ס ק"מ חובה בצרפתית)	8	ש"ס
איתור מבנים בשפה הצרפתית	4	ש"ס
הבנת הנשמע וחבעה בע"פ	4	ש"ס
סמינריונים	8	ש"ס
חטיבה חיצונית בנושא תרבות צרפת	10	ש"ס
סה"כ	50	ש"ס

פירוט:

1. שיעורים מתקדמים: תרבות צרפת (מסגרת 224)

שיעורי תרבות בשנים ב' וג':

על התלמיד לבחור ב-4 שיעורים של 2 ש"ס כל אחד, בשתי תקופות שונות מתוך שלוש:

- ימי הביניים והרנסנס.
- מאות 17 ו-18.
- מאות 19 ו-20.

סה"כ: 8 ש"ס.

שיעורי ספרות צרפתית במגמה לתרבות צרפת (מסגרות: 222, 223)

- ניתוח טקסט (חובה בשנה ב') 2 ש"ס (מסגרת 222)
- שיעורים מתקדמים (שנים ב' וג') 6 ש"ס (מסגרת 223).

סה"כ: 8 ש"ס.

לתלמידים המתקדמים בצרפתית מומלץ ללמוד את שיעורי החטיבה "ספרות צרפתית" בשפה צרפתית במגמה "שפה וספרות צרפתית".

2. שיעורי לשון (מסגרת 225)

- קריאה מודרכת
- 4 ש"ס חובה בשנה ב'
- 4 ש"ס חובה בשנה ג' (2 ש"ס מתוכם חובה בשפה הצרפתית).

סה"כ: 8 ש"ס.

ב. איתור מבנים בשפה הצרפתית (מסגרת 229):

4 ש"ס חובה בשנה ב'.

סה"כ: 4 ש"ס.

3. לימודי עזר (מסגרת 226)

הבנת הנשמע והבעה בע"פ

סה"כ 4 ש"ס.

4. חטיבה חיצונית (מסגרת 231):

הלימודים כוללים חטיבה חיצונית המורכבת משיעורים בהיסטוריה, פילוסופיה ואמנויות (תולדות האמנות, תיאטרון, קולנוע, מוסיקולוגיה) צרפתיות מצד אחד, ומשיעורים במדע התרבות מצד שני (שיעורים אלה יילקחו בחוגים אחרים, על סמך רשימת שיעורים מומלצים של החוג לצרפתית ובתיאום עם יועץ החוג).

סה"כ: 10 ש"ס.

5. סמינריונים (מסגרת 227):

על התלמיד להשתתף בשנים ב'-ג' ב-2 סמינריונים (4 ש"ס כל אחד) במשך לימודיו ולהגיש 2 עבודות סמינריות.

סה"כ: 8 ש"ס.

בחינות, סמינריונים ושקלול ציונים בשתי המגמות
התלמיד יבחן בכתב או בע"פ בכל הקורסים שישתתף בהם.

שקלול ציון הגמר לתואר ראשון

25%

ממוצע ציוני שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי

50%

ממוצע ציוני שנים ב' וג' (כולל מיומנויות של שנה א')

25%

ממוצע ציוני עבודות סמינריות

מיומנויות - לימודי שפה (מסגרת 555)

גילמן	266	הבעה בע"פ א' (רמח א')	0625.1210.01
גילמן	266	סמ' א' שיר' א' 16-14 ד'	גב' נ' רובין
גילמן	220	הבעה בע"פ א' (רמח ב')	0625.1210.02
גילמן	220	סמ' א' שיר' ב' 14-12 ד'	ד"ר ס' שטיינברג
גילמן	266	הבעה בע"פ א' (רמח ג')	0625.1210.03
גילמן	304	סמ' א' שיר' א' 14-12 ה'	גב' ל' נמן
<u>סמסטר ב'</u>			
גילמן	262	דקדוק והבעה בכתב (רמח א')	0625.1104.01
גילמן	262	סמ' ב' שיר' א' 20-18 ד'	גב' ד' חלק
גילמן	304	דקדוק והבעה בכתב (רמח ב')	0625.1104.02
גילמן	18-16	סמ' ב' שיר' ב' 18-16 ד'	גב' ס' אדלר
גילמן	262	דקדוק והבעה בכתב (רמח ג')	0625.1104.03
גילמן	324	סמ' ב' שיר' א' 10-08 ד'	גב' ר' בן שמעון
גילמן	222	הבעה בע"פ ב' (רמח א')	0625.1211.01
גילמן	222	סמ' ב' שיר' א' 18-16 ג'	גב' נ' רובין
גילמן	362	הבעה בע"פ ב' (רמח ב')	0625.1211.02
גילמן	261	סמ' ב' שיר' ב' 14-12 ה'	גב' ס' מנדלסון
גילמן	260	הבעה בע"פ ב' (רמח ג')	0625.1211.03
גילמן	261	סמ' ב' שיר' א' 12-10 ה'	גב' ל' נמן

המגמה לישפה וספרות צרפתית
שלב הלימודים הפקולטטי

<u>שנת א':</u>			
<u>מבואות (מסגרת 666)</u>			
<u>סמסטר א':</u>			
גילמן	277	מבוא שיטתי כלשון הצרפתית (רמח א')	0625.1103.01
גילמן	222	סמ' א' שיר' א' 12-10 ד'	גב' רות בן-שמעון
גילמן	277	מבוא שיטתי כלשון הצרפתית (רמח ב')	0625.1103.02
גילמן	222	סמ' א' שיר' א' 18-16 ד'	גב' ס' אדלר
גילמן	222	מבוא שיטתי כלשון הצרפתית (רמח ג')	0625.1103.03
גילמן	222	סמ' א' שיר' ג' 12-10 ה'	גב' ס' מנדלסון
<u>סמסטר ב'</u>			
גילמן	281	מבוא לספרות הצרפתית המודרנית	0625.1315.01
גילמן	266	סמ' ב' ש' 12-10 ב'	ד"ר מ' יטורן
גילמן	266	הרגל לשיעור הניל (רמח א')	0625.1316.01
גילמן	266	סמ' ב' ה' 14-12 ג'	גב' ד' חרובי
גילמן	262	הרגל לשיעור הניל (רמח ב')	0625.1316.02
גילמן	253	סמ' ב' ה' 16-14 ד'	ד"ר ס' שטיינברג
גילמן	262	הרגל לשיעור הניל (רמח ג')	0625.1316.03
גילמן	262	סמ' ב' ה' 16-14 א'	גב' ד' שינער
גילמן	262	סמ' ב' ה' 16-14 ג'	

חזרכה אישית סמ' א' נפרסם	0625.1250.01 גב' י גילסון
חזרכה אישית סמ' ב' נפרסם	0625.1250.03 מר ד' שרביט
חזרכה אישית סמ' א' ח"א ב' 18-14	0625.1250.02 ד"ר א' מרטין

החוג לצרפתיות
המגמה לתרבות צרפת
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מבואות (מסורת 666)

מבוא לתרבות צרפת (חשיעור ותרגיל חצמוד וניתנים בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים).

סמסטר א':

מבוא לתרבות צרפת	0668.1240.02	פד"ר ד' מנדלסון
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	282	18-16 ב' ש' ד'
גילמון	282	18-16 ב' ד'
תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.05	מר ד' שרביט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	222	14-12 ב' ג' ת' סמ' ב'
גילמון	222	14-12 ב' ג' ת' סמ' ב'
תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.06	גב' ר' למפריט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	279	14-12 א' ת' סמ' ב'
גילמון	279	14-12 א' ת' סמ' ב'
תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.07	גב' י' ארנפריינד
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	222	16-14 ב' ת' סמ' ב'
גילמון	222	16-14 ב' ת' סמ' ב'

מבוא לתרבות צרפת	0668.1240.01	פד"ר ד' מנדלסון
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	223	14-12 ב' ש' ד'
גילמון	223	14-12 ב' ש' ד'
תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.01	ד"ר י' קופרטי
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	266	10-08 ב' ת' סמ' א'
גילמון	266	10-08 ב' ת' סמ' א'

מבוא לתרבות צרפת	0668.1241.02	גב' ר' למפריט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	278	12-10 א' ת' סמ' א'
גילמון	278	12-10 א' ת' סמ' א'

מבוא לתרבות צרפת	0668.1241.03	גב' י' ארנפריינד
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	323	12-10 ב' ת' סמ' א'
גילמון	323	12-10 ב' ת' סמ' א'

מבוא לתרבות צרפת	0668.1241.04	מר ד' שרביט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	102	12-10 ג' ת' סמ' א'
גילמון	102	12-10 ג' ת' סמ' א'

סמסטר ב'

0668.1240.02

מבוא לתרבות צרפת	0668.1240.02	פד"ר ד' מנדלסון
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	282	18-16 ב' ש' ד'
גילמון	282	18-16 ב' ש' ד'

תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.05	מר ד' שרביט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	222	14-12 ב' ג' ת' סמ' ב'
גילמון	222	14-12 ב' ג' ת' סמ' ב'

תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.06	גב' ר' למפריט
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	279	14-12 א' ת' סמ' ב'
גילמון	279	14-12 א' ת' סמ' ב'

תרגיל לשיעור חז"ל	0668.1241.07	גב' י' ארנפריינד
בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים	222	16-14 ב' ת' סמ' ב'
גילמון	222	16-14 ב' ת' סמ' ב'

סמסטר ב'

שיעור ותרגיל הניתנים בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	0668.1350.01	ד"ר י' שטיינברג
צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	222	14-12 ב' ד' סמ' ב'
(רמח א') בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	222	16-14 ב' ד' סמ' ב'
גילמון	222	16-14 ב' ד' סמ' ב'

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	0668.1351.01	גב' ר' למפריט
(רמח ב') בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	221	12-10 א' ש"ת ב'
גילמון	221	12-10 א' ש"ת ב'

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	0668.1352.01	גב' ת' קוואם
(רמח ג') בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	221	12-10 א' ש"ת ב'
גילמון	221	12-10 א' ש"ת ב'

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	0668.1352.01	גב' ת' קוואם
(רמח ג') בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	221	12-10 א' ש"ת ב'
גילמון	221	12-10 א' ש"ת ב'

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	0668.1352.01	גב' ת' קוואם
(רמח ג') בעברית על בסיס טקסטים במקור חז"ל	221	12-10 א' ש"ת ב'
גילמון	221	12-10 א' ש"ת ב'

סמסטר א'

אימון בקריאה ודיקדוק א' (רמח א': מתחילים בלבד)	0668.1505.01
מר א' ואל	
גלמן 488 א' ת' 18-14	
סמ' א' ג' 18-14 שרת	
אימון בקריאה ודיקדוק א' (רמח א': מתחילים בלבד)	0668.1505.02
גלמן 318 א' ת' ב' 18-14	
סמ' א' ת' 18-14 גלמן	
אימון בקריאה ודיקדוק א' (רמח ב')	0668.1507.01
גלמן 307 א' ת' ג' 14-12	
סמ' א' ת' 14-12 רוזנברג	
אימון בקריאה ודיקדוק א' (רמח ג' וד')	0668.1509.01
גלמן 260 א' ת' א' 16-14	
סמ' א' ד' 18-16 גלמן	
גלמן 261 א' ת' ב' 12-10	0668.1540.01
סמ' ב' ד' 14-12 שרת	מר א' ואל
אימון בקריאה ודיקדוק ב' (רמח א')	0668.1540.02
גלמן 222 א' ת' א' 16-14	
סמ' ב' ג' 16-14 גלמן	
אימון בקריאה ודיקדוק ב' (רמח ב')	0668.1545.01
גלמן 220 א' ת' ת' 14-12	
סמ' ב' ג' 14-12 גלמן	
אימון בקריאה ודיקדוק ב' (רמח ג' וד')	0668.1549.01
גלמן 319 א' ת' ת' 16-14	
סמ' ב' ג' 16-14 גלמן	גב' ע' שירן

סמסטר ב'

החוג לתורת הספרות הכללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מידע כללי על החוג, מטרותיו, המגמות חקיימות בו, הדרישות לתואר ותנאי הקבלה מפרט באידיאולוגיה של החוג, בחלק ב' של ידיעון זה.

במסגרת חשנה הפקולטטית מציע החוג 6 קורסים מבואיים וקורס אחד של מיומנויות.

תלמיד חשנה הפקולטטית רשאי לחשתתף בקורסים מבואיים של החוג בחיקף של עד 10 ש"ס, וכמו כן בקורס המיומנות החוגית.

תלמידים שגרשמו לחוג לתורת הספרות הכללית עם תחילת לימודיהם בשנה הפקולטטית, או שמתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג זה, יבחרו בשנה א' את הקורס "מבוא לתורת הסיפורת" (6 ש"ס) ויוסיפו עליו קורס נוסף מבין האחרים. תלמידים אלה יבחרו גם בקורס המיומנות החוגית המוצע ע"י החוג.

תלמידים שיבחרו בחוג לתורת הספרות הכללית במועד מאוחר יותר יוכלו להשלים קורסים אלה בשנה ב' (ראו להלן).

הקורסים המוצעים בתשנ"ה

- א. מבוא לתורת הסיפורת (סמסטר א')
פרופ' מ' פרי
4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (חדרכה אישית)
- קורס זה הוא חובה למתכוונים להמשיך ללמוד בחוג לתורת הספרות הכללית.
- ב. ספרות חיוס (סמסטר ב')
פרופ' מ' פרי ומורים אחרים
4 ש"ס שיעור
- ג. מגמות ברומאן המודרני (ג'ויס, קאפקא, ג'ון בארת, מארקס, וונגאט, גראס, פקטור ועד) (סמסטר ב')
ד"ר יעל רן
4 ש"ס שו"ת
- ד. בעיות יסוד בתורת הספרות: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית (סמסטר ב')
ד"ר ישעיהו שן
4 ש"ס שו"ת
- ה. מבוא לתורת התרגום (סמסטר א')
פרופ' ג' טורי, גב' נ' בן-ארי
4 ש"ס שיעור

(במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי לנרשמים לחוג לתורת הספרות ניתן לקחת את השיעור בלי תרגיל. התרגיל אינו נחשב במנן השעות של החוג לתורת הספרות הכללית).

- ו. מבוא לתרבות ישראלית (סמסטר א')
ד"ר חן חבר 4 ש"ס שיעור

(חנרשמים לחוג לתורת הספרות הכללית יוכלו לבחור בקורס זה בלי תרגיל).

מיומנויות חוגיות

- מבוא לבלשנות (סמסטר ב')
פרופ' טניה ריינחרט 4 ש"ס שיעור
מורים שונים 2 ש"ס תרגיל

תנאי קבלה לחוג

תלמידים יכולים להירשם לחוג כבר במסגרת שנה א' (הפקולטטית). תלמידים אלה יתקבלו לפי תנאי הקבלה לשנה הפקולטטית, וללימודי שנה ב' יתקבלו על-פי הישגיהם בשנה א'. מספר המקומות בחוג מוגבל וסוף הקבלה נקבע מידי שנה. בתשנ"ה סף הקבלה: ציון ממוצע משוקלל בלימודי השלב הפקולטטי: 70.

תלמידים יוכלו להתקבל ללימודי שנה ב' בחוג (לאחר חשנה הפקולטטית) גם אם לא נרשמו לחוג בתחילת לימודיהם, וגם אם לא למדו בשנה הפקולטטית קורסים של החוג. גם תלמידים אלה יתקבלו על סמך הישגיהם בשנה הפקולטטית, כנ"ל.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול הדו-חוגי

- א. סטודנטים שלמדו 2 קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך עוד 48 ש"ס וישלימו את המיומנויות החוגיות שלא למדו בשנה א' (שאינן נמנות במסגרת 48 ש"ס). בין שני הקורסים של החוג לא יימנו קורסים הנחשבים לסטודנטים בחוגם האחר.
- ב. סטודנטים שלא למדו שני קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך 52 ש"ס ובנוסף לכך ישלימו את המיומנויות החוגיות.
- ג. חלוקת השעות הנ"ל של הסטודנט לתחומי הלימודים בחוג מפורטת בחלק ב' של ידיעון זה.

המסלול החד-חוגי

המעבר למסלול הוא בתום שנה א' (הפקולטטית) או לאחר מכן. המסלול נועד לתלמידים מצטיינים, והקבלה למסלול נעשית על-ידי ועדת קבלה בהתאמה עם תקנון הפקולטה.

סטודנטים שציונם הממוצע בלימודי השלב הפקולטטי הוא 80 ומעלה, יוכלו להגיש את מועמדותם למסלול זה בסמוך למועדי הייעוץ לשנה ב'.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול החד-חוגי

48 ש"ס כמו במסלול הדו-חוגי, ועוד 42 ש"ס (בס"ה 90 ש"ס).

החוג לחזרות הספרות הכללית
לימודי החזאר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

קורסי חובה (מסגרת 120)

גילמן	253	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ג' 12-10	0628.1111.11						
רוזנברג	103	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ג' 12-10	0628.1111.12						
גילמן	323	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ג' 14-12	0628.1111.13						
גילמן	488	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ג' 18-16	0628.1111.14	גילמן	144	מבוא חזרות לספרות סמ' א' ש"ר ב' 18-16	0628.1110.01		
גילמן	456	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ג' 18-16	0628.1111.15	רוזנברג	03	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 14-12	0628.1111.02		
רוזנברג	03	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ד' 12-10	0628.1111.16	רוזנברג	04	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 14-12	0628.1111.03		
רוזנברג	04	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ד' 12-10	0628.1111.17	רוזנברג	211	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 16-14	0628.1111.04		
רוזנברג	209	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ד' 16-14	0628.1111.18	רוזנברג	209	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 16-14	0628.1111.05		
גילמן	280	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ד' 14-12	0628.1111.19	גילמן	456	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 18-16	0628.1111.06		
גילמן	320	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ה' 16-14	0628.1111.20	רוזנברג	04	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א א' 18-16	0628.1111.07		
גילמן	325	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ה' 16-14	0628.1111.21	גילמן	488	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ב' 20-18	0628.1111.08		
גילמן	222	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ה' 18-16	0628.1111.22	גילמן	361	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ב' 20-18	0628.1111.09		
				גילמן	362	הדרכה אישית במבוא לספרות סמ' א' ר"א ב' 20-18	0628.1111.10		

מיומנויות חוגיות (לשנה א' ולשנים ב' ואילך) (פסגות 123)

בעיית יסוד בעזרת חספסות: מבט מפרספקטיבה	0628.1136.01	ד"ר י' שן				
קוגניטיבית						
גלמן	326	16-14	א' א'	ש' ש'	מבוא לבלשנות	0628.1140.01
גלמן	326	12-10	ג' ג'	ש' ש'	סמ' ב'	פרס' ט' ריינהרט
(חקורט איז פתח לעלמודי שנים ב' ואילך)						
בחוג לעזרת חספסות חכללת						
<u>קורסים במואסיקה של ספרות (פסגות 124)</u>						
<u>תרגילים ושיעורים</u>						
ספרות חזים	0628.1138.01	סמ' ב'	ש"ר ב'	פ"ר פ"ר	תרגיל במבוא לבלשנות	***0628.1141.03
גלמן	281	18-16	ב' ב'	פ"ר פ"ר	סמ' ב'	
גלמן	326	18-16	ד' ד'	ומורים אחרים	תרגיל במבוא לבלשנות	***0628.1141.04
(מרכיב: ד"ר מ' גלזמן)						
מבוא לערבית ישראלית	0628.1747.01	סמ' א'	ש' ש'	תרגיל במבוא לבלשנות	תרגיל במבוא לבלשנות	***0628.1141.05
גלמן	144	16-14	ג' ג'	סמ' ב'	סמ' ב'	
יפרסם	12-10	ח' ח'	ד' ד'	תרגיל במבוא לבלשנות	תרגיל במבוא לבלשנות	*0628.1141.06
(לעלמודי חזרת חספסות חכללת הבהורים בקורס)						
לא נחשבים חזרת חספסות						
מנמנת בדרגות המודרני (גויס), קאמפא, ג'ון	0628.1135.01	ד"ר י' רץ				
באתר, מארקס, וונגאט, בראט, פקטר נידר						
גלמן	144	18-16	א' א'	ש' ש'	תרגיל במבוא לבלשנות	**0628.1141.07
גלמן	279	18-16	ג' ג'	סמ' ב'	תרגיל במבוא לבלשנות	***0628.1141.08
<u>חזרת חספסות בלימודי תרגילים ותורת חספסות</u>						
מבוא לעזרת חספסות	0628.2418.01	סמ' א'	ש' ש'	תרגיל במבוא לבלשנות	תרגיל במבוא לבלשנות	***0628.1141.09
גלמן	279	14-12	ב' ב'	סמ' ב'	תרגיל במבוא לבלשנות	
גלמן	279	14-12	ד' ד'	סמ' ב'	תרגיל במבוא לבלשנות	

* לעלמודי חזרת חספסות בלבד.
 ** לעלמודי חזרת חספסות חכללת.
 *** לעלמודי ב"א כללי.
 **** לעלמודי חזרת חספסות חכללת ובי"א כללי.

החוג לתלמוד

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג לתלמוד עוסק בהוראת הספרות התלמודית ובמחקרה. מתקיימים בחוג לימודים לקראת התואר הראשון, התואר השני (מוסמך) והתואר השלישי (דוקטור לפילוסופיה).

החוג עוסק בהוראה ובמחקר של התלמוד הבבלי, התלמוד הירושלמי, ספרות התנאים (משנה ותוספתא), ספרות המדרש והאגדה, ספרות הגאונים, הספרות הרבנית, ספרות השו"ת ותולדות החלכה.

התואר הראשון

מטרת הלימודים לתואר הראשון להקנות לתלמידים את הכלים הדרושים לגישה עצמאית וביקורתית למקורות הספרות התלמודית (ההלכתית והמדרשית) לדורותיה ולתחומיה השונים, לבעיות הטקסטואליות, הספרותיות, ההיסטוריות, העיוניות וההלכתיות.

במהלך לימודיהם ייפתח לתלמידים אשנב לעולמם של חז"ל וחכמי הספרות הרבנית שלאחר התלמוד, שדרכו ניתן יהיה לעמוד על השקפיהם, התלבטויותיהם והתמודדותם עם בעיות הרוח והחברה, הן במצוות בין אדם למקום, הן במצוות בין אדם לחברו.

בחוג שלוש מגמות:

1. מגמה לתורה שבעל-פה.
2. מגמה לתלמוד.
3. תלמוד - הלכות אישות (לתלמידי הפקולטה למשפטים) (עדיין טעונה אישור מוסדות האוניברסיטה).

המגמה לתורה שבעל-פה פתוחה לתלמידים ללא דרישות מוקדמות. יש במגמה זו תרגילים בסיסיים, המכשירים את התלמיד להבנת הטקסטים העיקריים של הספרות התלמודית והמקנים לו יסודות הגישה המחקרית.

המגמה לתלמוד מיועדת לתלמידים בעלי רקע תלמודי בישיבה, בבית-ספר תיכון בעל תכנית רחבה ללימודי התלמוד או כיו"ב. במגמה זו קורסים, המשלימים את ידיעות התלמיד בספרות התלמודית והעוסקים בניתוח המקורות בשיטה מחקרית. המגמה לתלמוד - הלכות אישות (לתלמידי משפטים). ראה בידיען לשנים ב'-ג'.

תעודת הוראה

בבית-הספר לחינוך קיימת תכנית, המכשירה את תלמידי המגמה לתורה שבעל-פה או לתלמוד להיות מורים לתורה שבעל-פה בבתי ספר על-יסודיים. תלמידים חלומדים בתכנית זו יוכלו לקבל החזר שכר לימוד (ממשרד החינוך והתרבות).

סדר הלימודים

שנה א'

לימודי שנה א' של לימודי החוג יתנהלו בשלב הלימודים הפקולטטי בשתי מסגרות: מבואות (שיעורים ותרגילים) ומיומנויות. (המיומנויות אינן נכללות במניין השעות).

א. שיעורי מבוא

- (1) מבוא להלכה ולספרותה - סמ' א' (ש'), פרופ' נח עמינח (4 ש"ס).
- (2) מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל - סמ' א' (ש') ד"ר מ"ב לרנר (4 ש"ס).
- (3) נישואין, המשפחה ומעמד האשה בהלכה ובאגדה - סמ' ב' (ש') פרופ' מ"ע פרידמן (4 ש"ס).

ב. תרגיל מחלקתי בתלמוד למבואות של שלב הלימודים הפקולטטי - סמ' א' או סמ' ב' (ת') מר' י' דוד ומר' מ' בוזגלו (2 ש"ס).

תלמיד המבקש ללמוד 4 ש"ס בלבד יבחר באחד משיעורי המבוא בלא תרגיל;
תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס בלבד יבחר באחד משיעורי המבוא בצירוף תרגיל;
תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס יבחר בשניים משיעורי המבוא בצירוף תרגיל אחד.

ב. מיומנויות

- 4) תלמוד בבלי - שנה א' - סדרים זרעים ומועד (4 ש"ס); סדרים נשים ונזיקין (4 ש"ס).
(תלמיד שאושרה קבלתו למגמה לתלמוד פטור מתרגילים אלה).
ארמית בבליית פונקציונלית (ת') פרופ' מ' עסיס (2 ש"ס).
תלמידים שלא שמעו את כל המיומנויות של החוג בשנה הפקולטטית, חייבים להשלים בשנה ב'.

תנאי המעבר לחוג בשנה השנייה

ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה בשלב הפקולטטי כולו.

המשך הלימודים בחוג (שנים ב'-ג')

תלמידים שיתקבלו לחוג לתלמוד לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי כנ"ל ילמדו בחוג לסיום התואר הראשון במסלול דו-חוגי:

- א. סה"כ עוד 44 ש"ס, לא כולל מיומנויות, אם למדו את אחד משיעורי המבוא של החוג בשלב הלימודים הפקולטטי.
- ב. סה"כ עוד 48 ש"ס, לא כולל מיומנויות, אם לא למדו את אחד משיעורי המבוא של החוג בשלב הלימודים הפקולטטי.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ד - כך ב'.

מזכירות החוג - גב' מיכל ברק

מר מרדכי בוגלו

מ' יחזקאל דוד

מלך אורי צור

פרד' משה עסיס

פרופ' נח עמיר

ד"ר מירון ביאליק לרנר

ד"ר דוד זפרני

פּאַרץ' יידידיק דענר

פרד' מרדכי עקיבא פרידמן - ראש החוג

סגל ההוראה

החוג לתלמוד

מיועדות

תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1091.01
חזנברג 105 14-12 א' ת' סמ' א'	מר מ' בוזגלו
חזנברג 206 14-12 ח' ת' סמ' א'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1091.02
חזנברג 103 18-16 א' ת' סמ' א'	מר י' זרד
חזנברג 104 18-16 ד' ת' סמ' א'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1092.01
חזנברג 206 20-18 א' ת' סמ' א'	מר י' זרד
חזנברג 206 20-18 ד' ת' סמ' א'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1091.03
חזנברג 206 18-16 א' ת' סמ' ב'	מר י' זרד
חזנברג 206 18-16 ד' ת' סמ' ב'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1092.02
חזנברג 206 14-12 א' ת' סמ' ב'	מר י' זרד
חזנברג 206 14-12 ד' ת' סמ' ב'	
תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים ומועד)	0682.1092.03
חזנברג 206 18-16 א' ת' סמ' ב'	מר מ' בוזגלו
חזנברג 206 18-16 ח' ת' סמ' ב'	
ארמית בבבלבבלית פונקציונלית	0682.1130.01
חזנברג 206 12-10 א' ת' סמ' א'	פדרי' מ' עסיס

החוג לחלמור
לימודי התואר הראשון - שלב חלימודים הפקולטטי

מבואות ותרגילים - השלב הכלל פקולטטי

מבוא לחלכה ולספרות	0682.1159.01
פדרי' נ' עמינה	
חזנברג 205 16-14 א' ש' סמ' א'	
חזנברג 107 16-14 ח' ת' סמ' א'	
מבוא לספרות האגדה - התפתחות של גאון בעצירת חז"ל	0682.1102.01
ד"ר מ"ב לרע	
חזנברג 106 18-16 ב' ש' סמ' א'	
חזנברג 106 18-16 ח' ת' סמ' א'	
נשיאות, המשפחה ומעמד האישה בחלכה ובאגדה	0682.1175.01
פדרי' מ"ע פרידמן	
חזנברג 281 12-10 א' ש' סמ' ב'	
חזנברג 281 12-10 ד' ת' סמ' ב'	
תרגיל מתקדמי למבואות של חלימודים	0682.1180.01
חפיקלטיט	מר א' צור
חזנברג 206 20-18 ג' ת' סמ' א'	
תרגיל מתקדמי למבואות של חלימודים	0682.1180.02
חפיקלטיט	מר מ' בוזגלו
חזנברג 206 16-14 ב' ת' סמ' א'	
תרגיל מתקדמי של חלימודים	0682.1192.01
חפיקלטיט	מר א' צור
חזנברג 206 20-18 ג' ת' סמ' ב'	
תרגיל מתקדמי של חלימודים	0682.1192.02
חפיקלטיט	מר י' זרד
חזנברג 206 12-10 ח' ת' סמ' ב'	

תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח/ ב"א כללי לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים:

מטרתה של תוכנית הלימודים הכלליים, להק: ב"א כללי לתואר הראשון במדעי הרוח היא לחקוט לסטודנטים השכלה אקדמית רחבה בתחומים מגוונים בפקולטה למדעי הרוח ובפקולטות אחרות.

התכנית מקנה השכלה אקדמית מיוחדת, ברמה התחלתית, בתחומי ההתמחות השונים, התכנית מאפשרת לתלמיד להגיע לשילוב של תחומים (תחומי ידע ודיסציפלינות) שהוא ייחודי במבנהו וגבש במיוחד עבור תלמידי התוכנית.

חב"א הכללי הוא תכנית לתואר הראשון בלבד. תלמידים בעלי תואר ראשון בב"א כללי, שירצו להמשיך לימודיהם בתואר השני בחוגי הפקולטה השונים ובתכניות ייחודיות (כגון לימודי דתות), ילמדו תחילה בתוכניות השלמה שתיקבענה ע"י חוגי הפקולטה השונים.

הרשמה:

ניתן להירשם לב"א כללי:

- (1) בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה על גבי טפסי הרישום - חוג מספר 0662.
- (2) לקראת סיום שלב הלימודים הפקולטטי על גבי טופס שישלח לכתובת התלמידים ממשרד השלב הפקולטטי ובכפוף למועד הרישום בטופס.
- (3) לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, במשרד הרישום של האוניברסיטה ובכפוף למועדי הרישום הכללי לאוניברסיטה.

קבלה:

- (1) למסלול חד-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון משוקלל 75 ומעלה.
- (2) תלמידים שהשיגו בסיום שלב הלימודים הפקולטטי, ציון ממוצע משוקלל 90 ומעלה ומעוניינים להירשם למסלול החד-חוגי, יגישו בקשה לועדת החוראה של חב"א הכללי.
- (3) תלמידים שיהלו לימודיהם בב"א כללי בטרם השיגו את הציון הממוצע הדרוש - (75) יחיו תלמידים במעמד "על תנאי" ולימודיהם יופסקו אם לא יעמדו בתנאי חני'.
במסלול החד חוגי אין לימודים במעמד "על תנאי".

בחירת הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

תלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בב"א הכללי, רשאים לבחור קורסים מכל קורסי החוגים שבפקולטה המופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי. קורסים אלה יכולים לחוות בהמשך בסיס ללימודים בהקבצים השונים. הב"א הכללי מציע לתלמידיו גם קורסים ייחודיים, קורסים אלה פתוחים גם לכל תלמידי הפקולטה.

תלמיד שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבל לב"א הכללי יוכל לשלב בלימודיו בהקבצים השונים 16 ש"ס ולא יותר מלימודי השלב הפקולטטי (למעט מיומנויות).

מבנה הלימודים:

כל שיעורי הב"א הכללי מאורגנים בהקבצים בני 18 ש"ס כל אחד. תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבלו לב"א כללי יבחרו בשלושה הקבצים, (סח"כ 54 ש"ס) מהם שניים הכוללים סמינריון ואחד ללא סמינריון.

סוגי ההקבצים בב"א כללי:

- (1) הקבצים חוגיים: הקבצי לימוד של הפקולטה למדעי הרוח. כל חוגי הפקולטה מציעים הקבצים עם סמינריון והקבצים ללא סמינריון. מבנה ההקבצים מפורט בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב', בתכנית הב"א הכללי. תלמיד בב"א כללי לא ילמד חקבץ חוגי שמציע החוג השני שלו.
 - (2) הקבצים בינתחומיים: הקבצים המורכבים משיעורים סביב נושא מרכזי. חלק מן ההקבצים מציעים סמינריון וחלקם אינם מציעים סמינריון. מידע כללי על הקבצים אלה מפורט להלן בפרק "תוכניות בינתחומיות".
 - (3) חקבץ לימודים כללי: חקבץ הכולל קורסי מבוא של הפקולטה למדעי הרוח הרשומים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי בלבד, ולא יותר מ-6 ש"ס מחוג אחד. בהקבץ זה אין סמינריון.
 - (4) הקבצים חוץ פקולטטיים: הקבצי לימוד של חוגים מפקולטות אחרות כגון אמנויות, מדעי החברה, עבודה סוציאלית ועוד. ניתן ללמוד קורסים מהקבצים אלה רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. בהקבצים אלה אין סמינריון.
- התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון ההקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מההקבצים המוצעים.
- בכל מקרה יתאפשר לתלמיד לסיים את לימודיו בחקבץ שהתחיל בו.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי), שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידים, הבוחרים בה, מילגות החל משנת לימודיהם השנייה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפת).

פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בידיעון זה.

"כותרת"

הקבץ זה מיועד לתלמידי ביה"ס "כותרת" לעתונאות ולתקשורת בלבד. תלמידים שהחלו את לימודיהם משנת תשנ"ד בשלב הלימודים הפקולטטי, יוכלו לפתוח הקבץ תקשורת לאחר שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר שיתקבלו לב"א הכללי. (על סמך ממוצע פקולטטי של 75 לפחות).

הקבץ זה יהיה ללא סמינריון.

חלק מלימודי "כותרת" (לכל היותר 8 ש"ס) יזכו בהכרה ע"י הב"א הכללי, וישולבו בהקבץ תקשורת. אם תלמידים אלה יש עוד קורסים להכרה (ראה סעיף "הכרה בלימודים קודמים") ייחשבו לימודי "כותרת" כחלק מ-18 ש"ס המירביות לאקדטציה.

הכרה בלימודים קודמים:

כל הנרשמים לב"א כללי פתחים את לימודיהם בשלב הלימודים הפקולטטי. את המסמכים המעידים על לימודים אקדמאים קודמים יש להציג ליועצי הב"א הכללי לא יאוחר מן המועד בו הוזמן התלמיד לייעוץ ולרישום לקורסים.

הב"א הכללי יכיר לכל היותר ב-18 ש"ס במסלול חדו-חוגי (36 ש"ס במסלול החד-חוגי) מלמודיו האקדמיים הקודמים של התלמיד. יזכו בהכרה רק קורסים שהציון בהם היט 80 ומעלה.

גמר לימודים:

ציון הגמר של תלמיד המסיים כל חובותיו לתואר הראשון ישוקלל כדלקמן:

25%	ציון ממוצע של שלב הלימודים הפקולטטיים.
45%	כלל ציוני הקורסים למעט הסמינריונים.
30%	ציוני הסמינריונים.

תכניות בין-תחומיות

להלן מידע על התכניות הבינתחומיות המוצעות לתלמידי ב"א כללי. כל הקבץ בתוכניות אלה בנוי מ-18 ש"ס ובהן קורסי מבוא, קורסים למתקדמים, ובחלקן אף סמינריונים. מרבית הקורסים של התכניות הבינתחומיות לא מוצעים לתלמידים בשלב הפקולטטי.

התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון ההקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מההקבצים המוצעים.

לימודים אנגלו-אמריקאים:

תכנית זו מיועדת לחקנות לתלמידים ידע בתרבות האנגלו-אמריקאית, תולדותיה וקשריה עם העולם התרבותי הסובב אותה. בתכנית זו יוצעו קורסים הנוגעים לתרבות האנגלו-אמריקאית תוך גישה בין-תחומית לנושא. כל השיעורים בתכנית הנלמדים בחוג לאנגלית ניתנים בשפה האנגלית אך מותרת כתיבת עבודות, בחינות וסמינריון בעברית, למעט עבודות הניתנות בתרגילים למבוא לתרבות אנגלית ולמבוא לתרבות אמריקה.

לימודי דתות:

ההקבצים בתכנית זו מיועדים לתלמידים המעוניינים לשלב לימודים בחוגים שונים העוסקים בהיבטים שונים ומגוונים של מחקר הדתות: היסטוריים, פילוסופיים, תרבותיים ועוד.

היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות:

השיעורים בתכנית זו מקנים ידע בהיבטים היסטוריים ופילוסופיים של המדעים המדויקים, מדעי הטבע ומדעי החברה. המרכיב המרכזי של לימודי התכנית הוא המימד ההיסטורי, שבו מעוגנות גם התפיסה הפילוסופית וגם התפיסה הסוציולוגית והאנתרופולוגית של הידע המדעי.

לימודי חים התיכון:

התכנית נועדה להקנות לתלמידים ידע בתרבויות ובהיסטוריה של חים התיכון מראשיתן ועד למאה ה-20, מתוך גישה בין תחומית לנושא. קשת הנושאים תאפשר לתלמידים לעמוד חן על המשותף והאופייני וחן על הייחודי לתרבויות אגן הים התיכון. תכנית זו לא תיפתח לתלמידים חדשים בתשנ"ה.

לימודי מזרח אסיה והודו:

במזרח אסיה תתפתחו ציביליזציות מרשימות בעלות חשיבות ועוצמה, שטבעו בחותמן את מרחב-חן ואף מעבר לו. התכנית נועדה להפגיש את התלמידים עם התרבות, החברה, ההיסטוריה, השפה והפילוסופיה של ארצות מזרח אסיה.

בשנת תשנ"ו מתכוונת הפקולטה למדעי הרוח לפתוח חוג ללימודי מזרח אסיה (כפוף לאישור המוסדות המתאימים). סטודנטים אשר ילמדו קורסים בהקבץ זה, יוכרו להם לימודיהם אלה בעת רישומם לחוג החדש.

לימודי נשים:

תכנית זו מציגה תחום ידע חדש יחסית שכבש מקום בתחומן של דיסציפלינות רבות. לימודי נשים הוא מקצוע בין-תחומי במהותו ומתמקד בתיאור ביקורתי של מצב הנשים בתרבות ובחברה.

התכנית עוסקת בתיאוריה הפמיניסטית מהיבטים תרבותיים, פסיכולוגיים, פוליטיים, חברתיים, וכן במעמד האשה מהיבט היסטורי ומשפטי ובישום התיאוריה בביקורת הספרות, האמנות והקולנוע.

לימודים קוגניטיביים:

תכנית הלימודים הקוגניטיביים מיועדת להקנות לתלמידים השכלה בין-תחומית במשפחת המקצועות הקוגניטיביים, בדגש על המחקר הקוגניטיבי של הלשון. תחום מחקר זה מתמקד בניסיון לנסח מערכות כללים שאחראים על פעילויות קוגניטיביות כמו ייצוג, חישוב, היסק ועיבוד אינפורמציה בלשון בשימושה הרחב ביותר. תחומי הידע העיקריים במסגרת זו כוללים בלשנות, פילוסופיה, פסיכולוגיה, תורת הספרות הכללית, מדעי המחשב ועוד.

לימודי רוסיה:

מטרת התכנית היא להקנות ידע בסיסי בתרבות רוסיה בעת החדשה, להוות מבוא להבנת החקשר ההיסטורי של ההתפתחות הלשונית, הספרותית, החברתית והפוליטית של רוסיה תוך שימת דגש על המאות ה-19 וה-20. היא כוללת שלושה תחומים מתואמים ביניהם: תולדות השפה הרוסית, תולדות הספרות הרוסית וההיסטוריה של רוסיה וברה"מ.

לימודי הרנסאנס:

תכנית לימודים זאת משלבת קורסים בחוג להיסטוריה כללית, בחוג לתולדות האמנות ובמידת האפשר גם בחוגים אחרים העוסקים ברנסאנס כתקופה היסטורית וכציוויליזציה.

לימודי תרבות ישראלית:

התכנית מיועדת להקנות בסיס עיוני והיסטורי להכרת תחומיה העיקריים של התרבות הישראלית מאז קום המדינה ועד ימינו. השיעורים יקיפו היבטים שונים של התרבות הישראלית כגון מנגנונים אידיאולוגיים של יצירת תרבות ישראלית, הזהות הישראלית, צמיחתה של ספרות ישראלית, מוסדות בתרבות הישראלית, תחנות יסוד בקולנוע, באמנות, בתיאטרון ועוד.

מגמת התכנית היא להציג את ההיסטוריה, התרבות ואורח החיים אשר התפתחו בחצי האי האיברי, שם חיו בימי הביניים נוצרים, מוסלמים ויהודים אלה לצד אלה; המפגש עם התרבות הפריקולומביאנית עם גלוי העולם החדש; ואת התרבות החדשה אשר צמחה באמריקה הלאטינית במהלך מאות שנות הכיבוש הספרדי ולאחריו. התכנית תתמקד בארבעה תחומים: היסטוריה, ספרות, אמנות ושפה.

לימודי מחקר התרבות

תוכנית זו באה להקנות ידע ראשוני בהיבטים תיאורטיים, מחקרניים והיסטוריים של מחקר התרבות. "תרבות" נתפסת כדרכי הארגון הסמיוטיות של הפעילויות החברתיות, ושל תוצריהן במימד ההיסטורי שלהן.

קורס המבוא של ההקבץ ידון במושגי היסוד של מסורות במחקר התרבות, שפותחו בארץ ובקהילייה הבין-לאומית ובעיות מתודולוגיות בחקר התרבות. במסגרת הקורסים שעניינם דינאמיקה של אירגון התרבות יידונו שאלות של אירגון החברה על ידי התרבות; הדינאמיקה של התרבות, תכנון ובנייה של תרבות, שימור ומיחזור של תרבות; מנגנוני תיאור והמשגה של תופעות בתרבות.

במסגרת הקורסים שעניינם בעיה בתרבות מסויימת יידונו בעיות של תרבות ספציפית אחת; יחסים בין תרבויות; יחסים בין חברות באמצעות מגע-בין-תרבויות; פעילויות של תעביר, תרגום וניכוס; צמיחתן של תרבויות חדשות וצמיחתן של מערכות חדשות בתרבות.

הקבץ בתרגום ובתורת התרגום

השיעורים הניתנים במסגרת ההקבץ תבינתחומי בתרגום ובתורת התרגום אמורים להקנות ידע ראשוני בהיבטים תיאורטיים, מחקרניים, היסטוריים ומעשיים הקשורים בתרגום לסוגיו השונים, וכן כלים להתמודדות אתם: תיאור הסבר והערכה.

התכנית מהווה בסיס מוצק והכרחי לחתמחויות שונות בתחום לאחר קבלת תואר ב"א, לקראת התואר השני ו/או לקראת תעודת מתרגם.

ראש התוכנית	: ד"ר עליזה ג'יניא
יועצי התוכנית	: ד"ר חדה בן בסט, ד"ר רחל וישניא, ד"ר חנה נוה
מזכירת התוכנית	: גב' דרורה רוזן
מזכירות סטודנטים	: גב' מזל שלום, גב' נורית כהן-ירדן

רוסיה במאה ה-20: ספרות ומהפכה	0662.1318.01	ד"ר מ' וייסקופף
סמ' א' שו"ת א' 16-12 281 גילמן		
הכנסיה הרוסית כטקסטי: סופיה הקדושה בקייב (נדרשת נכילת קריאה והגנה ברוסית)	0662.1311.01	ד"ר י' אורל
סמ' ב' שו"ת ג' 12-08 450 גילמן		
הפרוזה הרוסית במאה ה-20: בולקוב פסטורנק ונובוקוב	0662.1873.01	ד"ר מ' וייסקופף
סמ' ב' שו"ת א' 16-12 222 שרת		
האשה בתרבות המערב 1500-1994	0661.1520.01	גילמן
סמ' א' ש' א' 12-10 144 גילמן		
סמ' א' ר' 12-10 144 גילמן	ד"ר ב' מלמן	
סין מקוסרות לרפובליקה עממית	0621.1618.01	פד'רפ' א' שי
סמ' ב' ש' ג' 18-16 144 גילמן		
יצירותיו של טולס חודש: המפגש בין ספרד לבין התרבות האינדיאנית	0621.1035.01	פד'רפ' צ' מדון
סמ' א' ש' ג' 16-14 282 גילמן		
חברה משטר ותרבות באמריקה הלטינית	0621.1688.01	פד'רפ' צ' מדון
סמ' א' ר' 14-10 317 גילמן		

תכנית הלימודים הכלליים/ב"א כללי לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

**שיעורי כל החוגים בשלב הלימודים הפקולטטי מיועדים לתלמידים
המתעוררים להמשיך לימודיהם בתכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).**
**מלבד כל השיעורים שהופיעו לעיל במסגרת חוגי הפקולטת, להלן
שיעורים נוספים:**

שאלות יסוד על מחותה של הפסיכולוגיה	0662.1120.01	גילמן
סמ' א' ש' ג' 20-16 280 גילמן		
מבוא למדע התרבות	0662.1200.01	גילמן
סמ' א' ש' ג' 14-12 220 גילמן		
קריאת טקסטים במבוא למדע התרבות	0662.1201.01	שרת
סמ' א' ר' 16-14 230 שרת		
רזונברג	03	ד' 16-14
תולדות המחשבה המדעית	0659.5222.01	גילמן
סמ' א' + ב' ש' ב' 16-14 281 גילמן		
מחשלים חסור ליקום האינסופי: פרקים בתולדות האסטרונומיה המערבית	0659.5295.01	שרת
סמ' א' ש' ר' 14-10 225 שרת		
חקר החיים: ארען ואבולוציה	0659.5291.01	גילמן
סמ' ב' ש' א' 16-12 280 גילמן		
מבוא למדעים קוגניטיביים של חשפה ושימושיות	0662.1917.01	גילמן
סמ' א' ש' ר' 14-12 220 גילמן		

גורל אחבה והיחיד בספרות הרוסית במאה ה-19
סמ' א' שו"ת ג' 16-12 280 גילמן

0662.1872.01
פד'רפ' ד' סמל

שימור מורשת

<u>שמועשי מחשב</u>					
גלמן	265	16-14	ב' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.06 מר ב' אורי
גלמן	265	18-16	ב' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.07 מר ד' פנקל
גלמן	264	10-08	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.08 מר ש' גלק
גלמן	265	12-10	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.09 גב' ד' אלבלש
גלמן	265	14-12	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.10 מר ג' טל
גלמן	264	16-14	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.11 מר מ' ארבל
גלמן	265	16-14	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.12 גב' ר' אוגלב
גלמן	265	18-16	ג' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.13 מר ג' טל
גלמן	265	10-08	ד' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.14 גב' מ' זלברטטיין
גלמן	264	12-10	ד' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.15 מר ע' רף
גלמן	265	12-10	ד' שירת סמ' א'	שמועשי מחשב	0610.1000.16 גב' ש' בר-לב
קורס חובה להלמידיו שנה א'. הקורס, בהיקף שעתיים שבועיות במשך סמסטר אחד, נלמד במעבדות המשובצים של הפקולטה. הקורס מכיל מבוא, הסקר משונים ויישומים בסיסיים מעולם המחשבים. בהמשך הקורס ניתנים שינויים תיאורטיים ומעשיים כאחד בנושאים החדשים והמתקדמים כיום כדוגמת Windows, נלמד מעבד התצלולים Word. נלמד השימוש ב"אלף" - קטלוג הספרות האוניברסיטאי הממוחשב. כמו כן כלל הקורס מבוא למאגר מידע טקסטואליים וקריאה וכתבה בתוכנית.					
על הסטודנט להגיש תרגילים ולעמוד במבחן בסוף הסמסטר. הקורס "שמועשי מחשב" להלמידי השלב הפקולטתי מתקיים גם בסמסטר קיץ.					
המחינה בקורס תתקיים בשיעור האחרון של הסמסטר.					
<u>סמסטר א'</u>					
גלמן	0610.1000.01	גב' מ' סלפניץ	שמועשי מחשב	א' שירת סמ' א'	12-10
גלמן	0610.1000.02	מר ג' דער	שמועשי מחשב	א' שירת סמ' א'	14-12
גלמן	0610.1000.03	מר ר' ווינקר	שמועשי מחשב	א' שירת סמ' א'	18-16
גלמן	0610.1000.04	מר ג' דער	שמועשי מחשב	א' שירת סמ' א'	12-10
גלמן	0610.1000.05	מר י' שפי	שמועשי מחשב	א' שירת סמ' א'	14-12

גילמן	265	12-10	ב' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.33	מר ג' דרין	גילמן	265	14-12	ד' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.17	גב' מ' שפר
גילמן	265	14-12	ב' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.34	מר נ' שפר	גילמן	265	16-14	ד' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.18	מר מ' ארבל
גילמן	265	16-14	ב' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.35	מר ב' אורי	גילמן	265	18-16	ד' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.19	גב' י' אזולוב
גילמן	265	18-16	ב' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.36	מר ד' פרינקל	גילמן	265	10-08	ה' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.20	גב' מ' זלברשטיין
גילמן	264	10-08	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.37	מר ש' גלק	גילמן	264	12-10	ה' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.21	מר ע' ריף
גילמן	265	12-10	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.38	גב' ד' אלגביש	גילמן	265	12-10	ה' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.22	גב' ש' בר-לב
גילמן	265	14-12	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.39	מר ג' טל	גילמן	265	14-12	ה' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.23	גב' מ' שפר
גילמן	264	16-14	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.40	מר מ' ארבל	גילמן	265	16-14	ה' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.24	מר נ' שפר
גילמן	265	16-14	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.41	גב' י' אזולוב	סמסטר ב'							
גילמן	265	18-16	ג' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.42	מר ג' טל								
גילמן	265	10-08	ד' ש"ת	סמ' ב'	שימושי מחשב	0610.1000.43	גב' מ' זלברשטיין	גילמן	265	14-12	א' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.31	מר ג' דרין
גילמן	265	18-16	א' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.32	מר ר' וינקור	סמסטר ב'							
גילמן	265	12-10	א' ש"ת	א' סמ'	שימושי מחשב	0610.1000.30	גב' מ' סלפיאן								

שמושי מחשב	0610.1000.44
סמ' ב' שרית ד' 12-10 גלמן 264	מר ע' ריקי
שמושי מחשב	0610.1000.45
סמ' ב' שרית ד' 12-10 גלמן 265	גב' שר בר-לב
שמושי מחשב	0610.1000.46
סמ' ב' שרית ד' 14-12 גלמן 265	גב' מי שפר
שמושי מחשב	0610.1000.47
סמ' ב' שרית ד' 16-14 גלמן 265	מר מי ארבל
שמושי מחשב	0610.1000.48
סמ' ב' שרית ד' 18-16 גלמן 265	גב' י' אגילב
שמושי מחשב	0610.1000.49
סמ' ב' שרית ה' 10-08 גלמן 265	גב' מי זילברשטיין
שמושי מחשב	0610.1000.50
סמ' ב' שרית ה' 12-10 גלמן 264	מר ע' ריקי
שמושי מחשב	0610.1000.51
סמ' ב' שרית ה' 12-10 גלמן 265	גב' שי בר-לב
שמושי מחשב	0610.1000.52
סמ' ב' שרית ה' 14-12 גלמן 265	גב' מי שפר
שמושי מחשב	0610.1000.53
סמ' ב' שרית ה' 16-14 גלמן 265	מר י' שפר

היחידה להוראת שפות לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

משרדי היחידה - בנין שרת קומה ב', חדר 206 טל': 6409681
קבלת קהל - ימים א'-ח', שעות 10-12 ו-ג' - 13.00-15.00

א. כללי

1. היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, פלנית, צרפתית ורוסית.

מטרת הקורסים הינה לשפר את חבנת הטקסטים בשפת על מנת להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים. מספר מצומצם של קורסים באנגלית ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

2. השתתפות בקורסים:

הקורסים ביחידה מוכרים כשיעור ותרגיל, לכן, הנוכחות בהם הינה חובה. במקרה של מילואים או מחלה יש להמציא אישור בחתאם.

3. חתיישנות:

החתיישנות על לימודי שפה תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית

באשר לדרישות לימודי אנגלית נא עיין/י בתקנון הכללי (דפים צהובים).

ג. קורסים באנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים באנגלית ברמות: בסיסי, בינוני, בינוני + מתקדמים, מתקדמים, "אנגלית למדעי הרוח", קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורס כתיבה מדעית לתלמידי מחקר.

1. קורסים ברמות ב', ג' - מיועדים לעולים חדשים.

2. קורסים ברמת "בסיסי" מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ, בימים א' עד ח'. בוקר: 8:30-12:00 או ערב: 17:30-20:30. אם תהיה דרישה לקורס במהלך שנת הלימודים, יפתח קורס ברמה זו: 3 פעמים בשבוע, 8 שעות שבועיות.
הקורסים - בתשלום.

3. (א) קורסים ברמת "בינוני" מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ - 12 שעות שבועיות, א', ג', ח'. מומלץ להשתתף בקורס. (קורסים סמסטריאליים ניתנים גם במהלך שנת הלימודים).

(ב) קורסים ברמת "בינוני + מתקדמים" (סמסטריאליים) - 8 שעות שבועיות. רשאים ללמוד בקורסים אלה תלמידים אשר קיבלו בבחינה הפסיכומטרית רמת "בינוני" או תלמידים שסיימו קורס ברמת "בסיסי" בציון 80 ומעלה.
קורסי בינוני הינם בתשלום.

4. קורסים ברמת "מתקדמים" (סמסטריאליים) - 4 שעות שבועיות. חתמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה בה הוא לומד. ציון עובר: 70 ומעלה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בעונת לימודי הקיץ **בתשלום.**

5. קורסי "אנגלית למדעי הרוח" (סמסטריאליים) - מיועדים לתלמידים ברמת "פטור" - 4 שעות שבועיות, בהם נלמד חומר המותאם למבואות חנלמדים. מספר מצומצם ביותר של קורסים מתקיימים בעונת לימודי הקיץ בתשלום. לקורסים אלה ניתן להרשם רק לאחר חשגת רמת "פטור" על סמך מבחן פסיכומטרי או סיום קורס "מתקדמים" בציון 70 ומעלה.

מומלץ להרשם לקורס המותאם לאחד המבואות בהם הינך לומד/ת.
נא עיני/י בידיען במערכת חשעות ל"אנגלית למדעי הרוח".

תלמידי השלב הפקולטטי המבקשים ללמוד בחוג לאנגלית חייבים להרשם לקורס "אנגלית למדעי הרוח" (מוגבר) חניתן בחוג לאנגלית.

חרישום לקורסים יתקיים בבנין שרת, במקביל לרישום בפקולטה..

6. קורסי כתיבה מדעית לתלמידי מחקר מיועדים לרכישת מיומנות כתיבה חמדעית באנגלית, כמו כן מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגב' אורה שרון במזכירות היחידה.

7. בחינות

סוף סמ' א' תשנ"ח:
ביום ו', 27.1.95 בשעות: 9.00-12.00 - אנגלית רמת "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי הרוח.
ביום א', 29.1.95 בשעות: 9.00-12.00 - אנגלית ברמות: "בינוני", "בינוני + מתקדמים", "מתקדמים" ו"אנגלית למדעי הרוח".

סוף סמ' ב' תשנ"ח:

רמת "ביטני + מתקדמים" ורמת "מתקדמים" : יום ו' 09.6.95 שעה 9.00.

רמת "ביטני" ו"אנגלית למדעי-הרוח" : יום א' 11.6.95 שעה 9.00.

(יתכן שינוי בבחינות הסופיות בין ימים ו' ל-א' ולחלופין).

ג. קורסים בשפות אחרות

חוקרסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית ספרדית, פולנית, צרפתית ורוסית, הינם כאמור קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות:

רמת "מתחילים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים)

רמת "מתקדמים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים)

1. קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה. הדרישה ללימוד שפה זרה שניה נקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו למד הסטודנט.

2. בחינות המיון בשפות תתקיימנה ביום ה' ה-1.9.94 בשעה 9.00 ע"י היחידה לחוראות שפות (בנין שרת), יש להרשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.94 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

בחינות אמצע קורס: יום א' 29.1.95 שעה 12.30.

בחינות סוף סמ' ב' תשנ"ח:

שפת זרות פרט לאנגלית: יום א' 11.6.95 שעה 12.30.

3. הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי חיינו. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא להחמיץ את מועד הרישום. פתיחת קורס מותנית בהשתתפות של לפחות 15 תלמידים.

ערעורים

א. סטודנט רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר תאריך זה לא יתקבל.

ב. ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה, תשובה תנתן לסטודנטים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור. ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

הסדרת רישום

1. במשך שנת הלימודים נערך הרישום לאנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות אחרות לקראת תחילת שנה"ל בלבד. הסטודנטים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.

2. לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד - מועדי ההרשמה יפורסמו ע"ג מודעות ברחבי האוניברסיטה.

3. כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגרור קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.

החידה להוראת שפות

רשימה זו ניתנת לשינוי

סטודנט המבטל השתתפותו בקורס או לימודיו באוניברסיטה חייב להודיע למשרדי החידה אותה יחוייב בתשלום.

חלמיד חייב לממך ברמה אליה סווג אותה יבטל לימודיו מיד.

סמסטר א'

אנגלית כשפת זרה

בינוני + מתקדמים

שנת 04	16-14.10	א'	0629.0603.07	שנת 04	10-08.10	א'	0629.0603.01
שנת 04	16-14.10	ב'	יפרסם	שנת 04	10-08.10	ב'	יפרסם
שנת 04	16-14.10	ד'		שנת 04	10-08.10	ד'	
שנת 231	10-08.10	א'	0629.0603.08	שנת 04	10-08.10	א'	0629.0603.02
שנת 231	10-08.10	ב'	יפרסם	שנת 04	12-10.10	ב'	יפרסם
שנת 231	10-08.10	ה'		שנת 04	12-10.10	ד'	
שנת 223	12-10.10	א'	0629.0603.09	שנת 223	10-08.10	א'	0629.0603.03
שנת 223	12-10.10	ב'	יפרסם	שנת 223	10-08.10	ב'	יפרסם
שנת 04	12-10.10	ה'		שנת 04	10-08.10	ד'	
שנת 223	10-08.10	א'	0629.0603.10	שנת 223	10-08.10	א'	0629.0603.04
שנת 223	10-08.10	ד'	יפרסם	שנת 223	10-08.10	ב'	יפרסם
שנת 04	10-08.10	ה'		שנת 04	10-08.10	ד'	
שנת 223	16-14.10	א'	0629.0603.11	שנת 04	12-10.10	א'	0629.0603.05
שנת 223	16-14.10	ד'	יפרסם	שנת 04	12-10.10	ב'	יפרסם
שנת 04	16-14.10	ה'		שנת 04	12-10.10	ד'	
שנת 223	10-08.10	א'	0629.0603.12	שנת 04	14-12.10	א'	0629.0603.06
שנת 04	10-08.10	ב'	יפרסם	שנת 04	14-12.10	ב'	יפרסם
שנת 223	10-08.10	ה'		שנת 04	14-12.10	ד'	
שנת 228	10-08.10	ב'	0629.0603.13	שנת 228	14-12.10	א'	0629.0603.07
שנת 228	10-08.10	ג'	יפרסם	שנת 228	14-12.10	ב'	יפרסם
שנת 214	10-08.10	ה'		שנת 228	14-12.10	ד'	
שנת 223	12-10.10	א'	0629.0603.14	שנת 04	20-18.10	א'	0629.0603.08
שנת 223	12-10.10	ד'	יפרסם	שנת 04	20-18.10	ב'	יפרסם
שנת 223	12-10.10	ה'		שנת 04	20-18.10	ד'	
שנת 04	16-14.10	ב'	0629.0603.15	שנת 214	14-12.10	א'	0629.0603.09
שנת 06	16-14.10	ד'	יפרסם	שנת 214	14-12.10	ב'	יפרסם
שנת 06	16-14.10	ה'		שנת 223	14-12.10	ד'	

שרת 223	14-12	ב'	0629.0604.11
שרת 06	14-12	ד'	יפריסם
שרת 06	16-14	א'	0629.0604.12
שרת 06	16-14	ג'	יפריסם
שרת 214	16-14	א'	0629.0604.13
שרת 223	16-14	ה'	יפריסם
שרת 06	16-14	ב'	0629.0604.14
רזונברג 207	16-14	ד'	יפריסם
שרת 04	18-16	ב'	0629.0604.15
שרת 04	18-16	ד'	יפריסם

אנגלית למדעי הרוח (מונבר) לפעלי פטור בלבד

סטודנט יקר, עליך להרשם לקורס המותאם לאחד הממואות בו הינך משותתף, נא עיין במידע על החזירה, פעיף 5.

שם החקבץ

ב.א. כללי

שרת 231	16-14	א'	0610.0610.01
גלמן 279	16-14	ה'	ד"ר ק' סינער

גיאוגרפיה

יד-אבר 301	10-08	ב'	0610.0691.01
יד-אבר 301	10-08	ד'	גב' ק' וקסלר

שרת 223	18-16.10	ב'	0629.0603.16
שרת 223	18-16.10	ד'	יפריסם
שרת 223	18-16.10	ה'	

מתקדמים

שרת 06	10-08	א'	0629.0604.01
שרת 06	10-08	ג'	יפריסם

שרת 228	10-08	א'	0629.0604.02
שרת 06	10-08	ה'	יפריסם

שרת 06	10-08	ב'	0629.0604.03
שרת 06	10-08	ד'	יפריסם

שרת 222	10-08	ב'	0629.0604.04
שרת 222	10-08	ד'	יפריסם

שרת 225	10-08	ב'	0629.0604.05
שרת 225	10-08	ה'	יפריסם

שרת 06	12-10	א'	0629.0604.06
שרת 06	12-10	ג'	יפריסם

שרת 06	12-10	ב'	0629.0604.07
שרת 228	12-10	ה'	יפריסם

שרת 06	14-12	א'	0629.0604.08
שרת 06	14-12	ג'	יפריסם

שרת 223	14-12	א'	0629.0604.09
שרת 04	14-12	ג'	יפריסם

שרת 231	16-14	ג'	0629.0604.10
שרת 231	16-14	ה'	יפריסם

טעסטער ב' - תשצ"ה

תייטשטוריע

זינגען + מתקדמים

שרת	04	10-08.10	א' ג'	0629.0603.25	שרת	230	10-08	ב' ד'	0610.0621.01
שרת	04	10-08.10	ג'	יפארטם	שרת	228	10-08	ד'	גב' ת' ריצ'רדס
שרת	04	10-08.10	ה'		גלענץ שרת	279	10-08	ב' ד'	0610.0621.02
						225	10-08	ד'	מר ס' בואז
שרת	04	12-10.10	א' ג'	0629.0603.26	שרת	228	12-10	ב' ד'	0610.0621.03
שרת	04	12-10.10	ה'	יפארטם	שרת	230	12-10	ד'	גב' ת' ריצ'רדס
שרת	04	12-10.10	ה'		שרת	228	20-18	א' ג'	0610.0621.04
שרת	231	16-14.10	א' ג'	0629.0603.27	שרת	228	20-18	ג'	גב' ת' ריצ'רדס
שרת	231	16-14.10	ג'	יפארטם					
שרת	231	16-14.10	ה'						<u>מזרח תחילתו</u>
שרת	04	18-16.10	א' ג'	0629.0603.28	שרת	223	16-14	ב' ד'	0610.0638.01
שרת	04	18-16.10	ג'	יפארטם	שרת	228	16-14	ה'	גב' מ' שקלעניק
שרת	04	18-16.10	ד'						<u>ספרות</u>
שרת	04	20-18.10	א' ג'	0629.0603.29	שרת	223	10-08	ג' ה'	0610.0628.01
שרת	04	20-18.10	ג'	יפארטם	שרת	228	10-08	ה'	גב' ה' שריד
שרת	04	20-18.10	ד'						
				<u>מתקדמים</u>	שרת	222	10-08	ג' ה'	0610.0628.02
						222	10-08	ה'	גב' א' טאב
									<u>פילוסאפיע</u>
שרת	223	10-08	ב' ד'	0629.0604.20					
שרת	223	10-08	ד'	יפארטם					
שרת	223	12-10	ב' ה'	0629.0604.21	גלענץ שרת	220	12-10	א' ד'	0610.0618.01
שרת	223	12-10	ה'	יפארטם		06	12-10	ד'	ד"ר ק' סינג
שרת	223	16-14	א' ג'	0629.0604.22					
שרת	223	16-14	ג'	יפארטם					

ידי-אבנר	301	10-08	ב'	0610.0691.02	גב' ק' וקסלר
ידי-אבנר	301	10-08	ד'		
ידי-אבנר	301	12-10	ב'	0610.0691.03	גב' ק' וקסלר
ידי-אבנר	301	12-10	ד'		
ידי-אבנר		12-10	ב'	0610.0691.04	גב' ב' שלסברג
ידי-אבנר		12-10	ד'		

גיאוגרפיה

שרת	231	10-08	א'	0610.0621.06	גב' ר' ריפצ'רדס
שרת	06	10-08	ג'		
שרת	06	12-10	א'	0610.0621.07	גב' ר' ריפצ'רדס
שרת	06	12-10	ג'		
שרת	06	14-12	ב'	0610.0621.08	גב' ר' ריפצ'רדס
שרת	228	14-12	ד'		
שרת	228	14-12	ב'	0610.0621.09	מר ס' בואז
שרת	06	14-12	ד'		
שרת	04	16-14	ב'	0610.0621.10	גב' ר' ריפצ'רדס
שרת	06	16-14	ד'		
שרת	223	16-14	ב'	0610.0621.11	מר ס' בואז
שרת	223	16-14	ד'		
שרת	214	20-18	ב'	0610.0621.12	מר ס' בואז
שרת	231	20-18	ד'		

היסטוריה

סטודנט יקר, עליך להרשים לקורסי המותאם לאחר המבואות בו הינך משתתף. נא עיין במידע על היחידה, סעיף 5.

אנגלית למדעי החיות (מונבר) לנעלי פטור בלבד

שרת	223	18-16	א'	0629.0604.23	יפריסם
שרת	223	18-16	ג'		
שרת	223	20-18	ב'	0629.0604.24	יפריסם
שרת	228	20-18	ד'		

ב.א. כללי

שרת	04	10-08	ב'	0610.0610.02	גב' ג' אברנאטל
שרת	04	10-08	ד'		
שרת	04	14-12	ב'	0610.0610.03	ד"ר ק' סינגר
שרת	04	14-12	ד'		
שרת	04	18-16	ב'	0610.0610.04	יפריסם
שרת	06	18-16	ד'		
שרת	06	10-08	ב'	0610.0610.05	יפריסם
שרת	214	10-08	ה'		
שרת	04	16-14	ג'	0610.0610.06	יפריסם
שרת	06	16-14	ה'		

בלשנות

שרת	222	10-08	ג'	0610.0635.01	גב' ד' שכטר
שרת	222	10-08	ה'		
שרת	228	10-08	ב'	0610.0635.02	גב' מי קירשנר
שרת	06	10-08	ה'		

שדרת	228	ב	12-10	0610.0628.06	שדרת	223	א'	10-08	0610.0679.01	<u>יחדות</u>
שדרת	04	ד'	12-10	יפירסם	שדרת	223	ח'	10-08	גב' ג' פרידלר	
שדרת	223	ב'	14-12	0610.0628.07	שדרת	228	א'	10-08	0610.0679.02	
שדרת	223	ד'	14-12	יפירסם	שדרת	231	ח'	10-08	יפירסם	
				<u>פילוסופיה</u>	שדרת	228	א'	10-08	0610.0679.03	
שדרת	223	א'	12-10	0610.0618.02	שדרת	228	א'	16-14	יפירסם	
שדרת	223	ג'	12-10	יפירסם	שדרת	228	ח'	16-14	יפירסם	
שדרת	04	א'	14-12	0610.0618.03					<u>מזרח התיכון</u>	
שדרת	228	ג'	14-12	יפירסם						
שדרת	214	ג'	16-14	0610.0618.04	שדרת	222	ב'	10-08	0610.0638.02	
שדרת	214	ח'	16-14	יפירסם	שדרת	06	ד'	10-08	גב' מי' שקולניק	
				<u>אישלוקית</u>	שדרת	04	א'	16-14	0610.0638.03	
גלמן	318	ב'	12-10	0630.1640.01	שדרת	06	ג'	16-14	גב' מי' שקולניק	
גלמן	318	ד'	12-10	ד"ר ל' ארנע	שדרת	228	א'	18-16	0610.0638.04	
				<u>מתחילים</u>	שדרת	228	ח'	18-16	מר ב' שלסברג	
גלמן	318	ב'	14-12	0630.1640.02	שדרת	228	א'	20-18	0610.0638.05	
גלמן	318	ד'	14-12	ד"ר ל' ארנע	שדרת	228	ח'	20-18	מר ב' שלסברג	
				<u>מתקדמים</u>					<u>ספרות</u>	
שדרת	230	ג'	12-10	0630.2640.01	שדרת	225	ב'	10-08	0610.0628.03	
שדרת	230	ח'	12-10	ד"ר ל' ארנע	שדרת	225	ד'	10-08	גב' ח' שריד	
				<u>מתקדמים</u>	שדרת	223	ג'	10-08	0610.0628.04	
שדרת	230	ג'	14-12	0630.2640.02	שדרת	228	ח'	10-08	גב' ח' שריד	
שדרת	230	ח'	14-12	ד"ר ל' ארנע	שדרת	04	ב'	12-10	0610.0628.05	
				<u>מתקדמים</u>	שדרת	223	ד'	12-10	גב' ח' שריד	

איטלקית פסט פטור-קריאה ודיון לבעלי פטור
סמ' א' + ב' שיר' ה' 16-14 253 גילמן

0630.3640.01
דיר ל' אינז

סיונית

מתחילים

0630.1700.01
דיר' א' שולגה
סמ' א' + ב' שיר' ב' 18-16 225 שרת

מתחילים

0630.1661.01
גב' א' מרקשעובר
סמ' א' שיר' א' 16-14 103 רוזנברג

0630.1661.01
גב' א' מרקשעובר

מתקדמים

0630.2700.01
דיר' א' שולגה
סמ' א' + ב' שיר' ב' 20-18 230 שרת
222 שרת

מתקדמים

ספרדית

0630.1160.01
דיר' ד' לין
מתחילים
סמ' א' + ב' שיר' א' 10-08 326 גילמן

0630.2661.01
גב' א' מרקשעובר
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 230 שרת

יידיש

0630.1620.01
מר' א' פדריאצ'יק
מתחילים
סמ' א' + ב' שיר' א' 10-08 326 גילמן

0630.1620.01
מר' א' פדריאצ'יק

מתחילים

0630.1160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 326 גילמן

0630.2620.01
מר' א' פדריאצ'יק
מתקדמים
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 225 שרת

0630.2620.01
מר' א' פדריאצ'יק

מתקדמים

0630.2160.01
דיר' ד' לין
סמ' א' + ב' שיר' ב' 10-08 326 גילמן

0630.2160.01
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 307 גילמן

0630.2160.01
גב' ר' סיטמן

מתקדמים

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 326 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 307 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן

מתקדמים

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 326 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 307 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן

מתקדמים

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 326 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 307 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן

מתקדמים

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 18-16 326 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן
סמ' א' + ב' שיר' א' 20-18 307 גילמן

0630.2160.02
גב' ר' סיטמן

שירת	231	12-10	ב' שירת	א' + ב'	ג' י' וורמבולד	מתחילים	0630.1610.01	ג' י' פריידינג
שירת	228	12-10	ד'					
שירת	231	20-18	ב' שירת	א' + ב'	0630.2610.02	מתחילים	0630.1610.02	ג' י' פריידינג
שירת	228	18-16	ד'					
גרמנית פיסט פטור - קריאת, שירת, כתיבה והבנת השמיעה לבעלי פטור					0630.3610.01	מתחילים	0630.1610.02	ג' י' פריידינג
שירת	231	20-18	א' שירת		ד' י' וורמבולד			
שירת	231	20-18	ג'					
גרמנית מדוברת לבעלי רמת מתקדמים - שירת, כתיבה והבנת השמיעה					0630.2611.01	מתחילים	0630.1610.04	ג' י' פריידינג
שירת	04	18-16	א' שירת	א' + ב'	ד' י' וורמבולד			
שירת	222	18-16	א' שירת	ב'				
שירת	225	18-16	ג'	א' + ב'				
					צ'רפית			
שירת	214	10-08	א' שירת	א' + ב'	0630.1600.01	מתחילים	0630.1610.05	ד' י' ק' סינגר
שירת	214	10-08	ג'					
					0630.1600.02	מתחילים	0630.1136.01	ג' י' בקל
שירת	214	12-10	א' שירת	א' + ב'				
שירת	228	12-10	ג'					
					0630.1600.03	מתחילים	0630.1136.02	ג' י' בקל
שירת	214	18-16	א' שירת	א' + ב'				
שירת	214	18-16	ג'					
					0630.1600.04	מתחילים	0630.1136.03	פרייז' ז' ברשטיין
שירת	214	20-18	א' שירת	א' + ב'				
שירת	214	20-18	ג'					

[illegible]

גבי ש' זק	סמ' א' + ב'	שיר' ה'	14-12	06	שרת
0630.1691.01	חבנת וסגנון לדוברי רוסית	סמ' א' + ב'	שיר' ה'	16-14	261
פרז' י' קוטוק		סמ' א' + ב'	שיר' א'	16-14	261
			ה'	16-14	261
0630.1693.01	מדוברת למשתלמים (לבעלי ידע קודם ברוסית				
פרז' י' קוטוק	כשפת אם)	שיר' א'	18-16	262	גילמן
	ב'	א'	18-16	253	גילמן
	א' + ב'	ה'	18-16	261	גילמן

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת התכנית

מטרת התכנית היא להקנות לתלמידים את ידיעת היידיש, תרבותה וספרותה, תולדותיה, צורותיה והפתחותה מראשיתה ועד ימינו.

התכנית תעסוק במכלול ההיבטים של תרבות יידיש: תולדות הלשון והספרות, זרמים ורוחניים, תנועות חברתיות ופוליטיות, חינוך, עיתונות, תיאטרון וקולטור.

התכנית פתוחה הן לתלמידים היודעים יידיש והן לשאינם יודעים. כל מי שיבחר בתכנית במלואה (ניתן ללמוד בה גם חלקית), ירכוש במסגרתה את ידיעת השפה עד כדי קריאה עצמאית בטקסטים ספרותיים. יוכלו להשתלב בתכנית תלמידי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).

כל קורסי התכנית פתוחים לכל תלמידי הפקולטה גם אם אינם מבקשים להצטרף לתכנית.

ב. תחומי הלימוד

- מבוא לתולדות היהודים במזרח אירופה.
- מבוא לבלשנות יידיש.
- תולדות הלשון.
- ספרות יידיש הישנה (מאות 14-18): המקרא, תרגומיו ועיבודיו; הדראמה המקראית; ספרות המוסר; התחינות; הספרות האכסמפלארית וההאגיוגרפית; ספרות המשלים; ספרות היסטורית וספרי זכרונות; סיפורי מעשיות; אפסי-אבירים.
- המעבר לספרות יידיש החדשה: ספרות יידיש במאה ה-19; חסידות והשכלה.
- הקלסיקונים של ספרות יידיש: מנדלי, פרץ, שלום עליכם.
- ספרות יידיש במאה העשרים: שירה, סיפורת, דרמה, ביקורת.
- ספרות דו-לשונית וסופרים דו-לשוניים: יידיש ועברית.
- תרבות החיים של מזרח אירופה היהודית.
- החברה המסורתית במפגש עם העולם המודרני.
- היידיש כנושא פוליטי-חברתי במאבקים בחברה היהודית של שלחי המאה ה-19 והמאה ה-20: ציונות, סוציאליזם, אוטונומיה.
- עיתונות יידיש מאמצע המאה ה-19 עד ימינו.
- תיאטרון יידיש מחמאה ה-19 עד ימינו.
- תרבות יידיש בפולין, בברח"מ ובאמריקה הצפונית והדרומית בין שתי מלחמות עולם ובימי השואה.
- תרבות יידיש במחצית השנייה של המאה ה-20.
- מלקור: השיר והסיפור העממי, הפתגם, הבדיחה והמחזה העממי.

הצטרפות לתכנית והיקף הלימודים בתכנות

את לימודי התכנית ניתן להתחיל בשלב הלימודים הפקולטטי או מאוחר יותר, לאחר התקבלות התלמידים לאחד או לשניים מן החוגים: ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).

היקף הלימודים המלא בתכנית עומד על 18 ש"ס, שאת הלימוד בהן ניתן להשלים במהלך שנה אחת או במשך זמן ארוך יותר, לפי צרכיהם האישיים של התלמידים ובהתאם לרמת היידיש שאיתה הם מגיעים לתכנית. התלמידים יוכלו ליטול חלק בתכנית בהיקף מלא או בהיקף חלקי. קורסי התכנית נלמדים במסגרת החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי), ור' פירוט לחץ. תלמידים שילמדו את התכנית במלואה (18 ש"ס) או בחלקה הגדול (14 ש"ס) יהיו זכאים להגיש בקשה לקבלת מילגה. פרטים על המילגה - לחץ.

לימודי השפה

תלמידי התכנית חייבים להגיע לרמת "פטור" ביידיש. לרשותם עומדים הקורסים: "יידיש למתחילים" ו"יידיש למתקדמים", ביחידה להוראת שפות. קביעת רמתו ההתחלתית של התלמיד וכן הרישום לקורסי היידיש ייעשו ביחידה להוראת שפות. הקורס "יידיש למתקדמים" מחוזה חלק ממניין השעות של התכנית (הוא משוקלל כ-4 ש"ס) ותלמידי התכנית, שיבקשו להנות ממילגת התכנית חייבים לזכות בציון 80 ומעלה בקורס זה.

מילגות

התכנית מציעה מילגות לתלמידים, הבוחרים ללמוד בה בהיקפה המלא, החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה ולאחר שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי. המילגות הן בגובה מחצית משכר הלימוד במשך שנתיים. גם תלמידים הלומדים בתכנית בהיקף גדול (14 ש"ס) ובהן הקורס "יידיש למתקדמים" המשוקלל כ-4 ש"ס, יוכלו להגיש בקשה לקבלת מילגה.

- כדי להגיש בקשה לקבלת מילגה של התכנית צריכים התלמידים לעמוד בתנאים אלה:
- (1) הם סיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה והתקבלו לאחד או לשניים משלושת החוגים: ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).
 - (2) הם לומדים בקורס "יידיש למתקדמים" (סיימו כבר או קיבלו "פטור" בקורס "יידיש למתחילים"). בקורס זה יהיה עליהם לזכות בציון 80 ומעלה.
 - (3) הם למדים בקורסי התכנית בהיקף 6 ש"ס לפחות בשנה בה הם מגישים את הבקשה למילגה.
 - (4) הם מתחייבים להשלים את לימודיהם בקורסי התכנית ולעמוד בהם בהצלחה.

תלמידים שיעמדו בתנאים אלה, יגישו את בקשתם למילגה בסמסטר השני של ש
הלימודים. בתום שנת הלימודים תבדוק ועדת מילגות מטעם הפקולטה את צי
הקורסים ותשקול את הענקת המילגה. בשנה שלאחר מכן יירשמו התלמידים להשלכ
לימודיהם בתכנית ויוכלו להגיש בקשה להמשך קבלת המילגה. גם הבקשה השניה תוג
בסמסטר השני של שנה"ל והזכות תיבדק לאחר קבלת כל הציונים.
בחירת התלמידים הזכאים למילגה תהיה בידי ועדה מטעם הפקולטה (ובה יו"ר ועד
ההוראה הפקולטטית, נציגי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל וב"א כלל
תלמידים שזכו במילגה ולא עמדו בהתחייבויותיהם כנ"ל, כולל זכיה בציונים
הדרושים, לא יוכלו להגיש בקשה להמשך קבלת המילגה.

1. יעוץ

יועצי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"ב
כללי) ימסרו מידע לתלמידים המעוניינים בדבר האפשרויות השונות לשלב א
הקורסים של תכנית הלימודים בתרבות יידיש בלימודי חוגיהם ובדבר ההכר
בלימודי התכנית, לרבות הקורס "יידיש למתקדמים" (ששיקלולו 4 ש"ס), במני
שעות הלימודים בחוגים אלה.
בחוגים ספרות עברית ותולדות עם ישראל נחשבת השפה יידיש לשפה זרה שניה והש
רמת "פטור" בקורס "יידיש למתקדמים" מתאימה לדרישות החוגים האלה בלימו
התואר הראשון או השני (לפי המפורט בידיעון).

2. קורסי התכנית בתשנ"ה

בחוג לספרות עברית:

מבוא ליידיש ולתרבותה	0615.1148.01
ד"ר א' טברשטרן	סמ' א' שו"ת ב' 20-18 02 רוזנברג
	ה' 20-18 02 רוזנברג

העיר הגדולה בספרות עברית ויידיש	0615.2814.01
ד"ר א' טברשטרן	סמ' א' שו"ת ה' 16-14 280 גילמן

שלום עליכם בתיאטרון היהודי: מסיפור למחזה	*0615.2813.01
ד"ר י' וייצנר	סמ' א' שו"ת ג' 14-12 278 גילמן

שלום עליכם בתיאטרון היהודי: ממחזה למימוש בימתי	*0615.2822.01
ד"ר י' וייצנר	סמ' ב' שו"ת ג' 14-12 280 גילמן

* אפשר ללמוד בשני שיעורים אלה כקורס שנתי בן 4 ש"ס (2 ש"ס בסמסטר א' + 2 ש"ס בסמסטר ב'); או בשיעור של סמסטר א' בלבד כקורס סמסטריאלי. אי אפשר להשתת
בקורס של סמסטר ב' בלבד.

בחוג לתולדות עם ישראל:

0617.2063.01	מחבורה לתנועה: סוגיות בתולדות החסידות
ד"ר ד' אסף	סמ' א' ת"נ א' 14-12 106 רוזנברג
	ג' 14-12 102 רוזנברג

0617.2064.01	חסידות והשכלה במזרח אירופה בראי ספרות הזכרונות
ד"ר ד' אסף	סמ' ב' ת"נ א' 12-10 102 רוזנברג
	ג' 12-10 102 רוזנברג

ביחידה להוראת שמות:

0630.1620.01	יידיש למתחילים
מר א' פודריאצ'ק	סמ' א'+ב' שו"ת א' 16-14 230 שרת
	ח' 16-14 230 שרת

0630.2620.01	יידיש למתקדמים
מר א' פודריאצ'ק	סמ' א'+ב' שו"ת א' 18-16 225 שרת
	ח' 18-16 230 שרת

החוג ללימודי מזרח אסיה לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי (כפוף לאישור מוסדות האוניברסיטה והמועצה להשכלה גבוהה)

הפקולטה למדעי הרוח מתכננת פתיחת חוג ללימודי מזרח אסיה בשנת הלימודים תשנ"ב בכפוף לאישור מוסדות האוניברסיטה והמועצה להשכלה גבוהה.

כללי

במזרח אסיה ובתת היבשת ההודית מתקיימות מזה אלפי שנים מספר תרבויות מפותחות שהטביעו את חותמן על ההיסטוריה האנושית ועיצבו את רוחם של מילארדים בני אדם בסין וביפן, בהודו, ובטיבט, בקוריאה ובויטנאם התפתחו במשך למעלה משלושת אלף השנים האחרונות תרבויות שבאו לידי ביטוי בהיסטוריה המדינית הצבאית והכלכלית בפילוסופיה ובדת, בטכנולוגיה, ברפואה, ובאמנויות של האזור. כיום מחוו האוכלוסיות של תרבויות אלה כשליש מאוכלוסית העולם, והאזור עצמו משמש כזירה לכמה מההתפתחויות החשובות ביותר בתחומי המדיניות, תהגות, האמנות, והכלכלה העולמית.

לימודי התואר הראשון בחוג נועדו לחקנות לתלמיד ידע כללי בשפות, בתרבויות בהיסטוריה ובפילוסופיה אמנות ותאטרון של ארצות מזרח אסיה, בעיקר סין ויפן המחשבה ההודית - בודהיזם והינדואיזם - העמדת במרכז חיי הרוח והחגות האסיאתיים תהווה חלק מן התכנית. ההוראה בחוג זה תתקיים כאמור לתואר "בוגר". תוך מספר שנים יפתחו הלימודים לתואר שני ושלישי.

נקודת המוצא הרעיונית של החוג היא ראיית לימודי מזרח-אסיה כלימודי בין-תחומיים, כלומר, כשילוב שבין דיסציפלינות מחקריות שונות ולא כיחיד דיסציפלינרית הומוגנית. החוג יציג בפני תלמידיו את מגוון הדיסציפלינות המחקריות של לימודים אלה ויאפשר לתלמידים העמקה בכמה מהן.

הלימודים בחוג יחולקו לשתי מגמות:

- א. מגמה פילוסופית-דתית-ספרותית
- ב. מגמה היסטורית-פוליטית

על התלמיד לבחור באחת מן המגמות (כיון שיש זהות או דמיון רב בין תוכניו הלימודים של שתי המגמות בשנת הלימודים הראשונה, הבחירה במגמה יכולה להיעשות לקראת שנת הלימודים השנייה).

כמו כן על התלמיד לבחור בשפה בה ירצה להתמחות: סינית, יפנית או אחת משפות מזרח אסיה שתוצענה. מעבדות לשוניות תועמלנה לרשות התלמידים.

פרטים על התוכנית אפשר לקבל במזכירות הפקולטה בעת הרישום לקורסים. כן ראה הקב לימודי מזרח אסיה במסגרת לימודי ה-ב.א. הכללי.

הפקולטה למדעי-הרוח

תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד

החוג לאנגלית

הקורסים מתקיימים בשפה האנגלית

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

Introduction to English Culture

Prof. J. Mandel
Dr. R. griffin

Old English and Medieval

Lectures 1 & 2:

Isolation and community: Tribe as basis for medieval feudalism. Anglo-Saxon conquest followed by conversion to Christianity (the positive and the negative warrior) leads to uneasy synthesis. King, thane, and the ideal of hero-king in Beowulf.

Lectures 3 & 4

Medieval romance, chivalry, and courtly love. Norman Conquest (1066) links England to Continent; language changes to Middle English; Chaucer's cross-section of society in Prologue to Canterbury Tales;

Renaissance

Lecture 5

Revival of learning. Renaissance humanism leads to Humanist struggle between Christian values and classical antiquity. Protestantism and vernacular Bible as challenge to authority. Cultural myths of chivalry in Malory's Arthur, leading to Spenser's Fairie Queen.

Lectures 6 & 7

Spenser's allegory covers over conflicting strains: Red Cross Knight as Christian warrior; Una ("one") as ideal of virtue as unity, with plurality or multiplicity as villain. The Seven Deadly Sins: Death and damnation, the salvation of the soul and of Elizabethan protestant England.

Lectures 8 & 9: Warrior-King still viable ideal: education of Hal (Henry V) in Shakespeare's Henry IV, Part One. Falstaff and Hotspur as the extreme alternatives. Prince Hal as positive humanist image. Theory of correspondences; the good king as center of political and metaphysical order.

Lectures 10 & 11: Question of a national epic as representing the nation's history and values. Milton's Paradise Lost opts for a Christian epic, rather than a British military one. Apparent universalism of theme, actual displacement of classical epic into English protestant individualism. Satan as negative portrait of the new individual.

Restoration & Romanticism (1660-1832)

Lectures 12 & 13 The Restoration compromise leads to modern constitutional monarchy. Fundamental concepts in neo-Classical thought: order, satire, wit, nature, reason, the ancients. Ideal of social polish and refinement.

Lectures 14 & 15 Mid-century poetry in full retreat from political world: origins of "Romanticism" as reaction to modernity. Private meditative lyric (Wordsworth & Coleridge) emerges against background of French Revolution, Napoleon, etc. Romantic medievalism, The language of nature.

Lectures 16 & 17: The phenomenon of Byron as model for European romanticism shows mood of times; Shelley & Keats idealize poetry and the artist: poet as hero, individual consciousness as standard.

Victorian and Modern

- Lectures 18 & 19: Pressures of modern economy and industry. increase; Arnold exemplifies the dilemma of the modern poet, the passive artist in Victoria's energetic society. Tennyson & Browning as two responses.
- Lectures 20 & 21: Increase of literacy and leisure make the novel the central Victorian genre. Conrad and the horrors of colonialism. Changing role of religion, loss of faith in nature, the seed-bed of realism. Hopkins redesigns poetic language.
- Lectures 22 & 23: World War I brings collapse of Victorian complacency; modernism as both avant-garde and conservative. Yeats, like Blake, writes his own cultural myths, whereas Eliot regresses to pre-Civil War values.
- Lectures 24 & 25: Lawrence, Joyce, and Woolf show progressive side of Modernism: Ulysses debunks grand ambition, while Woolf reveals the costs of patriarchal values that originated with the hero-king.

Development of American Culture

מבוא לתרבות אמריקה

Dr. Zephyra Porat

Dr. Hedda Ben-Bassat

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

Lectures 1 & 2: America in the European Imagination

1. Self Fashioning Explorers New World Makers.
2. Free Religious Spirits New Jerusalem Builders.

- Lectures 3 & 4: Europe in the American Imagination
3. The Ideology of the Declaration of Independence and French Revolution.
 4. The Gothic Tradition: American Version.
- Lectures 5 & 6: Cultural Schizophrenia: The American Dream and its Contradictory Components.
5. The Heritage of Apollonian Paternalism.
 6. The Heritage of Sceptic and Christian Folly and Mysticism.
- Lectures 7 & 8: Puritan and Romantic Origins of the American Self
7. Old and New Testament image of man.
 8. Rousseau and Goethe image of man.
- Lectures 9 & 10: Individualism on Trial
9. The European threat of Anarchic individualism.
 10. The religious 'danger of Diabolic (Psychotic) individualism.
- Lectures 11 & 12: European Rebels Misinterpret and Popularize American Rebels
11. Baudelaire's misinterpretation of Poe.
 12. Nietzsche misinterprets Whitman and Emerson.
- Lectures 13 & 14: Does America have a poetics of its own?
13. The call for aesthetic revolution: Emerson, Whitman.
 14. Healing the split Realism/Romance.

Lectures 15,16,17,18:	<u>The American Dream as Potential Nightmare</u>
15-16.	Poe
17-18.	Hawthorne
Lectures 19 & 20:	<u>Anticipating the Absurd: Melville's Quarrel with Nineteenth Century Optimism:</u>
Lectures 21 & 22:	<u>Post Civil War Expatriates in Cultural Exile Twain (at Home)</u>
21.	Connecticut Yankee
22.	Huck Finn.
Lectures 23 & 24:	<u>Once an American Always an American</u>
	Cultural Predestination in Henry James and Ernest Hemingway.
Lectures 25 & 26:	<u>Resisting Decadence and Despair</u>
25.	Saul Bellow fights the Blond Beast
26.	William Faulkner's existential romance.

החוג לארכיאולוגיה ולתרבויות המזרח הקדום

מבוא לגיאולוגיה לארכיאולוגים

פרופ' אהרון הורוביץ

סמסטר א'

הקורס דן במבנה ותולדות כדור הארץ, אבולוציה, פליאונטולוגיה, סטרטיגרפיה וטקטוניקה, ובאספקטים המיוחדים של ענפי מקצוע אלה הנוגעים הן לתהליכים הטבעיים המתרחשים באתרים ארכיאולוגיים ופרהיסטוריים והן להתפתחות האדם, תפוצתו והתיישבותו במקומות שונים. דגש יושם על שיטות תיארוך שונות הנוגעות לאתרים ארכיאולוגיים, על מקורות חמרי גלם שונים, ועל קרקעות ומים.

תולדות המזרח הקדום

פרופ' א.פ. רייני/פרופ' ר' צדוק

סמסטר א' - סמסטר ב'

ביבליוגרפיה

Knapp, A. Bernard, The History and Culture of Ancient Western Asia and Egypt. Chicago: The Dorsey Press, 1988.

18.10.93 גיאוגרפיה ותקומת - Knapp, pp. 1-38

25.10.93 שומר וכתב חיתדות - Knapp, pp. 38-92

01.11.93 הממלכה העתיקה במצרים וכתב החרטומים - Knapp, pp. 102-124

08.11.93 אכד, אור שלוש והאמורים - Knapp, pp. 77-141

15.11.93 הממלכה התיכונה במצרים וארץ רתנו - Knapp, pp. 159-167

22.11.93 אנטוליה באלף השלישי והשני לפני הספירה - Knapp, pp. 141-145, 192-198

29.11.93 אמצע האלף השני לפני הספירה - Knapp, pp. 145-154, 167-173

06.12.93 הממלכות בברונזה המאוחרת - Knapp, pp. 154-159, 173-181, 198-212

13.12.93 כנע וסוריה בין המעצמות - Knapp, pp. 182-191

20.12.93 המשבר בסוף הברונזה המאוחרת - Knapp, pp. 212-220

27.12.93 ישראל, עם וממלכה - Knapp, pp. 242-254

03.01.93 האשורים באים - Knapp, pp. 220-230

10.01.93 אשור-בבל-מצרים - Knapp, pp. 230-242

17.01.93 האמפריה הפרסית - Knapp, pp. 254-265

ארכיאולוגיה אגאית קדם-קלאסית: התרבויות המינואית והמיקנית
פרופ' א' נגבי

- (1) מיתולוגיה, הומרוס (איליאדה ואודיסיאה) ואטלנטיס - הרקע למחקר המדעי של התרבויות הקדם-קלאסיות באגן האגאי.
- (2) תולדות המחקר הארכיאולוגי המודרני בכרתים, יוון, האיים הקיקלדיים וקפריסין; המסגרת הכרונולוגית והמינוחיים; הרקע הגיאוגרפי והאקולוגי של האזור.
- (3) כרתים בתקופה המינואית הקדומה: סקירת ממצאי התרבות החומרית - האתרים המרכזיים; מנהגי הקבורה; סגנונות כלי החרס; מטלורגיה; חותמות; הכתב ההירוגליפי וכיו"ב.
- (4) החברה הקדם-ארמונית בכרתים: ההיבט החברתי של ממצאי התרבות החומרית מן התקופה המינואית הקדומה והשלכותיו לגבי תקופת הארמונות.
- (5) תקופת הארמונות הקדומים בכרתים: הממצא הארכיאולוגי באתרי הארמונות ופירושו החברתי; מקדשי הפסגה ותכולתם; "כלי קאמארס"; הכתב הלינארי A.
- (6) צמיחת הארמונות הקדומים בכרתים: תיאוריות "מסורתיות" ותיאוריות מבית מדרשו של הארכיאולוגיה האנתרופולוגית.
- (7) תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארמון המינואי כיחידה ארכיטקטונית - עקרונות הארכיטקטורה המינואית כפי שהם משתקפים בארמונות קנוסוס, פסטוס, מליה וזקרו.
- (8) תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארכיטקטורה המינואית - המשך. "בתי האחזה" ברחבי האי; העיירות (פלאיסקטרו; גרניה); מבני הקבורה.
- (9) אמונות ואמונות מינואיות בתקופת הארמונות החדשים: כלי החרס; כלי האבן; כלי המתכת; ציורי הקיר; גילוף החותמות; סדאות חאמנים וחאומנים.
- (10) דת ופולחן מינואיים: מבני וחפצי פולחן; הארמון כארגון דתי; ציורי הקיר ופירושם; משחקי הפר; זיהוי האלים והאלות; שורשי הדת המינואית.
- (11) "התלסוקרטיה המינואית" בים האגאי: תוקידידס; בעיות בהגדרת זיהוי מושבות מינואיות בקיקלדים ובחוף האנטולי; משמעותה של "השליטה בימים" המינואית.
- (12) הסחר המינואי: "הקפטיו" בציורי הקיר המצריים; המסחר בין כרתים ומצרים בימי הממלכה החדשה; קרמיקה מינואית והשפעות מינואיות תרבותיות בלבנט ובקפריסין.
- (13) צמיחתה של התרבות המיקנית: קברי הפיר ביוון - אוצרותיהם, מקורם, אופי הקבורה בהם, משמעותם החברתית-פוליטית; תיאוריות אודות מקור העושר המיקני.
- (14) שורשי התרבות המיקנית: התרבות החומרית בתקופה ההלאדית התיכונה; "בואם של היוונים" - בעיות לשוניות וארכיאולוגיות ביחס למוצאם של המיקנים.
- (15) תרה (סנטורינו) - "פומפיי של תקופת הברונזה המאוחרת": חייה ומותה של קהיליה קיקלדית פורחת במאה הט"ז לפנה"ס.
- (16) התפרצות תרה והשפעותיה על התרבות המינואית - ניתוח הממצאים והתיאוריות אודות השפעות ההתפרצות הוולקנית בתרה על כרתים ותרבות הארמונות החדשים.
- (17) חורבן הארמונות החדשים בכרתים - בעיות חוץ או פנים? תיאוריות מסורתיות וחדשות לפירוש קורותיה של כרתים בשלהי המאה הט"ו וראשית המאה הי"ד לפנה"ס.

**הארכיאולוגיה מהי?
ד"ר אברהם גופר/פרופ' ישראל פינקלשטיין**

סמסטר א', סמסטר ב'

הקורס עוסק בחתפתחות הדיסציפלינה הארכיאולוגית; בטבעו של המידע הארכיאולוגי; בשיטות העבודה בשדה; בקשר בין הארכיאולוגיה ומדעים אחרים; בדרכים לשחזור ארגון החברתי, כלכלתן וחתפתחותן הפוליטית של חברות קדומות; בגישות שונות לפיענוח הממצא הארכיאולוגי; ובמגמותיה של הארכיאולוגיה בת זמננו. כל שיעור עוסק בנושאים כלליים ובדוגמאות מן הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושל המזרח הקדום.

תוכנית הקורס

1. הארכיאולוגיה כמדע
אינדיאנה ג'ונס והארכיאולוג בן זמננו - מיתוס ומציאות; שורשי העניין הרב בארכיאולוגיה; ציוני דרך בתולדות הגילויים הארכיאולוגיים; באיזה תחומים עוסקת הארכיאולוגיה, מה שיטותיה ומטרותיה; האם הארכיאולוגיה היא מדע בפני עצמו.
2. חתפתחות הדיסציפלינה הארכיאולוגית
צמיחת הארכיאולוגיה כמדע; חתפתחות שיטות המחקר; תמורות במחשבה הארכיאולוגית; טבעו של המידע הארכיאולוגי.
3. העבודה בשדה א': החפירה הארכיאולוגית
מטרות החפירה; חתפתחות שיטות החפירה מראשית המחקר המודרני ועד ימינו; אפשרויות, חישגי ומגבלות.
4. העבודה בשדה ב': המימד המרחבי - הסקר והארכיאולוגיה תאזורית
חתפתחות שיטות הסקר בארץ ובעולם; מטרות הסקר והאפשרויות הגלומות בו לשחזור דפסים יישוביים ודמוגרפיים קדומים; מגבלות הסקר.
5. כיצד מתארכים? א': תיארוך יחסי - סטרטיגרפיה וטיפולוגיה
מהי סטרטיגרפיה; הסטרטיגרפיה מפיטרי ועד ימינו; טיפולוגיה של כלי חרס, כלי צור וממצאים אחרים כאמצעי לתיארוך.
6. כיצד מתארכים? ב': תיארוך מוחלט - כרונולוגיה היסטורית ופסיקאלית
תעודות ובהן סינכרוניזמים היסטוריים; המבנה הכרונולוגי של המזרח הקדום; שיטות פסיקאליות לתיארוך.
7. אדם וסביבה - אקולוגיה אנושית וכלכלת קיום
הקשר בין האדם והמצע הפיסי; שחזור אקלים ונוף קדומים; ביות בעלי חיים וצמחים; כלכלת קיום של חברות קדומות; ארכיאובוטניקה וארכיאוזואולוגיה.

8. חליפין וחפצה
מנגנוני מסחר קדומים ופיענוחם; שיטות פסיקאליות לאיתור מקורם של חפצים.
9. האדם הקדום
אנתרופולוגיה פיסית ושחזור תכונותיהן של אוכלוסיות עבר.
10. עבר וחווה - אתנארכיאלוגיה
מה אפשר ללמוד על חברות העבר מהתבוננות בחברות מסורתיות בנות ימינו - אפשרויות ומגבלות, בליווי דוגמאות; דמוגרפיה היסטורית.
11. הארגון החברתי של החברות הקדומות
אבולוציה חברתית - מציידים לוקטים לחברות מורכבות חברות אגליטריות; ראשית ישיבת הקבע; העיור וצמיחת המדינות הקדומות; שחזור ארכיאלוגי של מבנים חברתיים.
12. עולמן הקוגניטיבי של החברות הקדומות
התפתחות המגיה והדת; היבטים סימבוליים וחברתיים בקבורה; הכתב; אידיאלוגיה, כח והממצא הארכיאלוגי.
13. ישן וחדש - הארכיאלוגיה בין הטקסט והאנתרופולוגיה
ארכיאלוגיה וטקסט - ארכיאלוגיה מקראית וארכיאלוגיה חומרית כמקרי מבחן; הארכיאלוגיה ה"חדשה" - דגשים אנתרופולוגיים; ארכיאלוגיה תחליכית, פוסט-תחליכית ובת זמננו.

ביבליוגרפיה

- בן-תור, א' תשמ"ט. מהי ארכיאלוגיה? - פרקי מבוא. יחידה מס' 1 בתוך: מבוא לארכיאלוגיה של ארץ-ישראל בתקופת המקרא (בחוצאת האוניברסיטה הפתוחה). תל-אביב.
- פאגן, ב' תש"ן. ארכיאלוגיה כהרפתקה. תל-אביב.
- Butzer, K.W. 1982. Archaeology as Human Ecology. Cambridge.
- Daniel, G. 1981. A Short History of Archaeology. London.
- Deetz, J. 1967. Invitation to Archaeology. Garden City.
- Fagan, B.M. (ed.). 1970. Introductory Readings in Archaeology. Boston.
- Hodder, I. 1986. Reading the Past. Cambridge.
- Kenyon, K.M. 1961. Beginning in Archaeology. London.
- Renfrew, C. and Bahn, P. 1991. Archaeology, Theories Methods and Practice. London.
- Wheeler, M. 1964. Archaeology from the Earth. Harmondsworth.

מבוא לארכיאולוגיה של מסופוטמיה פרופ' פרחיה בק

סמסטר ב'

בשיעור זה תינתן סקירה כללית על התרבויות שנחשפו בחפירות הארכיאולוגיות במסופוטמיה מן האלף הששי עד אלף השני לפנה"ס. יידונו המאפיינים העיקריים של היישובים הכפריים במסופוטמיה והתהליכים שהביאו להקמת הערים הקדומות, על מוסדותיהן השונים, באלף הרביעי. הדיון בתרבות החומרית יכלול סקירה על הכלכלה והסחר בעת העתיקה במסופוטמיה; התפתחות הארכיטקטורה של מבני ציבור ובתים פרטיים, מנהגי קבורה, האמנות הפלסטית לסוגיה: פיסול, חותמות גליל ואמנות זעירה (תוך דיון בקשר בין המיתוס והאפוס המסופוטמיים והאמנות).

מבוא כללי לפרהיסטוריה של ארץ ישראל וסביבתה ד"ר אבי גופר

סמסטר ב'

1. ארכיאולוגיה מהי? - ציוני דרך בהתפתחות הארכיאולוגיה כמדע.
2. מטרות הארכיאולוגיה; שיטות מחקר בארכיאולוגיה; התפתחות התאוריה הארכיאולוגית.
3. לקטים-ציידים ויצרני מזון.
4. הארגון החברתי הקדום; סכמות אבולוציוניות למבנה החברתי.
5. נפי הפלייסטוקן באירופה ובמזרח התיכון.
6. דיון אקלימי-סטרטיגרפי; שיטות לתיארוך יחסי בתקופות פרהיסטוריות.
7. שיטות לתיארוך מוחלט בתקופות פרהיסטוריות.
8. האבולוציה של הגנוס הומו ותרבויות הפלייסטוקן הקדום במזרח אפריקה ובמזרח התיכון.
9. אוכלוסיות ראשונות בארץ ישראל וסביבתה.
10. תקופת הפלאולית התחתון - אתרים וממצאים.
1. תרבויות הפלאולית התיכון וחופעת האדם המודרני במרחב המזרח התיכון.
2. לקטים ציידים בשלחי תקופת הפליסטוקן בארץ ישראל וסביבתה.
3. תקופת הפלאולית העליון והתקופה האפיפלאוליתית בארץ ישראל.
4. לקראת המהפכה החקלאית - התרבות הנאטופית בארץ ישראל.
5. חקלאים ראשונים במרחב הלבנט.
6. המהפכה החקלאית כתהליך של שינוי חברתי-כלכלי; תרבויות נאוליתיות בארץ ישראל וסביבתה.

מבוא לתרבות אנטוליה

א. פרופ' ז'אק יקר

סמסטר א' - II

הקורס סוקר את התפתחות התרבות האנטולית למן תקופת הברונזה הקדומה (באלף השלישי לפנה"ס), ועד סוף תקופת הברזל (באלף הראשון לפנה"ס). יושם דגש על רגיונליות, כאשר החלק העיקרי של הקורס ידון בתרבות החיתית באלף השני לפנה"ס. כמו כן ידונו במהלך הקורס תרבויות פריגיה, לידיה, אוררטו של האלף הראשון.

תקופת הברונזה הקדומה 3200-2000 לפנה"ס

1. אתרי מפתח במרכז אנטוליה - אלישר, קולטפה, אלג'ה הוויק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
2. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה, ביז'סולטן, קרטאש-סמיוק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
3. אתרי מפתח בדרום ודרום מזרח אנטוליה - טארסוס, גדיקלי, אתרים במישור העמוק, הסק הוויק, לידר. YAKAR 1985.
4. אתרי מפתח בצפון אנטוליה ובמזרח - נורשונטפה, פולור, ארסלנטפה (מלטיה), פולור (ארזורים), איקזטפה. YAKAR 1985.

תקופת הברונזה התיכונה I-II A-B אנטוליה 1750 - 2000 לפנה"ס

5. מרכז אנטוליה - מושבות הסוחרים האשוריות, אתרי מפתח: קולטפה (קארוס כניש), אלישר, אג'ס הוויק, בועזקוי (קארוס חתושה).
ORLIN 1970; GARELLI 1963; ALKIM 1968
6. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה VI-VII, ביז'סולטן V-VI יאסוס.
ALKIM 1968; MELLAART 1966

תקופת הברונזה התיכונה III - תקופת הברונזה המאוחרת 1700-1200 לפנה"ס

7. חיתים - הממלכה הקדומה והאימפריה החיתית.
BITTEL 1970; GURNEY 1980; MACQUEEN 1986
8. החברה החיתית, כלכלה, מערכת החוקים והשלטון.
GURNEY 1980
9. אמנות מונומנטלית חיתית והארכיטקטורה. אתרי מפתח: בועזקוי (חתושה), אלג'ה חוויק, משט, פירקטין, אפלטון פינר, גאבור קלסי, סירקלי, קרבלי.
VIEYRA 1955; AKURGAL 1962; BITTEL 1970; 1976; MACQUEEN 1986
GURNEY 1977; VAN LOON 1985; MACQUEEN 1986

11. התרבות הפריגית - אתרי מפתח: גורדיין, מידס סיטי, בעזקוי.
.METZGER 1969; BARNETT 1975, AKURGAL 1955
12. התרבות הלידית - אתר מפתח: סרדיס.
.BEAN 1966; HANFMANN 1975
13. התרבות תאורטית - PIOTROVSKI 1962; BURNEY & LANG 1971
14. תרבות חניאו חיתים - AKURGAL 1962; VIEYRA 1955

- Akurgal, E. 1955. Phrygische Kunst. Ankara
Akurgal, E. 1962. The Art of the Hittites. London
Alkim, U.B. 1968. Anatolia I. Geneva
Barnett, R.D. 1975. Phrygia and the Peoples of Anatolia in the Iron Age. Cambridge Ancient History 56
Bean, G. 1966. Aegean Turkey. London
Bittel, K. 1970. Hattusha, The Capital of the Hittites. New York
Bittel, K. 1976. Die Hethiter. Munich
Burney, C. and Lang, D.M. 1971. The Peoples of the Hills. London
Garelli, P. 1963. Les Assyriens en Cappadoce. Paris
Gurney, O.R. 1977. Some Aspects of Hittite Religion. Oxford
Gurney, O.R. 1980. The Hittites. Pelican Books
Hanfmann, G.M.A. & Waldbaum, J.C. 1975. A Survey of Sardis and the Major Monuments Outside the City Walls. Cambridge
Lloyd, S. 1967. Early Highland Peoples of Anatolia. London
Macqueen, J.G. 1986. The Hittites and their Contemporaries in Asia Minor. London
Mellaart, J. 1966. Anatolia Before 4000 B.C. and C. 2300-1750 B.C. Cambridge Ancient History 20
Metzger, H. 1969. Anatolia II. Geneva
Orlin, L.I. 1970. Assyrian Colonies in Cappadocia. The Hague
Piotrovski, B.B. 1962. Urartu Geneva
Van Loon, M.N. 1985. Anatolia in the Second Millenium B.C. Leiden
Vieyra, M. 1955. Hittite Art. London
Yakar, J. 1985. The Later Prehistory of Anatolia: The Late Chalcolothic and the Early Bronze Age. BAR-s268 (i-ii), Oxford

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בתקופת המקרא
ד"ר שלמה בונימוביץ/פרופ' משה כוכבי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס עוסק בסקירה שיטתית של הממצא הארכיאולוגי בארץ-ישראל למן המהפכה החקלאית של התקופה הניאוליתית ועד סוף תקופת הברזל: הממצא החומרי, דגמי היישוב ושיחזור המבנה החברתי, הכלכלי והפוליטי של החברות הקדומות. חלקו הראשון של הקורס דן בעיקר באלף השלישי והשני לפנה"ס (תקופת הברונזה) וחלקו השני עוסק בתקופת הברזל, כלומר, בתקופת ההתנחלות והמלוכה בחיסטוריה הישראלית.

1. מבוא כללי
המסגרת הכרונולוגית וחלוקתה לתקופות; חבלי ההתיישבות העיקריים בארץ-ישראל; שינויים תרבותיים וסיבותיהם; תהליכים מחזוריים; המשך האורך ותארוץ ההיסטורי; הקשרים עם המרחב סביב לארץ-ישראל.

2. המהפכה הניאוליתית
הכפרים הראשונים; בית בעלי חיים; ראשית החקלאות; ראשית הקדרות.

3-4. תקופת הפריחה הראשונה - התקופה הכלקוליתית
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; השלב הכלקוליתי הקדום; השלב הע'סולי; אתרים עיקריים, מאפייני התרבות החומרית, תפישות יישובית וכלכלת קיום, אירגון חברתי, צמיחה והעלמות, קשרים עם המרחב.

5. על סף העיור - תקופת הברונזה הקדומה א'
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המעבר מן התקופה הכלקוליתית לתקופת הברונזה הקדומה; תפישות יישובית; דמוגרפיה; התרבות החומרית; הקשרים עם המצרים.

6-7. תרבות העירונית הראשונה - תקופת הברונזה הקדומה ב'-ג'
ארץ-ישראל על רקע ההתפתחויות במזרח הקדום. תהליך העיור וסיבותיו; תפישות יישובית ודמוגרפיה; תרבות חומרית; ביצורים, מתאר הערים, מקדשים, קבורה, קדרות וממצא זעיר; קשרים עם חגב וסיני; קשרים עם הארצות השכנות; קריסת המערכת העירונית.

8. המשבר הראשון - תקופת הברונזה הביניימית
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; האופי היישובי; נוודים ויושבי קבע; התפישות היישובית; התרבות החומרית; בניה, קדרות ומנהגי קבורה, מקור האוכלוסיה; שינויים סוציו-כלכליים בארץ-ישראל.

- 11-9. הגל העירוני השני ושיאו - תקופת הברונזה התיכונה
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; ארץ-ישראל על רקע תרבויות המרחב; מקורות היסטוריים ראשוניים; קשרי ארץ-ישראל ומצרים; תפישת יישובית ודמוגרפיה; העיור המחודש; התרבות החומרית: מתאר יישוב, ביצורים, ארמונות ומקדשים, קדרות; הרכב האוכלוסיה וצמיחת מבנים פוליטיים; שלבה האחרון של התקופה; חורבן הערים וסיבותיו.
- 13-12. ערב ראשית ישראל - תקופת הברונזה המאוחרת
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המקורות ההיסטוריים; המבנה הפוליטי של הארץ; המשבר ביישוב; חסחר באגן המזרחי של הים התיכון; המעבר המצרי בכנען; התרבות החומרית; סוף התקופה; חורבן והמשכיות; תקופת הברונזה המאוחרת כרקע לצמיחת היישוב הישראלי.
14. סוף הסדר הישן - המעבר מתקופת הברונזה לתקופת הברזל
השינויים במרחב בסוף האלף השני לפנה"ס ובעיות קביעת המעבר מתקופת הברונזה לתקופת הברזל; בחינה לפי הנקודות הבאות: חורבן ערי המדינה הכנעניות; סוף ההגמוניה המצרית; חדירת גויי הים; ראשית התהליך היישובי שהביא לצמיחת המדינות הלאומיות ועוד.
15. הסדר החדש - תקופת הברזל
תאור כללי של התקופה - מקורות היסטוריים; מקרא וארכיאולוגיה; טרמינולוגיה, חלוקה לתקופות משנה וכרונולוגיה.
- 17-16. גויי הים - פלשתים ואחרים
המקורות ההיסטוריים; תרבותם החומרית של הפלשתים וגויי הים; מנין באו גויי הים? גל אחד או שניים? אופי ההתיישבות הפלשתית.
- 19-18. ההתנחלות הישראלית
תיאוריות מנוגדות אודות ההתנחלות הישראלית; הממצא הארכיאולוגי - חפירות וסקרים; התרבות החומרית - האם אפשר להגדיר "אתנאס"? ההתנחלות הישראלית על רקע תהליכים ארוכי טווח בהיסטוריה של ארץ-ישראל; מצב המחקר כיום - הסכמה וחילוקי דעות.
20. עליית הממלכות הלאומיות - ההיבט הארכיאולוגי
כיצד צמחה המלוכה הישראלית; המאה ה-י' ה"עלומה"; אתרים עיקריים וממצא התרבות החומרית.
21. המעבר היישובי של תקופת הברזל ב'
דגמי יישוב באזורים שונים של ארץ-ישראל ועבר הירדן - היבטים סינכרוניים ודיאכרוניים; המדרג היישובי; דמוגרפיה.
- 24-22. תכנון עירוני ואדריכלות מוטמנטלית בתקופת הברזל ב'
דגמים שונים של תכנון עירוני ומקורם; סקירת התכנון העירוני באתרים עיקריים בני תקופת הברזל ב'; ביצורים; ארמונות ובתי מושל; מצודות; מבני ציבור אחרים; בנית הגזית; מפעלי מים; קברים.

25. הממצא הזעיר
הקדרות; צלמיות; טביעות וחותמות; משקלות וכד'; החיבט המנחלי.
26. הממצא הכתוב
סקירת הממצא הכתוב; ירושלים; חרסי שומרון; חרסי לכיש; כתובות ערד וכד'.
27. פרפרי גסיסה - השלטון האשורי
מסעי המלחמה האשוריים לארץ-ישראל וביטויים הארכיאולוגי; חורבן ממלכת ישראל מסע סנחריב והפגיעה ביחודה; הגמוניה ומנחל אשוריים - הממצא הארכיאולוגי.
28. חסוף - נפילת ירושלים וחורבן יהודה
המערך היישובי והתרבות החומרית ביחודה ערב החורבן; חורבן ממלכת יהודה מן החיבט הארכיאולוגי.

מבוא לתרבות מצרים העתיקה ד"ר ונטורה

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1. מבוא כללי של אגיפטולוגיה
הגדרה, ענפים, תולדות המחקר, אגיפטולוגיה בארץ וחיבורה, סוגי ממצאים, ספרות אגיפטולוגית, נומנקלטורה, מחלך חקורס, חובות התלמידים.
- האלים המלך והמדינה
דואליות, הנילוס, הגבולות, האויבים, החקלאות, המלך, מקורות למעמדו, מקור עצמותו, העברת השלטון, שושלות, יחסיו עם האלים. האלים וחדת, הצורה החיצונית של האלים.
החליקה לשושלות לממלכות וכו' רשימות מלכים. סממני המלכה, חמשת השמות של המלך. מעט שיקופיות.
2. כתב החרטומים
לשוונות, כתבים, פענוח, הירוגליפים לכתיבה, לאמנות, לעולם הסמלים. הקבר של תותענח אמון.
הירוגליפים נבחרים. קריאה מתוך חפצים נוספים של תותענחאמון.
3. פרשת "איחוד מצרים" התקופה הארכאית
חמוות והחניטה.
ממצאים מתקופה ארכאית בעיקר פלטות שחיקה וראשי אלה.

4. שושלת 4-6. כלל יחסים עם נביח
 רעיון הפירמידה. רעיון המאשת. חיפוש הקרבה למלך.
 גיאוגרפיה - ערים: ממפיס, חליופוליס, בוטו, הירקונפוליס, נגדה, קופטוס, אסואן הפאזיס, טאות המדבר, אשדות הנילוס, פרשת הסר הגבוה. משאבים טבעיים במצרים וחמרי ייבוא. אדמות חדלתא ומצרים העילית. אשדות הנילוס וחבעיות שלחם.
5. המסטבה באמנות
 הפירמידה באמנות
 השלמת שיקופיות.
6. תקופת הביניים הראשונה
 תאליס החשובים
 קריאה מחזוראות למרי-כא-רע; שיקופיות לחדגמת נושא תאליס.
7. המשך אליס: אבידוס ופלחן אוסירים. התחלת הדת הפרטית.
 הממלכה התיכונה א'.
 קינוח נפרטי איפור. סיפור סינח.
8. הממלכה התיכונה ב'.
 לוח חשנה המצרי.
 קריאת מאמרים מביא.
9. תקופת הביניים השנייה.
 תכשיטים.
 כתבי המארות; חרפשויות.
10. שושלת 18 א'
 המומיות המלכותיות
 קרבות תחותימס III
11. שושלת 18 ב'
 תקופת אל-עמרנה
 מכתבי אל-עמרנה. שיר הלל לאתון.
12. חצבא המצרי
 שושלת 19 א'
 גיאוגרפיה: אבריס, פר רעמסס, אבידוס, נוא אמון על מרכיביה, מצודות האשד השני, אתרי הפירמידות, בני-חסן, אסיוט, קרוקודילופוליס, אל-עמרנה, אבסימבל וכד'.
13. שושלת 19 ב'
 כפר הפעלים בדיר אל-מדינה
 שלטון או לא שלטון מצרי בכנען
14. שושלת 20
 מקדשי קרנק ולקסור ואבסימבל
 שיקופיות מקברים פרטיים

אמנות אגאית קדם-קלאסית: ציור, פיסול ואדריכלות
פרופ' אורה נגבי

סמסטר א'

בשיעור מבוא זה יושם הדגש על שלושה אספקטים יחודיים לאמנות האגאית בכרתים המינואית, יוון המיקנית והאיים הקיקלדיים באלף השני לפה"ס.

1. פרסקאות (ציור קיר, רצפה ותקרה), כלי חרס ומיכלי קבורה מצויירים.
2. פסלים מונומנטאליים וזעירים (מאבן, חרס, מתכת, שנהב ופייאנס).
3. מבנים ממלכתיים ופרטיים בולטים (כולל ארמונות, מקדשים, בתי מגורים וקברים).

הערה:

רצוי לשמוע שיעור זה במקביל (או כהמשך) למבוא ארכיאולוגיה אגאית קדם-קלאסית: התרבות המינואית והמיקנית.

החוג לבלשנות

מבוא לבלשנות היסטורית
פרופ' פ' וקסלר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

במחצית הראשונה, יתאר הקורס שחזור היסטוריה של שפה, קביעת יחסים גנטיים בין שפות, גילוי כללים אוניברסליים בבלשנות היסטורית, הערכת ההשפעה של מגע בין שפות (דו-לשוניות) כגורם לשינוי לינגוויסטי.

במחציתו השנייה של הקורס תהיה הזדמנות ליישם את העקרונות המתודולוגיים שנלמדו, כאשר תיבדקנה סוגיות אחדות בתולדות השפה האנגלית.

החוג לגיאוגרפיה

מבוא לגיאוגרפיה של האדם וגיאוגרפיה יישובית (אנתרופוגיאוגרפיה)
פרופ' אברהם דגני

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

עיקרי נושאי חלימוד בקורס:

רקע מתודולוגי

הקדמה: הגדרת הגיאוגרפיה, קווי יסוד להתפתחות המחשבה הגיאוגרפית ומקום הגיאוגרפיה של האדם בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית. גישות בתפיסת הגיאוגרפיה של האדם ובחוראתה. תחומים הנכללים בגיאוגרפיה של האדם במבנה הרחב ומשמעותם.

טרמינולוגיה בסיסית

הכרת מושגי יסוד בגיאוגרפיה של האדם (מיקום, מרחב פיזור, נגישות, ריכוז, צפיפות, דגם מרחבי, אקומני, אטאקומני, מודעות מרחבית).

עובדות יסוד

תפרוסת האוכלוסיה על פני כדור הארץ. הכרת עובדות, ניתוח מבחר מאפיינים סטטיסטיים ומשמעותם. ניתוח בסיסי של הגורמים המאפיינים את התפרוסת. מכלול השאלות הגיאוגרפיות הבסיסיות אודות תפרוסת אוכלוסיות העולם. הקשר בין תפרוסת למיקום, חלוקת היתרונות היחסיים של טריטוריות על פני כדור הארץ והאינטרפרטציה האנושית שלהם כגורם מיקום. גורמי מיקום ושיקולי מיקום, תוך הדגשת משמעותם ומשקלם של תורמים האנושיים בהסבר הגיאוגרפי.

קונספטים עיקריים ודוגמאות להמחשתם

חקשרים בין רמת המודעות המרחבית של אוכלוסיות לבין קנה המידה של שיקולי המיקום הרלוונטים לגביהם. הרמה הטכנולוגית ורמת הפיתוח של אוכלוסיות וביטוייהם האופייניים בדפוסיים ובדגמים המרחביים הנוצרים. סקירת דוגמאות מאפיינות של אוכלוסיות המתאפיינות ברמות מודעות מרחבית שונות: אוכלוסיות נוודים, "חקלאות המעדר", טיפוס חקלאות ברמות שונות - המיונים של ויטלסי ואחרים בהתייחס לסוגים ולרמות פיתוח שונות של הפעילות החקלאית בעולם. טיפוסים משקים לאומיים, מיסחור ועיוור לרמותיהם, השלכות הנ"ל על תיאוריות המיקום והתפתחותן המחשבית. מודל המקומות המרכזיים (מושגים בסיסיים).

גורמי יסוד בחקר המרחב האנושי-חברתי - מדדים גיאוגרפיים חשובים ומשמעותם

משמעות גורמי הגודל (מסה) והמרחק. המרחק כפונקציה במדדים גיאוגרפיים של הפעילות האנושית במרחב. הגדרת סוגי מרחק ומטרי, תפיסתי וכי"ב, ומשמעותם. ההתייחסות למרחבים יחסיים, פונקציות הפיחות עם המרחק (נוסחאות פרטו), מודל המשיכה. גורמי מרחק ומסה בחקשרי תנועה, הסיבות לתנועה במרחב - חיבטים תיאורטיים (אולמן ואחרים) סוגי התנועה, מערכות תנועה, תקשורת ותחבורה ומאפיינים הטופולוגיים. הגורם התפיסתי (פרספואלי) - תפיסת האדם את הסביבה כגורם מעצב במרחב.

**מבוא לתורת האקלים ובעיות הסובב
מיופ' אריה ביתן**

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

שיעור 1:

מסלול כדור הארץ סביב השמש - הרבולציה
צורת מסלולו של כדור הארץ, פריהליון, אפהליון, מהירות חסיבוב - תקופת השנה, החוק השני של קפלר.

שיעור 2:

הרטיציה של כדור הארץ
כוון הרטיציה, נטיית ציר הסבוב, משך הסבוב - מהירות זוויתית, מהירות קווית, מהירות כדור הארץ.

הזמן

קווי האורך והזמן, קווי הרוחב.

שיעור 3:

הארה של כדור הארץ ועונות השנה
קו ההארה כתוצאה מנטיית ציר כדור הארץ, המפנה הקייצי של השמש, המפנה החורפי של השמש, ימי השוויון בסתיו ובאביב, עונות השנה, אורך היום והלילה.

שיעור 4:

האטמוספירה
מבנה האטמוספירה
הרכב האטמוספירה

שיעורים 5,6:

מקורות האנרגיה של האטמוספירה - קרינת השמש
המקור לחום האטמוספירה - הספקטרום של קרני השמש
האטמוספירה החיצונית
קרינה הנכנסת לאטמוספירה העליונה
היונספירה
שכבת האוזון וחשיבותה כשמירת החי על-פני כדור הארץ
תפוצת קרינת השמש על פני כדור הארץ
השפעת האטמוספירה על הקרינה
קרינה ארוכת גל ואפקט החממה

שיעורים 7,8:

חום וקרור האטמוספירה ופני כדור הארץ
מאזן החום על פני כדור הארץ
מאזן החום וקווי הרוחב
המחלף היומי של הטמפרטורה
המחלף העונתי של הטמפרטורה
שינויי הטמפרטורה עם הגובה
המעריך העלמי של הטמפרטורה
טמפרטורות הקרקע
הטמפרטורות של מי חים

לחץ אטמוספירי ורוחות

כיצד מודדים לחץ אטמוספירי
 שינויים בלחץ כתוצאה מגורמים תרמיים ודינמיים
 שינויים בלחץ עם הגובה
 שקע ברומטרי
 רמה ברומטרית
 מערך הלחץ העולמי על פני כדור הארץ
 מערך הלחץ בגובה
 היחס בין רוח ולחץ - הכוחות הפעילים ליצירת רוחות
 גרדיינט הלחץ והרוח
 כוח קוריוליס
 הרוח הגיאוסטרופית
 הרוח הגרדיינטית
 הרוח על פני הקרקע
 מודל פשוט של מערך הרוחות העולמי
 מערך הרוחות העולמי בפני הקרקע (כלל רוחות ים-יבשה)
 רוחות הרוס (כלל רוח חסילון)
 חקשר בין מערכות רום (לחץ ורמות) ומערכות על פני כדור הארץ

הלחות באטמוספירה ומשקעים

החשיבות לאדי המים
 המקורות לאדי המים
 אנרגיה כמוסה באדי המים
 נקודת הטל
 התעבות
 הערפל
 שינויים אדיאבטיים של הטמפרטורה
 יציבות, אי יציבות ואי יציבות מותנית
 יציבות האטמוספירה ובעיות זיהום האוויר
 תנאים לחיווצרות משקעים (משקעים קונוקטיביים, אורוגרפיים, חזיתות)
 מערך עולמי של משקעים

גשי אויר וחזיתות

אזורי המוצא של גשי אויר
 מיון גשי אויר
 תפיצה עולמית של גשי אויר
 חזיתות
 שקעים של קווי הרוחב הבינוניים (היווצרות, צורה, כוון התקדמות מערכת הרוחות)
 רמות ברומטריות
 חקשר בין מערכות רום (לחץ ורוחות) ומערכות הלחץ על פני הקרקע
 סופת טרופיות - הוריקנים

מרחב מקום וסביבה - מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית
פרופ' יובל פורטוגלי

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרות הקורס:

מרחב, מקום וסביבה הן שלוש דרכי הסתכלות על יחסי אדם וחברה שפתחו במהלך השנים בגיאוגרפיה. ה'מרחב' מבטא את מערכת הקואורדינטות במסגרתה מתרחשת הפעילות החברתית, ה'מקום' מבטא את התחושה הסובייקטיבית והאינטימית שנוצרה בין אדם לביתו, שכונתו, עירו או ארצו, ואילו ה'סביבה' היא חתבנית - הסובב החברתי-פיסי שבמסגרתו מבנהו וחוקיו מתבצעת הפעילות החברתית.

מטרת הקורס היא ללמד את שלשת דרכי ההסתכלות הללו ואת הדרך בה הן באות לידי ביטוי בתחומים השונים של הגיאוגרפיה החברתית.

נושאי הלימוד המרכזיים:

1. מבוא (שבוע 1) - מבנה הקורס, המושגים מרחב, מקום וסביבה.
2. מרחב גיאוגרפי (שבועות 2-5) - המדינה המבודדת של פון טיין, משולש המיקום של וובר, קריסטלר ותיאורית המקומות המרכזיים, מבנה המרחב העירוני על פי אלונזו, ניתוח דגמי נקודות וגודלן, אינטראקציה מרחבית, דיפוזיה של רעיונות וחידושים.
3. מפת מנטלית וסביבה קוגניטיבית (שבוע 6).
4. מקומות גיאוגרפיים (שבועות 7-8) - מקום ואי מקום, מקומות טבעיים ומקומות מלאכותיים, סימון מקומות, קטגוריזציה של מקומות ומתן שמות, הגיאוגרפיה הפאטית של ויקו, מבנה של מקום ודימוי של מקום.
5. סביבה גיאוגרפית (שבועות 9-11) - סביבה, סביבה טבעית, סביבה מלאכותית, סביבה חברתית - תרבותית, סביבה קוגניטיבית, אקולוגיה, גישת מערכות, דטרמיניזם סביבתי, פוסיביליזם סביבתי, גיאוגרפיה הזמן, הסביבה כתבנית, המורפולוגיה של הסביבה.
6. גיאוגרפיות (שבועות 12-14) - גיאוגרפיה עירונית, גיאוגרפיה פוליטית, גיאוגרפיה היסטורית.

מבוא לגיאומורפולוגיה - נוף וסובב ד"ר צבי רון

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הגיאומורפולוגיה והגורמים המשפיעים על עיצוב הנוף. השפעת האקלים, הגיאולוגיה והזמן. בליות מכניות. בליות כימיות ובליות אורגניות. מים תחתיים ומעיינות תהליכים ונופים קארסטיים. תנועות בליות. זרימה משטחית. זרימה נחלית ועיצוב נחלי. חטענות בנחר. אגני היקוות ודגמי רשת הניקוז. התפתחות עמק הנחר. נפתול נחר. נחלי פזרות. גיאומורפולוגיה סטרוקטורלית. עיצוב חופים. העיצוב הקרחי.

מבוא לגיאוקרטוגרפיה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

גיאוקרטוגרפיה

הגדרת התחום ומקומו המתודולוגי בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית.

מחי מפה

הגדרת פונקציונאליות של מרכיבי המושג (תיאור גראפי, מבט מעל (חטלח); קנה מידה, מטרי ותמטי; מרחב המיפוי - מרחבים אמיתיים ויחסיים, סימבוליקה, אינטרפרטיביות וסלקטיביות של המידע המרחבי.

שיקולים טרם מיפוי

תכנון המפה כפונקציה משולבת של מטרה, משתמש פוטנציאלי וזמינות הנתונים. היבטים טכניים: איזון, גודש קרטוגרפי (וחדרכים למניעת), ניגוד, צבע וכיו"ב.

עקרונות הסימול הקרטוגרפי

ניתוח משולב של המיון הנושאי (Thematic Scaling) עם מיון סוגי הסימבוליקה, על פי מספר ממדי המידע המרחבי שהם מייצגים ובחתייחס לדרגות הכימות שלהם - נומינאלי (איכותי); אורדינאלי (סידרי) ואינטרוואלי (כמותי).

המיפוי הנושאי (תמטי)

הצגת סוגי מיפוי עיקריים כנגזרות לגיות של עקרונות הסימול.

הטיפול בנתונים ומידע נקודתיים

מפת הנקודות, מפת הסימנים המדורגים (Pie chart +)

הטיפול במידע של מערכות קוויות (Networks)

מפת קווי זרימה, סימבוליקה קווית אחרת כלל סימנים מורכבים.

אינפורמציה המתייחסת לשטחים
המפה המורפולוגית (הפשוטה)
המפה הדסימטרית
המפה האיזופלטית (והאיזומטרית)
המפה החומופלטית.

מושגים נלווים
פני שטח סטטיסטיים, שיטות ביון, צפיפויות מוחלטות וממוצעות.

קבוצות מרווח
הגדרות ושיטות חלוקה כמותיות, מיפוי אנליטי.

סיכום
שיקולים בבחירה האופטימאלית של סוגי מיפוי בזיקה לבעיה המרחבית של סוגי הנתונים
הזמינים.

גיאוגרפיה חברתית **ד"ר יצחק שנל/ד"ר טובי פנסטר**

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות השיעור
מטרת השיעור היא לבסס ולתעמיק את ההבנה ואת היכולת לישם מושגים ותאוריות
בסיסיות בגיאוגרפיה חברתית. במהלך הקורס יערכו דיונים המבוססים על קריאת מאמרים
עדכניים בנושאים נבחרים של הגיאוגרפיה החברתית. כמו כן התלמידים יתרגלו ניתוח
של תהליכים חברתיים-מרחביים.

נושאים אפשריים לדיון הם:

- א. הקשר בין המקום של קהילות במבנה החברתי ובין תפיסת המרחב שלהן.
- ב. התבדלות מרחבית של קהילות והתגבשות שמונת.
- ג. מבנה כלכלי-חברתי ודגם מרחבי.

המאמרים יבחרו מדי שנה בשנה בהתאם לנסיבות.

גיאוגרפיה מדינית
פרופ' משה ברור/מר א' קרטיץ אמנון

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס:

ללמוד את ההתפתחות ומושגי היסוד של הגיאוגרפיה הפוליטית. תחום התענינות הוא עיצוב המרחב על ידי גורמים פוליטיים והקשר בין פעילויות והחלטות פוליטיות לבין הטף. לאחר הקדמה על ההיסטוריה של המקצוע במאה וחמישים השנים האחרונות ולאחר הכרת הספרות המקצועית המתאימה, הקורס יתמקד בניתוח תופעות פוליטיות-מרחביות ברמה המדינית והבין לאומית. לימוד הנושאים ילווה בדוגמאות מרחבי העולם ובמיוחד מהמזרח התיכון.

נושאי הלימוד המרכזיים:

1. גיאוגרפיה פוליטית מהי? היסטוריה של המקצוע, מושגי יסוד, הספרות המדעית.
2. המדינה ומרכיביה: הגישה המורפולוגית מול הגישות הפונקציונאליות; המבנה הדמוגרפי-אתני של המדינה; לאומיות ואומה: מדינות פדראליות ומדינות אוניטריות.
3. טריטוריה וטריטוריאליזם: שליטה בטריטוריה וריבונות; התיישבות וקולוניזציה.
4. גבולות; גבול ואזור ספר: טיפולוגיה פונקציונאלית של גבולות; תהליך יצירת הגבול; סכסוכי גבולות; גבולות בימים.
5. מלחמה ומרחב: השפעת המלחמה על מבנה המדינה; שינוי בטף; עקורים ופליטים.
6. המרחב הבינלאומי: ארגונים על מדיניים; אידיאולוגיות והתקשרויות.

גיאוגרפיה עירונית
פרופ' אלישע אפרת

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס

לימוד וניתוח העירוניות כתופעה גיאוגרפית עולמית, הבנת המיבנה העירוני ותיפקוד העיר וכן התופעות הכרוכות בשימושי קרקע עירוניים על ידי אוכלוסיה עירונית.

נושאי הלימוד המרכזיים

תופעת העיור בעולם; עיור ימי הביניים; הגדרת העיר וסיווגה; המדרג העירוני; עיור ועורף; תיאוריית המקומות המרכזיים; הבסיס הכלכלי של עיר; האוכלוסיה העירונית מיבנה העיר; שימושי קרקע בעיר; המע"ר; עיר המטרופולין; התחבורה העירונית תוכנית העיר.

גיאוגרפיה כלכלית ד"ר מיכאל סופר

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס

המטרה הראשונית של הקורס היא להקנות בסיס רחב במושגי היסוד של תחומיה השונים של הגיאוגרפיה הכלכלית. הכוונה להגיע להבנה בסיסית טובה של התיאוריות והמודלים העיקריים המסבירים את תפוסתן ומיקומן של פעילויות כלכליות על פני המרחב. מטרה נוספת היא להקנות ידע על גישות אלטרנטיביות להבנת פעילויות כלכליות ושונותן המרחבית ברמות השונות - מרמת הפרט, דרך רמת האזור ועד לרמה הכלל-עולמית.

נושאי הלימוד המרכזיים

1. תחומי המחקר בגיאוגרפיה כלכלית ומושגי יסוד: צריכה, ייצור וחליפין; תוצר לאומי גולמי; ביקוש והיצע; דעיכת המרחק; אגלומרציה; יתרון יחסי.
2. מערכת התחבורה ותפקידה במיקום פעילויות כלכליות: תנאי הוצרות דרך; עצמת תנועה ומודל הגרויטציה; אמצעי תחבורה והתחרות ביניהם; מיקום פעילות כלכלית על פי הוצאות הובלה; גרמים המשפיעים על הוצאות הובלה.
3. הארגון המרחבי של שימושי קרקע: תפוקה שולית; רנטה קרקעית.
4. מיקום פעילויות חקלאיות: טיפוסים משקים חקלאיים; השפעות על מיקום פעילויות חקלאיות; המודל של פון-טיין.
5. מיקום פעילויות תעשייתיות: מודלים של מינימום הוצאות (וובר, הובר); מודל אלטרנטיבי (סמית); חברות רב-לאומיות ושיקולים גלובליים.
6. מיקום פעילויות מסחר ושירותים: תאוריית המקומות המרכזיים; הדינמיקה של מערכות קמעונאיות; מודלים התנהגותיים.
7. גישות אלטרנטיביות: תהליכי ייצור ומיקום פעילויות כלכליות על פי גישות מרכסיסטיות; אופן הייצור הקפיטליסטי; חברות רב-לאומיות.
8. גיאוגרפיה של רווחה, אי שוויון ופיתוח אזורי.

גיאוגרפיה היסטורית ד"ר גדעון ביגר/גב' רבקה פבריקנט

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

בקורס תובהר מהותה של הגיאוגרפיה ההיסטורית ומקומה בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית. ידונו הגישות השונות למחקר הגיאוגרפי היסטורי וחשיבותו למחקר העבר וההווה, ייושמו טכניקות ללימוד ודיון גיאוגרפי היסטורי והדגמה על תהליכי שינוי והתפתחות בארץ-ישראל. הנושאים המרכזיים שידונו יהיו הקשר בין הדיסציפלינה הגיאוגרפית וההיסטוריה, מקומו של האדם בעיצוב הנוף בעבר, מתארי העבר בנוף ההווה והעתיד, שימור אתרים ומרחבים, תוך הדגש על יחסי אדם ומרחב לאורך זמן. תרבויות עתיקות והתייחסותן למרחב יוצגו בחתך מרחבי תוך הדגמות מהמרחב של גוש דן וסביבתו. הקורס ילווה בקריאה, בסיוורים בשטח ובהכנת תרגילים שיישמו הנלמד בשיעור.

שינויי אקלים

ד"ר סערוני הדס/בן-גיא תהילה/פוצ'טר עודד

מטרות התרגיל

הכרת מיגוון השינויים האקלימיים באטמוספירת כדור הארץ: מחות, גורמים, תהליכים והשלכות סביבתיות. בחינת שינויי אקלים בעבר ובהווה ובקנה מידה של זמן ומרחב תוך הכרת גישות המחקר השונות לעתידו האקלימי של כדור הארץ. התרגיל משלב ניתוח מאמרים המציגים גישות שונות לשינויי האקלים.

נשואים מרכזיים שילמדו בקורס

- שינויי אקלים בהיבט גיאולוגי.
- התפרצויות געשיות כגורם לשינוי אקלימי.
- גורמים אסטרונמיים לשינויי אקלים, תיאוריות מילנקוביץ' ומיכניזם.
- היווצרות תקופת קרחונית.
- גזים מזהמים באטמוספירה והשלכותיהם על שינויי אקלים.
- התגברות אפקט החממה והשלכותיו הישבויות-כלכליות.
- התדלדלות האוזון האטמוספירי - שינויים, תהליכים והשלכות סביבתיות.
- אל ניניו ו"קשרים מרחוק" - יחסי הגומלין בין ההידרוספירה והאטמוספירה והשפעתם על שינויי אקלים.
- שינויי אקלים בהיבט היסטורי.
- שינויי אקלים בקנה מידה מזו-מטאורולוגי - תהליכי מידבור ואנטי-מידבור.
- העיר כגורם לשינוי אקלימי.

תרגיל מתקדם בגיאומורפולוגיה

ד"ר זהבי אברהם

מטרות התרגיל

העמקת הידע בתחומי גיאומורפולוגיה חופית ופלובריומורפולוגיה תוך קריאת מאמרים וביצוע מדידות של התהליכים המעצבים את החוף.

נושאי המפגשים

1. תאוריות להתפתחות החוף והשלכותיהן על המחקר המודרני.
2. התהליכים המעצבים את החוף.
3. שיטות למדידת פרופיל פני השטח.
4. תרגיל שדה, מידת סדרת פרופילים בחוף עליה, יפ.
5. ניתוח תוצאות המדידות.
6. תהליכי זרימה בנחלים.
7. השוואת תהליכי הסעת גרופת בנחלים איתנים ובנחלי אכזב.

החוג להיסטוריה כללית

המאה האמריקנית - ארה"ב במאה העשרים ד"ר איל נוח

מ' א' - 4 ש"ס שיעור

קורס יעסוק בארועים המרכזיים ובתהליכים העיקריים שעברו על החברה האמריקנית במאה העשרים, מאה בה הפכה ארה"ב למעצמה המובילה בעולם. הדיון יתמקד בניתוח מבנה הכלכלי וההתפתחויות החברתיות, הפוליטיות, והרעיוניות של ארה"ב לאורך מאה. מבנה השיעור יהיה כרונולוגי ובין היתר נעסוק בנושאים הבאים: צמיחה כללית, תיעוש, הגירה ועיוור בסוף המאה ה-19, תנועות מחאה ורפורמה, הזרם פרוגרסיבי ומעורבות ארה"ב במלחמת העולם הראשונה, שנות העשרים, המשבר הגדול והמערך החדש (New Deal), הפיכת ארה"ב למעצמה עולמית, מלחמת העולם השנייה ופרוץ מלחמה הקרה, שנות החמישים והששים, התנועה לזכויות האזרח והבעיה הבין גזעית, טרגדיה של וייטנאם, תרבות הנגד והשמאל החדש, הפמיניזם האמריקני, משבר חברת השפע, הימין החדש, והאתגר הליברלי דמוקרטי בעקבות סיום המלחמה הקרה. השיעור יעבר בדרך של הרצאות שבהן תינתן אפשרות לדו-שיח באמצעות שאלות ותערות לתלמידים.

חינה על עיקרי הנושאים תוך גיבוי ביבליוגרפי תואם, תיערך בסיום הקורס.

האשה בתרבות המערב (1944-1500) ד"ר בילי מלמן

מסטר א' - 4 ש"ס שיעור

שיעור מהווה יחידה בת ארבע שעות. הוא מיועד הן לתלמידי שנה א' בפקולטה, והן לתלמידי החוגים השונים בשנים ב'-ג'. לפיכך, בנוי השיעור כיחידת לימודים עצמאית סגורה: הוא מאפשר לימודי המשך במסגרת אחרות בפקולטה, המציעות קורסים בתחומים: מודי-האשה, או היסטוריה מודרנית. אבל, אין הקורס מניח לימודים אלה מראש, ולכן יתן ללמדו כיחידה העומדת בפני עצמה. השיעור יינתן כהרצאה. מהסטודנט נדרשת יכוחות וכתבת בחינה בסוף הסמסטר.

יבלבוס

"ההיסטוריה של תאשה", הוא אחד התחומים החדשניים, הערים והמרתקים בחקר ההיסטוריה הוראתה. מטרתו היא תיאור, תיעוד ולימוד תולדות הייחסיים בין המינים בתחום הפוליטי, החברתי, הכלכלי והתרבותי. ביסודו ההנחה כי הזהות המינית והתפקודים המיניים (ג'נדר - gender) אינם נתונים טבעיים, אלא היסטוריים וחברתיים. השיעור יזון את מעמד תאשה, והתפקודים המיניים בכל אחד מהתחומים המוזכרים למעלה, בעידן המודרני. היחידה הכרונולוגית שהשיעור עוסק בה היא ארוכה (1500 עד היום), היחידה הגיאוגרפית אף היא גדולה וכוללת את אירופה; ארצות אגן הים-התיכון ואמריקה הצפונית.

שיעור נעשה שימוש בעזרים כמו שיקופיות; קטעי סרטים דוקומנטריים נדירים (מסוף מאה ה-19 וראשית המאה ה-20) וקטעי מוסיקה.

תוכן חפגישות (חפגישות תן דו-שבועיות, 24 במספר):

1. מבוא ל'היסטוריה של האשה': מחי ההיסטוריה של האשה? כיצד התפתחה? ומחם חקשרים בינה ובין ההיסטוריה הקונבנציונלית?
2. "חוזה ומרים חקדושה" (א'): בתאולוגיה הנוצרית ובכנסיח, ויחס הנצרות לאשה, לנשואין ולמין, מחמאה השנה ועד לראשת העת החדשה (1500).
3. "חוזה ומרים חקדושה" (ב'): נשים בתנועות דתיות, בין המאה ה-16 למאה ה-19. הדת מוצגת כמשחררת האשה וקריירה לגיטימית לנשים מחוץ לספירה הביתית.
4. "בעיני החוק": המעמד המשפטי, ביחד עם הבסיס הדתי, מחוזה תשתית לשינויים במעמד הכלכלי החברתי והפוליטי של האשה. נבחן מעמדם היחסי של הגבר והאשה ב'חוק הכללי (common law) ובחוק חרומי.
5. המשפחה המודרנית מהי? לידה, נשואין, מוות ואחבה באירופה ובאמריקה הצפונית. תחליכי התיעוש והמודרניזציה.
6. המשפחה המודרנית מהי? דמוגרפיה, 'מחזור החיים', חברה וכלכלה באירופה ובאמריקה, בעידן התיעוש ואחריו.
7. כישוף, מכשפות ועבדת השטן: "ציד המכשפות הגדול, (במאות ה-16 וה-17) כמקרה בוחן למעמד הנשים כקבוצה שוליים.
8. מפטריארכליזם לליברליזם: נשים במחשבה הפוליטית המודרנית (מאות 17-18): הגדרת ההבדלים בין המינים מעמד האשה במשפחה והעידר זכויות אזרח לאשה בחגות גדולי הפילוסופים בעת החדשה.
9. 'אמיל וסופי': חינוך האשה והגבר, ומקומם בחברה האזרחית וב'מדינת האזרחים' המודרנית בכתבי הפילוסופים של תקופת החשכלה (המאה ה-18).
10. מחפיכה ומלחמה (א'): נשים בממחפיכות הדמוקרטיות של סוף המאה ה-18: המחפיכה האמריקאית והמחפיכה הצרפתית.
11. ממחפיכה ל'ריאקציה': אזרחות, פטרייטיזם ולאומיות במחצית הראשונה של המאה ה-19, במערב אירופה ובארצ'ב.

12. המחפיקה התעשייתית (1750-1830) (א'): עבודת נשים מעמד האשה וחמשפחה בעידן התיעוש: אנגליה.
13. המחפיקה התעשייתית (ב'): עבודת נשים בארצ"ב ובצרפת, השוואה.
14. "אוהל הדוד תום" - נשים ועבדים: עבודת נשים, גזע, מעמד ומין בדרום ארצ"ב (על-פי מקורות אוטוביוגרפיים, פליטיים וסטטיסטיים).
15. מלאך וזונה: האשה באדיאולוגיה של חבורגות בעידן הויקטוריאני (השוואה בין אנגליה, צרפת וארצ"ב) (בליווי שיקופיות).
16. 'המשוגעת בעליית הגג': האישה בספרות המאה ה-19 (ייבחנו יצירות צ'ארלס דיקנס; ויליאם תקרי; האחיות ברונטה ועוד).
17. האשה ומעמד הילד: התפתחות תפישות 'אימהות' ו'ילדות', וחשינויים במעמד הילד במדינה המודרנית (מאות 18-19).
18. נשים ופוליטיקה (א'): נשים בתנועות שינוי חברתיות במחצית השנייה של המאה ה-19. תיבחן פעילותן בתנועות לטוחר חברתי, ולביטול העבדות.
19. נשים ופוליטיקה (ב'): התנועה הסופראז'יטית, המאבק על מתן זכויות פוליטיות לאשה בסוף המאה ה-19 ובראשית המאה ה-20.
20. נשים ופוליטיקה (ג'): הסופראז'יסטית השימוש באלימות פוליטית, למען השגת זכות הבחירה (אנגליה ארצ"ב וצרפת). מחאה ופשע: זנות, והמאבק הפוליטי לביטול ההכרח החוקית בזנות (אנגליה, גרמניה וארצ"ב).
21. בחזית ובעורף (א'): נשים בעידן המלחמה הטוטאלית, מלחמת העולם הראשונה והשפעותיה על מעמד האשה ומבנה המשפחה.
22. בחזית ובעורף (ב'): נשים במלחמת העולם השנייה: הערך בתקופת הבליוץ.
23. ממלחמה למחפיקה: התנועה 'החדשה' לשוויון זכויות האשה, וחפמיניזם המודרני, כחלק מחתנועה לזכויות האזרח (1970 ועד היום).

השיעור יבחן את התהליכים והאירועים המרכזיים בחיי הדת הנוצרית למן ימי הביניים המאוחרים ועד ימינו. השאלה המרכזית תהיה כיצד סיגלה עצמה הדת לשינויים החברתיים ובאיזה אופן שרתה את הצרכים המשתנים של החברה. השיעור יתחיל בתאור המערכת הדתית (מושגי יסוד, מוסדות) על סף העת החדשה ויעלה את הסיבות האפשריות למשבר הדת שהגיע לשיאו במאה ה-16. נראה כיצד נכשלו נסיונות-התיקון במאות ה-14-16 וכיצד התחיל והתפתח המשבר לכדי שינוי משמעותי בתולדות הנצרות: הרפורמציה הפרוטסטנטית (לותר, קלווין, האנאבפטיסטים והרפורמציה האנגלית). במקביל התרחש שינוי גנ בכנסייה הקתולית: הקונטרה-רפורמציה. במאה ה-18 השפיעה תנועת 'החשכלה' על תפישו רציונלית של הדת ומצד שני גברו הנטיות האמוצינאליות בדת הפרוטסטנטית. נסיינ בבחינת המערכת הדתית היום ובהשפעה שיש לתנועות הדתיות הקיצוניות בימינו.

הקיסרות הרומית - משברים ותמורות

פרופ' זאב רובין

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור מהווה סקירה של התפתחויות שחלו בקיסרות הרומית למן כינונו של הפרנקיפאט של אוגוסטוס (27 לפסה"נ) עד הרפורמות של דיוקלטיאנוס (284-305 לסח"נ), אשר חשפו את מהותו המונארכית של משטר הקיסרות ללא כחל וסרק. השיעור מתמקד ברגעי משבר מלחמות אזרחים וחילופי שושלות, שכן במהלכם של אלו בא לידי ביטוי אופיו של הפרנקיפאט כמונארכיה המבוססת על תמיכת הצבא, אשר היציבות בה מותנית בנאמנותם של רוב החיילים לקיסר ולשושלתו.

הנצרות מראשיתה עד הרפורמציה

ד"ר אביעד קליינברג

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור ינסה להציע נתוח מבני וכתובולוגי של הנצרות המערבית מראשיתה עד לסוף המאה ה-14. לא נעבור על התקופה מאה מאה, אלא נבחן שורה של נושאים מרכזיים להבנת הנצרות כמערכת של אמונות וטקסים וכמערכת של ממשל ושלטון. במאה הרביעית הפכה הנצרות לדת המדינה בקיסרות הרומית. מנהיגי הנוצרים חלקו את השלטון בקהילה עם הרשויות החילוניות. מה היה היחס בין ההנהגה הדתית והשכבות העממיות? כיצד נפתח המתח בין האידיאלים של ישו לבין הצרכים השילטוניים של ממשל דרכו? איזה מקום תפסו זרמים מיסטיים ותנועות נזירות בחיי הכנסייה? מהי הכנסייה? אילו מוסדות יצרו הנצרות וכיצד התפתחו? כיצד תפסה האפיפיורות תפקיד של הנהגה בנצרות של ימי הביניים וכיצד השפיש מאבקי הכוח שלה עם גופים חילוניים ועם התנגדות פנימית על אופי החברה? שאלות אלו ודומות ייבחנו בשיעור תוך התבוננות בספרות ההיסטורית באמנות, ובחגות.

המהפכה הצרפתית
פרופ' אלי בר-נביא

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

הקורס סוקר היבטים מרכזיים במהפכה, החל במאפייניו העיקריים של המשטר הישן והתמוטטותו ועד הפיכתו של נפוליאון בונפרט. הסקירה היא בבסיסה כרונולוגית. עם זאת, דגש מיוחד יושם על נושאים המבליטים את תפקידה של המהפכה הצרפתית ככור ההיתוך של המודרניות הפוליטית: דמוקרטיה ליברלית וטוטאליטרית, טרור, גיוס המונים, אמנסיפציה של מיעוטים, דת אזרחית ועוד.

איטליה מליברליזם לפשיזם
פרופ' שלמה בן-עמי

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

מטרת השיעור לסקור ולנתח את משבר המדינה הליברלית האיטלקית - זאת אחרי לימוד עיקרי המבנה הפוליטי והחברתי שלה - כתוצאה ממלחמת העולם הראשונה. בהמשך תוסבר האידאולוגיה וההתארגנות הפשיסטית ואת המאבק בינה לבין המדינה הליברלית עד לתפיסת השלטון באוקטובר 1922. דגש מיוחד יושם על הבנת דמותו של מוסוליני ודרכי המנהיגות והשלטון שלו.

דמוקרטיה וטוטליטריזם באירופה המודרנית - משטרים ותהליכים
פרופ' ח' שמיר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

חלק א':

שרשי הפרלמנטריזם באנגליה ובצרפת. עיקרי ההגות הפוליטית בקונטקסט של הצמיחה הפוליטית של המשטר הפרלמנטרי.

חלק ב':

המאבק על הדמוקרטיה במדינות מערב ומרכז אירופה במאה ה-19. הטיפול ממוקד באנגליה, צרפת וגרמניה.

חלק ג':

המשטרים הטוטליטריים: הקומוניזם וברית המועצות, איטליה הפשיסטית, גרמניה הנאצית.

חלק ד':

סיכום: התהליכים המרכזיים בהתפתחות המשטרים באירופה אחרי מלחמת העולם השנייה.

יפן המסורתית
פרופ' קנט גרוסברג

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

בקורס זה נבדוק את החיסטוריה היפנית עד אמצע תקופת טוקוגווה. נבדוק גם תרבות וגם נטיות מדיניות, כלכליות וחברתיות.

יצירתו של עולם חדש: המפגש בין ספרד לבין התרבות האינדיאנית
פרופ' צבי מדין

סמסטר א' - שיעור 2 ש"ס

שיעור זה מתמקד תחילה בלימוד המערכות התרבותיות הפוליטיות והחברתיות הן בספרד ובמרטוגל והן ביבשת האמריקאית לקראת גיליה של אמריקה.

לאחר זאת ילמד המפגש בין 2 התרבויות בתקופת הכיבוש והקולוניזציה על היבטיו התרבותיים, כלכליים, חברתיים ופוליטיים ויצירתה של אמריקה לטינית על מורשתה הכפולה ברחמה של המערכת הקולוניאלית.

משלטון רבים לשלטון יחיד: סוגיות בתולדות יוון במאה הרביעית לפנה"ס
פרופ' ז' רובינזון

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

בשנת 404 לפנה"ס הסתיימה המלחמה הגדולה בין ספרטה ואתונה במפלה אתונאית. רבים מבני התקופה, אנשי רוח, פוליטיקאים ועמך, ראו במפלה זו הן את מפלתה של הדמוקרטיה הרדיקאלית והן של האימפריאליזם האתונאי, אשר, בין היתר, הבטיח את השייט בים האגאי ויצר מעין "שוק משותף" נרחב למדי. הוחל בחיפוש אחרי דרכים אלטרנטיביות לניהול המדינה כלפי פנים, ולאחוד המדינות ביוון מוכת סכנות פנימית וחיזוניות. התהליך הסתיים במחצית השניה של המאה הרביעית לפנה"ס, שעה שפיליפוס מלך מוקדון, בנו אלכסנדר ויורשיהם הכניעו את יוון, וצרמה לתחום שלטונם.

נשים בימי הביניים
ד"ר גדי אלגזי

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

חשיעור יסקור היבטים שונים של החיסטוריה של נשים בימי-הביניים. נבקש לתאר את מארג היחסים החברתיים בהן פעלו נשים ואת אפשרויות הפעולה של נשים במסגרתם. לשם כך נשחזר את מקומן במסגרת קבוצות ומוסדות שונים - המשפחה, הכנסייה, האריסטוקרטיה, הכפר, העיר וכיו"ב. ננסה לשחזר תהליכים, בהם התעצבו דגמי זהות מינית ודפוסים של חלוקת עבודה מינית בתרבות ימי-הביניים. דגש מיוחד יינתן לחצנתן של גישות היסטוריוגרפיות ותיאורטיות שונות, כדי לבדוק את מידת פוריותן לחקר החיסטוריה של נשים בימי-הביניים, למשל: אלו אפשרויות מציע מחקר, המתמקד בפרשנות טקסטים ספרותיים ובמקומן של נשים בהם, ואלו מיגבלות מציבה גישה כזו?

הגות המערב ד"ר יוסי מאל

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

תוכן הקורס:

הנחת היסוד של הקורס היא שההיסטוריה האינטלקטואלית של אירופה בתקופה הנדונה מתמצית בסוגיית החילון (סקולאריזציה) של כל אורחות החיים והחשיבה בה, הווה ואומר ב"הסרת מעטה-הקסמים מעל פני העולם" (כניסוחו של מקס וובר). במהלכו נבחן את משמעותו, תולדותיו והיבטיו השונים של התהליך למן "גילוי האדם וגילוי העולם" ברנסנס האיטלקי ואילך, כפי שבא לידי ביטוי בשלושה נושאים עיקריים: האדם, החברה, וההיסטוריה. נדון ברעיונות של הוגים ואסכולות אינטלקטואליות בהקשריהם ההיסטוריים, ונסה להבחיר האם ועד כמה מבטאים הם עמדות דתיות ישנות או שמא תחושות והשקפות מדעיות חדשות לגמרי. אגב כך נבקש לחשוף את הדיאלקטיקה הפנימית של תהליך החילון - להראות כיצד כנגד כל רעיון ומעשה של חילון רדיקאלי עלו תמיד קולות ותנועות שאישו מחדש את תורות הקסם. התמונה הכוללת שתעלה מהקורס תעניק רקע הולם להבנת הפרדוקס המודרני של תהליכי חילון ותחייה דתית המתחוללים אחדדי בימינו.

רוסיה משקיפה על עברה ד"ר נורית שלייפמן

סמסטר ב' - שיעור - 2 ש"ס

פרקים נבחרים בתולדות רוסיה במאות ה-18 וה-19 ואופן השתקפותם בדיון הפוליטי ברוסיה היום. נושאי השיעור יסובו סביב מושגי יסוד בהיסטוריה הרוסית המודרנית כגון: רפורמה ומחפכה, רוסיה והמערב, חברה ומדינה, "מעצמה גדולה" ועוד.

הקורס יעסוק בשאלת חיפושיה של רוסיה אחר זהותה כמדינה אירופית או אסיאתית והשתקפות דימויי המזרח והמערב בתרבותה.

תמורות בעולם המודרני - המאה העשרים ד"ר שלמה זנד

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

השיעור מתכוון לסקור פרקים מרכזיים בהיסטוריה העולמית של המאה העשרים תוך מודעות לבעייתיות המיוחדת של כל היסטוריוגרפיה בת זמננו. מסוף המאה ה-19 ועד נפילת חומת ברלין יבדקו סוגיות המטפלות בתופעות שהשאירו את רישומן על מהלכה של המאה. כיצד התנהלה הדמוקרטיזציה ומחי תרבות ההמונים שליוותה אותה? מדוע התפשט האימפריאליזם בתחילת המאה? מהו האימפקט של מלחמת העולם הראשונה על החברה המודרנית? מתי הופיע הקומוניזם ומה היה סוד כוחו? היכן צמח פאשיזם ובמה הוא נבדל מהנצינאל סוציאליזם? האם אפשר להבין חשמת המונים בתרבות "גבוהה"? מחי מערכת הקשרים בין המלחמה הקרה והאיום הגרעיני? אילו דרכים עמדו לעולם השלישי בהשתחררותו? כיצד מצטייר הסדר העולמי בעידן תקשורת החמונים? על שאלות אלו ואחרות ינסה הקורס לענות.

סין - מקיסרות לרפובליקה עממית
פרופ' אהרן שי

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

שיעור זה יעסוק בהתפתחויות הפנימיות והחיצוניות הקשורות בסין ממלחמת האופיום, שפרצה ב-1840, ועד לעליית הקומוניסטים לשלטון בסין ב-1949. כמו-כן תידון באורח כללי התקופה הקומוניסטית עד ימינו כולל ההתפתחויות העכשוויות המכונות "מדינות חדלת הפתוח".

השאלה המרכזית שתנח את השיעור כציר תהיה: כיצד התאפשר התהליך החיסטורי שחובל את סין מקיסרות מסורתית בצביונה, בשליטת המנצ'ואים, לרפובליקה עממית, המודרכת על-ידי המפלגה הקומוניסטית.

דגשים יושמו על אופיו המיוחד של הקומוניזם בסין, תנאי צמיחתו והתמודדותו עם אתגרים יחודיים לחברה אסיאנית עתירת אוכלוסין, וכן על מקומה של סין בזירה הבינלאומית.

במבחן שייערך בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לענות על שאלון כמקובל, לציון ספר אחד, על-פי בחירתם בו התמקדו, ולהתייחס אליו על-פי שאלות מנחות.

יפן המודרנית
פרופ' קנט גרוסברג

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

בקורס זה נבדוק את ההיסטוריה התדרדרותו של הטוקוגווה עד התקופה המודרנית. נלמד על השינויים המדיניים והכלכליים ועל המשכה של ה"תרבות היפנית".

האינטלקטואלים ומלחמת האזרחים בספרד
ד"ר סנדרה גולדשטיין

סמסטר ב' - 2 ש"ס - שיעור

חלקו הראשון יעסוק בהיסטוריה של מלחמת האזרחים בספרד. בין היתר יידונו התנאים והנסיבות שאיפשרו הפיכתו של מרד צבאי ביולי 1936 בהנהגת הגנרל פרנצ'סקו פרנקו, למלחמת אזרחים. כן נעמוד על התעצמות מלחמת האזרחים בספרד בעקבות התערבות מבחוץ. התערבות שהיתה בעלת השלכות פוליטיות וריגשיות שהשפיע על אירופה כולה. נברר כיצד הפכה המלחמה בספרד לעימות בין גרמניה ואיטליה מצד אחד, וברית המועצות מצד שני, ונתפסה כתחילתו של המאבק העולמי בין שתי האידאולוגיות הגדולות, הקומוניזם מחד, והפשיזם מאידך.

תוצאה ממפנה זה היה תהליך הפוליטיזציה של החיים האינטלקטואליים והאומנותיים באירופה. ובעקבות כך נחיתם של מתנדבים ממדינות רבות באירופה ואף מחוצה לה, בהם אינטלקטואלים מן השורה הראשונה, וחצטרפתם לבריגדות תבילאומיות שלחמו לצידו של האוניברסליזם, הצדק, החירות והשוויון ונגד חלאומנות, תחיררכיה ותמילטריזם. כך יעסוק חלקו השני של הקורס באינטלקטואלים אלה שתנצחו את חוויותיהם ביצירותיהם.

חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

תוכנית התרגיל:

- תבחרת נושא התרגיל ומטרתו. תיחום בזמן ובמרחב הסברת שיטות הלימוד. הסברת תבילוגרפיה;
- תחליקה לתקופת. העולם המיטאי והמיקני. שינויים בגישה ובפירושים;
George Grote - Henrich Schliemann Sir Arthur Evans, John Chadwick
;Michael Ventris
- "תבעייה החומרית" (תבעייה הספרותית ותבעייה החיסטורית);
"החברה החומרית והמשטר החומרי";
- יוון תארכאית - אפיוני התקופת, התפתחות הפליס חיונית;
- משטר אריסטוקרטי ואתוס אריסטוקרטי;
- תנועת ההתיישבות היוונית מחוץ ליוון האירופית - סיבות, ארגון והשפעות בתחום החברתי, הכלכלי, המדיני והתרבותי;
- משבר השלטון תאריסטוקרטי. סיבות ותוצאות. עליית חטירנים;
- ספרטת: חברה, משטר, חינוך, אורח חיים - תאגדה ותמצאות;
- אתונה בתקופת תארכאית. קילון, דרקון, סול, פייסיסטרטוס ובניו;
- המלחמות הפרסיות. תמיסטוקליס ותאריסטרטגיה חימית;
- אתונה במאה ה-5 לפנה"ס. הדמוקרטיה ומוסדותיה. תפריחה התרבותית;
- סיכום;

חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

נושא ראשון: מבוא ובעיית המקורות

- מבוא כללי, חשיבות המורשת הרומית לעולם המערבי;
- תבעייתיות שמעלה חקר ההיסטוריה העתיקה בכלל וחקר תולדות רומא בפרט;
- סקירת ההיסטוריוגרפיה הרומית העתיקה תוך דיון בפרובלמטיקה שחיה מציגה. בין תבעיות חנדונות: העובדה שההיסטוריה הרומית נכתבה בשלב מאוחר מאד של התפתחותם ההיסטורית; תעבדה שההיסטוריה הרומית נכתבה על-ידי בני המעמדות הגבוהים; נטייתם של ההיסטוריונים הרומיים, בשל מחסור במקורות, לצקת תכני קונטמפראניים, חברתיים פליטיים אל עברם;

נושא שני: ראשיתה של רומא 509-753 לפנה"ס

- כיצד ניתן לדלות אלמנטים היסטוריים מתוך חומר שחיה לגנדרים במחיתו (חספר הראשון של ליוויס, תביוגרפיה של רומולס לפליטארקס);
- מה ניתן ללמוד מסיפורים אלה ואחרים על יסוד העיר, על תקופת המלוכה, על מבנה תחברה הרומית הקדומה ועל משטרת;
- הגרמים שתביאו לתפלת המלוכה וחקמת הרפבליקה (509);
- מהי רפבליקה (על-פי מקורות עתיקים);

נושא שלישי: המאבק בין פטריקים לפלבאים 287-394 לפנה"ס

- מי היו הפלבאים? האם היו חלק מאוכלוסיית המקורית של רומא או אוכלוסיה זרה;
- מתי נעשתה האבחנה בין פטריקים לפלבאים ומדוע;
- הגדרת יעדי המאבק של הפלבאים: בניגוד לפטריקים היו הפלבאים גוף הטרורגני, מטרת מנהיגי הפלבאים לא היו זכות לאלה של המוני העם - עיקר הצבא;
- סקירת השלבים השונים במאבק על-פי החישגים הפלבאיים בתחומים כלכליים, משפטיים-אזרחיים ופוליטיים-דתיים;
- סיום המאבק - מנצחים ומפסידים;

נושא רביעי: הכיבוש הרומי של איטליה דרומית לנהר פו 509-264 לפנה"ס

- הדגשת העובדה כי הכיבוש מתרחש במקביל למאבק בין הפטריקים - לפלבאים. האדמות שנכבשו והוחרמו חולקו לאוכלוסייה הענייה וסייעו להרגעת תסיסה חברתית.
- שלבי התפשטות באיטליה: סילוק האטרוסקים, כיבוש לאטיום, המלחמות הסמניטיות, המלחמה נגד פירוס מלך אפירוס;
- זכויותיו של האזרח הרומי;
- ארגון איטליה תחת שלטונה של רומי: הקולוניזציה הרומית לסוגיה, מערכת הבריתות השונות שכרתה רומא עם בעלות בריתה;

נושא חמישי: "החוקה" הרומית

- סקירה וניתוח של מה שמכונה ה"חוקה" הרומית.
- המאגיסטראטורות - עקרונות כלליים המנחים את המאגיסטראטורות השונות. בדיקה של כל אחת ואחת מהן: מי בוחר בהן, סמכויותיהן, יחסי הגומלין בין המאגיסטראטורות השונות וכו';
- הסנאט הרומי - מקורותיו, סמכויותיו, תרכבו ויחסי הגומלין בינו לבין המאגיסטראטים השונים ואסיפות העם. כיצד הפך הגוף שהיה בעל סמכויות דליברטיביות בלבד, לגוף המרכזי בממשל הרומי;
- סיכום על פי הספר השישי של פוליביוס - האם אמנם היתה רומא דוגמא ומופת למשטר הממוזג והאידיאלי;

נושא שישי: האימפריאליזם הרומי

- סקירת המערכות שבעקבותיהן הפכה רומא לשליטה הבלתי ממעוררת של מה שמכונה "העולם הנושב".
- הסיבות לפרוץ המלחמה הפונית הראשונה, המלחמה הראשונה שניהלה רומא מעבר לים, ותוצאותיה;
- המלחמה הפונית השנייה - סיבות ותוצאות;
- המעורבות הרומית במזרח - דיון בוויכוחים המודרניים על הסיבות שהניעו את רומא להתערב ביוון ובאסיה;
- הרס קורינתוס וקרתגו (146 לפנה"ס) - סמליות ומשמעות;

נושא שביעי: השפעת הכיבוש על חכום 133-200 לפנה"ס

- המפגש של רומא עם המזרח גרר שינויים מרחיקי לכת באורח החיים של כל שכבות האוכלוסייה ברומא. הנושאים שנבדקים הם:
- השפעת העושר על אורח החיים של השכבה הגבוהה הן מבחינה חברתית והן מבחינה פוליטית;
 - עליית מעמד הפרשים;
 - בעיות כלכליות וחברתיות שהחלו מתעוררות בקרב פשוטי העם. מעבר של אוכלוסייה מן העיר אל הכפר עקב התרחשויות האיכרות;
 - מספרם הגדל של העבדים המשוחררים והבעיות שהציבו בפני השלטונות;
 - התערערות היחסים בין רומא לבעלות בריתה באיטליה;

נושא שמיני: תחילתה של המחפכה הרומית - גאיוס וטיבריוס גראקוס 122-133 לפנה"ס.

- חרקע לפעילותו של טיבריוס גראקוס;
- מחות הרפורמה שהציע, ההתנגדות אותה עוררו הצעותיו בקרב חברי הסנאט, תגובתו שהיו בה סממנים לא חוקיים ורציחתו.
- התקופה שבין הטריבוונאט של טיבריוס לזה של גאיוס - רסטורציה של שלטון הסנאט;
- תוכנית החקיקה המקפת של גאיוס גראקוס, החידושים בתפיסת תפקידה של המדינה ביחס לאזרחיה, הנסיון להעניק אזרחות רומית לבעלות חברית, חברית עם מעמד הפרשים והכנסתם לחיים הפוליטיים ברומא, רציחתו של גאיוס גראקוס מתוקף צו חדש ואקסטר-לגאלי, "הסנאטוס קונסולטום אולטימוס";

נושא תשיעי: בין גאיוס גראקוס לסולה 80-122 לפנה"ס

- סנאטורים ופרשים - חויכוח סביב בעיית חרכב בתי הדין;
- הבעייה הבטחונית בצפון ובאפריקה, ששת הקונסולאטים של מאריוס והרפורמה הצבאית שלו;
- הטריבוונאט של סאטורנינוס וחקיקתו;
- בעיית זכויות האזרח של בעלות חברית האיטלקיות - מגאיוס גראקוס ועד ליוויוס דרוסוס, מלחמת בעלות חברית;

נושא עשירי: מלחמות האזרחים והרפורמה של סולה 78-88 לפנה"ס

- המאבק בין סולה למאריוס על הפיקוד נגד מיתרידאטס; עלייתו של סולה על רומא וכיבושה, "מלכותו" של קינה;
- הדיקטטורה של סולה והרפורמה אותה הנהיג: הרחבת שורות הסנאט והגדלת סמכויותיו, קיצוץ בסמכויות הטריבונום של הפלבס, חקמת מערכת בתי המשפט הקבועים ועוד;

פגישת סיכום

משלטון יחיד ולקראת שלטון יחיד. סקירה מתמצתת של התפתחות הרפובליקה הרומית שחוקמה לאחר שגרשו המלכים ועברה כברת דרך שהוליכה בסופו של דבר לנפילת המשטר הרפובליקני והקמת הפרינקיפאט.

חברה משטר ותרבות בימי הביניים
ד"ר עליזה ג'יניאו

סמסטר א' וסמסטר ב'

בתרגיל מבוא זה, יוצג חתך כרונולוגי של התפתחות תהליכי חיסוד, אשר עיצבו את פני החברה האירופית המערבית בימי הביניים:

- א. הכניסה הרומית, מוסדותיה ותרבותה;
- ב. המערכת הפיאודו-ואסאלית וביצועיה;
- ג. חיי יום-יום באחוזה האדנותית ובעיר.

בסמסטר ב' של השנה, יודגמו התהליכים האמורים, תוך שימת דגש על בעיות נבחרות מתחום תולדות חצי האי האיברי בימי הביניים.

הדיון בכיתה יתבסס על ניתוח קטעי מקורות ראשוניים, בהסתמך על ספרות מחקר. משתתפי התרגיל יגישו במהלכו 2 עבודות קצרות ובסיומו יעמדו בבחינות סיכום.

חברה, משטר ותרבות בימי הביניים
ד"ר אביעד קליינברג

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס - תרגיל

התרגיל יעסוק בבעיות נבחרות בהיסטוריה של ימה"ב - בעיקר ימה"ב המאוחרים. נדון במערכת הפוליטית, בהתפתחות הכנסיה ומוסדותיה, ביחסי גברים ונשים ובעולם הידע. במהלך התרגיל תתבקשו להגיש 2 עבודות קצרות ובסופו תיערך בחינה על חומר הקריאה.

חברה, משטר ותרבות בימי הביניים
ד"ר גדי אלגזי

סמסטר א' או ב' - תרגיל

זהו תרגיל מבוא, המתמקד בימי-הביניים התיכוניים (המאה האחת-עשרה עד המאה השלוש-עשרה). הוא נועד, ראשית, להציע מבוא להיבטים מרכזיים של החברה האירופית: התרבות החומרית, המיבנים הפוליטיים, העיר והכפר, יחסי המינים, משפחה וקבוצת השארות, התמורות בכנסיה, האריסטוקרטיה והתרבות החצרנית. שנית, בעזרת ניתוח מקורות ראשוניים וספרות מחקר, לאפשר למשתתפים להתוודע לשיטות עבודה בסיסיות במחקר היסטורי, לדגמי הסבר וכשלים טיפוסיים. התרגיל מבוסס על עבודה עצמית ומצריך הכנה אינטנסיבית מפגישה לפגישה, הכוללת קריאת ספרות מחקר ועיבוד מקורות לקראת דיון בכיתה. המשתתפים/ות מגישים בטופ 3 עבודות קצרות בכתב וכתבים בחינת סיום.

חברה משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

1. מבוא - המאות 15-18 באירופה המערבית: קווי המתאר המיוחדים לראשית העידן המודרני.
2. החברה הכפרית והחברה העירונית - תמורות דמוגרפיות וכלכליות.
3. המהפכות הטכנולוגיות - אבק השריפה, הדפוס ואמצעי הניווט.
4. רנסאנס והומניזם - זרמים חדשים בחיי התרבות והרוח.
5. התגליות הגיאוגרפיות - ראשית העידן הקולוניאלי.
6. צמיחת הקפיטליזם - המהפיכה המסחרית והכלכלה העולמית.
7. הרפורמציה הפרוטסטנטית וזרמיה השונים.
8. הקונטר-רפורמציה - תרבות קתולית חדשה באירופה המערבית והפצתה בעולם החדש.
9. המהפכה המדעית מקופרניקוס עד ניוטון.
10. משבר המאה ה-17 - מלחמת 30 השנה; מלחמות שחרור ומלחמות אזרחים.
11. דפסי שלטון חדשים - פרלמנטריזם ואבסולוטיזם.
12. תנועת ההשכלה והתפרצות המשטר הישן.

חברה, משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

מטרת התרגיל היא להעניק לסטודנטים מושגי יסוד, בהיסטוריה מודרנית של מערב אירופה במאה ה-19, מושגים המהווים תשתית של החברה והתרבות המערבית כיום. התרגיל ממזג דיון במגוון של תחומים שונים בחקר ההיסטוריה והוראתה: היסטוריה פוליטית; היסטוריה חברתית; היסטוריה של הרעיון המדיני; היסטוריה תרבותית (ספרות, אומנות ומוסיקה, ברבדים שונים). בכל אחד מהשיעורים, יתוודעו הסטודנטים לסוג אחר של מקורות היסטוריים, מהתחומים הנ"ל ולשיטות מחקר שונות. וכך, בעוד שבפגישות הדנות בהיסטוריה פוליטית, יבחנו מסמכים דפלומטיים, בפגישות העוסקות בתרבות בעידן המהפיכות הרומנטיות, תשמש המוסיקה כמקור לבחינת העבר. השילוב חבין-נושאי, והשילוב בין שיטות מחקר שונות, יעניק לסטודנטים יכולת ומיומנות לחתמוודדות עם הרבגוניות של ההיסטוריה, כדיסצפלינה במחקר והוראה.

תוכן הפגישות

1. מבוא: אירופה של 'המשטר הישן':
חברה, משטר ותרבות באירופה המערבית, ערב פרץ המהפיכה הצרפתית.
2. המהפיכה הצרפתית (א):
"חופש" ו"שוויון" למי? התפתחות התפישות המודרניות של חופש ושוויון בזמן המהפיכה הצרפתית הבורגנית.
3. המהפיכה הצרפתית (ב):
אלימות פוליטית, וראשית השמוש המאורגן בטירור בעידן המהפיכה, והמלחמה בין צרפת לקואליציה האירופית.
4. המלחמה המודרנית והצבא המודרני:
לאומיות, פטריוטיזם, כיבושים והתפתחות ה'צבא החדש' המהפכני, וצבא נפלאיון.

5. המהפיכה התעשייתית:

תהליכי התיעוש, המהפיכה הדמוגרפית, התפתחות העיר החדשה ותהליכי המודרניזציה בתקופה 1850-1830.

6. רומנטיקה ומהפיכה - התנועה ה'רומנטית' בעידן המהפכות (עד 1870), הדיון מבוסס על השמעת וניתוח יצירות ספרותיות או מוסיקליות.

7. דיפלומטיה, מלחמה ושלום:

הסדר החדש באירופה, בעקבות הקונגרס בוינה (1815).

8. ה"חירות מהי"?

חליברליזם המודרני, תפישות ה'חירות' ו'הכפייה', והמעמד הבורגני העולה (עיונים במשנתו של הוגה הדעות ג'ון סטיוארט מיל).

9. חירות, דמוקרטיה ורפורמות פוליטיות למי?

אנגליה בעידן הרפורמות הפוליטיות והחברתיות (1850-1832).

10. המניפסט הקומוניסטי:

הגדרת המושגים 'מעמד'; 'מעמד פועלים'; 'מלחמת-מעמדות' ו'עבודה', במשנתם של קארל מארכס ופרדריך אנגלס.

11. '1848' ו-'1990':

אירופה בתקופת 'אביב העמים': המהפכות הלאומיות והחברתיות במערב אירופה ב-1948, בפרספקטיבה של 1990-91.

12. לאומיות, לאומנות, פטריוטיות:

התנועות הלאומיות ומדינות-האומה החדשות, חלק א': הלאומיות המשיחית, והמדינה האטלקית.

13. גרמניה: איחוד ואחדות:

איחוד גרמניה ב'דם ובברזל', המדיניות של ביסמארק, והלאומנות המודרנית.

חברה, משטר ותרבות במאה ה-20

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

1. מהי המאה ה-20? תקופה של קונפליקטים עולמיים. תקופה של מאבקים אידיאולוגיים. מהפכות תעשייתיות חדשות. דקולוניזציה. האם עדיין:

Age of progress?

2. מערכת המעצמות הגדולות ב-1871. עוצמתן וחולשתן היחסית של המעצמות הגדולות בתחומים השונים. מבנה המשטרים הפוליטיים.

3. איפיוני מדיניות החוץ של ביסמארק ומערכת הבריתות שלו. יחודה של הקיסרות הגרמנית במערב האירופית. ההשיגים וחליקויים בשיטה שהקים ביסמארק באירופה.

4. המגמה החדשה במדיניות הקיסרות הגרמנית בראשית מלכותו של וילהלם ה-II. הקשר בין בעיות מדיניות החוץ ומדיניות הפנים כבעיה עקרונית וכבעיה ספציפית למדיניות הוילחומינית.

5. הקמתה של "הונטנטה הגדולה" נוכח ההתעצמות הגרמנית. התפתחויות במשטר הפוליטי בבריטניה ובצרפת.

6. המשברים הבינלאומיים הגדולים עד מלחמת העולם הראשונה.

7. הסיבות וחרקע הישיר לפרוץ מלחמת העולם הראשונה. תמצית ויכוחי ההיסטוריונים.

8. מחלך מלחמת העולם הראשונה. המלחמה כמניע למלחמה טכנולוגית ותעשייתית.

9. תוצאות דמוגרפיות, חברתיות ותרבותיות של מלחמת העולם הראשונה. תוצאות לטווח קצר ולטווח ארוך.

10. הסדרי השלום ואירגונה של אירופה מחדש.
11. המשבר הכלכלי, החברתי והפוליטי באירופה שלמחרת מלחמת העולם הראשונה - 1919-1923.
12. אירופה של הדמוקרטיה הפרלמנטרית: אנגליה, צרפת, גרמניה של ויימר.
13. צמיחת האידיאולוגיה המרקסיסטית. המציאות הפוליטית והחברתית ברוסיה בשלהי קיומה של רוסיה הצארית.
14. צמיחתו של הסוציאליזם ברוסיה הצארית. חוגי הסוציאליזם מטקצ'ב ועד פלראנוב. הזרמים השונים מהניהיליסטים ועד לבולשביקים.
15. מהפכת הכשלון של 1905 ותוצאותיו.
16. לנין, מהפכת פברואר ומהפכת אוקטובר. מלחמת האזרחים.
17. הקמתה של ברית המועצות. עיצוב המשטר, הלאמות, הבעיה הלאומית, 1918-1924.
18. המאבק בין יורשי לנין. נצחון הסטליניזם. הדיקטטורה הסטליניסטית, הטיהורים הגדולים והגולאגים. המודרניזציה של ברית המועצות.
19. המשבר הכלכלי העולמי של 1929 ותוצאותיו.
20. יסודות האידיאולוגיה הפאשיסטית.
21. מוסיליני והמשטר הפאשיסטי באיטליה.
22. נפילתה של רפובליקת ויימר בגרמניה. היטלר וצמיחתו של הנאציזם.
23. הקמתו ואירגונו של הרייך השלישי.
24. ראשית מדיניות החוץ הנאצית 1933-1936.
25. התוקפנות הנאצית, פייסנות המערב ופרוץ מלחמת העולם השנייה, 1936-1939.
26. סיכומים ומסקנות - ההסדר האירופי והגלובלי שלאחר מלחמת העולם השנייה. מסך הברזל, המלחמה הקרה, הדטנט, הקמת הארגונים האיזוריים, מוקדי מתיחות. סיכומים ומסקנות - המאה ה-20 בראי העשור האחרון של המאה.

חברה משטר ותרבות ברוסיה במאה ה-19

סמסטר ב' - 4 ש"ס תרגיל

תכנית התרגיל:

1. האוטוקרטיה הרוסית להלכה ולמעשה; האם יש ניגוד בין משטר אוטוקראטי למדינת חוק?
2. הצמיחות ברוסיה במחצית הראשונה של המאה ה-19;
3. גורמים בעיצוב האצולה הרוסית;
4. הקשר בין אופי המשטר, הצמיחות ומעמד האצולה;
5. רוסיה לאן? תשובת המשטר והויכוח בין "אוהבי רוסיה" ל"מערבנים";
6. אלכסנדר ה-II והמודרניזציה של רוסיה: הסיבות לרפורמות, אופיין ותוצאותיהן;
7. התגובות לשחרור הצמיחים: "בני אצולה חוזרים בתשובה";
8. מודרניזציה ועלייתה של תנועה מהפכנית: "הצאר המשחרר" נרצח.

כוונת התרגיל היא לסקור את תולדותיה של ברית המועצות מראשיתה ב-1917 ועד לתקופת ברז'נייב בעזרת תעודות סובייטיות. הקורס ילמד את הסטודנט להשתמש בחומר ראשוני לחבתה וניתוחה של סוגייה היסטורית, במקרה ספציפי זה לבחינת החתמודדויותיהם של מנהיגי ברה"מ בתחומי התיאוריה והמעשה ואת החיבטים השונים של המשטר והחיים בברה"מ דרך פריזמה סובייטית. היכרות בלתי אמצעית זו עם מקורות סובייטיים אמורה לאפשר לסטודנט לעמוד מקרוב על הלך המחשבה הסובייטי ועל הנחות היסוד אשר עמדו מאחורי מערכת שלטונית ראשונה מסוגה וללמוד את מחות המשטר, דרך עבודתו ותיפקודו בפועל.

חברה, משטר ותרבות בארצות הברית

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

עיקר התרגיל עוסק בתיאור וניתוח הנושאים המרכזיים המסבירים את התהוותה של ארה"ב.

החלק הראשון מתרכז במערכת הערכים שנוצרו בספר האמריקני, החברה האגרית בדרכה למלחמת האזרחים.

החלק השני עוסק בעיקר באורבניזציה, הגירה והתיעוש - שינוי צביונה של ארה"ב לאחר מלחמת האזרחים.

דגש חשוב בתרגיל הינו על קריאת וניתוח דוקומנטים היסטוריים ועל הבעה מדויקת בכתב.

חברה משטר ותרבות באמריקה הלטינית

פרופ' צבי מדין

סמסטר א' - תרגיל 4 ש"ס

התרגיל מתמקד בסוגיות מרכזיות בהיסטוריה הלאטינו-אמריקאית במאה ה-XIX: הגורמים שהביאו למלחמות העצמאות ולהתהוותם של המדינות העצמאיות, המאבק בין הליברלים לבין השמרנים בדבר עיצובן של המדינות החדשות, תהליך האינטגרציה הלאומית בתחומים השונים.

החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה פרופ' עמי איילון/ד"ר יוסף קוסטינר

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

מטרת השיעור והתרגיל להנחיל ידע בתהליכי ההתפתחות הפוליטית, החברתית והתרבותית של ארצות המזרח התיכון בעת החדשה, עם דגש על המאות ה-19 וה-20, ולחקות תבנה של חורמים שעיצבו את פני האזור.

נושאי ההרצאות:

1. המזה"ת ערב העת החדשה - מורשת העולם האסלאמי.
2. ההווה המדינית, החברתית והתרבותית של המזה"ת בשלטון העות'מאני.
3. ראשית המפגש עם המערב ותחילת עידן הריפורמות.
4. המשכיות ותמורה במזה"ת של המאה ה-19: ריפורמות מואצות מול התמדת הדפוסים המסורתיים.
5. השאלה המזרחית והמזה"ת העות'מאני.
6. זרמים אידאולוגיים ותרבותיים חדשים - המענה לאתגרים מבחוץ.
7. מלחמת העולם הראשונה והסדר המדיני החדש במזה"ת.
8. המאבק לשחרור לאומי במזה"ת בין שתי מלחמות העולם.
9. בניית מדינות: הניסוי בממשל פרלמנטרי.
10. התפתחויות חברתיות וכלכליות בארצות האזור במחצית הראשונה של המאה ה-20.
11. מגמות אידאולוגיות במדינות החדשות: לאומיות טריטוריאלית ופאן-ערבית.
12. אתגרי העצמאות שלאחר מלחמת העולם השנייה: עידן החפיכות.
13. מדיניות בינלאומית במזה"ת: המערכת הבינערבית ופעילות המעצמות באזור.
14. עליית האסלאם כגורם תרבותי, חברתי ופוליטי בשלהי המאה ה-20: סגירת המעגל?

חומר הקריאה ונושאי הדיונים בתרגיל יחולקו בנפרד.

תולדות הערבים והאסלאם פרופ' דויד וסרשטיין

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא לחקות לסטודנטים ידע כללי על ההיסטוריה של העמים האסלאמיים במזרח התיכון מאז חופעת הנביא מחמד ועד השתלטותה של האימפריה העות'מאנית על האזור. השיעור יקיף את הנושאים הבאים:

1. חצי האי ערב לפני האסלאם.
2. חופעת הנביא מחמד וגבוש תאומה האסלאמית.
3. תקופת ארבעת הח'ליפים הראשונים.
4. שלטון בית אמה.

5. שלטון בית עבאס.
6. מזרח האימפריה האסלאמית וכניסת התורכים.
7. תקופת הסלג'וקים והמונגולים.
8. ספרד המוסלמית וצפון אפריקה.
9. מצרים וסוריה תחת הטולונים, האח'שידים, והפאטמים.
10. האיובים והממלכים.

חומר קריאה

פרקים נבחרים בספרים הבאים:

1. ברטרנד לואיס, הערבים בהיסטוריה, תל-אביב, 1955.
2. חוה לצרוס-יפה, פרקים בתולדות הערבים והאסלאם. תל-אביב, 1967.
3. P.M. Holt, Ann K.S. Lambton, B. Lewis (eds.), The Cambridge History of Islam. 2 vols, Cambridge, 1970.
4. Philip K. Hitti, History of the Arabs, 10th edition, New York, 1970.

הבחינה בסוף הסמסטר תקיף את ההרצאות ואת חומר הקריאה.

מבוא להיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית פרופ' מרדכי תמרקין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתולדות אפריקה בתקופה הקולוניאלית וחבנה של התחליכים הכלכליים, החברתיים והפוליטיים שעצבו את דמותה של אפריקה המודרנית.

נושאי הרצאות:

1. החברה האפריקנית בתקופה הקדם-קולוניאלית: מפגש חברתי לבניית מדינה.
2. האימפריאליזם האירופי וחלוקתה של אפריקה.
3. המפגש הראשוני בין הקולוניאליזם האירופי והחברה האפריקנית.
4. משטרים קולוניאליים - הלכה למעשה.
5. מודרניזציה ושינוי חברתי באפריקה - תהליכים והשלכות.
6. המענה האפריקני למציאות הקולוניאלית בין שתי מלחמות העולם.
7. מלחמת העולם כפרשת מים בהיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית.
8. משעבוד לחרות: תהליך הדה-קולוניזציה - השלב הפוליטי.
9. מלחמת הגרילה באפריקה הדרומית.
10. אפריקה הפוסט-קולוניאלית: מאזן, הישגים וכשלונות.

מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה ד"ר ישראל דרורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הקורס ידון בחברה והתרבות האפריקאית מנקודת מבט אנתרופולוגית אשר היא כוללת בגישה. החברות שילמדו מייצגות שיטות פוליטיות, כלכליות, חברתיות ותרבותיות שונות, מצידים-לקטים ועד לממלכות. בנוסף, הקורס ידון בנושאי רוחב הקשורים לאנתרופולוגיה של אפריקה כגון: שינויים תרבותיים, שיטות שארות, נישואין, התארגנות כלכלית, דת וכד'.

רשימת הנושאים שידונו במהלך הקורס:

1. מושגים כלליים באנתרופולוגיה תרבותית.
2. הקדמה לחברה והתרבות באפריקה.
3. שארות, משפחה וארגון חברתי באפריקה (כולל ניתוח דוגמאות מקרה).
4. תפיסת העולם האפריקאית המסורתית - דת, כישוף, חיים ומוות, מחשבה.
5. הכלכלה האפריקאית המסורתית.
6. מוסדות חברתיים כגון: נישואין, קבוצות גיל, חברות סודיות טכסי מעבר.
7. ארגון פוליטי של החברה האפריקאית המסורתית.

ספרות נבחרת:

1. Skinner, E.P. People and Cultures of Africa. New-York: National History Press, 1973.
 2. קניאטה, ג'ומו. מול הר קניה. תל-אביב: עם-הספר, 1963.
 3. אצ'בה, צ'ינואה. מפלת באומואופיה. תל-אביב: עם-עובד, 1968.
- הסטודנטים יתבקשו להגיש עבודה בנוסף לבחינת סיום.
הקורס ילווה בסרטים אתנוגרפים.

תולדות האסלאם במרכז אסיה ד"ר משה גמר

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס היא לחקוט לסטודנט ידע והבנה בתולדות מרכז אסיה מאז הכיבוש הערבי ועד ימינו.

השיעור יתחלק לנושאים הבאים:

1. מרכז אסיה לפני הכיבוש הערבי.
2. הנוודים של ערבות אסיה המרכזית, סין ודרך המשי.
3. התורכים הקדומים.
4. הכיבוש הערבי.
5. מרכז אסיה תחת בית עבאס והקמת הממלכות האוטונומיות באיזור.
6. כניסת התורכים לעולם האסלאם: הע'זונים והקראח'אנים במרכז אסיה.
7. מרכז אסיה תחת שלטון הסלג'וקים והקראח'יטאי.
8. תורכים ומונגולים.
9. הכיבוש המונגולי והקמת הח'אנאטים של הג'ינגיזים.
10. מאבק חדתות במרכז אסיה.
11. האימפריה של תימור-לנג.
12. התבססות האוזבכים במרכז אסיה.
13. הח'אנאטים של בח'ארא, ח'יוה, וח'וקאנד.
14. האסלאם בתורכסתאן המזרחית והכיבוש חסיני.
15. המאבק האנגלו-רוסי על מרכז אסיה.
16. מרכז אסיה תחת השלטון הרוסי.
17. מרכז אסיה תחת השלטון הסובייטי.
18. סינקיאנג תחת השלטון חסיני.
19. הרפובליקות המוסלמיות וחבר העמים.

חומר הקריאה יחולק בנפרד.

החוג לתולדות עם-ישראל

עם ישראל בין מלכות לגלות פרופ' נדב נאמן

סמסטר א'

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל מפילוג הממלכה ועד לגלות בסוף ימי בית ראשון. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטכסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ לתאר את ממלכות ישראל ויהודה בימי בית ראשון.

נושאי הקורס:

1. פער הזמן בין השתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספרי מלכים ושל ספרי דברי הימים כמקורות היסטוריים.
3. פרשת פילוג הממלכה וצמיחת ממלכות ישראל ויהודה.
4. חילופי השושלות בדברי ימי ישראל לעומת היציבות ביהודה.
5. המיפנה בתולדות ישראל עם המסעות האשוריים למערב.
6. ההתעצמות הארמית וההגמוניה של דמשק במרחב.
7. המסעות האשוריים ותקופת הפריחה של ממלכות ישראל ויהודה במחצית הראשונה של המאה השמינית לפנה"ס.
8. סיפוח המערב בידי האימפריה האשורית וקיצה של ממלכת ישראל.
9. מסע סנחריב ליהודה כצומת מרכזי בדברי ימיה של הממלכה.
10. תקופת השעבוד האשורי.
11. ממלכת יהודה בעת המאבק המצרי-בבלי על השליטה בארץ.
12. חורבן בית ראשון, הגלות ו'הפליטה הנשארת'.
13. דת ישראל כדת כנענית שהתפתחה בתהליך אבולוציוני ממושך.

ארץ ישראל בתקופת החשמונאים פרופ' אריה כשר

סמסטר א'

1. שורשי ההתנוונות וגילוייה.
2. ספרי המקבים א'-ב' כמקורות היסטוריים.
3. גזירות חדת של אנטיוכוס אפיפאנס.
4. מרד החשמונאים בהתפרצותו.
5. מחלכי המרד החשמונאי בימי יהודה המקבי.
6. החישגים הצבאיים והמדיניים של יונתן ושמעון.

7. כיבושיו של יוחנן הורקנוס הראשון וגיוור האדומים.
8. מלכותו של אלכסנדר ינאי לאור המקורות ובראי ההיסטוריוגרפיה המודרנית.
9. ימי שלומציון המלכה וריב האחים.
10. שקיעת מלכות בית-חשמונאי.

מרד בר-כוכבא והמרכז בגליל פרופ' אהרן אופנהיימר

סמסטר ב'

השיעור יעסוק בשתי תקופות שהטביעו את חותמן על תולדות עם ישראל בדורן ולדורו: ימי מרד בר-כוכבא - שיאה ושיברה של תנועת ההתנגדות לרומא; והקמתם של מוסדות ההנהגה בגליל ופעלם לשיקום החיים היהודיים לאומיים.

הדיון במרד בר-כוכבא יתמקד בנושאים הבאים: מקומה של החתירה לעצמאות מדינית בתולדות ישראל בכלל ותחת שלטון רומא בפרט; מקומם של תקופת יבנה ו"פולמוס ש קיטוס" ברקע המרד; המקורות הספרותיים למרד בר כוכבא; הממצא הארכאולוגי ובמרכז אגרות בר-כוכבא והמטבעות; מדיניותו של חדריאנוס, בניין ירושלים בתור איליו קאפיטולינה וגזירת המילה; ההכנות למרד ומעורבות המסתור; אישיותו של בר-כוכבא וטי. הנהגתו; משיחיותו של בר-כוכבא; עמדת חכמים כלפי בר-כוכבא וכלפי המרד; חשומרוני והמרד; הנוצרים והמרד; היקפו הטריטוריאלי של המרד; האם נכבשה ירושלים על-יד המורדים; מצור ביתר ומפלתה; גזירות השמד, קידוש השם והרוגי מלכות; התוצאות היישוביות של המרד; האם הביא מרד בר-כוכבא למפנה בתולדות ישראל.

הדיון במרכז בגליל יתמקד בנושאים הבאים: שיקום ההנהגה בגליל בעקבות מרד בר-כוכבא; איזה גליל מצאו בפניהם פליטי יהודה; מעברם של משמרות הכהונה לגליל ופעלם של מוסדות ההנהגה לתיקון המצב שנוצר בעקבות מרד בר-כוכבא - פדיון שבויים בלימת הירידה, ייצוב הכלכלה, הגברת לימוד התורה, העמקת ההגמוניה של המוסדות כלפי ארץ-ישראל וכלפי בבל; ההתעצמות בתוך מוסדות ההנהגה בין חנשי לבין החכמים יחסם של מוסדות ההנהגה כלפי שומרונים, נוצרים ועמי הארץ; היחסים בין מוסדות ההנהגה לבין השלטונות הרומיים; תרומתו של המרכז בגליל לעיצוב היהדות.

בצילו של הצלב: היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים פרופ' ג'רמי כהן

סמסטר א'

דרך הצגת תמונה כללית של התקופה יחד עם ניתוח מקורות נבחרים. שיעור זה יסקור את תולדות העם היהודי בעולם הנוצרי של ימי הביניים. נתמקד ביחסי המיעוט היהודי עם הרוב הנוצרי מחד, ובפריחת התרבות היהודית המיוחדת את התקופה מאידך, בתקווה (1) לזוהר את חשיבות ימי הביניים ברצף ההיסטוריה היהודית, (2) להצביע על מקומה של היהדות בהתפתחות הציביליזציה המערבית בכלל, (3) ולחדגים מבחר בעיות מתודולוגיות העומדות לפני חוקרי ההיסטוריה וחדתות.

1. דברי הקדמה: ימח"ב בהיסטוריה הכללית ובהיסטוריה של עם ישראל; יהודי המערב לקראת סוף האימפריה הרומית; היהדות והנצרות; השקפת העולם היהודית.
2. היהודים באימפריה הביזנטית.
3. ימי הביניים המוקדמים: ספרד הוויזיגותית ואיטליה; שרשי הקהילה בצרפת ובגרמניה; הנהגה וחשכלה רבנית: רגמ"ה ורש"י.
4. ימי הביניים ה"גבוהים"; מסעי הצלב ותוצאותיהם; רנסנס המאה הי"ב; שינויים במערכת הפוליטית; הכנסיה הקתולית ותיחודים; היהודים כ"עבדי החצר".
5. חיי הקהילה והחברה: מוסדות ומנהיגים; ענייני חברה וכלכלה, בין אשכנז לצרפת; social history of religious ideas.
6. פרשנות והלכה: חשיבות המקרא, קריאתו וחבנתו; רבני צרפת ואשכנז, פשטנים ובעלי תוספות.
7. חסידות אשכנז.
8. פילוסופיה וקבלה: היחס הבעייתי בין תורה ומדע; הפולמוס על תורתו של הרמב"ם.
9. הקבלה: מראשיתה בפרובנס עד תקופת ה"זוהר" בספרד.
10. ימי הביניים המאוחרים: רדיפות וגירושים, גולים ואנטסים.
11. אור לעת החדשה: קהילות חדשות במערב; עלייה וירידה בקהילות ליטא ופולין.

"פזורה ים תיכונית: קהילות ישראל באגן הים התיכון 1826-1492" פרופ' מינה רוזן

סמסטר ב'

במהלך השיעור יוגדרו וינומקו תחומי פרק הזמן שבו הוא עוסק, תוגדרנה המסגרות המדיניות שבתן חיו היהודים: האימפריה העות'מאנית, מרוקו, המדינות האיטלקיות וצרפת, ותואר תנועת ההגירה היהודית במהלך התקופה הנדונה. בחמש ידון מעמדם המשפטי של היהודים בכל אחת מן מסגרות המדיניות הללו, והתפתחותו לאורך התקופה, ולאחריו מעמדם החברתי ומערכת היחסים עם החברה הסובבת. יתוארו השינויים במעמדם החברתי והמשפטי של היהודים בתוך תהליכי השינוי העוברים על ארצות הים התיכון: עליית גוש הארצות המוסלמיות במאה השש-עשרה וירידתו במהלך המאות השבע-עשרה והשמונה-עשרה.

**המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלחמת העולם השנייה ו"הפתרון הסופי"
ד"ר דינה פורת**

סמסטר א'

חשיעור ינסה לעמוד על הקשר שבין שני נושאים הנידונים בדרך כלל במחקר בנפרד המהלכים הצבאיים והמדיניים של מלחמת העולם השנייה ו"הפתרון הסופי". קשר זה ידון בכמה מישורים:

- המישור הכרונולוגי: ככל שגרמניה קבעה השגים בתחומים הצבאיים והמדיניים, כך החריפה את מדיניותה האנטי-יהודית, ביחוד מ-1938 ואילך.
- המישור האידיאולוגי: כמה ממהלכיהם של היטלר וחבריו לצמרת המפלגה הנאצית נקבעו לאו דוקא על ידי החגיון הצבאי והמדיני המקובל, אלא על ידי השקפת שלמס, שהשמדת היהודים עמדה במרכזו. הדוגמה חבלטת כאן היא הפלישה לברית-המועצות ותחילת הרצח החמוני.
- המישור המעשי: ככל שגרמניה סיפחה יותר ארצות, או כרתה איתן ברית, כך יכלה לחגוע למספר רב יותר של יהודים ולכלל אותם ב"פתרון הסופי".

חשיעור יכלול כמה חטיבות של נושאים:

- א. התפתחות מדיניותה האנטי-יהודית של גרמניה מ-1933-1938 על רקע התחזקותן הצבאית והמדינית, ועל רקע הטאציפיקציה של החברה הגרמנית.
- ב. 1938 - שנת מפנה במדיניות כלפי היהודים, על רקע סיפוח אוסטריה, ועידת איאן ואירזעים נוספים.
- ג. מ-1939 - כיבוש פולין וחקמת חגיטאות, ומ-1940 - כיבוש מערב-אירופה ותחילת תחליך זיחוי היהודים שם.
- ד. הפלישה לברית-המועצות ותחילת החרג החמוני ביוני 1941.
- ה. הקשר בין ההתפתחות בחזיתות לבין קצב החשמדה; ובין החידלולות בסח-אדם לבין החעבדה ברשת מחטת הכפייה.
- ו. הנסיטות לפתוח במו"מ עם המערב וחקשר בינם לבין שלבי החשמדה האחרונים.

חסידים ומתנגדים ד"ר אברהם שפירא

סמסטר ב'

במחצית השנייה של המאה הי"ח חל שבר בהמשכיות הרציפה של התרבות היהודית - היסטורית. דפסי עלם המסורת נתערערו והתפסקו החישובים המלכדים של המשפחה ושל הקהילה. מתוכו של משבר זה על שתי תנועות חדשות: החסידות במזרח אירופה והחשכלה במערבה. החסידות חוללה מהפכה כפולה בתוך עולם היחידות החלכתית: דתית וסוציאלית. היא הביאה לתמורות במערכי הנפש של הדבקים בה ובאופני עבודת ה' שלהם, מזה, ויצרה דפוסים קהילתיים וחברתיים חדשים (שבמרכזם מוסד "הצדיק"), מזה. מהפכה זו גרמה לערעור סמכותה הבלעדית של היחידות הרבנית ועוררה בקרבה רגשי חרדה ותחייה. אלה נתפתחו עד מהרה למחלוקת חריפה בין שומרי החומות, המתנגדים, לבין החסידים.

המחלוקת בין שני הזרמים הללו הגיעה עד כדי פירסום חרמות של החסידים ע"י המתנגדים לחסידים בתקל"ב (1772), ומאז ועד ראשית המאה הי"ט התנחל פולמוס חריף בין המתנגדים לחסידים. לאחר מכן שכך לחט המאבק של המתנגדים, אך חדים לניגודיות תחריפה נשמעו עד שלחי המאה הי"ט.

בשיעור המוצע תוצג הבעיות הרוחנית-קיומית, שהיוותה רקע לצמיחת החסידות ולמתח הניגודים בינה לבין היחידות הרבנית. יידונו איפיוני המהפכה החסידית מזה ודרכי עבודת ה' של המתנגדים מזה. ייבחנו בקונטקסט היסטורי המקורות המגלמים את הפולמוס בין שני המחנות.

החוג לתולדות ארץ-ישראל

עם ישראל בין מלכות לגלות פרופ' נדב נאמן

סמסטר א'

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל מפילוג הממלכה ועד לגלות בסוף ימי בית ראשון. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטקסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ לתאר את ממלכות ישראל ויהודה בימי בית ראשון.

נושאי הקורס:

1. פער הזמן בין השתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספר מלכים ושל ספרי דברי הימים כמקורות היסטוריים.
3. פרשת פילוג הממלכה וצמיחת ממלכות ישראל ויהודה.
4. חילופי השושלות בדברי ימי ישראל לעומת היציבות ביהודה.
5. המיפנה בתולדות ישראל עם המסעות האשוריים למערב.
6. ההתעצמות הארמית וההגמוניה של דמשק במרחב.
7. המסעות האשוריים – ותקופת הפריחה של ממלכות ישראל ויהודה במחצית הראשונה של המאה השמינית לפנה"ס.
8. סיפוח המערב בידי האימפריה האשורית וקיצה של ממלכת ישראל.
9. מסע סנחריב ליהודה כצומת מרכזי בדברי ימייה של הממלכה.
10. תקופת השעבוד האשורי.
11. ממלכת יהודה בעת המאבק המצרי-בבלי על השליטה בארץ.
12. חורבן בית ראשון, הגלות ו'הפליטה הנשוארת'.
13. דת ישראל כדת כנענית שהתפתחה בתהליך אבולוציוני ממושך.

ארץ ישראל בתקופת החשמונאים פרופ' אריה כשר

סמסטר א'

1. שורשי התחזיונות וגילוייה.
2. ספרי המקבים א'-ב' כמקורות היסטוריים.
3. גזירות חדת של אנטיוכוס אפיפאנס.
4. מרד החשמונאים בהתפרצות.
5. מהלכי המרד החשמונאי בימי יהודה המקבי.
6. החישובים הצבאיים והמדיניים של יונתן ושמעון.

7. כיבושיו של יוחנן הורקנוס הראשון וגזיר האדומים.
8. מלכותו של אלכסנדר ינאי לאור המקורות ובראי ההיסטוריוגרפיה המודרנית.
9. ימי שלומציון המלכה וריב האחים.
10. שקיעת מלכות בית-חשמונאי.

מרד בר-כוכבא והמרכז בגליל פרופ' אהרן אופנהיימר

סמסטר ב'

השיעור יעסוק בשתי תקופות שהטביעו את חותמן על תולדות עם ישראל בדרך ולדורות. ימי מרד בר-כוכבא - שיאה ושיברה של תנועת ההתנגדות לרומא; והקמתם של מוסדות ההנהגה בגליל ופועלם לשיקום החיים היהודיים לאומיים.

הדיון במרד בר-כוכבא יתמקד בנושאים הבאים: מקומה של החתירה לעצמאות מדינית בתולדות ישראל בכלל ותחת שלטון רומא בפרט; מקומם של תקופת יבנה ו"פולמוס של קיטוס" ברקע המרד; המקורות הספרותיים למרד בר-כוכבא; הממצא הארכאולוגי ובמרכזו אגרות בר-כוכבא והמטבעות; מדיניותו של הדריאנוס, בניין ירושלים בתור איליה קאפיטולינה וגזירת המילה; ההכנות למרד ומעורבות המסתור; אישיותו של בר-כוכבא וטיב הנהגתו; משיחיותו של בר-כוכבא; עמדת חכמים כלפי בר-כוכבא וכלפי המרד; השומרונים והמרד; הנוצרים והמרד; היקפו הטריטוריאלי של המרד; האם נכבשה ירושלים על-ידי המורדים; מצור ביתר ומפלתה; גזירות השמד, קידוש השם והרוגי מלכות; התוצאות הישעיות של המרד; האם הביא מרד בר-כוכבא למפנה בתולדות ישראל.

הדיון במרכז בגליל יתמקד בנושאים הבאים: שיקום ההנהגה בגליל בעקבות מרד בר-כוכבא; איזה גליל מצאו בפניהם פליטי יהודה; מעברם של משמרות הכהונה לגליל; פועלם של מוסדות ההנהגה לתיקון המצב שנוצר בעקבות מרד בר-כוכבא - פדיון שבויים, בלימת הירידה, ייצוב הכלכלה, הגברת לימוד התורה, העמקת ההגמוניה של המוסדות כלפי ארץ-ישראל וכלפי בבל; ההתעצמות בתוך מוסדות ההנהגה בין הנשיא לבין החכמים; יחסם של מוסדות ההנהגה כלפי שומרונים, נוצרים ועמי הארץ; היחסים בין מוסדות ההנהגה לבין השלטונות הרומיים; תרומתו של המרכז בגליל לעיצוב היהדות.

היישוב היהודי בארץ ישראל תחת שלטון האסלאם והצלבנים עד לכיבוש ירושלים על ידי צלאח אלוין (1187) ד"ר יורם ארדר

סמסטר א'

נושאי הקורס:

1. הכיבוש המוסלמי של ארץ ישראל.
2. חילופי השלטון המוסלמי בארץ.
3. החתיישבות היהודית בירושלים.
4. הישיבה.
5. המסורה.
6. המדינה הצלבנית הראשונה.
7. מאבק אסלאם-צלבנים עד לכיבוש ירושלים על ידי צלאח אלוין ב-1187.

דומה, שאין צורך להכביר מלים על מקומו של הסכסוך הישראלי-ערבי בהיסטוריה העכשווית של ישראל, של חמזרח-התיכון, ואף מעבר לגבולות אזורנו. כיצד התפתר סכסוך זה עד מלחמת העצמאות וכינונה של מדינת ישראל? ומהם התהליכים ההיסטוריים ארוכי הטווח שבמסגרתם ניתן להבין את התפתחותו? - אלה הן השאלות שיעמדו במרכז השיעור.

השיעור יפתח בדיון בחיבטיו השונים של הסכסוך עם תום מלחמת העצמאות ובתמונת המצב שלהם באותה תקופה. כך, נדון במצבו של הסכסוך מבחינה כלכלית ודמוגרפית, פוליטית, צבאית, פסיכולוגית ועוד - כל זאת כדי ליצור קנה-מידה להמחשת תהליך ההתפתחות. לאחר מכן נדון במצב הסכסוך בתקופות השונות, מימי העלייה הראשונה ואילך, ונתעכב על תהליכים ומאורעות, שהיו נקודות ציון בהתפתחותו. במהלך דיוננו נכיר גישות ותפיסות שונות לבעיית הסכסוך והגורמים המעצבים אותו. כמו כן נעמוד על התמורה העמוקה שהוא יצר במערך היחסים המסורתי בין מוסלמים ליהודים. לבסוף, נעמוד גם על השוני בין דפסי היחסים המתפתחים בארץ-ישראל לבין אלו המתפתחים בין ערבים ליהודים בארצות האסלאם האחרות באותה תקופה.

עימותים והסכמות ביישוב ובהסתדרות הציונית מפולמוס אוגנדה עד הקמת המדינה

פרופ' יעקב שביט

סמסטר ב'

השיעור יתמקד בכמה מוקדים של ההיסטוריה של הציונות והיישוב. מוקדים אלה מרכזים ומתמצנים בתוכם כמה מסוגיות חיסוד של ההיסטוריה הציונית והמהווים פרשת-דרכים. מדובר בקבוצה של מחלוקות עמוקות ('פוןמוסים') שפילגו את התנועה הציונית והסעירו אותה - מפולמוס השמיטה ופולמוס אוגנדה ועד פולמוס החלוקה.

מחלוקות רבות ליוו את התנועה הציונית ואת היישוב לאורך כל הדרך. ב'פולמוס' הכוונה לזיכוח שהתמקד באופן דרמטי סביב שאלה שתבעה הכרעה מוסדית חד-משמעית. לכן הפך ה'פולמוס' למאורע היסטורי דרמטי. באמצעות דיון בכמה מהפולמוסים המרכזיים הללו אפשר על כן לחשוף את הדילמות שעמדו בפני המחנות השונים, את האופן בו עיצבו את עמדתם, את היחס בין אידיאולוגיה למעשה הפוליטי, בין 'מציאות' ו'אילוצים'; וכמו כן לתאר את המנגנון הפוליטי של הזיכוח וההחלטות. שאלה נוספת לדיון תהיה מה היו תוצאות הפולמוסים השונים: האם היתה הכרעה חד-משמעית בין אלטרנטיבות מנגדות או שנוצר הסכמות.

**עימותים והסכמות בישוב ובהסתדרות הציונית מפולמוס אוגנדה עד הקמת המדינה
פרופ' יעקב שביט**

מסטר ב'

השיעור יתמקד בכמה מוקדים של ההיסטוריה של הציונות והיישוב. מוקדים אלה מרכזים מתמצים בתוכם כמה מסוגיות היסוד של ההיסטוריה הציונית והמהווים פרשת-דרכים. מדובר בקבוצה של מחלוקות עמוקות ('פוןמוסים') שפילגו את התנועה הציונית והסעירו אותה - מפולמוס השמיטה ופולמוס אוגנדה ועד פולמוס החלוקה.

מחלוקות רבות ליוו את התנועה הציונית ואת היישוב לאורך כל הדרך. ב'פולמוס' הכוונה לייסוד שחתמקד באופן דרמטי סביב שאלה שתבעה הכרעה מוסדית חד-משמעית. לכן הפך 'פולמוס' למאורע היסטורי דרמטי. באמצעות דיון בכמה מהפולמוסים המרכזיים הללו אפשר על כן לחשוף את הדילמות שעמדו בפני המחנות השונים, את האופן בו עיצבו את עמדתם, את היחס בין אידיאולוגיה למעשה הפוליטי, בין 'מציאות' ו'אילוצים'; כמו כן לתאר את המנגנון הפוליטי של היישוב וההחלטות. שאלה נוספת לדיון תהיה מה היו תוצאות הפולמוסים השונים: האם היתה הכרעה חד-משמעית בין אלטרנטיבות מנוגדות או שנוצרו הסכמות.

החוג ללימודים קלאסיים

מבוא לספרות היוונית הקלאסית ד"ר מרגלית פינקלברג

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס יעקוב אחרי התפתחותה של ספרות יוון מראשיתה ועד תום התקופה הקלאסית דרך התמקדות ביצירות מופת המייצגות התפתחות זו. במהלך הקורס יידונו גם תכונותיה הספרותיות וגם משמעותן הרעיונית של היצירות.

נושאי הקורס:

1. השירה האפית: הומרוס, ה"איליאדה".
2. השירה הלירית (מבחר).
3. הטרגדיה האטית: איסכילוס, ה"אורסטיה".
4. הטרגדיה האטית: סופוקלס, "נשי טרכיס", "אדיפוס המלך".
5. הטרגדיה האטית: אוריפידס, "היפוליטוס", "נשי טרויה".
6. הקומדיה העתיקה: אריסטופנס, ה"עננים", ה"צפרדעים".
7. הפרוזה האומנותית: אפלטון, "פיידרוס", ה"משתה".

לכל נושא יוקדשו בין 3 ל-4 שיעורים.

דת ומיתולוגיה פרופ' ישראל רול

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הנושא "דת ומיתולוגיה" מתחלק לשלוש חטיבות והוא יוצג בפני התלמידים על פי ראש הפרקים המצויינים להלן.

חידע תעיוני על הנושא יירכש על ידי התלמידים באמצעות שמיעת שיעורים, השתתפות בתרגילים וקריאה עצמית. הממצא הארכיאולוגי והאמנותי יוצג בעזרת שיקופיות.

א. מבוא כללי לנושא

1. דת ופולחן בעולם היווני והרומי: מבוא לנושא ומושגי יסוד.
2. מיתוס ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי: הגדרת הנושא ומהותו.
3. הדוקומנטציה ללימוד הדת והמיתולוגיה של היוונים והרומאים: מקורות כתובים, ארכיאולוגיים ואמנותיים.

דת ומיתולוגיה בעולם היווני

1. האלים המגינים של הפוליס היוונית.
2. המקדש היווני הקלאסי.
3. אלים וגיבורים במיתולוגיה היוונית.
4. אוראקולים, מיסטריות ואמונות עממיות ביוון הקלאסית.
5. שינויים וחיידושים באמונות הדתיות בתקופה ההלניסטית.

דת ומיתולוגיה בעולם הרומי

1. האלים המגינים של המדינה הרומית.
2. מיתולוגיה רומית.
3. אסטרולוגיה ואמונות טפלות בעולם הרומי.
4. פלחנות מזרחיים באמפריה הרומית.
5. שקיעת הפוליתאיזם ועלית המונותאיזם בשלהי העת העתיקה.

לכל אחד מראשי הפרקים שצוינו לעיל יוקדשו כשני שיעורים. את השיעורים ילוו תרגילים מקבילים.

התרגילים יעסקו בחיבטים הבאים:

1. ההיבט הארכיאולוגי-אמונותי, בו יושם דגש על תיאורי דת ומיתולוגיה בצויר, בפיסול ובפסיפסים.
2. ההיבט הספרותי, בו יושם דגש על הדת והמיתולוגיה כפי שהם משתקפים במקורות הכתובים.

מבוא לתרבות המערב: אמונות יוון ורומא ד"ר משה פישר

סמ' א' - 4 ש"ס שיעור

מבוא

- (1) אמונות קלאסיות: הגדרת הנושא - הקשר בין האמונות הקלאסיות לארכיאולוגיה הקלאסית. מבוא כללי למושגי יסוד ושיטות לניתוח יצירות אמנות.
- (2) הרקע הגיאוגרפי-היסטורי ופוליטי-חברתי לאמונות הקלאסיות: העולם היווני הארכאי והקלאסי, הדמוקרטיה היוונית, העולם ההלניסטי והרומי.
- (3) המקורות: יצירות האמונות, תיאורים איקונוגרפיים, ספרותיים (פליניוס, ויטרוביוס, קיקרו, ואחרים) ואפיגרפיים (כתובות).

השלבים של האמנות הקלאסית (אמנות יוונית ורומית)

- (1) האמנות הגיאומטרית (מאות י"ח' לפנה"ס) (הדיפילון מסטר).
- (2) אמונות בעלת השפעות מזרחיות (מאה ז' לפנה"ס) (אמונות טרום-קורינתית וטרום-אטית).
- (3) האמנות הארכאית (מאה ו' לפנה"ס) (ואזה פרנסואה, הקורוי והקוראי).

- (4) האמנות הקלאסית (מאות ח'-ד' לפנסה"נ):
- (א) אתונה ממהפך דמוקרטי לראש הברית האטית-דלית: האקרופוליס.
 - (ב) מתחמים מקודשים כמוקדים לפעילות אמנותית (אולימפיה, דלפי).
 - (ג) העיר היוונית והביטוי האמנותי שלה.
 - (ד) אמנות המאה חד' לפנסה"נ: המאסוליאון מהליקרנסוס.
 - (ה) אמנים יווניים בולטים: פאדיאס, פליקליטס, מירון ועוד.
 - (ו) סכום: היחס בין הדמוקרטיה היוונית לבין האמנות הקלאסית.
- (5) האמנות ההלניסטית (מאות ג'-א' לפנסה"נ).
- (א) ההשתלבות היוונית-המזרחית.
 - (ב) המרכזים האמנותיים (פרגמון, אלכסנדריה, רודוס).
 - (ג) מאפייניה של האמנות ההלניסטית.
 - (ד) האמנות ההלניסטית בשולי העולם היווני (גנדרה, דרוס-רוסיה).
- (6) האמנות הרומית
- (א) האמנות בתקופת הרפובליקה (מאות ח'-א' לפנסה"נ): מפגש אמנות אטרוסקי-רומאי ורומאי-הלניסטי: רומא, פמפי, סיראקוזה.
 - (ב) האמנות בתקופת האימפריה הרומית: אמנות רשמית (מונומנטים אימפריאליים ואמנות עממית (מצבות קבורה מעוטרת).
 - (ג) האמנות ככלי תעמולה.
 - (ד) האמנות כביטוי לחיי יום-יום.

III סכום

- (1) השתקפותה של האמנות הקלאסית באמנות מהתקופה הביזנטית על כל גוניה (יהודים, נוצרים, שומרונים) (מאות ד'-ז' לסה"נ).
- (2) "הרפציוניזם" (=הקליטה) של האמנות הקלאסית בעת החדשה.

מבוא לספרות הרומית ד"ר רחל בירנבאום

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שיעור

מטרת השיעור להתוודע אל הסוגים העיקריים (כ-10-12) של הספרות הרומית (מתח כ-20) מאז ראשיתה (המאה ת-3 לפנח"ס) עד המאה ה-2 לספירה. במהלך השיעור תבחננה תכונותיהם האסתטיות של הסוגים הספרותיים השונים, וזאת תוך הדגמה מצמצמת מקטיו היצירות הרומיות הקלאסיות שתורגמו לעברית. תיבדקנה תחבולות ריטוריות-פיוטיות סממנים חיצוניים כמשקל וכן משמעויות רעיוניות - הכול לפי סוג היצירה. בדי ביצירה שלמה יושם דגש גם על בדיקת מבנה, על הקונטקסט התרבותי-חברתי של חיבור ועל ההשפעות הספרותיות היווניות עליה.

חובות התלמידים

השיעורים יתבססו על קריאה מקיפה של היצירות הקלאסיות או קטעים מהן. בגלל אופי של הספרות הרומית וכדי לחקל על קריאה זו מתבקש סטודנט, שיירשם לקורס זה, לקר מראש, בטרם יחל תקורס, ספר רקע כללי על ההיסטוריה הרומית, ספר על תולדות הספר הרומית ועל מיתולוגיה, ומומלצים בזה הספרים הבאים:

מ. קארי, דברי ימי רומא, הוצאת ש. פרידמן בע"מ תל-אביב.

או

צ'ריקובר, היסטוריה כללית, רומי, ספר 3, הוצאת "אמונה", תל-אביב, 1963.

או

זיו, אברמסקי, קירשנבאום, דברי הימים, רומי, הוצאת ספרים יובל, חיפה.

או

י. שצמן, תולדות הריפובליקה הרומית, הוצאת מאגנס, ירושלים תשנ"א.

א. המילטון, מיתולוגיה, הוצאת מסדה, תל-אביב 1961.

א.ד. קולמן, עולמה של הספרות הרומית, מסדה 1983.

חובות הקריאה הכוללת, כאמור, טקסטים (וקטעי טקסטים) קלאסיים בצירוף ספרות עזר וספרות משנית תמסרנה לסטודנטים בתחילת השיעור. השיעור מחייב נוכחות קבועה והשתתפות פעילה בכתב ובע"פ.

מבחר קטעים קצרים ומייצגים מן הסוגים הספרותיים דלהן יידונו בשיעור:

קומדיה	-	פלאוטוס - "האחים מטאיכמוס".
השירה האפית	-	לוקרטיוס - "על טבע היקום", ורגיליוס - "איינאידס", "גיאורגיקה", אובידיוס - "מטמורפוזות".
השירה הלירית	-	קאטולוס, הוראטיוס.
השירה האלגית	-	טיבולוס, פרופרטיוס, אובידיוס.
יאמבים	-	(קאטולוס), הוראטיוס.
שירה בוקולית	-	ורגיליוס - "האקלוגות" (או "שירים בוקוליים").
סאטירה	-	הוראטיוס, סנקה - "הדלעתו של קלאודיוס", יובנליס.
היסטוריוגרפיה	-	סאלוסטיוס, ליביוס, טאקיטוס.
נאום	-	קיקרו - "הנאומים נגד קאטילינא".
פילוסופיה	-	קיקרו - "שיחות בטוסקולום".
מכתבים	-	קיקרו, פליניוס.
ביקורת הספרות	-	קיקרו, הוראטיוס, קווינטיליאנוס.

החוג ללשון העברית וללשונות השמיות

הלשון העברית לתקופותיה ד"ר חיים כהן

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שיעור (רצוי סמסטר א')
2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר א')

מטרת הקורס היא להציג לפני התלמיד את שלבי ההתפתחות של הלשון העברית ואת הרבדיים שחם השקיעו בלשון בת ימינו. הקורס יפגוש את התלמידים עם סגנונותיו של כל אחד מן השלבים האמורים ויבליט את המבדיל ואת המשותף להם.

א. הקדמה, חצגת הקריטריונים לחלוקתה של העברית לתקופות.

1. התקופה הקדם מקראית

ב. האם דברו בני ישראל במצרים (במקום שנתעצבו כעדה נבדלת) עברית? לשונות הסביבה הגיאוגרפית בזמן הסמוך לראשיתה של העברית.

2. העברית כלשון חיה

ג. התהוות העברית במרחב הלשוני הכנעני בתקופת המקרא. אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המקרא.

ד. תפוצתה הגיאוגרפית במרכז ובשוליים. סימני דיאלקטים במקרא. התפרסותה במימד הזמן: מראשית המלוכה ועד ימי החורבן.

ה. העברית במרחב הלשון הארמית והלשוניות הלא-שמיות (יוונית, רומית). אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המשנה.

3. העברית כלשון של ספרות

ו. התנאים שהביאו לחסתלקות העברית מן הדיבור. מעמדה של הארמית העברית בתלמוד ובמדרש.

ז. לשון הפיוט והתפילה בתקופת שלטון ביזאנץ.

ח. המסורה וחדקדוק. טיפוח קריאת התורה.

ט. העברית במציאות שנתהוותה עם עליית האיסלאם. התפתחות העברית במרחב הערבי.

י'. אופי הלשון של הספרות היפה ושל ספרות העיון והחגות בימי הביניים בחוג חשפעת הערבית.

י"א. העברית בארצות הנצרות בימי הביניים.

4. תקופת התחייה

י"ב. העברית בתקופת החשכלה. לקראת התחדשותה כלשון חיה.

י"ג. העברית המודרנית. אופייה ובעיותיה.

העברית והלשונות השמיות ד"ר רבקה ירקוני

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שער (רצוי סמסטר א')
סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר ב')

מטרת השיעור

להכיר קוויה הטיפוסיים של הלשון העברית כבת למשפחת הלשונות השמיות; מקומה של הלשון העברית בתוך הלשונות השמיות וזיקתה אליהן - עובדות והסברים.

תוכן השיעורים

1. הקדמה: מהות הלשון; מוצא הלשונות וזיקתן זו לזו; סוגי העיסוק בלשון.
2. אמות המידה לבחינת קרבה בין לשונות; משפחת לשונות.
3. ייחודן של הלשונות השמיות בתחומי הלשון השונים: אוצר המלים והמבנה חדקדוקי (הגה, צורות ותחביר).
4. המקורות להכרת העברית בתוך הלשונות השמיות; תולדות הכתב.
5. העברית במשפחת הלשונות השמיות - תיאוריית אילן היוחסין ותורת הגלים.
6. התפתחותה של לשון - כיצד?
 - א. עקב תהליכים פנימיים: פונטים ופסיכולוגיים.
 - ב. עקב השפעות חוץ.
7. השרש בלשונות השמיות - מהותו, ביטויי השונים והתפתחותיו.
8. הכיניים בלשונות השמיות כעדות לקרבה ביניהן ולהתפתחויות שחלו בהן.
9. הדומה והשונה בצורני המין והמספר בלשונות השמיות כעדות לייחודן ולהתפתחויות שחלו בהן.
10. מערכת הפועל העברית - "בנייניו", "זמניו" ו"דרכיו" - כקו מיוחד ומבדיל בלשונות השמיות.
 11. העברית בקרב הלשונות השמיות הצפון מערביות (כנענית, ארמית ואוגריתית).
 12. הלשונות השמיות הדרום-מערביות (ערבית וחבשית).
 13. הלשונות השמיות המזרחיות (אכדית, אשורית ובבלית).

מבוא לבלשנות שמית פרופ' ש' רז

סמסטר א' - 4 ש"ס שעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס "מבוא לבלשנות שמית" סוקר את עולם השפות השמיות מנקודת ראותה של הבלשנות השמית, מן הבחינות הסינכרונית (תיאורית), היסטורית והשוואתית.

הקורס ניתן בסמסטר הראשון בחיקף של ארבע שעות שבועיות (פעמיים בשבוע - בכל פעם שעותיים). ארבע הפגישות הראשונות עוסקות בנושאים כלליים שהם מושגי יסוד. שני הנושאים העיקריים שיידונו בהמשך הם בבעיות שבתחום הפונולוגיה (תורת ההגייה והמורפולוגיה (תורת הצורות), ולכל אחד מהם תוקדש מחצית הזמן הנותר.

הנושאים הנדונים הם:

א. מושגי יסוד:
מהי שפה שמית; הקריטריונים למיון לשונות; קווים להתפתחות הבלשנות השמית הבלשנות התיאורית, ההיסטורית והמשווה.

ב. הפונולוגיה השמית:
פונטיקה ופונולוגיה: הפונימה והאלופון; אנוונטר ההגאים השמית; בעיות נבחרות בפונולוגיה השמית של שפות עתיקות וחיות.

ג. המורפולוגיה השמית:
דקדוק ולקסיקון; המורפימה והאלומורף; השורש; מורפופונמיקה; קטגוריות מורפולוגיות במערכת הפעל השמית.

בתרגיל הנלווה לשיעור תערך חזרה על חלק מן החומר שנלמד בשיעור, תוך הרחבת נקודות שונות והעמקת ההבנה בחומר. כן ינתנו תרגילים בכתב לצורך הכרת המצב בספריות האוניברסיטה, ולחבנת כמה מן היסודות של הכתיבה המדעית.

החוג למקרא

מבוא למחשב המקרא
פרופ' יאיר הופמן

סמסטר ב'

המקרא הוא ספר שנכתב במהלך מאות שנים בימי מחברים שונים עד שנתגבש כקאנון. משתקפות בו דעות והשקפות שונות כמעט בכל עניין, ואפילו בנושאים מרכזיים ביותר, כגון תפיסת המונותיאיזם. לפיכך גישה היסטורית ל"מחשבת המקרא" כדבר מגובש ניתן להחיל בעיקר על תכניו, על נושאי ההתעניינות המרכזיים המשותפים לכלל הספרים שבו. לעומת זאת מתוך גישה קאנונית כפי שגובשה במהלך הדורות יש מקום לדבר גם על השקפה מקראית אחידה בכמה נושאים. המתח הזה בין שתי הגישות יידון בקורס, תוך כדי עיון בנושאים העיקריים של מחשבת המקרא, כגון: האדם והאל; נבואה; מונותיאיזם ואלילות; צדיק ורשע - שכר ועונש; תפיסת ההיסטוריה; אסכטולוגיה ומשיחיות; לאומיות [רעיון חברית] ואוניברסליות בדמות האלחות; עם ישראל וארץ ישראל.

מבחר ספרות לעיון:

1. י' קויפמן, תולדות האמונה הישראלית, א-ד, ירושלים - תל-אביב, תש"ך, כרך א' עמ' כא-מד; 22-1; 285-221; 455-417; כרך ג' עמ' 626-656.
2. מ' בובר, דרכו של מקרא, ירושלים תשכ"ד, עמ' 36-58; 88-105.
3. י' גוטמן, הפילוסופיה של היהדות, ירושלים תשכ"ג, עמ' 22-9.
4. W. Eichrodt, Theology of the Old Testament, London 1961, vol. I, pp. 25-69; vol. II, pp. 268-315.
5. J. Hogenhaven, Problems and Prospects of Old Testament Theology, Sheffield 1988, pp. 29-59.
6. H.G. Revenlow - Y. Hoffman (editors), Justice and Righteousness, Sheffield 1992, pp. 117-130.

מבוא לספרות המקרא ד"ר יאירה אמית

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (ניתן לחשתף בשיעור ללא התרגיל)

רשימת הנושאים שיידונו בקורס:

מבוא

המעבר מספרות שבעל-פה לספרות כתובה. מי כתבו ומי היה קהל הנמענים בישראל ובמזרח התיכון הקדום (מסורת חז"ל והגישה הסוציולוגית המודרנית). היבטים חוץ ממסדיים בספרות המקראית וממתי ניתן לדון בכתיבה ותיעוד חוץ-ממסדיים. היחסים בין זמן ההתרחשות לזמן הכתיבה. תיחום זמן הכתיבה. התבוננות בספרות המקרא כספרות פלורליסטית הן מבחינה ז'אנרית והן מבחינה תימאטית.

היסטוריוגרפיה מקראית

מקום החיסטוריוגרפיה בעולם העתיק. הסיפור המקראי ביחסו למיתוס ולאפוס (האלה ענת ועלילת גלגמש) ומעמדה המיוחד של החיסטוריה במחשבת המקרא. בעיית היקף החיסטוריוגרפיה המקראית. "הכוונה הדתית מותנית בתביעה מוחלטת לאמת היסטורית" - בין מהימנות למגמתיות. העיצוב האומנותי של הסיפור המקראי הקצר כאמצעי להבנת משמעותו. מן הסיפור הקצר אל מחזור הסיפורים ועד יצירת הרצף החיסטורי. מגמות עריכה בחיסטוריוגרפיה המקראית (משנה-תורתית וכרוניסטית). תת-ז'אנרים - נאום ורשימות - ותפקידם.

ספרות החוק והמשפט

החיסטוריוגרפיה כמסגרת לספרות החוק. מאפייני ספרות המשפט המקראית - תכנים וצורות. הכרת הקבצים המרכיבים את ספרות המשפט המקראית. מגמת המשפט המקראי על רקע ממצאים משפטיים מן המזרח הקדום. ספרות המשפט וחיי יום יום.

ספרות הנבואה

מה בין סיפורי נביאים לספרים נבואיים. ייחודה של ספרות הנבואה שבמקרא על רקע הנבואה במזרח התיכון הקדום. נושאים בנבואה הקלאסית. מסגרת הזמן של הנבואה הקלאסית - מתי ומדוע חופיעה ונעלמה. באיזו מידה מייצגת ספרות הנבואה את דברי הנביאים.

ספרות החכמה

מאפיינים, היקף וסוגים. תורת הגמול המקראית.

שירה מקראית

מהם מאפייני השירה המקראית ומהם סוגיה (שירת קודש וחול ומעמדו המיוחד של שירי השירים).

סיכום

ספרות המקרא כאסופה מגמתית בתוך מכלול רחב יותר, שמייצג דת חדשה.

מבוא לחקר המקרא
פרופ' גרשון ברין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

- מבוא לקורס והצגת הנושאים.
- קווים נבחרים בספרות המקרא: משך התקופה, הסוגים הספרותיים, חוגי היוצרים והחיבורים שנזכרו במקרא.
- שאלת הקטניזציה - בן סירא והמקורות שאחריו.
- חקטן בעדות חז"ל.
- שאלת חקטן ועדויות ספרות המגילות הגנוזות, חברית החדשה ומקורות אחרים.
- תולדות התקדשות המקרא לגישו העיקריים על פי המקורות השונים.
- קווים מאפיינים בספרות החיצונית וזיקתה למקרא.
- התפתחות נוסח המקרא ושאלת התרגומים הקדומים.
- מגילות ים המלח ומקומן בחקר התורה.
- הסוגים הספרותיים העיקריים שבתורה.
- תולדות חקר התורה:
 - א. מתקופת המקרא ועד המחקר החדש.
 - ב. אסכולות בחקר המקרא בעת החדשה.
- בין התורה לחלקי המקרא האחרים: עיונים באמונות ודעות ובנושאים חברתיים.
- נושאים נבחרים בחקר התורה:
 - א. תולדות הפסלון כהדגמת הרבדים השונים של ספרות התורה.
 - ב. ניתוח השוואתי של חוקים להדגמת התפתחות החוקים והייחס בין מקורות התורה בנושאים אלה.
- שיעור מסכם: מעמדה של התורה במסגרת ספרות המקרא.

החוג לספרות עברית

יחסי יהודים ערבים והשתקפותם בספרות העברית פרופ' נורית גוברין

סמסטר ב' - 4 ש"ס שעור

מטרות הקורס ותכניו:

- א. להציג באופן שיטתי את אחד הנושאים המרכזיים הנמצא דרך קבע על סדר היום של החברה הישראלית, כפי שהוא משתקף ביצירות הספרות העברית. באמצעות נושא רגיש זה מתמודדת הספרות העברית עם שאלות היסוד של החברה הישראלית.
- ב. הקורס יפתח במבוא קצר שפרקיו יעסקו במערכת הקשרים שבין הספרות העברית להיסטוריה, לאידאולוגיה, לביוגרפיה ולחברה; וכן בהיסטוריה של יחסי יהודים וערבים מתחילת ההתישבות היהודית בארץ-ישראל, על רקע ההתפתחות בתקופת הישוב ובמדינת ישראל.
- ג. מקום מיוחד יוקדש לראשית הופעתו של הנושא בספרות הארץ-ישראלית עד מלחמת העולם הראשונה, על מגמותיו השונות והמנוגדות, כבסיס הכרחי להבנת המשך התפתחותו וכיוונו עד ימינו.
- ד. הקורס יעסוק במגמות המרכזיות, ובדרכי העיצוב השונות, של הנושא ביצירות הספרות, ובעקרונות המנחים שמאחוריהם. הוא יצביע על הגיוון הרב של אפשרויות הגישה לנושא מנקודות מבט רבות: היסטורית, חברתית, מיתית, מוסרית, פסיכולוגית; על הצגתו מתוך תפיסה ריאליסטית או רומנטית; על דרכי תיאור סטריאוטיפיות, על הפנמתו, ועוד.
- ה. מקום מרכזי יוקדש לדיון ביוצרים שהנושא תופס מקום נכבד בז'אנרים השונים של יצירתם. הקורס ינסה לבדוק אם יש חוקיות קבועה וצפויה החוזרת ביצירות אלה, במיוחד בתחום הפרוזה; וכן ידון בנושאים כגון: הקשר בין הסיפור והרומן לבין המסה העיונית של אותו יוצר; של הוגה-דעות אחר; טיב הקשרים שבין האידיאולוגיה והיצירה; הביוגרפיה והיצירה; השפעות פנים-חוץ.

חובות התלמידים:

1. הקורס מחייב נוכחות קבועה, והשתתפות פעילה בכתב ובע"פ.
2. קריאה רבה ביצירות הספרות ובמה שנכתב עליהן, היכרות עם תולדות חייהם של היוצרים.
3. כתיבת עבודת תרגיל בטקס על בחינת המעבר בסיום.

התלמידים יתבקשו להשתמש דרך קבע באנתולוגיות:

- א. נורית גוברין (עורכת) קובץ ללימוד ולתרגיל לתלמידי הקורס, הוצ' החוג לספרות עברית תשנ"ד.
- ב. יוסף אריכא (עורך), "סיפורים עבריים מחיי הערבים", הוצ' עם-הספר, 1963.
- ג. אהרן אמיר (עורך), "ארץ מריבה. הריב על הארץ בראי הספרות העברית", הוצ' משרד הבטחון, ההוצאה לאור, 1992.
- ד. אהוד בן-עזר (עורך), "במולדת הגעגועים המנוגדים. הערבי בספרות העברית", הוצ' זמורה ביתן, 1992. כולל ביבליוגרפיה נבחרת.

כמו כן יילמדו ויוזכרו יצירות שלא נכללו באנתולוגיות אלה.

נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בסיפורת העברית החדשה ד"ר חנה נוה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

מושג היסוד בקורס הוא "סיפור המסע" ולאור מאפייניו של הסוג הספרותי הזה ייבחנו יצירות הסיפורת העברית החדשה. סיפור המסע הוא מושג המתייחס לעלילתן של יצירות, שבהן נסע הגיבור ממקום למקום במרחב הגיאוגרפי של העולם, בין שהוא תייר מזדמן, מהגר, הרפתקן, מגלה עולם, נמלט, מתלמד סקרן, וכיו"ב. אך סיפור המסע הוא מושג המתייחס גם לעלילתן של יצירות, שבהן יש לתנועה משמעות סמלית ומושאלת והיא מתרחשת בזמן הנפש ובמרחב הנפש, ולא דווקא במרחב הגיאוגרפי הפיזי.

בקורס יוצג מושג המסע כקונצפציה בסיסית של כל עלילה, ויודגשו במיוחד היצירות הנותנות המחשה, נפח מוגדל וערך מוסף למאפייני המסע. הקורס יבדוק את השאלות האלה:

- א. נקודות החיתוך של המסע - מאין ולאן? - ומשמעות הגבולות האלה.
- ב. כושר הניידות, קלות התנועה וה-light traveller מול האינרציה, נכות הגוף וכובד התנועה - חלוקת המשאבים ומשמעותה.
- ג. מסעות של קולוניזציה מול מסעות של אקומודציה - היש התאמה בין צמד הניגודים הזה ובין הצמד: מסעות נוסעים מול מסעות נוסעות (מסע "גברי" מול מסע "נשי").
- ד. המפה והתרבות: העולם הישן מול העולם החדש - הערכת ההבדל ביניהם במהלך המסע ובסיומו.
- ה. מושג השיבה המאוחרת בתרבות ובספרות העברית.
- ו. בעקבות הזמן האבוד: הסיפור הרטרופקטיבי והמסע בזרם התודעה.

התלמידים בקורס יקראו יצירות סיפורת עבריות מראשית המאה ועד ימינו: מנדלי מו"ס, ביאליק, ברנר, ברדיצ'בסקי, בארון, עגנון, מגד, ברטוב, עוז, יהושע, כהנא-כרמון, ליברכט, בת-שחר, קציר, גרוסמן, שיץ, קורן, הופמן ועוד.

מבוא לידיש ולתרבותה ד"ר אברהם נוברשטרן

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור ותרגיל

נושאים עיקריים:

1. שמות הלשון ומשמעותם.
2. המרכיבים של יידיש.
3. סקירה על תולדות הלשון.
4. גיאוגרפיה תרבותית של דוברי יידיש.
- המושג "אשכנז"; מזרח אירופה היהודית ואיזוריה המרכזיים; אופיו של היישוב היהודי: העיירה ("שטעטל"); הכפר; העיר הבינונית; הערים הגדולות כמרכז ספרות; ההגירה והמרכזים מעבר למזרח אירופה; הדיאלקטים של יידיש.
5. לשונות יהודיות ולשונות היהודיים; השוואה בין יידיש ללאדינו.
6. דו-לשוניות בחברה היהודית המסורתית.
- הגדרה של "חברה יהודית מסורתית"; דו-לשוניות ורב-לשוניות; תפקידיהן של לשון הקודש ויידיש.
7. במעבר לזמנים המודרניים: עמדת ההשכלה כלפי יידיש.
8. עמדות הזרמים הרעיוניים והמפלגות היהודיות במאה ה-20 כלפי יידיש.
9. סקירה על התפתחותה של ספרות יידיש:
 - א. ז'אנרים מרכזיים בספרות יידיש הישנה.
 - ב. הקלאסיקונים של ספרות יידיש ויצירותיהם: בחינות ז'אנריות ותימטיות.
 - ג. היצירה התרבותית ביידיש בין שתי מלחמות העולם: עיתונות, תיאטרון, בתי-ספר, ספרות.
10. המחקר של יידיש: תחומים, מוסדות, דמויות.
11. הפולקלור היידי.
12. סקירה על התפתחות התיאטרון היידי.
13. קריאה ביצירות נבחרות: שלום-עליכם : טוביה החולב.
דוד ברגלסון : יוסף שור.
יצחק בשביס : השטן בגוריי.
קריאה במבחר מתוך שירת יידיש המודרנית.

מטרת הקורס:

הקורס מיועד לערוך היכרות ראשונית עם עולמה של תרבות יידיש, תוך שימת דגש מיוחד על גילוייה השונים ומקומה בהקשר הרחב של תרבות עם ישראל בעת החדשה. הקורס אינו דורש ידיעת יידיש, והטקסטים ייקראו בתרגום עברי.

חובות התלמידים:

טכחות בשיעורים, קריאה מודרכת ובחינה מסכמת.

מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו ד"ר ניסים קלדרון

סמסטר א' - 4 ש"ס שעור

מטרת הקורס:

הקורס יעקוב אחרי תחנות בהתפתחותה של השירה העברית בשבעים השנים שבין 1920 לבין 1990. השאלה המנחה תהיה איזה ערך היה - בתקופות שונות - לשירה בעיני המשכיל העברי. וביתר פירוט: איך הבינו והרגישו יהודים שונים, וישראלים שונים, את העברית של משורר, את המסכות שלו, את העמדות הנפשיות שלו, את המוסיקה שלו, את לשון התמונות שלו ואת המטפורות שלו. הקורס יידון בדו-שיח הפנימי אותו ניחלו ביניהם משוררים - בתקופה אחת ובמעבר מתקופה לתקופה, ובמקום שהיה לאסתטיקה של השיר, ושל המשורר, בין האמונות והדעות, הנטיות, והצרכים של המשכיל העברי.

הקורס יעסוק במשוררים: ביאליק, שניאור, כהן, טשרניחובסקי, שטיינברג, אסתר ראב, יצחק למדן, אורי צבי גרינברג, שלונסקי, אלתרמן, בת-מרים, אליעז, טסלר, אורלנד, לנסקי, גלבע, גורי, זך, רביקוביץ, אבידן, עמיחי, פנקס, פגיס, ברנשטיין, ויזלטיר, וולך, ישרון, חורביץ, בן, גלדמן, שרון וחרץ.

חובות התלמיד:

1. נוכחות בשיעורים.
2. בחינה מסיימת.
3. לתלמידים תמסר רשימה ביבליוגרפית. חלקה לקריאת רשות וחלקה עפ"י בחירת התלמיד לקריאת חובה. הביבליוגרפיה שהתלמיד יקרא תהיה בסיס לבחינה שיכתוב, שכן יידרש ממנו בבחינה חיבור עצמאי המבוסס על קריאתו הוא ומחשבתו שלו, חיבור שיסתמך רק באופן כללי על הטאמר בהרצאות.

מגמות בשירה הישראלית ד"ר לילי רתוק

סמסטר א' - 4 ש"ס שעור

1. הקורס ישלב דיון בהיבטים מרכזיים של הטקסט השירי בתיאור התפתחותה של השירה הישראלית משנות השלושים עד שנות התשעים. מטרת הקורס לחקנות לומדים את היכולת לפרש שירים עבריים בעצמם ולהכיר שלבים מרכזיים של התפתחות השירה העברית בתקופה זו. לפיכך, יהיה הניתוח המפורט יחסית של השירים הבודדים בבחינת מבוא לעיון בתופעות פואטיות והיסטוריות.
2. בין הנושאים שהקורס יתמקד בהם:

- א. מהו שיר?
- ב. הדובר, הנמען והסיטואציה.
- ג. הלשון הפיגורטיבית בשירה: דימוי, מטאפורה; מטונימיה וסינקדוכה; סמל ואלגוריה; אוקסימורון ופאראדוקס.
- ד. ז'אנרים שיריים שונים.

3. בקורס יילמדו בין השאר שירים מאת רחל, נתן אלתרמן, לאה גולדברג, יוכבד בת-מרים, זלדה, יונתן רטוש, אמיר גלבע, יהודה עמיחי, נתן זך, דליה רביקוביץ, דוד אבידן, יאיר חורביץ, מאיר ויזלטיר, יונה וולך, מאיה בז'ראנו.

4. חובות התלמיד

- א. השתתפות בשיעורים.
- ב. בחינת סיום.
- ג. קריאת שירים ומאמרים מתוך רשימה ביבליוגרפית, שתכיל יחידת רשות ויחידת חובה. בבחינה יכתוב התלמיד חיבור עצמאי, אשר יתבסס על החומר שקרא ועל ההרצאות ששמע.

עיון בטקסטים נבחרים

תרגיל סמסטר א' או סמסטר ב'

תיאור הקורס

תרגיל זה הוא קורס-יסוד, שמכין את התלמידים להמשך לימודיהם בחוג לספרות עברית. הקורס מיועד גם לתלמידים שלא מתעתדים להמשיך לימודיהם בחוג, שכן הוא נועד לטיפול מיומנויות הקריאה והכתיבה הביקורתיות במדעי הרוח בכלל.

בתרגיל ניתן ללמוד בצמוד לכל אחד משיעורי המבוא של החוג לספרות עברית. אין ללמוד בו בנפרד משיעור מבוא. התלמידים חופשיים לבחור באיזה סמסטר ילמדו בתרגיל.

התרגיל נועד להפגיש את התלמידים פגישה ראשונה וקרובה עם סוגים שונים של טקסטים, משולחנו של חוקר הספרות העברית: טקסטים ראשוניים, יצירות שירה, סיפורת, מסה ועוד; וטקסטים משניים, מאמרי ביקורת, היסטוריוגרפיה, פואטיקה, תיאוריה וספרות עזר. במהלך הקורס יכירו התלמידים אחדים מן היוצרים ומן המבקרים המרכזיים שפעלו בעבר ושמעלים היום בספרות העברית.

התרגיל יתנהל בשיטת "חקריאה המודרכת", ובו יקראו התלמידים בהנחיית המורים את הטקסטים, יכירו את סוגיהם, ילמדו את דרכי העיון, הניתוח והפרשנות, ילמדו את מושגי היסוד המופיעים בטקסטים, ויכתבו עבודות-תרגיל לשיפור מיומנות הכתיבה האקדמית.

החוג לפילוסופיה

החוג לפילוסופיה מציע לתלמידי שנה א' במסגרת הכלל-פקולטתית שתי מסגרות לימוד. המסגרת הראשונה הינה יחידה בת 6 ש"ס המחווה מבוא לתולדות הפילוסופיה, ומתחלקת על-פי הפירוט הבא: מבוא לפילוסופיה יוונית (2 ש"ס), מבוא לפילוסופיה חדשה (2 ש"ס), תרגיל בקריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים (2 ש"ס). המסגרת השנייה היא יחידה בת 4 ש"ס, הבנויה מצירוף של שני מבואות לתחומים השונים בפילוסופיה (כל אחד בן 2 ש"ס). לתלמידים המתעדים להמשיך בלימודי הפילוסופיה, מציע החוג גם את קורס המבוא ללוגיקה (ש'+ת') (4 ש"ס), כמיומנות חוגית. הדרישות המשותפות לכל הקורסים הנ"ל הן: נכחות, השלמת מטלות הקריאה ועמידה בבחינה.

1. יחידת המבוא לתולדות הפילוסופיה

היחידה בנויה משני שיעורים ותרגיל, הניתנים כ-3 קורסים עצמאיים, דהיינו: למרות שהם נסובים על אותו תחום עצמו, מחווה התרגיל נספח לשיעורים, ולכן לא יינתן ציון אחד כולל לכל יחידת הלימוד הזו, אלא 3 ציונים נפרדים לקורסים המרכיבים אותה. להלן פירוט הסילבוסים של כל קורס:

מבוא לפילוסופיה יוונית ד"ר אריה פינקלברג

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס הינה הכרות ראשונית עם הפילוסופיה הקדם-סוקרטית ותורותיהם של אפלטון ואריסטו:

1. מבוא: חשיבותה והשפעתה של הפילוסופיה היוונית. תקופות בפילוסופיה היוונית.
2. עלייתה של הפילוסופיה היוונית והשלבים הראשוניים בהתפתחותה. (הפילוסופיה הפרה-פרמנידית).
3. פרמנידיס והפילוסופיה הפרסט-פרמנידית.
4. הסופיסטים: צמצום תחומי הדיון והרליטיביזם ההכרתי והמוסרי. (הדיאלוג "פרוטגורס" לאפלטון).
5. סוקרטס: חייו, משימתו ושיטותיו ("אפילוגיה" ו"אותיפוזן" לאפלטון).
6. אפלטון: חייו, כתביו ותורתו (האיגרת השביעית לאפלטון).
7. אפלטון: תאידאיות ואלמוות הנפש (הדיאלוג "פיידון").
8. אפלטון: העליה ה"ארוטית" וטאולת הנפש (הדיאלוגים "המשתה" ו"פיידרוס").

9. אפלטון: מבנה המציאות ומבנה ההכרה (הדיאלוג "המדינה").
10. אפלטון: הנפש והמדינה (הדיאלוג "המדינה").
11. אפלטון: תורת האידאות המאוחרת (הדיאלוגים "הסופיסטאן" ו"פרמנידיס").
12. אפלטון: העולם, הנפש והאידאות (הדיאלוג "טימאיוס").
13. אריסטו: ביקורתו את תורת האידאות; תורת העצם לאריסטו (קטעים מן "הקטגוריות" ו"המטפיסיקה").
14. אריסטו: העולם בתנועה (קטעים מן "הפיסיקה").
15. אריסטו: תורת הנפש ותורת המידות (קטעים מן "על הנפש" ו"אתיקה").

מבוא לפילוסופיה חדשה ד"ר צבי טאובר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס

הכרת מושגי יסוד ותפישות עקרוניות בפילוסופיה החדשה (המאות ה-17-18), על-פי הגותם של נציגיה המרכזיים.

נושאי הקורס

1. מבוא: מושג תולדות הפילוסופיה; תיחום אידאאי-היסטורי של "הפילוסופיה החדשה".
2. עמדות מדעיות "חדשות" (בייקון, קופרניקוס, גלילאו).
- 3-4. דקארט.
- 5-6. שפינוזה.
7. לוק.
8. לויבניץ.
9. ברקלי.
10. יום.
- 11-13. קאנט.
14. סיכום: הישגיה של הפילוסופיה החדשה; הפילוסופיה המערבית שלאחר קאנט.

רשימת ספרות

רשימת ספרות ראשונית ומשנית תחולק לתלמידים עם פתיחת הקורס.

בקורס זה תוצג השקפת העולם של תנועת ההשכלה כאינדיווידואליזם וראדיקליזם, תחילה בגישה למדעי-הטבע ולאחר מכן בגישה למדעי-האדם ולהשכלותיה החברתיות-מדיניות. קטעים נבחרים מכתבי פילוסופים שונים מבייקון (Sir Francis Bacon) ועד לקאנט (Immanuel Kant) יוגשו בקובץ תצלומים ובנוסף לכך יהיה על התלמידים לקרוא את "אטלנטיס החדשה" של בייקון, "על המתודה" של דקארט (Rene Descartes), פרקים מ"מסכת תיאולוגית מדינית" של ספינוזה (Benedict Spinoza), שני מאמרים מדיניים של יום (David Hume), ו"הקדמות" ו"הנחות היסוד של תורת המוסר" של קאנט. רוב החומר מתורגם, אולם מקצתו יוגש בשפה אירופאית (בהעדפה על אנגלית).

קריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס תרגיל

לשיעור שלוש מטרות עיקריות:

1. פיתוח מיומנותו של התלמיד בקריאת טכסטים פילוסופיים.
2. הקניית מיומנות ביבליוגרפית.
3. הענקת כלים בסיסיים לכתיבת עבודות אקדמיות.

1. המטרה המרכזית של שיעור קריאה מודרכת היא פיתוח יכולתו של התלמיד להתמודד עם טכסט פילוסופי. השיעור מתמקד בקריאה בטכסט מרכזי מתולדות הפילוסופיה. הטכסט הנידון משמש רק כדגם לטכסטים פילוסופיים בכלל והמטרה אינה להתמקד בהגותו של הפילוסוף שכתבו. כל שיעור מטפל בחלק מהטכסט וכל שיעור מתפתח בד"כ מתוך השיעור שקדם לו. במהלך השיעור עצמו נחשפים, תוך כדי דיון שיטתי בכיתה, הדגשים המיוחדים המאפיינים קריאה פילוסופית בטכסטים. בתוך הקריאה והדיון הצמוד המתלווה אליה נחשפת האסטרטגיה הטיעונית של הטכסט, המבנה הלוגי של הטיעונים, הנחות היסוד המובלעות והגלויות, והמאפיינים הבולטים האחרים המייחדים כתיבה פילוסופית.

דגש מיוחד ניתן לדיון המתרחש בכיתה בצמוד לקריאת הטכסט. במהלך הדיון מעמת התלמיד באופן פעיל את עמדותיו המוקדמות ולומד להכיר את התכונות המייחדות דיון פילוסופי חי.

2. מטרה נוספת של השיעור היא הקניית יכולת בסיסית לשימוש ביבליוגרפיה, וזאת כדי לשפר את יכולתו של התלמיד להתמודד עם אירגון ואיסוף חומר הנדרש לצורך כתיבתן של עבודות אקדמיות מורכבות בשלבים המתקדמים של לימודיו. בתוך כך לומד התלמיד להכיר את התהליך הנדרש לארגון של חומר וכן את מבנה הספרייה ושירותיה השונים (הכרטסת, המחשב, האינדקסים הפילוסופיים, השאלה בין-)

ספרייתית וכו'). במסגרת זו נדרש התלמיד לבצע תרגיל ביבליוגרפי מסכם שבו הוא משתמש, בפועל, במיומנות שרכש.

3. מטרה שלישית ואחרונה של השיעור, היא הקניית מיומנות בכתבתן של עבודות אקדמיות. במהלך השיעור נדרש התלמיד לכתוב מספר תרגילים, בד"כ בצמוד לדיון המתנהל בכיתה, מתוכם הוא לומד להכיר את הכללים ואמות המידה המאפיינים עבודה אקדמית, תוך כדי הדרכה אישית צמודה. ציונו הסופי של השיעור מורכב מציון הבחינה המסכמת ומציוני התרגילים, אותם הגיש התלמיד במהלך הסמסטר.

2. יחידת המבואות התחומיים

ביחידה זו מוצעים לתלמיד 8 קורסים מבואיים לתחומים שונים בפילוסופיה. על התלמיד לבחור שניים מהם, המעניינים אותו ביותר, ולהרכיב לעצמו בכך את יחידת הלימוד בת 4 הש"ס. מובן ששני הקורסים הם עצמאיים, ולכל אחד ינתן ציון בנפרד. להלן פירוט הסילבוסים של הקורסים חשונים:

מבוא לתורת ההכרה ומטאפיסיקה
ד"ר אמיר הורוביץ

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

1. מבוא: מחן מטאפיסיקה ותורת החכרה; קשרי הגומלין ביניהן; חשיבות השאלת וחשלוכותיהן.
2. גוף ונפש I: כיצד מתעוררת הבעיה; חשיבותה והשלכותיה; דואליזם.
3. גוף ונפש II: קשיים לדואליזם לסוגיו; מטריאליזם, יתרונותיו וקשייו.
4. גוף ונפש III: ביחיביורזם, פונקציונליזם, אלימיניטיביזם - יתרונות וקשיים.
5. ריאליזם ואידאליזם I: סיבות לחטלת ספק בקיום העולם החיצון; טיעונים בזכות קיומו והערכתם.
6. ריאליזם ואידאליזם II: ריאליזם נאיבי; ריאליזם חלקי (לוק על איכויות ראשוניות ומשניות); ריאליזם מדעי.
7. ריאליזם ואידאליזם III: ריאליזם בקורת; אידאליזם.
8. ידיעה I: מרכיבי הידיעה; קשיים בהגדרת הידיעה.
9. ידיעה II: פאונדטיונליזם; קוהרנטיזם; פרגמטיזם.

10. ידיעה III: אנאליטי וסינתטי; א-פריורי ואפוסטריורי; אפשרי והכרחי; הויכוח על הידע הטבע מלידה.
11. ידיעה IV: קאנט על הסינתטי-א-פריורי ועולם התופעות לעומת עולם הדברים כשלעצמם: קוויין נגד האבחנה אנאליטי-סינתטי.
12. דטרמיניזם וחופש רצון I: מהו דטרמיניזם; נימוקים בזכותו; דטרמיניזם ומדע; המתח: דטרמיניזם - חופש רצון.
13. דטרמיניזם וחופש רצון II: קומפטיביליזם (התיישבות דטרמיניזם וחופש רצון); דטרמיניזם לגי; פטאליזם.

מבוא לפילוסופיה של המדע ד"ר יואב בן-דב

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

חקורס מיועד לתת מושגים ראשוניים על הבעיות והגישות העיקריות בפילוסופיה של המדע, בהתפתחותן זו מתוך זו, או זו בתשובה לזו. השאלה המרכזית שתשמש כנקודת מוצא היא שאלת היחס בין מדע לאמת, עם שאלות הקשורות בה כמו האמינות של טענות מדעיות, ייחודו של המחקר המדעי, ההבחנה בין מדע ולא-מדע, והוויכוח העכשווי בין ריאליזם לרלטיביזם של הידע. שאלות אלה ייבחנו ביחס לדוגמאות ספציפיות מתוך החיסטוריה של המדע.

תכנית השיעורים:

1. מדע והחברה המודרנית
מבוא כללי לקורס ולשאלות שיידו בו. חשיבות השאלה של אמינות המדע תודגש בהצבעה על התפקיד המרכזי שהמדע ממלא בעיצוב החברה המודרנית, גם באמצעות יישומים טכנולוגיים וגם דרך רעיונות מכוננים.
2. מושגים של האמת בימי הביניים
השאיפה לתמונת עולם שלמה ומאוחדת. התגלות, תבונה וחושבים: האדיקט של טמפייה והוויכוח האריסטוטלי-פטולמאי.
3. המתכחה המדעית
מחידוש האסטרונומיה לתור התבונה. ההבחנה בין איכויות ראשוניות ומשניות. סילוק חסיבות התכליתיות מתחום המדע.
4. רציונליזם ואמפיריציזם
שני המקורות המוצעים לוודאות מדעית: חשיבה דדוקטיבית וההכללה מהנסיון. בעיית האינדוקציה.

5. קאנט וחדבר-כשהוא-לעצמו
תלות התצפית בצופה. רציונליות מדעית מול אידיאליזם רומנטי. פואנקה
והקונבנציונליזם המדעי.
6. פוזיטיביזם ופוזיטיביזם לוגי
התייחסו בין מדע פוזיטיבי ומטפיזיקה.
7. ספר ועקרון ההפרכה
הגדרה לוגית של רציונליות מדעית. קדימותם של מקרים מפריכים ביחס למקרים
מאששים.
8. דוחם והחוש הטוב
האינטרפרטציה התיאורטית ההכרחית של הניסוי, אי-היכולת להפרדה בין חשערות
העמדות לבחינה, ואי-האפשרות של הפרכה לוגית טהורה של תיאוריות מדעיות.
9. קוהן ומהפכות מדעיות
הרלוונטיות של מחקרים בהיסטוריה של המדע. פרדיגמות וחוסר-המידה-המשותפת
שלחן.
10. רלטיביזם וסוציולוגיזם
"הכל הולך": הביקורת בת-זמננו של מושג הרציונליות המדעית.
11. פלך והעובדה המדעית
המדע כתחליף דינמי. ההתגבשות החדרנית של ידע מדעי דרך יצירתה של שפה
מושגית המשותפת לקהילה של מומחים, והתפקיד המגביל של המציאות "החיצונית"
ביחס לשפה הזו.

מקורות עיקריים

R. Descartes,	A Discourse on Method.*
I. Newton,	"Rules of Reasoning" from the Principia.
H. Poincare,	Science and Hypothesis.
A.J. Ayer,	Language, Truth and Logic.
K. Popper,	The Logic of Scientific Discovery.
P. Duhem,	The Aim and Structure of Physical Theory.
T. Kuhn,	The Structure of Scientific Revolutions.*
P. Feyerabend,	Against Method.
L. Fleck,	The Genesis and Development of a Scientific Fact.

* קיים בעברית.

מבוא לפילוסופיה של הלשון ד"ר ענת מטר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

במבוא לפילוסופיה של הלשון מוצגות בפני התלמיד סוגיות יסוד בתחום אשר הפך למרכזי ביותר בעיסוק הפילוסופי המודרני. בפרט, נידונות גישות שונות למושג ה"משמעות" ולקשר בין השפה, המחשבה והעולם.

תוכנית הקורס (עפ"י שבועות)

1. הצגת השאלה: מהי הפילוסופיה של הלשון? הבהרת הגבולות בין הפילוסופיה של הלשון לבין לימודי לשון אחרים.
- 2-4. אבי הפילוסופיה של הלשון המודרנית - גוטלוב פרגה: מוטיבציה לוגית המובילה לעיסוק בשאלה הראשונית "מהי משמעות" ופניה למשפט (בניגוד למלה) כיחידת המשמעות הבסיסית.
5. ברטרנד ראסל: מוטיבציה לוגית ואמפיריציסטית המובילה לחיפוש אחר המבנה הלוגי (בניגוד לתחבירי) הטמון במשפטים ומקנה להם משמעות.
- 6-7. ויטגנשטיין המוקדם: ההתאמה בין שפה-מחשבה-עולם. השפה והמחשבה כ"תמונה" של העולם, ומקומה המהותי של הלוגיקה כמבנה הכרחי של השפה (והעולם).
8. עקרון האימות של הפוזיטיביסטים הלוגיים.
- 9-10. ויטגנשטיין המאוחר: מושגים חדשים בנתוח השפה - שפה פרטית, משחק לשון, צורות חיים.
11. הפניה לשפה המדוברת ולהקשר - סטרוסון, אוסטין וסרל.
12. קונבנציות מול אינטנציות: פאול גרייס - משמעות מוגדרת כתלויה בכוונות הדובר והכרת המונות על ידי השומע.
13. הסתכלות חדשה על הלשון המבצעת דרך הבלשנות: נועם חומסקי - דקדוק גנרטיבי. השלכות פילוסופיות של הפרוגרמה הבלשנית: שפה לעומת מחשבה, אידיאות טבעות מלידה, האוניברסליות של היכולת הלשונית ועוד.

מבוא לפילוסופיה הודית ד"ר שלמה בידרמן

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

בקורס זה יידונו חנשאים הבאים:

1. נקודות מוצא שונות להבנת הפילוסופיה ההודית ומעמדה.
2. משמעותו של השחרור ומקומו כאידיאה מנחה בפילוסופיה ההודית.
3. עמדות פוזיטיביסטיות: הוודה ואסכולת המימסה.
4. המחפכה הבודחיסטית.
5. הרלאטיביזם חג'איניסטי.
6. תורת החכרה בפילוסופיה ההודית.
7. שיטות טיעון.
8. הספקנות ותוצאותיה.

ביבליוגרפיה מצומצמת:

1. Karl H. Potter, Presuppositions of India's Philosophies, Chapters 1, 2.
2. M. Hiriyanna, Outlines of Indian Philosophy, Chapters 3, 5, 7
3. B.K. Matilal, Epistemology, Logic and Grammar in Indian Philosophical Analysis, Chapter 1.
4. Radhakrishnan & Moore, A Source Book of Indian Philosophy.

מבוא לפילוסופיה ודתות של המזרח הרחוק ד"ר אירית אורבך

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

חקורס חיט מבוא כללי למחשבת המזרח הרחוק. בקורס תינתן סקירה היסטורית ותימטי על התפתחות המחשבה בסין וכניסת הבודחזים לסין ויפן. כן יעסוק חקורס במחשבו המזרחית הקלאסית, בהתפתחותה, נדידתה ושילובה בתרבויות השונות.

נושאי הקורס:

1. מבוא כללי.
2. קונפציוס ותלמידיו.
3. קונפליקט קונפציוני: מנג-דזה, שון-דזה.
4. אסכולת לא-קונפציוניות: מו-דזה, לגליסטים, אסכולת השמות.
5. דאואיזם: לא-דזה.
6. דאואיזם: ג'ואנג-דזה.

7. אסמלת חיין/יאנג ו-5 האלמנטים; חסינתזה של האן.
8. מבוא כללי לבדחזים.
9. בדחזים בסין: מבוא; כניסת הבדחזים.
10. בדחזים בסין: חואה-יך, טיך-טאי.
11. בדחזים בסין: ארץ טהורה, צ'יאן (זן).
12. יפן: שינטו; כניסת הבדחזים; 6 האסמלות של טארה.
13. יפן: בדחזים בתקופת היאן: שינגון וטנדאי.
14. יפן: בדחזים בתקופת קמקורה: ג'ודו, ניצ'ירן, זן.

מבוא לתורת המוסר ד"ר אלי מרידלנדר

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

בשיעור זה נפתח בעיות מייצגות בתורת המוסר תוך קריאה ב"הנחת יסוד למטאפיסיקה של המידות" לקאנט, "התועלתנות" למיל ו"הגניאלוגיה של המוסר" לניטשה. השיעור אינו מנסה לתת סקירה ממצה של תולדות תורת המוסר אלא לאפשר היכרות עם תפיסותיהם של קאנט, מיל וניטשה, מתוך הנחה שכתביהם עדיין מעצבים כל דיון עכשווי ומהווים את אופק החשיבה בתחום.

הבעיה המרכזית שתנחה את קריאתי היא הבהרת האופן שבו תורת המוסר משתלבת בתפיסה הפילוסופית הכללית או האופן שבו מוסר קשור לתפיסת האדם, למגבלות היכולת והחבנה האנושית, לאפשרות לידיעת העולם, לתחום האסתטי ולפרקטיקה הפילוסופית.

1. מבוא, הנסון, הטוב וטאמנות לעצמך.
- 2-6. קאנט - מהי תבונה מעשית? רציונאליות ותבונה. הרצון הטוב והציווי המוחלט. מושג החוק ושני העולמות. קונפורמיות ואוטונומיה. מוסר ואושר (על אידאליים של הדמיון ואידאות של התבונה). מוסר וחופש. מוסר ומוגבלות אנושית. בין המלאך לחיה.
- 7-9. מיל - סוגים של הטאות. על האפשרות לצדק תועלתני. מה שאנשים רוצים ומה שרצוי. על החירות.
- 10-13. ניטשה - מהי גניאלוגיה של המוסר? צדק וצדקנות. הטוב והאצילי - האם ניטשה אליטיסט? נקמה, חמלה, רגשות אשם, סגפנות ועייפות מן החיים. מעבר לטוב ולרע - האם יש מוסר ניטשיאני?

מבוא לפילוסופיה פוליטית גב' אילנה ארבל

סמסטר א' או ב': 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס

הכרת מושגי יסוד ותפיסות שונות בתולדות תורת המדינה.

נושאי הקורס:

1. "פוליטיאה"; "מדינאי"; "החוקים".	אפלטון:
ביקורת אפלטון; תפיסת הרכוש; תורת המשטרים.	2. אריסטו:
הכוח - אמצעי או תכלית; פוליטיקה ומוסר.	3. מקיאווולי:
המצב הטבעי, האמנה, הריבון.	4. חובס:
חברה ומדינה, הפרדת הרשויות, הרכוש, על הסובלנות.	5. לוק:
המצב הטבעי ופרדוקס ההשתעבדות מרצון; האמנה החברתית-מדינית ופרדוקס כפיית החירות.	6. רוסו:
יחסי פרט-חברה-מדינה, רוב ומיעוט; גבולות החירות הליברלית; תפיסת מימשל הנציגים.	7. מיל:
המטריאליזם ההיסטורי, ביקורת החברה הקפיטליסטית, הניכור, ביקורת ואידאולוגיה, החברה הקומוניסטית כ"ממלכת החירות".	8. מרקס:
ביקורת הטוטליטריות; החברה הפתוחה. שני מושגים של חירות - התפיסות המוסריות שבבסיס המדינה הליברלית והמדינה הטוטליטרית.	9. מופר: ברלין:
ביקורת הקפיטליזם המאוחר, החד-מימדיות, בעיית שחרור האדם.	10. מרקוזה:
ביקורת המרקסיזם; החברה ה"פוסט קפיטליסטית"; החירות כמושג יחסי.	11. הפוסט סטרוקטורליזם:

הערה:

הדיון בשיעורים מסויימים עשוי להתרחב על חשבון שיעורים אחרים. הדגש יושם בכל מקרה על החוגים הבאים: אפלטון, חובס, רוסו, מיל ומרקס.

מבוא לפילוסופיה של הדת ד"ר רחל שיחור

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

- א. בעיות מתודולוגיות של מחקר הדת והבנתה**
1. מבוא: הצגת גישות שונות של התייחסות לדת; עמדת השכל הישר לעומת העמדה המדעית.
 2. הגישה המדעית בחקר הדת - הצגת הדת כאובייקט מחקר.
 3. גישות פונקציונאליסטיות בהבנת הדת; דיון בתורתו של פרויד כמדגימה גישות אלה.
 4. גישות פנומנולוגיות מתונות בהבנת הדת "מבפנים"; דיון במשנותיהם של מקס ובר, רודולף אוטו ואלפרד שיץ.
 5. דת ללא הסבר - היבטים בהגותו של ויטגנשטיין.
 6. תפיסת הדת של קירקגור והשלכותיה בפילוסופיה של הדת.
- ב. ביקורת הדת של דיויד יום**
7. עמדת הספקנות הפילוסופית ביחס לדת וניצניה בהגותו של יום.
 8. ביקורת הדת של יום לפי "דיאלוגים על הדת הטבעית".
 9. "דיאלוגים על הדת הטבעית" (המשך); תרומתו של יום להבנת הדת.
- ג. ההוכחות לקיום האל**
10. ההוכחות לקיום האל - ניתוח פסיכולוגי.
 11. פירוט ההוכחות תוך מעקב ביקורתי וניתוח מושגים: ההוכחה הקוסמולוגית.
 12. המשך - ההוכחה הטליאולוגית וההוכחה האונטולוגית.
 13. משמעות ההוכחות לקיום האל.
 14. דיון סיכום - דרך האמונה לעומת דרך התבונה.

ביבליוגרפיה

1. יום: "דיאלוגים על הדת הטבעית".
2. Mitchell, B., (Ed.), The Philosophy of Religion.
3. Mackie, J.L., The Miracle of Theism: Arguments for and against the Existence of God.
4. Cahn, S.M., & Shatz, D. (Eds.), Contemporary Philosophy of Religion.
5. Phillips, D.Z., Religion Without Explanation.

מבוא לאסתטיקה
ד"ר תומאס קולקה

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

1. חסבר של מטרות המבוא: לחקנות מושגים בסיסיים בפילוסופיה של האמנו ולחסביר תיאוריות אסתטיות מרכזיות של ימינו. סקירה כללית ש חביבליוגרפיה.
2. שלוש אסכולות אסתטיות שונות תוצגנה דרך טיפולן בשאלה: האם קיים הבז אסתטי בין יצירה מקורית וזיפה - ואם כן, במה טמון ההבדל?
3. מעלות ומגרעות של האסכולה הפורמליסטית (בירדסלי וקסטלר). מה קס בפרמליזם, ומדוע הוא לא מקובל היום?
4. עקרונות של הגישה הרדוקציוניסטית (נלסון גודמן). מדוע העתקה של יציר חזותית נחשבת לזיוף, בעוד העתקה של יצירה ספרותית נחשבת ליצירה עצמה חבחה בין אמנויות אלטרנאטיות ואוטוגרפיות.
5. ביקורת על הגישה הרדוקציוניסטית, וחצת האסכולה המדגישה את ההקשר ההסטורי של היצירה (סאונף, דאטון). האם האותנטיות היא תכונה אסתטית?
6. מהו הקשר בין ביקורת האמנות ותולדות האמנות? האם כוונותיו של האמנ לבנטיות לשיפט היצירה? (תיאוריה של קנדל וולטון).
7. סיכום הדיון על אסכולות שונות בנוגע לשאלה: מהם הגורמים הרלבנטיים לשיפוט ערכי של יצירת אמנות? הבחנה בין ערך אסתטי וערך אמנותי.
8. מהן התכונות האסתטיות של היצירה? האם ניתן להסיק מסקנות אודות תכונות אסתטיות של יצירה על סמך רשימת התכונות הלא-אסתטיות שלה? (תיאוריה של פרנק סיבלן). איך אנו רוכשים מושגים אסתטיים?
9. מהי אמנות? האם המושג אמנות ניתן להגדרה? (מוריס וייץ והביקורת של אסנציאליזם בפילוסופיה של האמנות). השפעותיו של ויטגנשטיין על האסתטיקה של המחצית השניה של המאה העשרים.
10. ביקורת על האסכולה האנטי-אסנציאליסטית (מוריס מנדלבאום) וגישות עכשויות להגדרת האמנות.

11. החגדרה המוסדית של האמנות (ג'ורג' דיקי) ומבקריה.
12. הגישה הפונקציונליסטית-סמיוטית של נלסון גודמן. פונקציה סימלית כבסיס לאנליזה אסתטית. ייצוג, חבעה ודגימה כאופנים בסיסיים של תפקוד סמלי אסתטי.
13. האם היחס של "דמיון" מסביר את היחס של ייצוג? האם יש קורלציה בין מידת הדמיון לבין מידת הריאליזם הייצוגי? מה טבעו של המושג "חבעה" באמנות, גישות קלאסיות וגישות עכשוויות.

3. מיומנות חוגית

מבוא ללוגיקה ד"ר ענת בילצקי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור ותרגיל

למרות היותו של הקורס דרישת קדם מן התלמידים הממשיכים את לימודיהם בחוג לפילוסופיה, הוא פתוח גם ליתר התלמידים בפקולטה. הקורס הינו יחידה של 4 ש"ס: שיעור + תרגיל. התרגיל צמוד לשיעור וכפוף לו, וציון אחד ניתן לכל הקורס.

הלוגיקה היא מרכיב חשוב בתולדות הפילוסופיה ובחבנת טכסטים עדכניים. הקורס "מבוא ללוגיקה" נועד להקנות לתלמידי החוג לפילוסופיה (ורצוי לתלמידי מדעי הרוח בכלל) כלים בסיסיים להכרת הלוגיקה על ידי איתור והערכת טיעונים תקפים. מטרת אלה של הקורס "מבוא ללוגיקה" נשענות על פיתוח יכולת הניתוח של חשפה חטבעית על מנת לחשוף, בעזרת שפה פורמלית, את מבניה ה"לוגיים".

תוכנית הקורס על פי שבועות:

1. מבוא כללי. מהי לוגיקה? למה לוגיקה?
הצגת מושג התקפות: טיעונים (תקפים, בטלים), פסוקים לעומת טענות. המעבר משפה טבעית לשפה פורמלית.
2. שפה פורמלית: הצגה כללית של תחשיב הפסוקים (כללי תצורה, קשרים לוגיים).
הצגת משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנטחאות בשפה פורמלית.
3. סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; מושג הטאוטולוגיה המתקשר עם המושג של אמת לוגית.
4. טיעונים תקפים, בטלים, מבוססים. בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית.

5. סיכום סמנטיקה של ערכי אמת. דיון בתאוריות של משמעות. הצגת תאוריה חדש (סינטקטית במקום סמנטית) שמתבססת על כללי היסק במקום ערכי אמת.
 - 6-7. כללי היסק ברוח גנצן - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות באופן "תחבירי". משפט השלמות אשר מקשר בין מושג התקפות הסמנטי לבין מושג ההוכחה הסינטקטי.
 - 8-9. הצגת שפה פורמלית מורחבת - תחשיב הפרדיקטים. פיתוח השפה ועיסוק ממוק בבעית החצרנה - המעבר משפה טבעית לשפה הפורמלית המשופרת.
 - 10-11. בעיות מרכזיות בתחשיב הפרדיקטים: רבוע הניגודים, זהות, מספור, תזזידיעה, יחסים.
 - 12-13. סמנטיקה של תחשיב הפרדיקטים.
 14. דיון בסוגיות פילוסופיות נבחרות הקשורות לתוכן הפורמלי הנ"ל כגון משפט השלמות, הא הידיעה, הנחות קיום, תורות משמעות וכד'.
- מבנה זה של הקורס מאפשר להציג בפני התלמידים את חלוגיקה הן כנושא למחקר והן ככלי לנתוח השפה ולבדיקת טיעונים. בסיימו את הקורס יוכל התלמיד להתמודד בהצלחה עם טכסטים פילוסופיים ואחרים, ותך הבנת הטיעונים והנחותאות המופיעים בהם.

החוג לפילוסופיה יהודית

מבוא למיסטיקה יהודית וראשית הקבלה פרופ' יוסף בן-שלמה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

1. מהי מיסטיקה?
2. מיסטיקה, פילוסופיה ודת.
3. חמיסטיקה ביחודות.
4. חמיסטיקה היחודית הקדומה.
5. ראשית הקבלה.
6. הקבלה והפילוסופיה היחודית בימי הביניים.
7. יסודות המחשבה והסימבוליקה הקבלית.

קריאה בטקסטים של הקבלה מר חגי דגן

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס תרגיל

הקורס יתמקד בתורת הקבלה של רבי יוסף ג'יקטיליה על-פי ספרו "שערי אורה". מתוך קריאה בטקסטים יתבררו מושגי יסוד בקבלה של המאה ה-13: אצילות, אין-סוף ומערכת הספירות, סמלים מרכזיים של מערכת הספירות, בריאה, מקורו של הרע והדרך לתיקונו, השפעת האדם על מערכת הספירות, מעמדו המיוחד של עם ישראל ומשמעות הגלות והגאולה. כמו כן יבחן המושג "מיסטיקה" ביחס לקבלה בכלל ולתורתו של ג'יקטיליה בפרט.

מבוא לחסידות ד"ר יורם יעקבסון

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

הקורס מכון לברר את עולמה הרוחני של החסידות כגילוי המאוחר והבשל של המיסטיקה היהודית. תחילתו של הקורס בדיון במקורותיה הרעיוניים של החסידות (בעיקר קבלת האר"י והשבתאות), וכן בתיאור הרקע ההיסטורי של צמיחתה ומגמת התגבשותה ההיסטורית, החברתית והרעיונית.

הקורס יוקדש ברובו לניתוח רעיונותיה המרכזיים, כפי שנתגבשו בידי הבעש"ט, המגיד ממזריטש ותלמידיו החשובים. רעיונות אלה שייכים רובם ככולם לתורת האדם: הטייתו של התיאוסופיה הקבלית אל תחום הפסיכולוגיה וההנהגה האנושית, "ביטול היש" בנפש האדם, שוויון הנפש כלפי העולם הזה, ערכיו וקנייניו, הדבקות כאקט של קידוש הגשמי ותיקונו של הרע, תורת הצדיק, ועוד.

החוג לשפה ולספרות ערבית

מושגי יסוד באסלאם פרופ' א. רובין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. מלחמת האסלאם באיליות הערבית הקדם אסלאמית
המושגים ג'אהליה, משרכון, בנותיו של אללה, המונח אסלאם, פולחן האלילים במכה. מנהגים ג'האליים: אזלאם, מיסר, מעאקרה. מאכלות אסורים.
2. מלחמת מחמד נגד מכה
תולדות מעמדה של מכה בערב. סורת קריש. מלחמת מחמד בקריש. רדיפתיו במכה מגעי מחמד עם האוס והח'זרג', ביעת אל-חרב. מעמדה של אל-מדינה כחרם. מכשיר החלף וההגירה. מלחמות מחמד נגד מכה: בדר, אחד, הח'נדק, חדיביה, מכה.
3. האסלאם כהמשכיות
השרשים הערביים של האסלאם: דין אברהמים. השרשים האוניברסליים: ירושלים ככיוון התפילה, מחמד ויהודי אל-מדינה, הקרע עם היהודים, השיבה לדת אברהם.
4. ערבים ולא ערבים אחרי מחמד
מעמד היהודים באסלאם אחרי הקרע עם מחמד, קדושת ירושלים. מעמד הפרסים האפולגטיקה הערבית: קדושת מכה, שבחי הערבים, הלימודים הערביים, המקור הערבי של המונותאיזם האסלאמי, מקור נבואתו של מחמד, טר מחמד.
5. ארכאן אל-אסלאם
רשימות הארכאן, מעמדן של מצוות היסוד.
6. השהאדה
מעמדה כרכן; השהאדה כמרכיב בתפיסת האסלאם כהמשכיות; תולדות נסח השהאדה "השמות היפים" של אללה.
7. התפילה
מבנה התפילה; תולדות התפילה. הקריאה לתפילה.
8. תפילת יום השישי
מקור קדושת היום; פשר השם "ג'מעח"; מעלותיו של היום; הבסיס החלכתי הקוראני; מחלך התפילה, תפילת שני החגים.
9. התפילה על הנביא
נסח התפילה; החיבת השיעי; מעמדה החלכתי; מעמדה בתפילה חיומית; התפילה על נביאים אחרים; שבחי התפילה על הנביא; ההיבט הפולחני עממי; השפעה שית מחמד.

10. זכאות
המונח זכאות; תולדות המצווה; המעמד ההלכתי; גביית הזכאות; שבחי הצדקה; ז'זיה וח'ראג'; שלל המלחמות.

11. רמצ'אן
תולדות הצום; הבסיס הקוראני; עאשוראא; הנהגת הרמצ'אן; משמעות קדושתו; מנהגי רמצ'אן; מעלות רמצ'אן; מעמד עאשוראא לאחר הנהגת הרמצ'אן; יחס השיעה לעאשוראא; חודשי צום נוספים: רג'ב, שעבאן, מחרס.

12. העלייה לרגל
האתרים במכה ומחוצה לה; ארגונים פולחניים קדם אסלאמים; השווקים, מהלך הטכסים. העמרה; הזיקה בין העמרה והחג'.

13. הג'האד
משמעות המושג; מקומו בארכאן אל-אסלאם; הג'האד והחג'; זמן הנהגת המצווה; שבחי הג'האד; השהדאא; רבאט.

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית פרופ' י' סדן/ד"ר ר' דרורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

השיעור עוסק בתולדות הפרוזה (פעם בשבוע) והשירה (פעם בשבוע) הערביות הקלאסיות.

החלק המוקדש לפרוזה יקיף:

1. סוגיות במאבק תרבותי בין קלאסיקה ל"מודרניזם".
2. המורשה המדברית והמורשה היישובית והשפעתן לאורך הדורות.
3. סוגיות של מעברים בין-תרבותיים (בספרות העולם).
4. השוואת תפישות מזרחיות ומערביות.
5. התגבשויות פנימיות עצמאיות והערכתן.
6. מושג מיוחד של המונח "ספרות" (אדב); תפישות מיוחדות בשולי המושג "ספרות יפה".

החלק המוקדש לשירה יעסוק בח כבמוסד חברתי ותרבותי, הוא יקיף את התחומים הבאים:

1. חצי האי ערב בתקופה הקדם אסלאמית: הממלכות; השבטים (צפוניים לעומת דרומיים); נודות לעומת ציביליזאציה עירונית.
2. העדויות למצב הלשוניות והיצירה הספרותית: ערבית דרומית, ערבית צפונית; העדויות ללשוניות הכתובות; תרבות אוראלית לעומת תרבות של כתיבה; מסירה בעל-פה לצרכים רשמיים לעומת כתיבה לצרכים רשמיים.
3. תפקידו של המשורר בחברה חג'אהלית, ומעמדו בתוכה.

4. המשוררים הערביים בחצרות המלכים: אלחירה, גסאן; הקשר של השירה הערב העתיקה לתרבויות השכנות.
5. השירה הערבית העתיקה כשירה המחוברת בעל-פה; הגישות במחקר כלפי נושא זה מבנה השיר כפונקציה של חיבורו בעל-פה; הנוסחאות; התכונות הפואטיות של השירה הערבית העתיקה, נשאה.
6. ניתוח של "קצידה" ג'אהילית: באיזה מובן היא מייצגת את הערכים של החבר הקדם-אסלאמי.
7. הקאנוניזאציה של השירה הערבית העתיקה: גישות "רשמיות" כלפיה; השיר והקוראן; השירה והחדית'; איסוף השירה העתיקה כפעילות ממוסדת ותלויי אידיאולוגיה; יצירת האנתולוגיות הקאנוניות של השירה העתיקה; הפיכת השיר העתיקה לקאנון של התרבות הג'אהילית.

בנוגע לתרגיל המלווה את השיעור

פרופ' י' סדן - קבוצה א'

מר חוסני שחאדה - קבוצה ב'

תקיים קריאה (עם תרגום לעברית) של טקסטים המאפיינים את יצירתם של שלושה מחשופי הפרוזה הערבית הקלאסית ותינתן הדרכה בחומר קריאה (ביבליוגרפי וכו') הנוגד להרצאות (הניתנות בשיעור "קווים מאפיינים בספרות הקלאסית").

בקבוצה א' ייעשה נסיון לקלוט גם תלמידים שאינם שולטים בערבית (כגון תלמידי המתעניינים בערבית בגלל השפעתה על התרבות העברית), לאחר התייעצות עם המורה.

מבוא לתולדות הספרות הערבית המודרנית

פרופ' ששון סומך

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

2 ש"ס תרגיל

הקורס יסקור את התפתחותה של הספרות היפה בעולם הערבי במאות ה-19 וה-20, תשימת דגש על התגבשות שורה של ז'אנרים ספרותיים שלא היו שכיחים בספרות הערבית של ימי-הביניים ותוך הבלטת המאבק בין מסורת והתחדשות. ההרצאות יינתנו בעברית או מהמשתתפים נדרשת ידיעה בסיסית בערבית. בתרגיל הצמוד לקורס ייקראו וינותח טקסטים ספרותיים וביקורתים שימחישו את הנלמד בשיעור. הטקסטים הנלמדים יהיו בערבית, אך קיימת אפשרות שקבוצת תרגיל אחת תקרא טקסטים מתורגמים ואלה יופו הסטודנטים שידעתם בערבית אינה מאפשרת להם קריאת חומר בלשון המקור.

הנושאים העיקריים שידוע:

1. המאה ה-19: רקע היסטורי-תרבותי
2. הפגישה המחודשת עם המערב ועם תרבותו
3. תנועת התרגומים והשפעתה על הלשון והספרות הערבית
4. שלוש נקודות מוצא: שמרנית, נאו-קלאסית ומודרנית
5. לבנות ומצרים כמרכזי התחייה הספרותית

6. העיתונות והעיתונות הספרותית
7. הלשון הערבית בהקשר הספרות החדשה
8. המאה ה-20: התעצבות מערכת ספרותית חדשה
9. התפתחות הסיפורת בין שתי מלחמות העולם
10. נגיב מחפז: הריאליזם והמודרניזם
11. התפתחות הסיפורת בעשורים האחרונים
12. השירה הטא-קלאסית
13. השירה בין שתי מלחמות העולם: אלמהג'ר והשפעותיו
14. האסכולה ה"רומנטית" במזרח
15. "השירה החופשית" והשירה המודרניסטית
16. חדראמה: הטקסט והתיאטרון
17. האוטוביוגרפיה הספרותית
18. בעיית הדיגלוסיה ותשלמותיה

החוג לצרפתית

מגמת תרבות צרפת

השיעורים יתקיימו בשפה העברית.

מבוא לתרבות צרפת פרופ' ד' מנדלסון

סמסטר א'/ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מבוא זה מציג את תולדות התרבות הצרפתית, דרך תחומי התבטאויותיה השונים היסטוריה, התפתחות רעיונית, ספרות, פרה-ספרות, אמנויות, אומנויות וחיי היו יום. הקורס מכסה את התקופה שבין תקופת הגאליים לבין סיומה של מלחמת העולם השני עם השלכות להווה. בשיעור יוצגו דגמים עיקריים כגון: דימויים ואירועים היסטוריים ופולקלוריסטיים, איורים ויזואליים ומוסיקליים, מנהגים ומטבעות לשון המאפיינים תרבות זו ביחס לתרבויות אחרות.

השיעור הכללי (4 ש"ס) יבוסס על סדרת הרצאות בליווי הקרנת סרטי ווידאו, שיקופיו והאזנה לקלטות.

בתרגיל (2 ש"ס) יורחבו מספר מושגים שהוצגו בשיעור, באמצעות קריאת מחקרי עיוניים, מאמרי ביקורת, יצירות וכו'. נוסף לכך ילמדו התלמידים לערוך סינתזה של מאמרים, להכין רשימה ביבליוגרפית ולהציג עבודות בהתאם למקובל.

ביבליוגרפיה

- מקראה; חברת שתכלול מאמרים וקטעי יצירות ספרותיות ופילוסופיות בעברית (200 ע' בערך).
- על התלמידים יהיה לחפש בספריה ולקרוא מספר מאמרים על מנת לכתוב את העבודתם שבתרגיל.
- 4 יצירות חובה.

תכנית השיעור

1. הצגת המושג "תרבות". התפתחותו ההיסטורית. הגדרת ה"דגמים" התרבותיים. תחומי ההתבטאות השונים שלהם. זיכרון ויצירה תרבותיים. שיטות ניתוח.
2. תקופת הגאליים; "המיתוס של המקורות". יצירת המיתוס הזה בתקופה המודרנית תחומי ההתבטאות שלו. התרבות הגאלו-רומית כתרבות "עליונה" מול ה"ברברים" הגאליים. המיזוג הגאלו-רומי; אמונות, תכנון הסביבה, שפה.
3. הפרנקים והברברים. קלוביס המלך. המלכות והכנסייה. קרולוס הגדול ו"הרנסנס הקרולינגי": שלטון; הקמת מוסדות תרבות; אדריכלות; דרכי תנועה; הגורם חינוך; ספרות, "שירת חלק".

ימי הביניים כ"תקופת החושך": המיתוס והדגם; החברה הפיאודלית; מבנה וערכים. חיי החצר. הכנסייה והבורגנות. "עידן הקתדרלות". כנסית נוטר-דאם בפריס, כדגם ליצירה התרבותית בימי הביניים. "תרבות הקרנבל". שירתו של וויין.

דגמיה החיצוניים: ה"מיזרח" (דרום-מיזרח) ואנגליה (צפון-מערב). מסעות הצלב ב"ארץ הקודש" והשלכותיהם התרבותיות בצרפת ובאירופה. החתמויות עם אנגליה: מלחמת מאה השנים. מגיפת, אמונות תפלות ורדיפות.

דגמים היסטוריים ותרבותיים של תולדות ימי הביניים: "המלכים אשר בנו את צרפת". דגמים משלימים: המלכות. ה"אביר". ה"בורגנים של קלח" (רודן). סיפורה של ז'אן דארק: היסטוריה, מיתוס ודגם תרבותי.

התפתחותה של התרבות העירונית. גיליה של אמריקה והשלכותיו בצרפת: המלחמות באיטליה והמפגש עם המרכזים התרבותיים והרנסנס באיטליה. החומאניזם באירופה ובצרפת. תורתו של רבלה. הרנסנס בצרפת. ארמונות הלואר כדגם לרנסנס. ה"פליאד".

"הרפורמה" ו"הרפורמה הנגדית" - פרוטסטנטים וקאטולים - באירופה ובצרפת, המימד התרבותי. מלחמות הדת. השירה הפוליטית. "חוכמתו" של מונטיין. סיומן של מלחמות הדת. הנרי הרביעי - "מלך לדוגמא". היסטוריה ופולקלור.

לואיס ה-13 והווסדותה של המלוכה האבסולוטית. מפעלו של החשמן רישלייה. חיזוקו של השלטון. אדריכלות: הקדם קלאציזם. מוסדות התרבות החדשים; האקדמיה הצרפתית - התפתחות הלשון; המילון, תורתו של דקארט. "המאה של לואיס ה-14", "המלך שמש".

לואיס ה-14. בנייתו של ארמון וורסאי, המלך והאצולה הגבוהה. המלך והכנסייה. המלך ונשותיו. הכלכלה וראשית יסודן של "תעשיות המותרות הצרפתיות". חיי היומיום בחצר.

ביטוייו של הדגם הזה בתחומי היצירה השונים. התיאטרון הקלאסי (קורניי, רסין, מולייר) כדגם לחיי החצר ולאידאולוגיה של השלטון, הביקורת נגד הדגם של ורסאי בז'אנרים ספרותיים ואמנותיים אחרים. המשברים הרוחניים והדתיים. תורתו של פסקל. סיומה הטראגי של תקופה זו.

"המאה של האורות". תקופת העוצרות. תקופת מלכותו של לואיס ה-15. המשך השלטון האבסולוטי. הגברת דה-פומפדור; "המאה של האיש". ההתפתחות הרעיונית; השפעת אנגליה, ההתפתחות המדעית והטכנולוגית; האנציקלופדיה; "הפילוסופים" ותחומי התבטאותם. הזרמים הפילוסופיים השונים.

תפיסות המשטר המדיני (מונטסקייה, רוסו). התערבותם של ה"פילוסופים" בחיי החברה (וולטר; ה"פרשות"). היחס לכנסייה. הסובלנות. היחס ל"אחר" ("הפראי הטוב"). תפיסת הקוסמוס. תפיסת האדם: האני, היצרים (לקלו), "היחסים המסוכנים" והאוטופיות.

המהפכה הצרפתית: התפיסה ההיסטורית והתפיסה התרבותית (פולקלור, ספרות, איורים, ציור, שנסונים, חגיגות ותזכורות). המימד ה"קארנבלסקי". תפקידם של "אנשי הרוח" במהפכה. התוכן המהפכני והצורה הקלאסית. פתיחת המוזיאונים. סאד והסאדיזם כביטויים למהפכה. זכויות האדם, האיש והיצרים. דימויה החדש של פריס. ההתפתחות המדעית והטכנולוגית.

"המיתוס של נפוליאון". יצירת הדגם הזה ברישום, בציור, בשנסונים, באומנויות ובספרות. המיתוס של "נפוליאון במזרח". מסעו כדגם ל"מסע למזרח". ה"קודים", הקמת מוסדות תרבות וחינוך. הספרות והציור ה"רשמיים". נפוליאון בעיני הסופרים והאמנים הצרפתים והאירופאיים. נפוליאון ומתנגדיו מקרב הסופרים.

16. "שיבה למלוכה". המחפכה התעשייתית, החברה הבורגנית והחתפתחות העירוני כיסודות ל"תרבות המודרנית". ביטוייו של הדגם הזה ב"קודים" ו"פיסילוגיות". הדגם ה"רומנטי": דת, מיתוסים עתיקים וחדשים, אקזוטיקה הזיות וחלומות. ספרות ומדע: מדעי הטבע, אנתרופולוגיה, פסיכולוגיה סוציולוגיה ורפאה. הספרות הריאליסטית. תורותיהם של בלזאק וסטנדל.
17. מהפכית 1848: השתתפותם של הסופרים והאמנים - הקיסרות השנייה, נפוליאון III. התפתחותם של המדע והטכנולוגיה. בנייתה מחדש של פריס בתקופת נפוליאון השלישי על-ידי הברון אוסמן. התפתחות הבניה ב"ברזל וזכוכית".
18. יצירת הדגם של תפיסת המרחב המודרני בתכנון ערים, באדריכלות, בספרות ובציור. דגם המזרח כנגד דגם המערב (אמריקה). הספרות כתמורה לדת. ריאליזם "אמנות למען האמנות". ה"מודרניות".
19. הקהילה השלישית עד 1900. הדגם ה"רפובליקאי" הלאומי והחילוני בהיסטוריה ובחינוך. המשך המחפכה התעשייתית. מסעים וקולוניאליזם. הפוזיטיביזם. מדע ספרות ואמנות. אמנויות ואומנויות. הנטוראליזם. תורתו של זולא. עולמו של ז'ול ורן.
20. הסימבוליזם. הקשר בין שני הזרמים: הסימבוליזם והנטוראליזם. תורתו של מלרם ודיגומה של התרבות הצרפתית ה"מודרנית". תפיסת המרחב באמפרסיוניזם ה"משרבים" הפיננסים, הפוליטיים, החברתיים והרוחניים של "סוף המאה". פרש דרייפס וגייבש מעמדם של ה"אינטלקטואלים".
21. 1900: "העידן היפה". ביסוסה של צרפת בפנים ובחוץ (האימפריה הקולוניאלית המחפכה האפיסטמולוגית: היחסות; אינשטיין, פרויד, סוסיר. ההמצאות הטכנולוגיות: תחבורה, תקשורת; והשינויים בתפיסות המרחב והזמן ה"אבנאריזם".
22. "האמנות החדשה" באדריכלות, אדריכלות פנים, אומנויות ואמנויות. אמנויות ומלאכות. הפוסט-אימפרסיוניזם ותפיסת החלל והזמן החדשה. ה"מהפכות" במוזיקה דביסי, רחל; ובציור: הקוביזם, פיקאסו; תורתו של פרוסט.
23. מלחמת העולם הראשונה. "מות התרבויות". מדע, טכנולוגיות ומלחמה. דאדא והמה נגד התרבות. הקטל בשורות הסופרים והאמנים. היצירה בעת המלחמה.
24. התקופה שבין שתי מלחמות העולם. עידן הנסיעות. התפתחותו של הקולנוע הסוריאליזם. "האמנויות הדקורטיביות" כאדריכלות, עיצוב, אופנה. "האיש המשוחרר". עמדתם של אנשי הרוח כלפי הקומוניזם, הפאשיזם והנאציזם.
25. מלחמת העולם השנייה. הכיבוש הגרמני. עמדתם של אנשי הרוח, הסופרים והאמנים כלפי הכובשים: אדישות שיתוף פעולה והצטרפות למחתרת. קורבנות המחתרת קורבנות השואה. שחרור צרפת ומשפטי משתפי הפעלה.
26. סיכום. צרפת לאחר מלחמת העולם השנייה ולקראת התקופה העכשווית. "התגייסותם של הסופרים והאמנים. סופו של הקולוניאליזם. צרפת בין מזרח אירופה לב אמריקה: מפגש ומלחמת התרבויות.

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית
ד"ר מוניק יוטרן

מסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

4 ש"ס תרגיל

קורס יתן בשפה הצרפתית ומחייב ידיעה מוקדמת של השפה. קורס מכוון להקטת תלמיד ידיעה בסיסית במגמות היסוד בספרות הצרפתית המודרנית החל במהפכה הצרפתית ועד ימינו, באסכולות, בזרמים, וביצירות המרכזיות של תקופה. כמו כן, ילמד התלמיד במהלך הקורס להכיר את מקורות הידע העיקריים בתחום, להתמצא במגוונים ולהסתייע בהם.

בנה הקורס

כל פגישה תוצג בפני התלמיד סוגיה מרכזית להכרת הספרות הצרפתית המודרנית ולהבנת מורותיה. התרגיל, הצמוד לשיעור והמכוון להשלימו, יתמקד בעיון מודרך במקורות ראשוניים והמשניים הרלוואנטים לנושאים שידונו בשיעור.

ריאת חובה

רשות התלמיד תעמוד מקראה אשר תכיל את עיקר המקורות לקורס ותשמש בסיס לעבודה תרגיל. נוסף להכרת החומר שבמקראה ידרש התלמיד לקרוא בשלמותו, במהלך הסמסטר, ספר יצירות ספרות, אותן יוכל לבחור מתוך רשימה יצוגית שתחולק לו בראשית קורס.

רכב הציון

של הכפיפות הישירה של התרגיל לשיעור, יקבל התלמיד ציון סופי יחיד לקורס כולו, גערך בחינה מסכמת כוללת אחת לשיעור ולתרגיל גם יחד. הרכב הציון הסופי יהיה דלקמן - ממוצע ציוני העבודות של התלמיד בתרגיל: 40%, ציון הבחינה המסכמת: 60%.

אור השיעור

זלן תאור תמציתי של הנושאים שידונו בכל אחת מפגישות השיעור:

המערך החדש של החיים הספרותיים לאחר המהפכה

התמורות במסד הספרותי ובתנאי היצירה של הסופר, השינויים בהרכב ציבור הקוראים ובאופי קשריהם עם היוצר, דימויים חדשים לדמות האמן: החוזה, הדנדי, המוקיון; לקראת גיבוש תפיסה מודרנית של הספרות; המעבר מבלטריסטיקה לספרות.

2. אבני-יסוד לאסתטיקה חדשה: הרומנטיקה הצרפתית
הרומנטיקה הצרפתית, הגדרה מצומצמת - חזור של 1830, והגדרה מורחבת - תשתית למגמות היסוד בספרות הצרפתית המודרנית. ה"אני מאמין" של דור הרומנטיקאים הראשון בראי המניפסטים של התקופה (סטנדאל, הוגו, מיסה) מבט אל מקורותיהם הרעיוניים ובחינת המורשת שלהם.
3. מחזות חדשים לדמיון: החלום וההזיה, הדמוני, הטירוף
חיזוש ההתעניינות באי-רציונלי כחלק מתפיסת העולם ותפיסת ה"אני". גיבוש של תמאטיקה ספרותית חדשה ובחינת גילוייה השונים: יצירת הרומנטיקאים "המינוריים", פריחתה של הסיפורת הפנטאסטית (נודיה, גוטיה, מרימה, מפאסאן), כתביו של ז'ראר דה נרוואל.
4. פענוח סדרי החברה החדשים: האתגר של הרומאן הריאליסטי
יצוג המציאות כאתגר ספרותי בעידן של תהפוכות היסטוריות (קריסת האמפריה הנפוליאונית, הרסטורציה, מהפכת 1830, מהפכת 1848) ותמורות חברתיות מרחיקות לכת. פריחתו של הריאליזם ועליית קרנו של הרומן. עיון במגמות השונות של הריאליזם הצרפתי: הקומדיה האנושית לאונורה דה בלזאק, הרומאנים של סטנדאל ושל פלבר.
5. קסמי העבר: היסטוריה וספרות
המאה ה-19 כ"מאה של ההיסטוריונים", חשיבות מפעלם, המקרה של מישל ספרות והיסטוריה, מערכת של קשרי גומלין. הטיפול בנושאים היסטוריים בפרוזה, בדרמה ובשירה. שגשוגו של ז'אנר הרומאן ההיסטורי (בלזאק, הוגו, פלבר, דימה ברבי ד'אורילי...).
6. "פרחי הרע" לבודלר: מגמות התחדשות בשירה
השירה הרומאנטית (מיסה, לאמארטין, ויני, הוגו), אסכולת ה"אמנות לשמה" (גוטיה, באנוויל): המסורות מהם ניזונה וחורגת שירתו של בודלר ה"מודרניות" בשירתו של בודלר, "פרחי הרע" והשירים בפרוזה, האסתטיקה של בודלר והשלכותיה.
7. ספרות יפה וספרות "תעשייתית"
עתונות וספרות, לידתה של ספרות החמונים (ספרות "תעשייתית", ספרות פופולארית, בין יתר כינוייה). הרומאן בהמשכים (רומאן הפיליטון): דפוס כתיבתו והתמאטיקה שלו, איז'ן סי, אלכסנדר דימה וממשיכיהם, קשרי הגומלין בין ספרות יפה לספרות "תעשייתית".
8. ספרות בעידן הפוזיטיביזם
הפוזיטיביזם והאמונה במדע. השלכותיו המגוונות על הספרות. זולא והנטוראליזם, הרומאן האקספרימנטאלי וחרוגון-מאקאר. המקרה המיוחד של ז'ול וורן. הסימבוליזם על רקע פריחת המילונאות ומגמות התקופה במחקר חבלשני.
9. הסוריאליזם ומבשריו
מבשרי הסוריאליזם: רימבו, לוטריאמו, אפולינר. מדאדא לסוריאליזם המניפסטים של הסוריאליזם. חדמויות הבולטות בתנועה ופועלן: ברטון, אלאר, דסנט, אראגון.

מפנה בתולדות חרומן: מרסל פרוסט ו"בעקבות הזמן האבוד"
 חרומן של מרסל פרוסט על רקע היצירה בתקופתו: קבוצת ה-NRF - אנדרה ז'יד, ואלרי, פולתאן; רומן הנהר - ז'יל רומן ורוז'ה מרטין די גאר; בעקבות הזמן האבוד - סיכום תקופה ופתיחת אפיקים חדשים לספרות.

ספרות ואידיאולוגיה, האקסיסטנציאליזם
 ספרות ואידיאולוגיה - הספרות המגמתית מבארס עד מלרו. מספרות מגמתית לספרות מגוייסת - האקסיסטנציאליסטים, ז'אן פול סארטר וסימון דה בובואר, כתביהם ופעלם, המקרה המיוחד של אלבר קאמי.

"עידן החשד" בספרות
 הרומאן החדש והמניפסטים שלו - עידן החשד מאת נטלי סארט ולקראת רומאן חדש מאת אלן רוב-גרייה. הרומאן החדש הלכה למעשה: רוב-גרייה, סארט, מרגריט זירה, בקט וקלוד סימון. "עידן החשד" בתיאטרון - תיאטרון האבסורד, בקט ויונסקו.

מגמות עכשוויות בספרות הצרפתית
 בעקבות מאי 68, פריחתן של התיאוריות הספרותיות - רולאן בארת; פוסטמודרניזם בספרות הצרפתית; מוקדי התעניינות חדשים - ספרות נשים בצרפת, הספרות הפרנקופונית; הספרות והמדיה.

מבוא שיטתי ללשון הצרפתית גב' ר' בן-שמעון/גב' ס' מנדלסון/גב' ס' אדלר

סמסטר א' - 4 ש"ס שו"ת

דרישות הקורס

הקורס יינתן בשפה הצרפתית ומחייב ידיעה מוקדמת של השפה. הקורס ניתן בשלוש קבוצות מקבילות, על פי רמת הידע של התלמיד בשפה הצרפתית. התלמידים שלא עברו בחינת מיון בחוג ימויינו בשעת היעוץ.

מגמת הקורס

הקניית ידע לשוני ועיוני ומעשי ברמה מתקדמת של שליטה בשפה. הדגש יושם על עבודתו/ה העצמית של התלמיד/ת, הכנתו/ה ובדיקת תוצאות בכיתה. תחומי החומר הנלמדים יכסו שימוש במבנים העיקריים של המשפט ויכולת הבעה.

מבנה הקורס

בכל פגישת תוצג סוגיה של התחביר הצרפתי אשר תלווה בסידרת תרגילי ביצוע. השיעור יושלב תאור הסוגיה הנסקרת ברוח הבלשנות העיונית וכללי-שימוש אשר יובילו לפתירת התרגילים.

הרכב הציון

הרכב הציון יהיה ציון סופי יחיד ל-4 הש"ס, ותיערך בחינה מסכמת כוללת.

הרכב הציון חסופי יהיה כדלקמן:

א. ממוצע ציוני העבודות במשך הסמסטר - 30%.

ב. ציון הבחינה המסכמת - 70%.

צרפת בת זמננו - לשון, מוסדות ותרבות
ד"ר ס' שטיינברג/גב' ר' למפרט/גב' ת' קוואס

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

מגמת הקורס

הקורס מכוון להקנות לסטודנט ידע בסיסי בתרבות הצרפתית בת-זמננו, אמצעי התקשורת דפסי מחשבה, חי-יומיום והחיים הפוליטיים בצרפת.

דרישות הקורס

הקורס ניתן בשפה העברית אך מחייב ידע בסיסי של השפה הצרפתית. הקורס יתן בשלש קבוצות מקבילות, על פי רמת הידע של התלמיד בשפה הצרפתית. התלמידים שלא עברו בחינת מיון בחוג, ימויני בשעת היעוץ.

הרכב הציון

ציון סופי יחיד ל-4 ש"ס. הרכב הציון יהיה כדלקמן:

- א) ממוצע ציוני שני הבחנים שינתנו במשך הסמסטר - 30%.
- ב) ציון השתתפות פעילה בשיעורים - 20%.
- ג) ציון הבחינה המסכמת - 50%.

החוג לתורת הספרות הכללית

מבוא לתורת הסיפורת

פרופ' מנחם פרי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

2 ש"ס הדרכה אישית

הקורס מקיף את יסודות תורת הפרוזה מנקודת הראות של תחליכי הקליטה של הקורא. מבחינה תיאורטית הוא מתמודד עם תיאוריות מקובלות בשנים האחרונות, בתורת הספרות ובפסיכולוגיה של החבנה, תוך דגש על "אסכולת תל-אביב". אך הקורס אינו אבסטרקטי; הוא מתקדם תוך הדגמה מסיפרי מופת מן הספרות הכללית והעברית, ואגב כך מתכוון גם לפתח את כושר האינטרפרטציה של המשתתפים.

בין הנושאים שידונו: יחסי הגומלין בין טקסט לבין תחליכי הקליטה והמימוש אצל הקורא; סכימות ומילוי פערים; הקומפוזיציה המיוחדת של המציאות בסיפורת; יחסי אקוויוולנטיות מאחורי יחסי סמיכות בטקסט הסיפורי; מחוזות משמעות; דרכי המסירה - מבע משולב, נקודת התצפית, המספר והפרספקטיבות שלו; הספרות כ"אמנות של זמן" - רצף הטקסט ותהליך הקריאה; הלשון והעולם; העלילה; הדמויות.

בקורס יובאו, בין השאר, סיפורים של צ'כוב, גוגול, עגנון, פוקנר, חמינגווי, היינריך בל, בורכרט, פאנטס, קפקא, עמליה כחטא-כרמון, באבל ואחרים.

הקורס מורכב משיעור (פרופ' מנחם פרי) (4 ש"ס) וקבוצות קטנות של הדרכה אישית (2 ש"ס).

הטקסטים לקורס מופיעים בשתי חוברות משוכפלות (סיפורים ומאמרי מחקר).

מטלות

במסגרת ההדרכות האישיות יכתוב כל סטודנט 3 עבודות במהלך הקורס. כן תוטל עבודת סיכום ותתקיים בחינה בסוף הקורס. בנוסף לסיפורים הנידונים בהרצאות ובחדרונות יחוייב כל סטודנט בקריאת קבצי סיפורים אחדים.

ספרות היום

פרופ' מנחם פרי ומורים אחרים

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

הקורס מתכוון לתת תמונה של הסיטואציה הספרותית בישראל היום. הוא מוקדש ליצירות ספרות בולטות של כ-10 סופרים שהופיעו בארץ בשנים האחרונות.

בתשנ"ה יתרכזו הקורס בתופעה מרכזית בסיפורת הישראלית של השנים האחרונות: תפיסת המציאות ותפיסת ה'אני' את עצמו כחטלה פיקציונאלית של תודעות המחפשות אחר זחותן.

בין הסופרים הישראליים שיצירותיהם ידונו: א.ב. יהושע, יהושע קנז, דויד גרוסמן, מאיר שלו, חנוך לוין, יעקב שבתאי, יואל חופמן, יצחק לאור, אורלי קסטל-בלום, יוסל בירשטיין (אפשרית החלפת שם או שניים).

הקורס יינתן ע"י פרופ' מנחם פרי ומורים אחרים, מן החוג לתורת הספרות ומחוגים אחרים.

רשימת הטקסטים והמורים הנוספים תחולק לתלמידים.

מגמות ברומאן המודרני ד"ר יעל רנן

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

הקורס יסקור מגמות ברומאן המודרני תוך התרכזות ברומאנים של ג'ויס, קאפקא, ג'ון בארת, מארקס, וונגאט, גראס, פוקנר ואחרים.

מטלות: קריאת הרומאנים ובחינה בסוף הקורס.

בעיות יסוד בתורת הספרות מפרספקטיבה קוגניטיבית ד"ר ישעיהו שן

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

הקורס ידון בבעיות יסוד המעסיקות את תורת הספרות באמצעות קישורן למסגרות תיאורטיות שונות במדעים הקוגניטיביים.

סוגיות מרכזיות בקורס:

- מהם המדעים הקוגניטיביים ומה מעמדה של תורת הספרות במסגרתם.
- השימוש הפואטי והלא פואטי בשפה: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית.
- לשון השירה: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית.
- הטקסט הסיפורי הקצר והכשירות הסיפורית.
- תיאוריה של קטגוריזציה וסוגיות יסוד בתורת השירה.
- הכשירות המטאפורית והמטאפורה הפואטית.

מטלות הקורס

- (1) קריאת 8-9 מאמרים שיימצאו בספריה המרכזית (בתיק הקורס).
- (2) כתיבת 6 עבודות קצרות במהלך הקורס: כל עבודה תתבסס על אחד המאמרים שילמדו בקורס.
- (3) בחינת אמצע סמסטר, ובחינת סוף סמסטר.

הציון ייקבע עפ"י ציוני העבודות ושתי הבחינות.

מבוא לתורת התרגום
פרופ' גדעון טורי/גב' נ' בן-ארי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
(ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

חקורס מיועד להקנות שורה של מושגי-יסוד בתורת התרגום המודרנית לסטודנטים בעלי רקע מגוון. החשתתפות בו אינה מותנית בשום ידע קודם בתחום, לא תיאורטי ולא מעשי. מטרתו כפולה:

א) לפתוח פתח לעיונים מתקדמים בתרגום, ובעיקר מחקרים תיאוריים-הסבריים.
ב) לספק בסיס להרחבות יישומיות (ובעיקר תרגום, עריכת תרגום וביקורת-התרגום).
השיעור (4 ש"ס), שיועבר בידי פרופ' גדעון טורי, יתבסס על הרצאות פרונטאליות, בתוספת קריאת-רקע מסויימת. בתרגיל הנספח ייקראו וינותחו בצורה מונחית מאמרים אחדים שיאירו חיבטים שונים, הן של תאובייקט (התרגום) והן של הדיסציפלינה העוסקת בו (תורת התרגום). מטרת התרגילים לא תהיה הקניית "חומר" בעלמא, אלא היכרות עם גישות שונות מכאן - וביצוע "קריאה ביקורתית" מכאן.

אפשר לקחת את השיעור גם בלי התרגיל. לתלמידים הרשומים לחוג לעזרת הספרות הכללית לא ייחשב התרגילים במניין חובותיהם בחוג.

חושאים שידועו בקורס:

- טקסטים מקבילים ומקומו של התרגום ביניהם.
- תרגום פנים-לשוני, בין-לשוני ובין סמיוטי.
- תרגומיות כ"תנאי פתיחה" לתרגום.
- גורמים שונים לצמצום מידת התרגומיות ולהגברתה.
- תרגום "אופטימאלי" לעומת תרגום ממשי.
- התרגום כתהליך וכתוצר.
- התרגום כתהליך (קוגניטיבי) וכפעולה (חברתית-תרבותית).
- האילוצים שהתרגום כפוף להם (מתוך חדגשת מושג הטרמח).
- יחסים בין תרגום ומקור (אפשריים, קיימים ו"נטבעים").

מבוא לתרבות ישראלית
ד"ר חנן חבר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
(ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

חקורס מיועד להקנות בסיס עיוני והיסטורי לחכרת תחומיה העיקריים של התרבות הישראלית מאז קום המדינה ועד ימינו. החשתתפות בו אינה מותנית בידע קודם. חקורס מכין את התלמידים לקראת לימודים בקורסים הספציפיים הכלולים בחקבץ של "לימודי תרבות ישראלית", אך ניתן לקחת אותו גם בניפרד, כקורס במסגרת השנה הפקולטתית ו/או כקורס שייחשב במסגרת החוג לעזרת הספרות הכללית.

בין חושאים שידוט בקורס:

- מרכז ופריפריה בתרבות הישראלית.
- המנגנונים האידיאולוגיים של יצירת התרבות הישראלית.
- הזחות הישראלית של התרבות במדינת ישראל.
- צמיחתה של סיפורת ישראלית בשנות הששים.
- זורות בשירה הישראלית.
- מוסדות בתרבות הישראלית.
- תחנות יסוד בקולנוע הישראלי.
- זרמים באמנות הישראלית.
- התפתחות המחזה הישראלי בראי ביקורת התיאטרון.

תלמידי השנה הפקולטטית הרשומים לחוג לתורת הספרות הכללית והמתכוונים לחשיב אקורס במסגרת חובתיהם בחוג זה (ולא בתור מבוא שלישי, או במסגרת לימודיהם בחוג אחר) - יוכלו לקחת את השיעור בלבד (4 ש"ס).

חובות התלמידים:

בחינה מסכמת שתבדוק את הקריאה השוטפת במהלך הקורס ואת יכולת האינטראקציה שחומר שנלמד בו.

החוג לתלמוד

מבוא להלכה ולספרות פרופ' נ' עמינח

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. הספרות ההלכתית לסוגיה.
2. הסמכות ההלכתית לתקומתיה ולמרכזיה.
3. הקודקסים ההלכתיים (משנה, יד חזקה, סמ"ג, ארבעה טורים, המרדכי, שולחן ערוך, ספר הלבשים, ערוך השולחן).
4. הלכה קדומה: ההלכה בנביאים וכתובים, בתרגומים, בכתבי יד, בספרים חיצוניים, במגילות גנוזות.
5. ספרות התנאים: תרגום, משנה ותוספתא ומדרשי הלכה (הלכה בתרגומים, יחס התוספתא למשנה, אסכולות במדרש. הויקה בין תרגום משנה ומדרש).
6. התלמודים: הבבלי והירושלמי.
7. ספרות ההלכה על סדר הבבלי (הלכות גדולות, רי"ף, רא"ש המרדכי, ים של שלמה).
8. פרשנות התלמוד הבבלי, תוספות וספרי חידושים.
9. מנהגים וספרות המנהגים, אשכנזים וספרדים.
10. ספרות השאלות והתשובות לדורותיה.

הערה: התלמיד הוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל ד"ר מ"ב לרנר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. דברי מבוא - הגדרת מונחי יסוד, מקומה של הדרשה בציבור, מקומה של האגדה בסדר הלימוד, האגדה כיצירה ארץ-ישראלית.
2. מקורות האגדה האגדה במשנה - (א) המעשה; (ב) מסכת סוטה; (ג) סיומי מסכתות; (ד) עיונים במשניות שונות.
3. האגדה בתוספתא - (א) התוספתא והמשנה; (ב) תוכנה של מסכת סוטה; (ג) עיונים בתוספתא סוטה.
4. מסכת אבות - (א) אופייה; (ב) השייכות לסדר נזיקין; (ג) השם אבות; (ד) יסודותיה של המסכת; (ה) המבנה; (ו) פרק "קנן התורה".
- 5-6. מסכת אבות דר' נתן - (א) מחותה; (ב) שתי חנוסחאות; (ג) מבנה; (ד) היחס לר' נתן; (ה) שיטת א"א פינקלשטיין; (ו) היחס שבין נו"א לנו"ב; (ז) זמנה; (ח) עיונים באבות דר' נתן.
7. מבוא למדרש הלכה - (א) מבוא; (ב) דבי ר' ישמעאל ודב' ר' עקיבא; (ג) מחקר המדרשים.

8. מכילתא דר' ישמעאל - (א) חשם; (ב) המחזורות; (ג) חמבנה; (ד) חיחס לר' ישמעאל; (ה) עיונים במכילתא דר' ישמעאל.
9. מכילתא דר' שמעון בר יוחאי - (א) הייחוס לר' שמעון בר יוחאי; (ב) המחזורות; (ג) חמבנה. חיחס למכילתא דר' ישמעאל. עיונים במכילתא דרשב"י.
- 10-11. ספרי במדבר - (א) המחזורות; (ב) הספרי והמכילתא דר' ישמעאל; (ג) החלוקה.
- ספרי זוטא - (א) שרידיו; (ב) יחוד; (ג) מקום עריכתו.
- ספרי דברים - (א) המחזורות; (ב) בתי המדרש.
- מכילתא לדברים - (א) חשרידים; (ב) אופיים.
12. מדרשי תאגדה של האמוראים - (א) מבוא; (ב) המדרשים העיקריים.

הערה: תלמיד תרצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

נישואין, המשפחה ומעמד האשה בהלכה ובאגדה
פרופ' מרדכי ע' פרידמן
מר י' דוד

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1. האישה הקטלנית. דוגמה לגלגולי מוטיב במקרא ובספרות התלמודית וחבתי-תלמודית (ממעשה גן עדן ועד הרמב"ם), בהלכה ובאגדה. השפעת שינויים באמונות ודעות על היחס לאישה, למיתה ולחיתולמנות ולנישואין חוזרים.
2. על האירוסין במקרא. אירוסין כבית חדדית בספר חושע ועוד.
3. ספרות ימי בית שני. היחס לאישה, לנישואין ולגירושין אצל יחודי ייב, בספרות בית שני ואצל כת מדבר יחודה.
4. יחס חז"ל לפרישות ולנישואין.
- 5-6. קידושי ונישואין. המונחים, המוסדות והטקסים - שידוכין, אירוסין וקידושין, חופה, נישואין, ייחוד, עדים, שבע ברכות, גיל הנישואין, טענת בתולין.
7. פסול חיתון וממזרות. מיחו יחודי?
7. ממוחר לכתובה.
9. חתובה ותנאה במקורות חז"ל.
10. חתובה ותנאה - ממצאי גניזת קהיר (שקופיות).
11. חיי המין. פרייה ורבייה, מצוות שנה, תכנון משפחה.
12. אונס ותוצאותיו.
13. בגידות, אשת איש ואיש אישה.
14. סטיות מן הטרמה. היחס להומוסקסואליות ועוד.
15. ריבוי נשים.
16. ייבום וחליצה.

17. יחס חז"ל לגירושין.
18. המחזיר גרושתו משנישאת במקרא ואצל חז"ל.
19. זכויות האישה בגירושין. דין המורדת.
20. הגט וגירושין לפי הגניזה (י' דוד).
21. האלמנה והענינה והאלמן.
22. מעמד האישה בספרות חז"ל. 'שלא עשני אישה', מקומה של האישה בפולחן היהודי.
23. המעמד המשפטי של האישה בחלכה, דיני עדות, נכסים ועוד.
24. 'שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל'.
25. ילדים וחורים.
26. המשפחה באגדה.
- 27-28. שונות.

הערות:

1. חובות הקורס: נוכחות בשיעורים, קריאת ביבליוגרפיה למבחן.
2. התלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

תכנית הלימודים הכלליים/ב.א. כללי

הכנסייה הרוסית כטקסט: סופיה הקדושה בקייב
ד"ר ו' אורל

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שו"ת

הקורס יעסוק בתפקידה של הלשון הרוסית ככלי תרבותי בעיר סלאבית עתיקה, במיוחד במקדשיה. כתובות (גראפיטי) בתוך כנסיית סופיה הקדושה בקייב - מקבילתה התרבותית של הגיה סופיה בקונסטנטינופול - היו מקובלות במשך מאות שנים. הן שימשו להבנת התפתחותה הלשונית והתרבותית של החברה העירונית ברוסיה של ימיה"ב בחקשרה החיסטורית.

נדרשת יכולת קריאה והבנה ברוסית.

מבוא למדע התרבות
פרופ' א' אבן-זוהר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

תיאור הקורס:

מטרת הקורס היא לתת תמונה כללית של מדע התרבות כתחום מחקר אינטגרטיבי שמושאו הוא ה"תרבות" בכל חתך או היבט שלה, המתפתח היום במחירות ומשלב בתוכו תיאוריות ומחקר ממסורות שונות של הפילוסופיה, הסמיוטיקה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, החיסטוריה של התרבות והפואטיקה. לעבודות ה"בין-תחומיות" המובילות של התחום (כגון עבודותיהם של רומאן יאקובסון, נורברט אליאס, פייר בורדייה ורבים אחרים) יש תוויות שונות ותיאוריות שונות. אך בין שנקרא להן החיסטוריה של המנטאליות, מחקר "תהליך ההציביליזאציה", סוציולוגיה תרבותית או אנתרופולוגיה היסטורית, המשותף לכולן הוא העניין בתרבות חיי היומיום בכל רבדיה וגישה היסטורית להבנת עיצובם של דימויים קולקטיביים ותפיסות עולם היום ובעבר. הקורס יציג את הגישה הסמיוטית כמסגרת מושגית כללית המנתחת את ה"תרבות" (התנהגויות, טקסטים, רעיונות, ערכים וכו') כמערכת מורכבת ומרובדת של מערכת סימנים שבאמצעותן ה"חברה" מתארגנת ופועלת, וכן יציג את מקורותיה של גישה זו ואת התיחסותה למסורות תיאוריה ומחקר נוגעות. הנושאים והבעיות העיקריים שהקורס יטפל בהם: ההטרופולוגיות והריבוד של מערכות תרבות, שאלת הדינאמיות בתרבות (צמיחה, השתנות, העלמות של מערכות וכו'), רפרטואר הדגמים התרבותיים, תכנון תרבות, מגעים בין תרבויות.

בצמוד לשיעור ינתן תרגיל שיעסוק בקריאה מודרכת של טקסטים בנושאים המרכזיים של התחום. מטרת התרגיל כפולה: (א) הכרה מקרוב של דרכי הניתוח ודיון מעמיק יותר בחלק מהעניינים התיאורטיים שיועלו בשיעור, וכן הכרת כמה מחזרמים - ומחעבודות הספציפיות - המרכזיים בתחום, (ב) רכישת מיומנויות בניתוח והבנה של טקסטים

עיוניים. עם זאת, אין חפיפה מוחלטת בין התרגיל לבין השיעור (לא מבחינת החומר ולא מבחינת התקדמותו). הטקסטים שילמדו בתרגיל מקובצים לפי חמישה עניינים עיקריים: כיוונים ובעיות שונים של התפיסה הסמיוטית; המבנה המרובד של מערכות תרבות (ותפקידם של "מבקרי התרבות" כגורם אקטיבי ביצירת ההירארכיה); מושג ה"דגם" וה"רפרטואר" בניתוח התרבות; דגמים ממוסדים ודגמים "מובלעים"; שינוי מול שימור בתרבות; מגעים בין תרבויות.

חובת השיעור: נוכחות סדירה בהרצאות; קריאה שוטפת של הביבליוגרפיה; כתיבת בחינה מסכמת.

חובת התרגיל: השתתפות פעילה בפגישות; קריאת הכנה של הטקסטים הנלמדים לקראת הפגישות והכנת 4-6 מטלות קצרות בכתב במשך הסמסטר; כתיבת עבודה מסכמת.

שאלות יסוד על מהותה של הפסיכולוגיה ד"ר ניצה ירום

סמסטר א' - 4 ש"ס שו"ת

1. מתן קורותיה של הדיסציפלינה הקרויה פסיכולוגיה?
הצגת הזרמים המרכזיים ויחסי הגומלין ביניהם.
2. מחקר אקספרימנטלי מול חקירה קלינית.
הדגמת דרכי החקירה השונות בהבנת חילדות.
3. היכן את נמצאים היום בדבר פרויד והפסיכואנליזה?
על הלא מודע וביטוי.
4. מה יש לפסיכולוגיות לחציע בנשאי המלחמה ותאבה?
על המעבר מן הדחף אל האובייקט או מן המיניות אל תאבה.
5. היבטים של אינדיבידואליזם ונרציון.
כיצד נוצרת העצמיות שלנו ואלו מכשולים צפויים בדרך.
6. היכן את עומדים כיום בשאלת הטורמליות והשגוען?
שגוען כמחלה? כביטוי לעליונות כוחנית של הבראים והטאורים?
7. מה ניתן לומר בזכות או בגנות הפסיכותרפיה?
הצגת התפיסות הטיפוליות המרכזיות והצגת מקרה.
8. הפרט והחברה - האם ניתן ללמוד מן הפרט אל החברה?
הצגת הנסיון הפסיכואנליטי להבנת תהליכים חברתיים.

במסגרת התרגיל ילמדו טקסטים של פרויד, ויניקוט, מרגרט מהלר, אליס מילר ופוקו.

מבוא לתולדות הספרות הרוסית במאה ה-19
פרופ' ד' סגל

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

קורס זה יוקדש לחיכרות בסיסית עם הטכסטים החשובים של הספרות הרוסית במאה ה-19. בהקשרם ההיסטורי והתרבותי.

התלמידים יקראו את יצירותיהם של אלכסנדר פושקין, מיכאל לרמונטוב, ניקולאי גוגול, איוון טורגנייב, איוון גונצ'ארוב, פיודור טיוטצ'ייב, לב טולסטוי, פיודור דוסטויבסקי ואנטון צ'כוב.

חומר יתואר בכיתה, ויובא לדיון על ידי התלמידים, תוך לימוד של הספרות הביקורתית והפרשנית. בין היתר יידונו עבודותיהם של רומן יעקובסון, מיכאל בחטין, וולדימיר נבוקוב וויקטור שקלבסקי.

הקורס יתחיל קודם כל לחבנת המבנה האסתטי של כל יצירה ויצירה, יודגשו במיוחד החיבטים הסמיוטיים והתרבותיים של היצירות וכן בהקשרם המקורי, וכן בקונטקסט דתיים. יעשה נסיון לערוך את הבחינה החשוואתית של תהליך ההתחוות של הספרות הרוסית בקונטקסט האירופאי. לדוגמא: בלוק הצרפתי מול לב טולסטוי, או צ'ארלס דיקנס מול דוסטויבסקי.

בקורס זה יעשה מאמץ לבדוק יותר לעומק גם את החיפושים הרוחניים, הדתיים של סופרים וחוגי דעת אחדים.

התלמידים יצטרכו לקרוא את החומר הדרוש בשפה הזמינה להם, כאשר ידיעת היצירות תיבדק במיוחד.

מבוא למדעים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה
פרופ' אסא כשר ומורים שונים

סמסטר א' - 2 ש"ס, שיעור.

1. מהם המדעים הקוגניטיביים של השפה - מבט כולל על תחום העיסוק ובעיותיו העיקריות.
2. פילוסופיה של הלשון - מהי הלשון, תפקידי הלשון וייחודה, מודולאריות של המערכת הקוגניטיבית.
3. תחביר - בלשנות גנרטיבית חומסקיאנית. התבוננות בדקדוק האוניברסאלי ובריכוזי המולדים. דקדוק עקרונית ופרמטרים.
4. בלשנות חישובית - גישה חישובית לעיבוד משפטים ולמבני משפטים.
5. פסיכולוגיה - רכישת שפה ואבדן שפה כמלמדים על תאיבר המנטאלי לשפה במוח.
6. פרמטיקה - יסודות פרמטיים לשוניים וחוץ-לשוניים.
7. שיח - מקור סטרוקטורות ובסיסן הקוגניטיבי.
8. קטגוריוזציה - ארגון המערכת המושגית והשלכותיו הפסיכולוגיות, הספרותיות והלשוניות.
9. ספרות - גישה קוגניטיבית למדע הספרות, השפעת סכימות על תפיסת היצירה הספרותית.

מהעולם הסגור ליקום האינסופי: פרקים בתולדות האסטרונומיה המערבית ד"ר עידו יעבץ

סמסטר א' - 4 ש"ס, שיעור.

יחסית לתרבויות מפותחות אחרות של העולם העתיק החלו היוונים העתיקים את עיסוקם באסטרונומיה באיחור. רק במאה ה-3 לפנה"ס בערך הגיעו לדיוק תחזיות דומה לזו אליו הגיעו תבבלים מאות שנים קודם לכן. למרות זאת, התפתחה ביוון העתיקה מסורת אסטרונומית יחודית, אשר חוליכה במסגרת תרבות המערב למחקר האסטרונומי הפורה ביותר בתולדות האנושות.

אחד ממאפייניה המייחדים של האסטרונומיה היוונית הוא הניסיון הבלתי פוסק ליצור מודלים גאומטריים של היקום, הפעלים עפ"י מספר מצומצם של חוקי תנועה בסיסיים.

כיצד נכללו תופעות שמימיות שחיו משותפות לניסיון האנושי בכלל במסגרת כה יחודית בידי היוונים דווקא? את התשובה לשאלה זו אין למצוא בתופעות השמים בלבד. האסטרונומיה היוונית היתה קשורה מתמיד קשר הדוק לפילוסופיה היוונית. רק כאשר ניבחתה האסטרונומיה היוונית בזיקתה להיבטים מסויימים של המסורות הפילוסופיות ביוון מן החוגים המילטיים ואילך, ניתן להתחיל לחבין את מקורות יחודה.

בחלקו הראשון של קורס זה יבחנו וינוסחו עיקריה של האסטרונומיה הפילוסופית היוונית. בחינה זו תאפשר, במסגרת חלקו השני של הקורס, להתחקות אחר התפתחות האסטרונומיה המערבית מימי הביניים ועד תחילת התגבשותה של האסטרונומיה המודרנית בימיו של ניוטון. בין השאר ינוו השאלות הבאות את מחלך הקורס:

האם היתה תרומתו הידועה של קופרניקוס, אשר הוציא את תארץ ממרכז היקום והניעה סביב השמש, מרידה חסרת פשרות בעבר, או שמא היה בתורו משום ניסיון נאש אחרון לשמר מסורת אסטרונומית-פילוסופית עליה לא רצה לוותר? האם מאחורי ההתנגדות לרעיון תארץ הנעה עמדה שמרנית או קטאות דתית גרידא, או שמא היה מקום לבקורת עניינית-אסטרונומית נגד המודל החלוצניטרי (בו ממוקמת השמש במרכז כאשר תארץ נעה סביבו)? באיזה מובן אם בכלל, ניתן לראות במהפכה האסטרונומית-פילוסופית לה תרמו בין השאר קפלר וניוטון חמשך המסורת היוונית?

תוך עיסוק בשאלות אלה על רקע התפתחות הידע האסטרונומי יתברר כי האסטרונומיה המערבית התפתחה כהיבט של תרבות מקיפה, ומהווה, על כן, אשנב מיוחד אל תפיסת עולם כללית שהתפתחותה היא מרכיב יסודי בתולדות תרבות המערב.

חקר החיים - אירגון ואבולוציה

ד"ר חוה יבלונקה

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שיעור.

חקר יעסוק בשאלות הבסיסיות המעסיקות את הביולוגיה. נתחיל בהגדרת מושא המחקר של הביולוגיה - החיים - לעומת מושא המחקר של המדעים הפיזיקליים. הגדרות אלה תאפשרנה דיון במאפיינים של מערכות חיות, בטבעו של אירגון ביולוגי, ובתחליכי חווצרותן והשתנותן של מערכות ביולוגיות במהלך הדורות. נדון בכל הרמות של האירגון הביולוגי - מרמת המולקולות שבתא ועד לרמת המערכת האקולוגית. המסגרת המאחדת לכל התחליכים ורמות האירגון תהיה המסגרת החיסטרית - האבולוציה הביולוגית. עקרונות האבולוציה והתחליכים האבולוציוניים יקשרו ויאחדו את הנושאים השונים ויבחיחו את מקור האחדות והרעיוניות שבעולם החי.

תולדות המחשבה המדעית

פרופ' שבתאי אונגרו

סמסטר א' + ב', שיעור, 2+2 ש"ס

הקורס הוא קורס סקירתי (Survey Course) שנתי המיועד לחקנט לתלמיד ידע בסיסי על התפתחות פילוסופית הטבע מחזמן העתיק ועד למאה העשרים. הדגש בהרצאות יהיה על רעיונות ותיאוריות, ולא על פרטים טכניים גרידא, הנוגעים לצמיחת תרבות המדע בציביליזציה המערבית. הנושאים המרכזיים שידונו בהרצאות הם המדע היווני העתיק, הנצרות והידע על הטבע בימי הביניים, המהפכה המדעית של המאות ה-16 וה-17 והמדע המודרני הפוסט-ניוטוניאני.

נוסף על השתתפות בהרצאות וקריאת מספר ספרי חובה (רשימה תחולק בתחילת שנת הלימודים), התלמידים יחויבו בבחינה בתום סמסטר א' וכתובת עבודה על נושא מוסכם מתחום הקורס שלא תעלה על 10 עמודים מודפסים בתום סמסטר ב'. הציון הסופי ייקבע על ידי שיקול שני הציונים.

רוסיה במאה ה-20: ספרות ומהפכה

ד"ר מיכאל וייסקופף

סמסטר א' - 4 ש"ס שו"ת

- האידיאולוגיה והמיתולוגיה של המהפכה במסורת הספרות הרוסית: טורגנייב, צ'רנישבסקי, דוסטויבסקי.
- הביוגרפיה הספרותית של גורקי.
- שירת המהפכה הרוסית של העשורים הראשונים למאה ה-20: בלוק, ביילי, יסנין, מאיאקובסקי, חלבניקוב.
- האוטופיה הקוסמית של הפרולטקולט (תרבות הפרולטריון).
- טרוצקי: "הספרות והמהפכה".
- דיוקנו של העם במלחמת אזרחים: פילינק, בבל.
- האנטי-אוטופיה של זמיאטין והרומנים הפילוסופיים של ארנבורג.
- חטרגדיה של המהפכה: בולגאקוב.
- הקומדיה של המהפכה: זושצ'נקו.
- כינונה של ספרות רשמית: וישניבסקי, וסולוד איוואטב, פרמטב ואחרים.
- חורבנו של העולם הישן והתחוות "האדם החדש" אצל י. אולישיש (על-פי "קטאח").
- המהפכה התרבותית של סטאלין והפילמוס הספרותי במחצית השנייה של שנות ה-20.
- "החרפת מלחמת המעמדות" בספרות והמשבר של השנים 1928-29: פלטוב, זמיאטין, פילינק.

**הפרוזה הרוסית במאה ה-20: פסטרנק, בולגאקוב, נבוקוב
ד"ר מ' וייסקופף**

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

- הפרוזה המוקדמת של פסטרנק והשפעתו של מרסל פרוסט.
- "דוקטור ז'יוואגו" והרומנים של שנות ה-20 וה-30 על המהפכה.
- "דוקטור ז'יוואגו" כניסיון של סינתזה ספרותית-אידיאולוגית: ליריקה ואפוס, פסיכולוגיה והיסטוריה, בולשביזם ונצרות.
- בולגאקוב בשנות ה-20: שילוב של פואטיקה אוונגרדיסטית עם שמרנות פוליטית ורומנטיקה.
- "השטן במוסקבה": התפתחותן של עלילות סטיריות ופנטאסטיות של שנות ה-20 בהשוואה למוטיבים של "פאוסט".
- "השטן במוסקבה" כניסיון ליצור אוונגליון חדש.
- הרומנים המוקדמים של נבוקוב כרוויזיה ניאו-סימבוליסטית של מסורת הספרות הרוסית.
- נבוקוב והפיסט-מודרניזם.
- הסגנון והעלילה ב"הזמנה לגרדום", ב"יאוש" וב"מתת".

הפקולטה למדעי הרוח

לימודי החואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

הנה מבקשים להפנות את תשומת לבכם, כי ייתכנו שינויים בלתי צפויים מראש בלוח הבחינות המפורסם לחלף.

חובה על חתלמידים לבדוק, בחדש לפני מועדי הבחינות, את המעודים הסופיים בחוגים.

החוג לאנגלית
לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנייה

<u>שם הסטודנט</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שם המצבה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>השעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>השעה</u>
מבוא לאנגלית	פרופ' מנדל/ד"ר גריפין	12.30	01.3.95	12.30	01.3.95	18.00
מבוא לאמריקה	פרופ' צ' פורת	16.00	14.6.95	09.7.95	12.30	

החוג לארכיאולוגיה ולתרבויות המזרח הקדום
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח כחינוך השנייה

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מ'א'</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>השעה</u>	<u>השעה</u>
מבוא לארכיאולוגיה של א"י	ד"ר בונימוביץ	30.1.95	03.3.95	09.00	09.00
מבוא לניאולוגיה לארכיאולוגים	פרופ' חורבניץ	02.2.95	08.3.95	18.00	18.00
מבוא לתרבות אנטוליה	פרופ' יקר	05.2.95	22.3.95	18.00	18.00
ארכיאולוגיה מהי	ד"ר גפר	08.2.95	29.3.95	18.00	18.00
מבוא כללי לעולות המזרח הקדום	פרופ' רייני	13.2.95	05.4.95	18.00	18.00
מבוא לארכיאולוגיה אמאית קדם-קלאסית	פרופ' נגבי	19.2.95	28.4.95	09.00	09.00
מבוא לאמנות אמאית קדם-קלאסית	פרופ' נגבי	23.2.95	10.5.95	18.00	18.00

פמיסטר ב'

מבוא לארכיאולוגיה של א"י	פרופ' כוכבי	12.6.95	09.7.95	12.30	12.30
טיפולוגיה של כלי חרס - א'	פרופ' בק/פרופ' גפנא	15.6.95	12.7.95	12.30	12.30
מבוא כללי לעולות המזרח הקדום	פרופ' צדוק	18.6.95	16.7.95	09.00	09.00
ארכיאולוגיה מהי	פרופ' פנקלשטיין	21.6.95	19.7.95	12.30	12.30
מבוא לפרהיסטוריה של א"י	ד"ר גפר	26.6.95	24.7.95	12.30	12.30
מבוא לערשת מנצייס	ד"ר ונטורח	02.7.95	30.7.95	12.30	12.30
כלי צור - טיפסי כלים ושיטות יצור	ד"ר גפר	04.7.95	03.8.95	09.00	09.00
מבוא לערבות מוסטסטמיה	פרופ' בק	06.7.95	08.8.95	09.00	09.00

החוג לבלשנות
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ה

<u>שם הסמסטר א'</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>השעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>השעה</u>
מבוא לבלשנות היסטורית פונטיקה		פרופ' פ' וקסלר גב' א' כן-דוד	30.1.95	16.00	10.3.95	09.00
			01.2.95	09.00	08.3.95	18.00

סמסטר ב'

מבוא לבלשנות כללית

החוג לגיאוגרפיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ה

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>השעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>השעה</u>
גיאוגרפיה עירונית	פרופ' א' אפרת	30.1.95	09.00	02.3.95	09.00
מרחב, מקום, סביבה	פרופ' י' פרידמאן	02.2.95	09.00	10.3.95	09.00
מבוא לאקלים	פרופ' א' ביקן	06.2.95	09.00	24.3.95	09.00
הרגל כללי	ד"ר ה' סערני	07.2.95	09.00	31.3.95	09.00
טופוגרפיה	מר ע' פזיסר			06.4.95	09.00
סטטיסטיקה	ד"ר ח' סטרנין/ד"ר רוזנטל	09.2.95	09.00	07.4.95	09.00
מבוא לגיאומורפולוגיה	ד"ר צ' רון	12.2.95	09.00	12.4.95	09.00
יסודות הגיאולוגיה	מר י' קולטון	14.2.95	09.00	28.4.95	09.00
תצ"א	מר א' ליטס	16.2.95	09.00	12.5.95	09.00
מבוא לקרטוגרפיה א'	פרופ' מ' ברור	19.2.95	09.00	19.5.95	09.00
מבוא לקרטוגרפיה ב'	פרופ' מ' שטרנ	23.2.95	09.00	02.6.95	09.00
<u>סמסטר ב'</u>					
גיאוגרפיה היסטורית	ד"ר ג' בינר	12.6.95	09.00	16.7.95	09.00
גאוגרפיה מדינית	פרופ' מ' ברור	15.6.95	09.00	19.7.95	09.00
מבוא לגאוגרפיה של האדם	ד"ר י' שול	18.6.95	09.00	23.7.95	09.00
גאוגרפיה כלכלית	ד"ר מ' סופר	22.6.95	09.00	30.7.95	09.00
שינוי אקלים	ד"ר ה' סערני	25.6.95	09.00	01.8.95	09.00
סטטיסטיקה	ד"ר ח' סטרנין/ד"ר רוזנטל	29.6.95	09.00	06.8.95	09.00
תוכנת SPSS	ד"ר י' אמר	04.7.95	09.00	10.8.95	09.00

מסמכי ב'

שם הקובץ

תלדות הנצרות 1350-1995
חברה, משטר והתבונה ביוון העתיקה

נשים בימינו

חברה משטר והתבונה ברוסיה במאה ה-20

תמורות בעולם המודרני

חברה משטר והתבונה ברומא העתיקה

משלטון יחיד לשלטון רבים

סיון מקימות לרפובליקה עממית

יפו המודרנית

הגות במערב

חברה משטר והתבונה בארצות הברית

רוסיה משקיפה על המאה ה-20

חברה משטר והתבונה במאה ה-20

שם המלצה

פרופ' ד' ביץ'

פרופ' ז' רובין/פרופ' ז' רובינצון

ד"ר ג' אלגזי

פרופ' י' רואי

ד"ר ש' זנד

ד"ר ר' וויסניא/מר י' זלסער

ד"ר י' פרייס

פרופ' ז' רובינצון

פרופ' א' ש'י

פרופ' ק' גרסברג

פרופ' י' טאלל

ד"ר א' גוטפלד/ד"ר א' נח

ד"ר נ' שלייפמן

ד"ר מ' מייזל/ד"ר ר' ואג

ד"ר ש' טוה/פרופ' ח' שמואל

פרופ' ד' דינר/ד"ר ד' טל

פרופ' ג' גרסברג

ד"ר ב' מלקס/פרופ' י' שובד

מועד א'

12.6.95

13.6.95

15.6.95

16.6.95

18.6.95

השעה

09.00

09.00

09.00

09.00

09.00

מועד ב'

13.7.95

16.7.95

17.7.95

18.7.95

20.7.95

השעה

09.00

09.00

09.00

09.00

09.00

09.00 23.7.95
09.00 25.7.95
09.00 27.7.95
09.00 31.7.95
09.00 02.8.95
09.00 03.8.95
09.00 07.8.95

09.00 08.8.95
09.00 09.8.95

09.00 02.7.95
09.00 05.7.95

חברה משטר והתבונה במאה ה-19

החוג לתולדות עם-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>תשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>תשעה</u>
המתלבים הצבאיים והמודוניים של מלח"ע חשניות ויהסתרו	ד"ר ד' פורת	2.2.95	09.00	8.3.95	18.00
חסופי*	פרופ' נ' טאמץ	5.2.95	09.00	22.3.95	18.00
תולדות עם ישראל בק מלכה לגלת	פרופ' א' כשר	8.2.95	09.00	31.3.95	09.00
א"ר ישראל בתקופת החשמונאים	מר ע' ליפשיץ	9.2.95	09.00	5.4.95	18.00
ת"צ לשיער תולדות עם ישראל בק מלכה לגלת	מר ר' שטאמב/ד"ר ר' כחן	10.2.95	09.00	7.4.95	09.00
חשנית ויהסתרו חסופי*	פרופ' נ' כחן	12.2.95	09.00	28.4.95	09.00
בציל של חעלב: ויחודים בשלם חעצרי בומי חניינים	מר ר' מדיטטנגמן	15.2.95	09.00	17.5.95	18.00
ת"צ לשיער בציל של חעלב: ויחודים בשלם חעצרי	ד"ר ש' גלדץ	17.2.95	09.00	24.5.95	18.00
בימח"ב					
<u>סמסטר ב'</u>					
ת"צ לשיער: פוורת ים חיסנית	גב ת' לימון	14.6.95	09.00	19.7.95	09.00
קחילת ישראל באע חים חניינין בק 1826-1492	פרופ' מ' חזון	20.6.95	09.00	4.8.95	09.00
פוורת ים חיסנית: קחילת ישראל באע חים חניינין	פרופ' א' אופנהיימר	22.6.95	09.00	26.7.95	09.00
בק 1826-1492	ד"ר א' שפירא	26.6.95	09.00	30.7.95	09.00
מוד בר-סכמא וחמרכו בגליל	גב ע' טור	27.6.95	09.00	31.7.95	09.00
חסידים ומתנגדים	מר ש' רצבי	29.6.95	09.00	2.8.95	09.00
ת"צ לשיער מוד בר סכמא וחמרכו בגליל					
ת"צ לשיער חסידים ומתנגדים					

תחוג לתולדות ארץ-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>תשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>תשעה</u>
מבוא היסטורי לסכסוך הישראלי-ערבי 1942-1882 תולדות עם ישראל בין מלכה לנלחת חשוב היותר בארץ ישראל תחת שלטון האסלאם וחלובנים עד כיבוש ירושלים בימי צלאח אדין א"י בתקופת החשמונאים ת"צ לשיעור תולדות עם ישראל בין מלכה לנלחת וחלובנים עד לשיעור חיישוב היהודי בא"י תחת שלטון האסלאם ת"צ לשיעור מובא לסכסוך הישראלי ערבי 1942-1882 ת"צ לשיעור א"י בתקופת החשמונאים	ד"ר י' צור פרופ' נ' אמקן ד"ר י' ארדן פרופ' א' כשר מר ע' ליפשיץ ד"ר י' ארדן ד"ר י' צור מר ר' מוסטנטמן	3.2.95 5.2.95 7.2.95 8.2.95 9.2.95 13.2.95 14.2.95 15.2.95	09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00	10.3.95 22.3.95 29.3.95 31.3.95 5.4.95 5.5.95 10.5.95 17.5.95	09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00 09.00

סמסטר ב'

עמותנים והסכמות בתחנת היישוב והסתדרות הציונית מפלמס אנגות עד הקמת המדינה מרד בר כוכבא והמרכז בגליל ת"צ לשיעור מרד בר-כוכבא והמרכז בגליל ת"צ לשיעור עמותנים והסכמות בתחנת היישוב והסתדרות הציונית מפלמס אנגות עד הקמת המדינה	פרופ' י' שביט פרופ' א' אופנהיימר גב' ע' טרן גב' א' חלמיש	18.6.95 22.6.95 27.6.95 28.6.95	09.00 09.00 09.00 09.00	23.7.95 26.7.95 31.7.95 1.8.95	09.00 09.00 09.00 09.00
--	---	--	----------------------------------	---	----------------------------------

**החזקת ללימודים קלאסיים
לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי**

לוח בחינות השנ"ה

מסמטר א'		מסמטר ב'	
שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	מועד ב'
מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא	ד"ר מ' פלישר	07.2.95	22.3.95
מבוא לספרות היוונית הקלאסית: עיונים באפס חיוני	ד"ר מ' פינקלברג	13.2.95	24.3.95
הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בדומות חיוניות	גב' י' פתור	20.2.95	28.4.95
הספרות היוונית הקלאסית: עיונים בקומדיות חיוניות	גב' ר' צלניק-אברמוביץ	20.2.95	28.4.95
לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית	פרופ' ד' וייסרס	08.2.95	05.5.95
לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית	ד"ר ר' ברינבאום	15.2.95	31.3.95
מסמטר ב'			
דת ומיתולוגיה	פרופ' י' חיל	18.6.95	18.7.95
דת ומיתולוגיה בחיבת ספרותי	גב' ש' אס	25.6.95	25.7.95
דת ומיתולוגיה בחיבת אמנותי	גב' א' מרגיטאי	25.6.95	25.7.95
מבוא לספרות הרומית	ד"ר ר' ברינבאום	29.6.95	26.7.95
לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית	פרופ' ד' וייסרס	21.6.95	19.7.95
לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית	ד"ר ר' ברינבאום	26.6.95	23.7.95

החוג ללישון העברית וללשונות השמיות
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

המחלקה ללישון העברית

לוח בחינות תשנ"ה

<u>שם</u>	<u>שם המרכז</u>	<u>מועד א'</u>	<u>תשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>תשעה</u>
<u>סמסטר א'</u>					
<u>שם הקורס</u>					
יסודות חקדוק	גב' ח' רפ/מר י מוצפי/ גב' ר' חוזה/ד"ר א' עמבר	09.2.95 12.2.95	12.30 12.30	03.3.95 08.3.95	09.00 18.30
יסודות מתמטיקה	גב' ח' רפ				
חלשון העברית לתקופתה - תרגיל	ד"ר ח' כח/גב' ח' רפ/ ד"ר פ' טרומר	05.2.95 30.1.95	16.00 12.30	10.3.95 24.3.95	09.00 09.00
חברית וחלשונות חשמיות - שיעור + תרגיל	ד"ר ח' כח/ד"ר א' עמבר				
<u>סמסטר ב'</u>					
<u>שם הקורס</u>					
יסודות חקדוק	ד"ר א' עמבר	12.6.95	12.30	09.7.95	09.00
יסודות מתמטיקה	גב' ח' רפ/ד"ר פ' טרומר/ גב' ח' רפ	15.6.95 19.6.95	12.30 12.30	12.7.95 24.7.95	09.00 09.00
חלשון העברית לתקופתה - תרגיל	ד"ר ר' יקונו/גב' ח' חוזה/ ד"ר א' עמבר	25.6.95	12.30	16.7.95	09.00
חברית וחלשונות חשמיות - שיעור + תרגיל	ד"ר י' כח/ש/ד"ר י' בסל	27.6.95	09.00	30.7.95	09.00
שיעור למתחילים					

החוג למקרא
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

סמסטר א'				סמסטר ב'			
שם הקורס		שם המרצה		שם הקורס		שם המרצה	
יסודות ותחביר המקראי	ד"ר א' עמבר	ד"ר ר' ירקוני	09.00	מבוא לחקר המקרא	פרופ' י' חזמון	12.30	09.00
מיומנות חוגית	פרופ' ג' ברין	פרופ' י' ארמית	09.00	מבוא לספרות המקרא	ד"ר י' ארמית	09.00	09.00
עיון בספרות חז"ל - הלכה	מר א' צור	מר א' צור	09.00			09.00	09.00

החזק לספרות עברית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

<u>שם הקורס</u>	<u>מחצית א'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
מבוא לשירת העברית משנת העשרים עד ימינו נשנים ונשנות - סיפורי מסע בספרות העברית מבוא לידיש ולתחבנות	שנה א' - במסגרת שלב הלימודים הכלל פקולטטי	ד"ר נ' קלדרון ד"ר ח' טח ד"ר א' עברשטון	30.1.95 07.2.95 12.2.95	09.00 09.00 09.00	03.3.95 31.3.95 05.5.95	09.00 09.00 09.00
<u>תרגילים פקולטטיים</u>						
עיון בטקסטים נחרים		מר א' גיל / גל ר' חלפרין גב' ע' יגלקין / גב' א' מילרן מר ע' מנדח-לי / גב' ר' צבאלי	05.2.95	09.00	07.4.95	09.00
<u>מיומנויות חוגיות</u>						
תולדות חלשון העברית יסודות תפוזריות		ד"ר מ' פלרנטין גב' ע' יגלקין / פרופ' ע' שביט גב' ר' צבאלי	19.2.95	09.00	26.5.95	09.00
			15.2.95	09.00	19.5.95	09.00

שם הקוויס

שנה א' - במסגרת שלב הלימודים הכלל פקולטטי

יחסי יהודים-ערבים בראי הספרות העברית
מגמות בשירה הישראלית

תרגילים פקולטטיים

עיון בטקסטים נבחרים

מיומנויות חוגיות

תולדות הלשון העברית
יסודות הפרודיקה

שם המלצר

פרופ' נ' גבריין
ד"ר ל' רותק

גב' נ' דניאל-חלבני/ גב' ע' יגלין/
מר ע' מנחם-לוי/ גב' א' מילר/
גב' ר' צביאלי

מועד א'

12.6.95
15.6.95

השעה

09.00
09.00

מועד ב'

09.7.95
10.7.95

השעה

09.00
09.00

25.6.95
21.6.95

09.00
09.00

19.7.95
17.7.95

09.00
09.00

ד"ר מ' פלרנטין
גב' ע' יגלין/ גב' ר' צביאלי

16.00	25.6.95	ד"ר א' הורוביץ	מבא לעזרת החברה ומטאפיזיקה
12.30	26.6.95	ד"ר א' פרידלנדר	מבא לעזרת המוסד
12.30	28.6.95	ד"ר תי' קולקח	מבא לאסתטיקה

תחוג לפילוסופיה יהודית
לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים המקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

<u>תשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>תשעה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>שם המוצע</u>	<u>סמסטר א'</u>	<u>שם הקורס</u>
09.00	10.3.95	09.00	03.2.95	פרופ' י' בן-שלמה	מבוא למוסטיקה יהודית וראשית הקבלה	
09.00	07.4.95	12.30	13.2.95	מר ר' דג	קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	
12.30	20.7.95	16.00	15.6.95	ד"ר י' יעקבסון	מבוא לחסידות	
12.30	13.7.95	12.30	12.6.95	מר ר' דג	קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	
					<u>סמסטר ב'</u>	

16.00	25.6.95	ד"ר א' חורוביץ
12.30	26.6.95	ד"ר א' פרידלנדר
12.30	28.6.95	ד"ר ת' קולקח

מבוא לעזרת החברה ומטאפיזיקה
מבוא לעזרת המוסר
מבוא לאסתטיקה

החוג לפילוסופיה יהודית
לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ה

<u>שם הקורס</u>	<u>סמסטר א'</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
מבוא למוסטיקה יהודית וראשית הקבלה קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'		פרד"י בן-שלמח מר ח' דגן	03.2.95 13.2.95	09.00 12.30	10.3.95 07.4.95	09.00 09.00
מבוא לחסידות קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'		ד"ר י יעקובסון מר ח' דגן	15.6.95 12.6.95	16.00 12.30	20.7.95 13.7.95	12.30 12.30
<u>סמסטר ב'</u>						

החוג לצרפתית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

המגמה לשפה וספרות צרפתית

לוח בחינות השנייה

<u>שם סמסטר א'</u>	<u>שם סמסטר ב'</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שם המרצה</u>	<u>מועד א'</u>	<u>חשעה</u>	<u>מועד ב'</u>	<u>חשעה</u>
מבוא שיטתי ללשון הצרפתית	מבוא לספרות צרפתית מודרנית	גב' רוז בן-שמעון	גב' רוז בן-שמעון	1.2.95	09.00	12.7.95	09.00
"	"	גב' סילבניה אדלר	גב' סילבניה אדלר	1.2.95	09.00	16.7.95	12.30
"	"	גב' סיניה מנדלסון	גב' רוז בן-שמעון	1.2.95	09.00	16.7.95	12.30
						18.6.95	12.30

בְּקוֹרְסִים: הַבֵּת הַנִּשְׁמָע, וּקְרִיאַת מוֹדְרַכּוֹת - יִתְקַיֵּמוּ בַּחֲנֻכָּה בִּע"פ עַל-פִּי הַמַּרְצִים בַּשִּׁיעוּר.

החוג לתורת הספרות הכללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השני"ה

מועדי הבחינות יפורסמו על לוח המודעות של החוג.

**החוג להלמוד
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי**

לוח בחינות השנייה

סמסטר א'		שם הקורס		שם המוצה		מועד א'		השעה		מועד ב'		השעה	
סמסטר א'	א	ארמית בבליית פנקאיונולית תרגיל מחלקתי בתלמוד תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים מועד) תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים נזיקין) מבוא לספרות האגדה מבוא לחלכה ולספרותה	פרפ' מ' עסיס מר א' צר/מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד ד"ר מ"ב לרנ פרפ' י' עמינת	פרפ' מ' עסיס מר א' צר/מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד ד"ר מ"ב לרנ פרפ' י' עמינת	פרפ' מ' עסיס מר א' צר/מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד ד"ר מ"ב לרנ פרפ' י' עמינת	30.1.95	12.30	01.3.95	18.00				
						31.1.95	12.30	03.3.95	09.00				
						02.2.95	09.00	08.3.95	18.00				
						05.2.95	09.00	22.3.95	18.00				
						07.2.95	09.00	24.3.95	09.00				
סמסטר ב'		נישואין המשפחה ומעמד האשה בחלכה ובאגדה תרגיל מחלקתי בתלמוד תלמוד בבלי שנה א' (סדרים זרעים מועד) תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים נזיקין) תלמוד בבלי שנה א' (סדרים נשים נזיקין)	פרפ' מ"ע פרידמן מר א' צר/מר מ' בוגל מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד/מר מ' בוגל	פרפ' מ"ע פרידמן מר א' צר/מר מ' בוגל מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד/מר מ' בוגל	פרפ' מ"ע פרידמן מר א' צר/מר מ' בוגל מר י' דוד מר י' דוד/מר מ' בוגל מר י' דוד/מר מ' בוגל	13.6.95	16.00	09.7.95	12.30				
						16.6.95	09.00	12.7.95	09.00				
						20.6.95	12.30	14.7.94	09.00				
						25.6.95	09.00	18.7.95	09.00				

היחידה להוראת שפות לימודי החומר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות השנ"ה

שם הקורס	שם הקורס	תאריך	שעה
1. בחינות סוף סמסטר א'	אנגלית רמת "מתקדמים", פרט לתלמידי מדעי-הרוח אנגלית רמת "בינוני", "בינוני + מתקדמים", "מתקדמים" לתלמידי השלב הכלל-פקולטטי, "אנגלית למדעי הרוח" ושפת אחרות	27.1.95	13.00-8.30
2. בחינות סוף סמסטר ב'	אנגלית רמות "בינוני", "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי הרוח אנגלית רמת "בינוני + מתקדמים" "מתקדמים" לתלמידי השלב הכלל-פקולטטי, "אנגלית למדעי הרוח" ושפת אחרות	29.1.95	16.00-8.30
3. בחינות סוף עונת לימודי הקיץ:		11.6.95	16.00-8.30
4. (1) מועד מיוחד סמסטר א': (2) מועד מיוחד סמסטר ב':	מחזור א' מחזור ב'	09.6.95	13.00-8.30
5. בחינת מיון בשפת פרט לאנגלית: בחירת מיון בשפת פרט לאנגלית:	יום ו' יום ו' יום ו' יום ו' יום ו' יום ו' יום ו' יום ו'	04.8.95 15.9.95 12.2.95 23.6.95 01.9.94 01.9.95	12.30-8.30 12.30-8.30 12.00-09.00 12.00-09.00 (לקראת שנה"ל תשנ"ח). (לקראת שנה"ל תשנ"ד).

ייתכנו שינויים במועדי הבחינות הסופיות בין ימים ו' ל-א' ולחילופין.

הפקולטה למדעי-הרוח - קבלת קהל

חוג	טלפון	ימים	שעות	חדר	בנין
שלב לימודים פקולטטי	6409996	א,ג,ה	12-10	259	גילמן
אנגלית	6409683	א',ב',ה'	12-10	116	רוזנברג
ארכיאולוגיה	6409703	א',ג',ה'	13-11	225	גילמן
בלשנות	6409685	א'-ה'	12-10	267	גילמן
גיאוגרפיה	6409896	א',ב',ג',ד'	13-10		יד-אבנר
היסטוריה כללית	6409785	י'-ה'	12-10	374	גילמן
מזרח'ת ואפריקה	6409450	א',ג',ה'	12-10	429	גילמן
היסטוריה של עם ישראל	6409277	א'-ה'	12-10	206	קרטר
(אפשר לתאם טלפונית מועד אחר)					
לימודים קלאסיים	6409779	א',ד'	11-09	358	גילמן
		ב'	15-13	"	גילמן
		ג'	14-12	"	גילמן
לשון עברית ולשונות שמיות	6409787	ב'	12-10, 14-13	215	רוזנברג
		ג',ד',ה'	12-10	"	
מקרא	6409422	א'	12-10	201	רוזנברג
		ד'	13-11	"	רוזנברג
ספרות עברית	6409613	א',ג',ה'	12.30-10	309	רוזנברג
פילסופיה	6409492	א',ב',ד',ה'	13-11	363	גילמן
פילסופיה יהודית	6409790	א'	12-10	301א'	רוזנברג
		ב'	14-12	"	רוזנברג
		ד'	15-13	"	רוזנברג
ערבית	6409723	א'-ה'	12-10	438	גילמן
צרפתית	6409786	א'-ה'	12-10	468	גילמן
		ד'-ה'	15-13	"	גילמן
לימודים כלליים	6409073	פרטים במזכירות החוג		322	גילמן
תורת הספרות הכללית	6409689	א',ג',ה'	11.30-9.30	480	גילמן
תלמוד	6409655	א',ג'	12-10	201	רוזנברג
ביה"ס להיסטוריה	6409625	א',ג',ה'	12-10	380	גילמן
ביה"ס למדעי התרבות	6409325	א'-ה'	(תיאום מראש)	477	גילמן
מזכירות תלמידים	6409780	א',ב',ד',ה'	12.00-9.30	150	גילמן
		ג'	15.00-9.30	150	גילמן
חי' להוראת שפת	6409681	א'-ה'	12-10	206	שרת
		ג'	15-13		
מזכירות ועדת הוראה	6409998	א'-ד'	12.00-10.00	153	גילמן

הערה: שעות קבלת הקהל מתייחסות לתקופת הלימודים בלבד. כמו כן יכולים לחול שינויים במועדים.

בימי שישי וערבי-חג - אין קבלת קהל.

כל אומי סטודנט הכי כדאי

■ **הלוואה לכל מטרה** - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית בריים + 0.9% לתקופה של עד 30 חודשים

■ **שכר לימוד בלבד** - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית בריים + 0.5% לתקופה של עד 12 חודשים

■ **הלוואה צמודת מדד**, עד 15,000 ש"ח לתקופה של עד 60 חודש
המבה בריבית בגובה 0.5% מהמחיר המקובל לכל תקופות, ובהתאם לתקופת הסיווג

■ **מלסטודנטים המשלמים שכר לימוד** (מיצול כל השלום לשניים ללא דיבית והצמדה)

וזה עוד לא הכל!

■ מסגרת אשראי - עד 5,000 ש"ח בריבית שנתית פריים + 3.5% ■ תשלומון עד 7,000 ש"ח בריבית שנתית קבועה 14%, לתקופה של עד 10 תשלומים ■ 50% הנחה בדמי ניהול חשבון ■ 50% הנחה על פנקסי שקים ■ ויזה "לאומי סטודנט" חינם בשנה הראשונה ■ 50% הנחה על כרטיס ויזה/דינרס בינלאומי בשנה הראשונה ■ ריבית מופחתת על עסקאות ב"ויזה קרדיט" ■ 50% הנחה בעמלות על רכישה ומכירה של מט"ח והמחאות נוסעים ■ הנחות ברכישת ומכירה של ניירות ערך ואג"ח ■ פטור לזכאים, מדמי הנפקת תעודת זכאות ומתשלום עבור פתיחת תיק בבנק לאומי למשכנתאות

* הבנק רשאי להסכים או לשנות את התנאים בכל עת.
 * ההלוואות מוסגרות האשראי ע"י שיקול דעת הסניף וכפוף לכושר.

לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר בנק לאומי